

མེད་བྱེས་རིག་མཛོད་དེ་བཞིན་ལྷོ་མི་མང་།

SJRB-0454

བར་ཚུ་མེད་བྱེས་ལྷོ་མི་མང་ལ་འགྲེམས་སྤྲོད་ལ་གནང་བའི་དཔེ་བསྐྱར་ཨ་ཡིན།

མེད་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བརྩོས།

མེད་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤྲོད་བྱས།

༡༩༩༩ ལྷོ་མི་མང་བར་ཚུ་མེད་བྱེས་ལྷོ་མི་མང་།

མེད་བྱེས་རིག་མཛོད་ཏུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

མིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གསལ་བཤད།

འབྲུལ་དེབ་འདི་ནི་སྤྱི་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བར་ཚུ་གནང་སྟེ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཚོམ་སྤྲིག་བྱེད་དགོས་
པའི་བཀའ་མངགས་གནང་དོན་ལྟར་བསྤྲིགས་པ་ཡིན་ལ། ཚོམ་སྤྲིག་བྱེད་སྐབས་དེ་ལྟ་མཚུགས་མཆན་ཏུ་
བཀོད་པ་རྣམས་ལྟ་བུའི་ཆེད་མཐའ་མཆན་ཏུ་བསྐྱར་བ་དང་། ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་འདི་གའི་སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་
རྒྱབ་ལ་སྤྱད་པ་སོགས་ལས་གཞན། བར་ཚུ་སོར་བཞག་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཚོམ་སྤྲིག་བྱས་ཡོད།

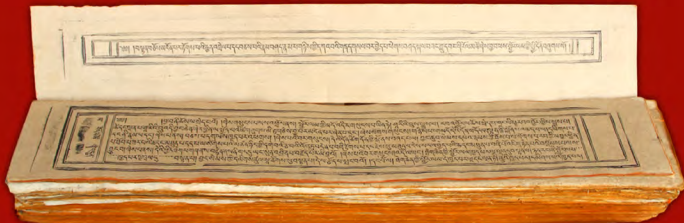
བར་ཚུ་གྱི་བདག་དབང་མེད་བྱེས་ལྷོ་མི་མང་ལ་ཡོད།

མེ་མི་འདྲིག་ས་ནམ་འཇི་མི་མེ་མི་མེད་འབྲུག་ས་ནས། །ལྷ་འཁོར་ས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གཡོ་མེད་འཛིན། །
 དང་ལ་ཐུན་འདྲིན་ལས་འཛབ་ལོ་བྱང་ལྷོག་ས་ཀྱི། །འཕྲུག་པའི་འདག་ལོ་ནམ་མོས་གྲས་དེར་འབྱེད། །
 བཅའ་ཚན་འདེམ་གས་ཉི་མས།

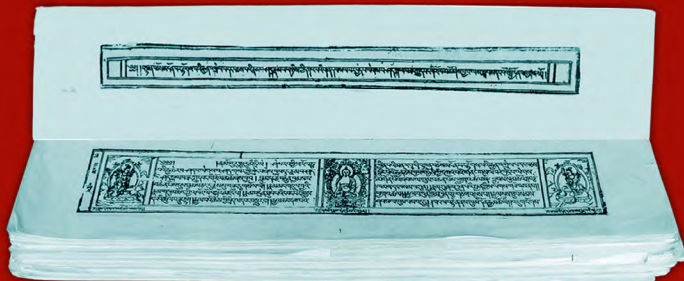
ལྷ་གར་མེད་བྱིས་ལྷ་ཚང་དུ་བཞུགས་པ་འདི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཚང་དཔེ་ཉིད་གས།

ལྷ་གར་མེད་བྱིས་དཔེ་མཚོ་དུ་བཞུགས་པ་འདི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཚང།

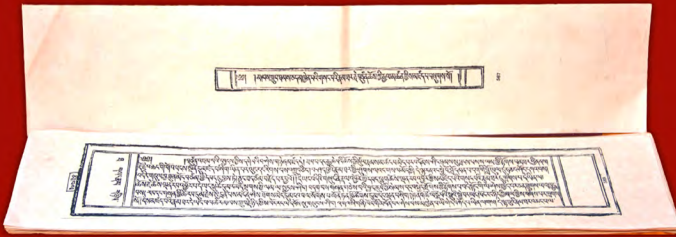
ལྷ་གར་མེད་མ་ཚོ་མཚན་དུ་བཞུགས་བྱས་པ་འདི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཚང།

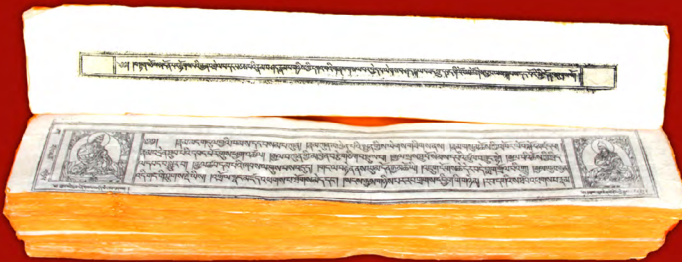
འབྲས་མཚོ་དཔེ་མཚོ་དུ་བཞུགས་པ་འདི་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཚང་དཔེ་ཉིད་གས།

སྒྲུབ་ཀྱི་ཡི་རབས་ལྷན་ཁྲུན་བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡི་གཙམ།

གཙམ་པར་གྲས་སྒྲུབ་ལྷན་ཁྲུན་བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡི་གཙམ།

སྒྲུབ་ལྷན་ཁྲུན་བྱས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཡི་གཙམ།

THE DALAI LAMA

༄༅། །ཐབས་མཁས་ལ་སྤྲོད་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ལྷུང་གི་
 རྒྱལ་པོས་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་སྐྱབས་གི་ཕན་བདེའི་ཅ་བར་སྦྱར་བའི་བདེན་
 བཞིའི་ཚོས་འཁོར་སོགས་བསྐྱོར་ཏེ། གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་ལས་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ་
 དང་། དེ་ལས་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཅས་རྒྱ་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཚུལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱལ་
 བར་གསུངས་པ་ལས། དུས་ཕྱིས་སྟོན་པ་སྲུང་བ་ལས་འདས་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱེ་བུ་
 གཙོས་དཔལ་ལྷན་ལེ་ལྷའི་པཎ་བྱུབ་བཅུ་བདུན་སོགས་ནས་རིགས་པ་དང་སྤོང་བས་ལེགས་པར་
 གཏན་ལ་མཁས་སྟེ་འཛིན་སྲིད་འདིར་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། མཐར་སྐྱབས་རྒྱལ་པོ་དུ་ཚོས་
 རྒྱལ་པོ་པཎ་བཀའ་རྒྱུ་ཅན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཅི་སྟེང་ཅིག་བོད་རང་སྐད་དུ་
 བསྐྱར་ཅིང་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་མཁས་པ་ལས་དུས་སྐབས་སྲ་ཕྱིར་དར་རྒྱས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོ་བྱུང་
 བར་མ་ཟད། ཆེན་པོ་རྒྱ་ཉོར་གྱི་ཡུལ་གྱི་སོགས་སྤུང་བསྟན་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་སྒྲུ་མེད་
 བསྐྱབས་ཡོད།

སྐབས་དོན་རྒྱལ་པོའི་ཡུམ་རྒྱལ་པོའི་བསྐྱབས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉེད་ཀྱི་རིམ་པ་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དང་། སྐབས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
 པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཕགས་པོ་དུ་འགྲེལ་མཛད་མཁན་པོ་དུ་མས་ཡིག་འཛོག་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལས་ཇི་
 བཅུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་བར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཡིག་ཆ་སོགས་ནི་གཞུང་
 སྤྱིའི་ཁོག་ལ་བཞག་པ་ཚང་ལ། དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དོགས་པའི་

མཐའ་གཙོ་བོ་སོགས་ཀྱི་ཁྲུང་ཚོས་མང་བ་དང་། ཡོངས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་བསྐྱེས་རང་གྲགས་
བའང་རྒྱས་བསྐྱེས་འཚོམ་ཞིང་སློབ་གསུང་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལུང་གི་སློབ་མཉམ་ལུང་གི་ཐབས་ཚུལ་ཐབ་
སས་དོན་གཉེར་ཅན་དུ་མང་ལན་བ་རྒྱ་ཚེར་འབྱུང་བར་གཏོན་མི་ཟ།

ད་ལམ་སེར་གྲེས་མཁས་སྣམ་གྱི་ཚང་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཡིག་ཆ་བོད་ལྗང་སོགས་ཡིག་ཆ་
ཁག་གི་མ་དཔེ་སྤྲི་གང་བྱུང་སྤྱད་ཞེས་ཀྱིས་ཞུ་དག་ལེས་འཛོལ་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་
བཅིས་པར་འགྲེལ་ཡོད་ཀྱན་ལ་ཡི་རང་བསྐྱེས་བཞོན་དང་། འབད་པས་བསམགས་པའི་ལེགས་
བྱས་ལ་བསྐྱོ་བ་དང་པར་དུ་བསྐྱེས་པའི་ལེགས་བཤད་དེ་དག་གིས་བསྐྱེས་འགྲོའི་ཞབས་འདེགས་རྒྱ་
ཚེར་ཡོང་བའི་སློབ་ལམ་དང་བཅས། དུ་ལའི་ལྷ་མར་འབོད་པ། འཕྲུལ་དགེ་སྤོང་ཚོས་སྤྱོད་བསྐྱེས་
འཛིན་རྒྱ་མཚོས། རབ་བྱུང་བཙུན་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་ལྷ་། ༤ ཚེས་ ༩ དང་། ལྷ་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༡༡
ཚེས་ ༥ ལ།

Supreme Spiritual Head :
 His Holiness The 14th Dalai Lama

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

༄༅། རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མའི་ལས་རིམ་རོ་སྤྲོད་མཛད་བསྐྱེས།

འདིར་འཇམ་དབྱེངས་རྣམ་འབྲུལ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཡེ་རྗེ་བཙུན་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་
 མོའི་གསུང་འབྲུམ་དཔེ་རྙིང་ཁག་དང་ཞིབ་བསྐྱར་དང་འབྲེལ་པོད་གསར་བཞེས་སྐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཁག་དོན་
 ཚན་བཙུ་གཅིག་གི་སྤོ་ནས་རོ་སྤྲོད་བྱང་ཅམ་ལུ་ན།

༡༽ བྱ་བ་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཕྱི་ལོ་ (༡༩༦༩) ལོར་རྒྱ་ནག་ནས་པར་སྐྱབ་བྱས་པའི་
 རྗེ་བཙུན་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དེ་བ་གཞུགས་སྟོད་སྟོད་གཉིས་དང་། དེའི་ཅ་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་འབྲུམ་པར་མ་བཅས་སུ།
 སྤྱ་སོར་སེར་བྲེས་བྲུ་ཚང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དང་། འབྲས་སྟོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་
 ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་དོན་དཔེ་རྙིང་བཅས་དང་མི་མཐུན་བ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་ཚོགས་པོར་ཅམ་
 མིན་པར་དོན་ལོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་བའི་དབང་གིས་བྱ་བ་འདི་ལ་མ་འཇུག་ཐབས་མེད་དུ་བྱུང་། དེ་ཡང་
 དཔེར་མཚོན་ཅམ་ཞིག་འགོད་ན། སྐབས་དང་པོའི་སྤྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་ཀྱང་རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛོག་པའི་སྐབས་
 སུ། སེར་བྲེས་བྲུ་ཚང་དང་འབྲས་སྟོངས་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་སུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྙིང་ཡིག་ཆ་ཁག་ལས།
 ཀྱན་རྗོབ་བདེན་བ་གང་ཞིག་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། སྐྱེ་འབྲུམ་དང་མཚོ་སྤོན་པར་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ། ཡང་ལོག་
 གང་བྱང་གང་ཞིག་ཅེས་གསལ། འདི་ལྟར་ན། བདེན་པར་བྱུབ་པ་དེ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་དུ་འཇུར་བ་
 ལྟ་བུ་དང་། ཡང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དང་པོ་
 ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་འེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་སྟོང་བའི་སེམས་དཔེར་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་དང་དོན་གཅིག་ཅེས་གསལ་ཡང་། སྐྱེ་འབྲུམ་པར་མའི་ནང་དུ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་
 རིགས་འེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་སྟོང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་དོན་གཅིག ། ཅེས་གསལ།
 འདི་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཚོས་ཉིད་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
 བསྐྱབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་རིགས་སྤྱི་དོན་ལས་བདེན་འཛིན་སྟེང་གི་ཚོས་ཉིད་རང་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976 u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)VI vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
 * Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
 * Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

1 རྟེན་ལེགས་ལྷན་དུ་གྲྀལ།

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

སྐྱེ་དོན་དང་། མྱོང་ལམ་སྐྱེ་དོན་བཅས་ལྷན་བསམ། གཞན་སྐྱེ་མཐའ་ལྷན་བཀོལ་དང་། དབུ་མའི་སྐྱེ་དོན་དང་།
འདུལ་བའི་སྐྱེ་དོན་དང་། མཛོད་སྐྱེ་དོན་དང་། གསུང་ལན་སྐྱེ་བ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ལྷག་ལན་ལྷ་ངན་སྐྱེ་སེལ་
དང་། ལོ་ལན་གནས་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།

གཉིས་པ་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་རྒྱུང་དཔེ་རིང་གསུམ་སྟེ། བར་
ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་མཐའ་ལྷན་བཀོལ་མཐའ་དཔྱོད་བཅས་ཆ་ཚང་དང་། དབུ་མ་དང་།
འདུལ་བ་དང་། མཛོད་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་དོན་ཆ་ཚང་དང་། དགག་ལན་གཞུང་ཚན་གསུམ་དང་མཐའ་གྲུབ་རིན་པོ་
ཚའི་རྣམ་ཐར་དང་པའི་རོལ་མཚོ་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།

གསུམ་པ་རྒྱ་གར་རྫོང་ཕོ་གསུམ་སེར་བྱེས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རིང་གསུམ་སྟེ། བར་ཕྱིན་སྐྱེ་
མཐའ་དཔྱོད་ལྷན་བཀོལ་ཆ་ཚང་དང་། གྲུབ་དོན་ས་གསུམ་བཅས་ཆ་ཚང་བཞུགས།

བཞི་པ་སྐྱེ་འདུམ་པར་མ་དཔེ་རིང་གསུམ་ནས་སྐབས་དང་པོ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་དོན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་
བསྐྱར་མཚན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདི་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་དཔེ་རྒྱུང་གསུམ་གྱི་
བར་ཕྱིན་སྐྱེ་དོན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་བྲེས་བྲུ་ཚང་དུ་སྐར་པོད་ནས་གདན་ཞུ་གནང་བའི་གསུམ་དང་། དཔེ་མཛོད་
དུ་བཞུགས་པའི་བར་ཕྱིན་སྐྱེ་དོན་རྣམས་དང་ཚིག་དོན་གཉིས་ཐར་ནས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་སྐར་དཔེར་
མཚོན་ཅས་ཞུས་ཟིན་པ་དེ་ཡིན།

ལྷ་པ་ལྷེ་ལའི་བར་མའི་གསུམ་ནས་གསུང་ལན་སྐྱེ་བ་དགོངས་རྒྱན་དང་། ལྷག་ལན་ལྷ་ངན་སྐྱེ་སེལ་དང་།
ལོ་ལན་གནས་ལྷགས་ཐོག་འབེབས་དང་གསུམ་བསྐྱར་གཞིའི་གསུམ་སྟེ་བཞུགས།

དུག་པ་ལྷན་ལྷའི་ཡིག་ཆ་ལོ། མཚོ་སྐོན་བར་མ་བར་ཕྱིན་སྐྱེ་དོན་ཆ་ཚང་དང་། ལྷ་ས་ནས་བར་སྐྱེན་བྱས་
པའི་སྐབས་བརྒྱུད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཆ་ཚང་དང་། སེར་བྱེས་བྲུ་ཚང་དང་དགའ་བྲུང་བྲུ་ཚང་བཅས་ནས་སྐྱེ་བྱིར་བར་
སྐྱེན་གནང་བའི་གསུམ་ནས་པོད་ལྷ་ཆ་ཚང་དང་། ཐེན་ཐོན་ནས་བར་སྐྱེན་བྱས་པའི་དགག་ལན་སྐོར་དང་གྲུབ་དོན་
ས་གསུམ་ལྷ་བྲུ་ལས་གཞན་པོད་ལྷ་ཆ་ཚང་བཅས་ལྷན་ལྷའི་ཡིག་ཆའི་གསུམ་སྟེ་བཞུགས་ཡོད།

བདུན་པ་འདིར་བསྐྱར་གཞི་དང་ལྷན་ལྷའི་གསུམ་སྟེ་མ་འཁོད་བར་རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་ཆ་ཚང་ཞིག་ཉིན་ཉོད་དུ་

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)(i) vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

**Sera Jey
Monastic University
For Advanced Buddhist
Studies & Practice**

འདྲེས་ལེགས་ལྷན་དུས་ཚིག་ལཱ་ཁང་།

Bylakuppe 571104
Mysore Dist.(KS) INDIA
Tele:+91-8223-258435
Fax :+91-8223-258781
Email:office@serajeymonastery.org
Website: serajeymonastery.org

Supreme Spiritual Head :
His Holiness The 14th Dalai Lama

A leading non profit, charitable educational & cultural institute specializing in Tibetan Buddhist Philosophy and Research Studies

ཡོད་པར་གྲགས་པ་དང་། ལྷ་སའི་བར་རྗེད་ཁག་ནི་འབྲས་ལྗོངས་དཔེ་མཛོད་དང་། རྒྱ་གར་གྲེས་གྲུ་ཚང་དུ་
བཞུགས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་མཛུངས་ཡིན་ཞེས་ཐོས་པ་ལྟར་བསྟར་གཞི་དང་རྩལ་མཚན་གང་གི་གས་སྤུངས་མེད།

༡༽ ལུང་མཚན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྐོར། དང་པོ་བཀའ་བསྟན་འགྲུང་ལྟར་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། དང་པོ་བཀའ་
བསྟན་བར་མ་གང་ཡིན་དང་། གཉིས་པ་དེའི་གངས་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་བོད་གང་ཡིན་དང་། བཞི་པ་རྩོམ་
པ་པོའི་མཚན་དང་། ལྷ་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་མཚན་དང་། རྒྱག་པ་ཤོག་གངས་ཡིག་ཐོངས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་
ན། བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༧། ༧། ལྷོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། ཉི་མེད་ ༤༡༧། ལྷ་བུ་ཡིན། འདིས་
བསྟན་འགྲུང་ལའང་མཚོན་ནས་ཤེས་རུས། གཉིས་པ་བོད་མཁས་བས་བཅུམས་པའི་ལེགས་བཤད་ལྟ་བུ་ལ་
མཚོན་ན། དང་པོ་གང་གི་བར་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་བོད་གང་ཡིན་དང་། གསུམ་པ་རྩོམ་པ་པོའི་མཚན་དང་།
བཞི་པ་བསྟན་བཙུན་ཀྱི་མཚན་དང་། ལྷ་པ་ཤོག་གངས་ཐེག་ཐོངས་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷ་འབྲུམ་བར་མ།
གསུང་འབྲུམ་ཅ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་ཐོང་། ༡༤༧། ལྷ་བུ་ཡིན།

༢༽ བསྟར་མཚན་འགོད་སྤངས་ནི། བར་མ་གང་ཡིན་སོགས་སྟར་ལྟར་དང་། མདུན་རྒྱབ་དགོས་ཤིགས་
ལ་མདུན་ཉགས་ (ན) དང་རྒྱབ་ཉགས་ལ་ (བ) བཅས་བཀོད་ཡོད། ལུང་བསྟུལ་ཡང་མ་རྗེད་པ་དང་། རྗེད་ཡང་
ལུང་མཚན་བཏགས་མཁན་ངོས་ནས་ལྷག་ལུས་ལ་བུང་བ་གཅིག་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིག་ཚང་དངས་པའི་མདོ་
བསྟན་བཙུན་ཐོངས་ཐོང་ཡོད་མཚན་དུ་བཀོད་ཡོད། འདིར་དམིགས་བསལ་མཁྱེན་དགོས་པ་ཞིག་ནི། རྗེ་བཙུན་པའི་
བར་ཐོན་སྐབས་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་ལུས་བར་མའི་མདོ་ལུང་བཀོད་པ་རྣམས་ཉི་མེད་ལེའུ་བརྒྱུད་མར་དངས་པ་རྣམས་
ཡིན་ཡང་། འདིར་ལུས་བར་མའི་ལུང་མཚན་བཀོད་པ་མལ་ཆེ་བ་བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མར་གཞིར་བཞག་ནས་
བཀོད་ཡོད་པས་འགྲུང་གི་དབང་གིས་ཚིག་མི་འདྲ་བ་སྟན་བུར་སྟངས་།

༣༽ དཔེ་བསྟར་མའི་མཚན་བཏགས་སྤངས་ཀྱི་སྐོར། ལྷ་པ་བོད་ནས་གདན་ཏུ་གཞན་པའི་གས་སྤུངས་
གྲེས་གྲུ་ཚང་གི་ཐོག་ཁར་རྒྱལ་བའི་གཞིམ་རྒྱུད་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཚན་རྣམས་ལ་ཉག་ཉེད། སེར་གྲེས་དཔེ་
མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་ཚན་ལ་ཉག་ཉེད། འབྲས་ལྗོངས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཡིག་
ཚན་ལ་ཉག་ཉེད། ལྷ་པའི་བར་མ་ལ་ཉག་ཉེད། ལྷ་པའི་བར་མ་ལ་ཉག་ཉེད། ལྷ་པའི་བར་མ་ལ་ཉག་ཉེད།

* Registered:- u/s Karnataka Societies Registration Act. 1960. (No. 66: 03 - 04) and u/s 6 (1) (a) of the Foreign Contribution (Regulation) Act, 1976
u/s 12A of the IT Act 1961, Regd. No. (S-113/12A/CIT/Mys/2005-06) dated 09-5-2005 and u/s 80G(5)(i) vide No.(S-411/80G/CIT/Mys/2012-13) valid onwards from 24-8-2012
* Offers complete traditional monastic studies and practices, with modern academic school education with traditional monastic curriculum for younger monks.
* Initiates and implements Spiritual, Environment, Community Welfare and Social Development Programs.

དཀར་ཆག

རྗེ་བཙུན་ཡིག་ཆ་དཔེ་བསྐྱར་མའི་ལས་རིམ་རྒྱུ་མཛོད་མཛོད་བསྐྱུ་ས། ix

སྐབས་བཞི་པའི་ལྷི་དོན།

གཉིས་པ་འབྲུག་པ་སྐྱོར་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	༡
༡ ་། དབང་དུ་བྱ་བ་རྒྱ་ལྷན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༡
༡ ་། བརྟན་པ་རྒྱ་ལྷན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། སྐབས་བྲུག་པ་བདུན་པ།	
དང་པོ་དབང་དུ་བྱ་བ་རྒྱ་ལྷན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	༡
༡ ་། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམ་ཀུན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༡
༡ ་། དབང་དུ་བྱ་བའི་ལྷན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། སྐབས་ལྷ་པ།	
དང་པོ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམ་ཀུན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	༡
༡ ་། འབྲེལ་བཟོད་པས་མཚམས་སྦྲུང་།	༡
༡ ་། རྣམ་ཀུན་གྱི་ཚོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	༡
༡ ་། སྐབས་བསྐྱུ་བཤོ།	༡

ལྷི་དོན་རྣམ་པ།

གཉིས་པ་རྣམ་ཀུན་གྱི་ཚོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	༡
༡ ་། སྐབས་བཞི་པའི་བསྐྱར་བྱེད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྗེས་སྐྱོར་བ་རང་རྒྱུད་ལ།	

སྐྱེད་པ་དང་།	༧
༡ ་ རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་སློམ་པའི་རིམ་བ་གཉིས།	༡༧༥
དང་པོ་སྐྱབས་བཞི་པའི་བསྟན་བུ་གཙོ་བོ་རྣམ་རྟོགས་སྐྱོར་བ་དང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ།	༧
༡ ་ སྐྱོར་བའི་རྣམ་བ།	༧
༡ ་ སྐྱོར་བ་སློམ་པ་པོའི་གང་ཟག	༡༣༣
༡ ་ སྐྱོར་བ་དང་གི་ངོ་བོ།	༡༣༧
༧ ་ སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་འགྲོའི་ཚེས་དང་བཞི།	༡༥༣
དང་པོ་སྐྱོར་བའི་རྣམ་བ་ལ།	༧
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	༧
༡ ་ བསྟན་བཙུག་གིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས།	༤
གཉིས་པ་བསྟན་བཙུག་གིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ།	༤
༡ ་ མདོར་བསྟན་པ་དང་།	༤
༡ ་ རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༡༠
༡ ་ རོན་བསྟུ་བཤོ།	༡༣༠
དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༤
༡ ་ ཅ་བས་བསྟན་ཚུལ་དང་།	༤
༡ ་ འགྲེལ་པས་བཤད་ཚུལ་གཉིས།	༤
དེས་ན།	༡༤
༡ ་ རྣམ་པའི་ངོས་འཛིན།	༡༤
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ།	༡༤
༡ ་ བསྟན་བཙུག་སྐྱེད་ཚུལ།	༡༤
༧ ་ རི་རྟུང་སློམ་ཚུལ་ལོ།	༡༠
གཉིས་པ་རྣམ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	༡༠

༡ ་ མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་།	༡༠
༢ ་ རོན་བཤད་པ་གཉིས།	༡༡
གཉིས་པ་རོན་བཤད་པ་ལ།	༡༡
༡ ་ གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༡༡
༢ ་ ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༡༢
༣ ་ རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ།	༡༣

གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ།

དང་པོ་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།	༡༡
༡ ་ མཚམས་སྐྱུར།	༡༡
༢ ་ མདོར་བསྟན།	༡༡
༣ ་ རྒྱས་བཤད།	༡༡
༤ ་ རོན་བསྐྱུ་བའོ།	༡༢
གསུམ་པ་རྒྱས་བཤད་ལ།	༡༡
༡ ་ བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་།	༡༡
༢ ་ ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་འོ།	༡༢
གཉིས་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ།	༡༢
༡ ་ རྟེན་ལམ་གྱི་རབ་དབྱེ་དང་།	༡༢
༢ ་ བརྟེན་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།	༡༢
༣ ་ གངས་གྱི་སྐོ་ནས་རོན་བསྐྱུ་བ་གསུམ།	༡༣
གཉིས་པ་བརྟེན་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ལ།	༡༢
༡ ་ བཞིར་དབྱེ་བ།	༡༢
༢ ་ ལྷར་དབྱེ་བ།	༡༣

༣ ་ རྩལ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། ༣༣

ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ༣༤

༡ ་ མཚམས་སྐྱུར། ༣༤

༢ ་ མདོར་བསྟན་པ། ༣༤

༣ ་ རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༣༥

༤ ་ དོན་བསྟུ་བ་དང་བཞི། ༣༥

གསུམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ༣༥

༡ ་ གོ་རིམ་ལ་ཚོད་བསྐྱོང་བ་དང་། ༣༥

༢ ་ གོ་རིམ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པའོ། ༣༥

གཉིས་པ་གོ་རིམ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ལ། ༣༥

༡ ་ གངས་ཀྱི་སྐོན་པ་ཡོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ༣༥

༢ ་ རོ་བོའི་སྐོན་པ་ཡོད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། ༣༥

གཉིས་པ་རོ་བོའི་སྐོན་པ་ཡོད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ༣༥

༡ ་ ཀུན་འབྲུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་སྲུང་གཉེན་གྱི་སྐོན་པ་བཤད་པ་དང་། ༣༥

༢ ་ ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བདུན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྐོན་པ་བཤད་པ། ༣༦

༣ ་ རྩལ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐོན་པ་བཤད་པ་དང་། ༣༦

༤ ་ འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མན་ཡོན་གྱི་སྐོན་པ་བཤད་པའོ། ༣༧

རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྣམ་པ།

གསུམ་པ་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ༤༣

༡ ་ མཚམས་སྐྱུར། ༤༣

༡ ་ ཅ་བ།	༤༩
༣ ་ འབྲེལ་བ་གསུམ།	༤༩
གསུམ་བ་འབྲེལ་བ་ལ།	༤༩
༡ ་ མདོར་བསྟན་བ་དང་།	༤༩
༣ ་ རྒྱལ་བར་བཤད་བ།	༤༩
༣ ་ རོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ།	༤༩
གཉིས་ས་རྒྱལ་བར་བཤད་བ་ལ།	༤༩
༡ ་ སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྟུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་བ་	༤༩
༡ ་ བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྟུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་བ།	༤༩
༣ ་ སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟུན་མོང་མེན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་བ་རྒྱལ་བར་བཤད་བ།	༤༩
གསུམ་བ་དོན་བསྟུ་བ་ལ།	༤༩
༡ ་ རོ་སེའི་དོན་བསྟུ་བ་དང་།	༤༩
༣ ་ བྱངས་གྱི་དོན་བསྟུ་བ་དང་གཉིས།	༤༤
འོ་ན་སྡེ་ཚོན་བདུན་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ།	༤༦
༡ ་ བྱང་ཚོས་སོ་བདུན་སྟེར་བསྟན་བ།	༤༦
༣ ་ སོ་སེའི་རོ་བོ་བཤད་བ་དང་གཉིས།	༤༧
དང་པོ་བྱང་ཚོས་སོ་བདུན་སྟེར་བསྟན་བ་ལ།	༤༦
༡ ་ ཁམས་དང་སའི་གོ་དེམ།	༤༦
༣ ་ ལམ་གང་དུ་སྐྱོམ་བ།	༤༧
༣ ་ དབྱེ་བ།	༤༧
༤ ་ བསྟུ་བའམ་རྗེས་བཏགས་གྱི་བྱང་བར།	༤༧
༥ ་ བྱངས་དེས་བ།	༤༧
༦ ་ ལྷ་བཤད་པའོ།	༤༧

གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ།	༤༩
༡ ་། དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ལམ་དང་།	༤༩
༢ ་། ཚོམ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་དང་།	༥༥
༣ ་། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་།	༥༩
༤ ་། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་།	༦༩
༥ ་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་།	༦༩
༦ ་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དང་།	༦༦
༧ ་། རྣམ་པར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་དང་བདུན།	༧༠
དང་པོ་དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ལམ་ལ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག།	༤༩
༡ ་། གཞུང་དོན་དང་།	༥༠
༢ ་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས།	༥༠
གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	༥༠
༡ ་། དམིགས་ལུལ།	༥༠
༢ ་། ལྡོམ་ཚུལ།	༥༡
༣ ་། བསྐྱོམས་པའི་དགོས་པ།	༥༩
༤ ་། རོ་བོ།	༥༩
༥ ་། དབྱེ་བ།	༥༩
༦ ་། ས་མཚམས།	༥༩
༧ ་། རྒྱ་བཤད།	༥༩
༨ ་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་མཚོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ།	༥༩
གཉིས་པ་སྐྱོམ་ཚུལ་ལ།	༥༡
༡ ་། ལྷན་མོང་བ་དང་།	༥༡
༢ ་། ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས།	༥༩

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ།	༥༩
༡ ་། དམིགས་པ་དང་།	༥༩
༢ ་། ཡིད་བྱེད་དང་།	༥༩
༣ ་། འཛོམ་པ་དང་གསུམ།	༥༩
གཉིས་པ་རྩོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ལ། ཡང་དག་སྲོང་བ།	༥༥
༡ ་། གཞུང་དོན་དང་།	༥༦
༢ ་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས།	༥༦
གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	༥༦
༡ ་། དམིགས་ལུལ།	༥༦
༢ ་། ཇི་ལྟར་སྐོམ་པའི་ཚུལ།	༥༦
༣ ་། དགོས་པ།	༥༦
༤ ་། རོ་བོ།	༥༧
༥ ་། དབྱེ་བ།	༥༧
༦ ་། ས་མཚམས།	༥༧
༧ ་། ལྷ་བཤད་པ།	༥༧
༨ ་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡང་དག་སྲོང་བ་མཚོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ།	༥༧
གསུམ་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་སྲོང་བའི་ལམ་ལ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ།	༥༤
༡ ་། གཞུང་དོན་དང་།	༥༤
༢ ་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས།	༥༤
གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	༥༤
༡ ་། དམིགས་ལུལ།	༥༤
༢ ་། སྐོམ་ཚུལ།	༥༥
༣ ་། དགོས་པ།	༦༠

༤༽ རོ་གོ།	༤༡
༥༽ དབྱེ་བ།	༤༡
༦༽ ས་མཚམས།	༤༡
༧༽ ལྷ་བཤད་བ།	༤༡
༨༽ ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་འགྲུབ་གྱི་རྣམ་པ་མཚོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ།	༤༩
བཞི་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྐྱོར་བའི་ལམ་ལ། དབང་པོ་ལྷ།	༤༩
༡༽ གཞུང་དོན་དང།	༤༩
༢༽ མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས།	༤༩
གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	༤༩
༡༽ དམིགས་ལུལ།	༤༩
༢༽ ལྡོམ་ཚུལ།	༤༩
༣༽ དགོས་པ།	༤༩
༤༽ རོ་གོ།	༤༩
༥༽ དབྱེ་བ།	༤༩
༦༽ ས་མཚམས།	༤༩
༧༽ ལྷ་བཤད་པའོ།	༤༩
ལྷ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ། ལྷོབས་ལྷ།	༤༩
༡༽ གཞུང་དོན་དང།	༤༩
༢༽ མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས།	༤༩
གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	༤༩
༡༽ དམིགས་ལུལ།	༤༩
༢༽ ལྡོམ་ཚུལ།	༤༩
༣༽ དགོས་པ།	༤༩

༤༽ རོ་བོ།.....	༤༥
༥༽ དབྱེ་བ།.....	༤༥
༦༽ ས་མཚམས།.....	༤༥
༧༽ སྐྱ་བཤད་བཞོ།.....	༤༥
བྱུག་བ་མངོན་བར་རྟོགས་བའི་ལམ་ལ། བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་.....	༤༦
༡༽ གཞུང་དོན་དང།.....	༤༦
༢༽ མཐའ་དབྱེད་བ་གཉིས།.....	༤༧
གཉིས་བ་མཐའ་དབྱེད་བ་ལ།.....	༤༧
༡༽ དམིགས་ལུལ།.....	༤༧
༢༽ སྐོམ་ཚུལ།.....	༤༧
༣༽ དགོས་པ།.....	༤༨
༤༽ རོ་བོ།.....	༤༨
༥༽ དབྱེ་བ།.....	༤༨
༦༽ ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ།.....	༤༨
༧༽ ས་མཚམས།.....	༤༩
༨༽ སྐྱ་བཤད།.....	༤༩
༩༽ ཡན་ལག་དཔེ་དང་སྐྱར་བཞོ།.....	༤༩
བདུན་བ་རྣམ་བར་དེས་བར་འབྲིན་བའི་ལམ་ལ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་.....	༥༠
༡༽ གཞུང་དོན་དང།.....	༥༠
༢༽ མཐའ་དབྱེད་བ་གཉིས།.....	༥༡
གཉིས་བ་མཐའ་དབྱེད་བ་ལ།.....	༥༡
༡༽ དམིགས་ལུལ།.....	༥༡
༢༽ སྐོམ་ཚུལ།.....	༥༡

3 } དགོས་པ།	27
༤ } རོ་གོ།	27
༥ } དབྱེ་བ།	27
6 } ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་ཚུལ།	28
2 } ས་མཚམས།	2༩
1 } རྒྱ་བཤད།	2༩
༤ } ཡན་ལག་དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ།	2༩
དགུ་བ་ཡན་ལག་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་ལ།	2༩
1 } མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང།	2༩
3 } རྒྱད་ལྔ་མ་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས།	24
གཉིས་བ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་བ་སྟོན་བ་ལ།	26
1 } མོ་སོར་བཤད་བ་དང།	26
3 } རོན་བསྐྱ་བ་གཉིས།	26
དང་པོ་སོ་སོར་བཤད་བ་ལ།	26
1 } གཉེན་པོའི་ལམ།	26
3 } སྐལ་བའི་ལམ།	27
3 } མཚོང་ཚོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ།	13
༤ } འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ།	13
༥ } སྟོང་བའི་ལམ།	110
6 } སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་བྱུག།	111
དང་པོ་གཉེན་པོའི་ལམ་ལ།	26
1 } གཞུང་རོན་དང།	26
3 } མཐའ་དབྱེད་བ་གཉིས།	26

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	༧
༡ ་ མཛོད་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	༧
༢ ་ མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	༨
༣ ་ ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་གསུམ།	༨
གཉིས་པ་སྐྱུལ་པའི་ལམ་ལ།	༧
༡ ་ གཞུང་དོན་དང་།	༡༠
༢ ་ མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས།	༡༠
གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	༡༠
༡ ་ རྣམ་ཐར་གྱི་རྟོན།	༡༠
༢ ་ བརྟེན་པ་རྣམ་ཐར་གྱི་རང་བཞིན།	༡༡
༣ ་ དེའི་སྐོམ་ཚུལ།	༡༡
༤ ་ དེས་ཚིག།	༡༢
༥ ་ དགོས་པའོ།	༡༢
གཉིས་པ་བརྟེན་པ་རྣམ་ཐར་གྱི་རང་བཞིན་ལ།	༡༡
༡ ་ མཚན་ཉིད།	༡༡
༢ ་ དབྱེ་བ།	༡༡
༣ ་ ས་མཚན་སྐད་གསུམ།	༡༡
བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དགུ་ལ།	༡༣
༡ ་ གཞུང་དོན་དང་།	༡༣
༢ ་ མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས།	༡༣
གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	༡༣
༡ ་ ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྷགས་བཤད་པ་དང་།	༤
༢ ་ སེམས་ཅོམ་པའི་ལྷགས་དང་།	༤

༣ ་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་དང་།	༤༥
༤ ་། རང་རྒྱུད་བའི་ལུགས་དང་བཞི།	༤༦
དང་མོ་ཉན་ཐོས་སྒྲི་བའི་ལུགས་བཤད་བ་ལ།	༤༧
༡ ་། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་བ་དང་།	༤༧
༢ ་། ལུང་གི་དོན་བཤད་བ་གཉིས།	༤༧
གཉིས་བ་ལུང་གི་དོན་བཤད་བ་ལ།	༤༧
༡ ་། འདུ་ཤེས་མེད་བ་ལ།	༤༧
༢ ་། འདུ་ཤེས་མེད་བའི་སྣོན་མས་འཇུག	༤༥
༣ ་། འགོག་བའི་སྣོན་མས་འཇུག་བཤད་བ་དང་གསུམ།	༤༥
གསུམ་བ་འགོག་བའི་སྣོན་མས་འཇུག་བཤད་བ་ལ།	༤༥
༡ ་། དགག་བྱ་གང་འགོག་བ།	༤༥
༢ ་། ཡིད་ལ་བྱེད་བ་གང་གིས་སྣོན་མས་བར་འཇུག་བ།	༤༦
༣ ་། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྣོན་མས་བར་འཇུག་བ།	༤༦
༤ ་། དག་སོགས་གསུམ་གང་ཡིན་དབྱེད་བ།	༤༦
༥ ་། མྱོང་འགྱུར་གསུམ་གང་ཡིན་དབྱེད་བ།	༤༦
༦ ་། སྐྱེ་འཕགས་སུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་བ་དབྱེད་བ།	༤༧
༧ ་། ཐོབ་ཚུལ།	༤༧
༨ ་། ཁམས་གང་དུ་སྣོན་མས་བར་འཇུག་བ་དབྱེད་བའོ།	༤༨
གཉིས་བ་སེམས་ཅམ་བའི་ལུགས་བཤད་བ་ལ་ཡང་།	༤༩
༡ ་། བཤད་བྱའི་ལུང་འགོད་བ་དང་།	༤༩
༢ ་། དེའི་དོན་བཤད་བ་གཉིས།	༤༩
གཉིས་བ་དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ།	༤༩
༡ ་། འདུ་ཤེས་མེད་བའི་སྣོན་མས་འཇུག་དང་།	༤༩

༡ ་ འཕོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་གཉིས།	༤༡
གཉིས་པ་འཕོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཤད་པ་ལ།	༤༡
༡ ་ གང་ཟག་གང་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ།	༤༡
༡ ་ ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ།	༤༢
༣ ་ ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ།	༤༢
༤ ་ ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ།	༤༣
༥ ་ དགག་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་འཕོག་པ།	༤༣
༦ ་ རོ་བོ་གང་ཡིན་དུང་བཤོ།	༤༤
གསུམ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ།	༤༥
༡ ་ འཕོག་སྟོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང།	༤༦
༡ ་ འཕོག་སྟོམས་ཀྱི་དབྱེ་བཤོ།	༤༦
བཞི་པ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ།	༤༦
༡ ་ འཕོག་སྟོམས་ཀྱི་རྟེན་བཤད་པ་དང།	༤༦
༡ ་ བརྟེན་པ་འཕོག་སྟོམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས།	༡༠༠
དང་པོ་འཕོག་སྟོམས་ཀྱི་རྟེན་བཤད་པ་ལ།	༤༦
༡ ་ ལུས་རྟེན།	༤༦
༡ ་ སེམས་རྟེན་གཉིས།	༤༧
གཉིས་པ་བརྟེན་པ་འཕོག་སྟོམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ།	༡༠༠
༡ ་ མཚན་ཉིད།	༡༠༠
༡ ་ དབྱེ་བ།	༡༠༠
༣ ་ ས་མཚམས།	༡༠༠
༤ ་ འཕོག་སྟོམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པཤོ།	༡༠༠
བཞི་པ་འཕོག་སྟོམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།	༡༠༠

༡ ་།	གང་ཟག་གང་གིས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ།	༡༠༠
༢ ་།	ས་གང་ལ་བརྟེན་པ།	༡༠༠
༣ ་།	ལམ་གང་ལ་བརྟེན་པ།	༡༠༠
༤ ་།	ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས།	༡༠༡
༥ ་།	དགག་བྱ་གང་འགོག་པ།	༡༠༡
༦ ་།	རོ་བོ་གང་ཡིན་དུང་པ།	༡༠༢
༧ ་།	དུས་ཇི་སྲིད་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ།	༡༠༢
༨ ་།	ཁམས་གང་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའོ།།	༡༡༠
	གསུམ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐབས་མོང་མེན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་པོ་འཆད་པ།	༡༡༡
༡ ་།	མདོར་བསྟན།	༡༡༡
༢ ་།	རྒྱལ་བཤད།	༡༡༤
༣ ་།	དོན་བསྟུ་བའོ།།	༡༣༠
	གཉིས་པ་རྒྱལ་བར་བཤད་པ་ལ།	༡༡༤
༡ ་།	ཡོན་ཏན་གྱི་རབ་དབྱེ།	༡༡༤
༢ ་།	དེ་དག་གི་རང་བཞིན།	༡༢༤
༣ ་།	དེ་གང་ཡིན་པ།	༡༣༠
༤ ་།	དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའོ།།	༡༣༠
	དང་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་རབ་དབྱེ་ལ།	༡༡༤
༡ ་།	སྟོབས་བཟུ།	༡༡༤
༢ ་།	མི་འདྲིགས་པ་བཞི།	༡༡༧
༣ ་།	སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི།	༡༡༩
༤ ་།	སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཞི།	༡༢༠
	འདྲིའི་སྐབས་སྟུ།	༡༢༠

༡ ་ ལྷིང་བསྟན་བཤད།	༡༣༠
༢ ་ དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ་གཉིས།	༡༣༣

དུས་གསུམ་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ་ལ།	༡༣༣
༡ ་ དུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཚུལ།	༡༣༩
༢ ་ ཀུན་བདུས་ལས་གསུངས་ཚུལ།	༡༣༧
༣ ་ ར་འཇུག་བཞི་གསུམ་ལས་གསུངས་ཚུལ།	༡༣༥
༤ ་ རང་ལྷན་དང་བཞི།	༡༣༦

སྐྱོར་བ་ལོ་ལོ་གང་ཟེན།

གཉིས་པ་སྐྱོར་བ་ལོ་ལོ་གང་ཟེན་བཤད་བ་ལ།	༡༣༩
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ།	༡༣༩
༢ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས།	༡༣༩
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ།	༡༣༩
༡ ་ མཚམས་སྦྱར།	༡༣༩
༢ ་ ར་བ།	༡༣༩
༣ ་ འགྲེལ་བ་གསུམ།	༡༣༩

སྐྱོར་བ་རང་གི་རོ་བོ།

གསུམ་པ་སྐྱོར་བ་རང་གི་རོ་བོ་འཆད་བ་ལ་གཉིས།	༡༣༧
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ།	༡༣༧
༢ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལོ།	༡༣༧

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་གསུམ།	༡༣༧
༡ ་ མཚམས་སྐྱར་བ།	༡༣༧
༢ ་ ཚ་བ།	༡༣༧
༣ ་ འབྲེལ་བཤོ།	༡༣༤
འདིའི་སྐབས་སྟུ།	༡༣༤
༡ ་ ལྗོང་བ་སྐྱེད་ཚུལ་དང།	༡༣༤
༢ ་ སྐྱེས་པའི་ལྗོང་བ་གཉིས།	༡༣༠
འདིའི་སྐབས་སྟུ།	༡༣༤
༡ ་ གཞུང་དོན་དང།	༡༣༤
༢ ་ སྐྱི་དོན་གཉིས།	༡༣༤
གཉིས་པ་སྐྱི་དོན་ལ།	༡༣༤
༡ ་ མཚན་ཉིད།	༡༣༤
༢ ་ དབྱེ་བ།	༡༣༩
༣ ་ ལོ་རིམ།	༡༤༠
༤ ་ ས་མཚམས་སོ།	༡༤༡
བཞི་པ་སྐྱོར་བའི་སྐོན་འབྲེལ་ཚུལ་ལ།	༡༤༣
༡ ་ ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན།	༡༤༣
༢ ་ དོར་བྱ་སྐོན།	༡༤༣
༣ ་ ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད།	༡༤༧
༤ ་ ལྷུང་ལ་བརྟེན་བྱ་ཐར་བ་ཆ་མ་ཐུན་བཤད་བ་དང་བཞི།	༡༤༩

སྐྱོར་བའི་ཡོན་ཏན།

དང་པོ་ཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་ལ།	༡༤༩
--------------------------------	-----

༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	༡༤༩
༢ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལོ།	༡༥༩
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་གསུམ།	༡༥༩
༡ ་ མཚམས་སྦྱར་བ།	༡༥༩
༢ ་ ཚ་བ།	༡༥༩
༣ ་ འགྲེལ་ལོ།	༡༥༩
འདི་ལ་ཡང་།	༡༥༩
༡ ་ ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ།	༡༥༩
༢ ་ རྒྱ་མཚན་ལོ།	༡༥༩
འདི་ལྟར་སྐབས་སུ།	༡༦༡
༡ ་ གཞུང་དོན་དང་།	༡༦༡
༢ ་ སྤྱི་དོན་གཉིས།	༡༦༡
གཉིས་པ་སྤྱི་དོན་ལ།	༡༦༡
༡ ་ མཚན་ཉིད།	༡༦༡
༢ ་ དབྱེ་བ།	༡༦༩
༣ ་ ས་མཚམས་དང་གསུམ།	༡༦༩

རྒྱུར་བའི་རྒྱུན།

གཉིས་པ་དོར་བའི་རྒྱུན་འཆད་པ་ལ་གཉིས།	༡༦༩
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ།	༡༦༩
༢ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལོ།	༡༦༥
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་གསུམ།	༡༦༥
༡ ་ མཚམས་སྦྱར་བ།	༡༦༥

༡ ་ རོན་བཤད་བ་གཉིས།	༡༤༤
གཉིས་བ་རོན་བཤད་བ་ལ།	༡༤༤
༡ ་ རོ་བོའི་སྐོན་ས་མདོར་བསྟན།	༡༤༤
༡ ་ དབྱེ་བའི་སྐོན་ས་རྒྱས་བར་བཤད།	༡༤༤
༡ ་ གངས་ཀྱི་སྐོན་ས་རོན་བསྟུ་བཤོ།	༡༤༤
དང་པོ་རོ་བོའི་སྐོན་ས་མདོར་བསྟན་བ་ལ།	༡༤༤
༡ ་ རྩ་བ།	༡༤༤
༡ ་ འགྲེལ་བ་གཉིས།	༡༤༤
འདིའི་སྐྱབས་སྲུ།	༡༤༤
༡ ་ གཞུང་རོན་དང།	༡༤༤
༡ ་ སྤྱི་རོན་གཉིས།	༡༤༤
གཉིས་བ་སྤྱི་རོན་ལ།	༡༤༤
༡ ་ མཚན་མཚོན་གྱི་རྣམ་གཞག།	༡༤༤
༡ ་ མཚན་ཉིད་ཤེས་བ་སྤོན་དུ་འགྲོ་ཚུ་ལ།	༡༤༤
༡ ་ དེའི་ས་མཚན་ས་བསྟན་བ་དང་གསུམ།	༡༤༤
དང་པོ་མཚན་མཚོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ།	༡༤༤
༡ ་ གཞན་ལུགས་དགག་བ།	༡༤༤
༡ ་ རང་ལུགས་བཞག་བ་གཉིས།	༡༤༤
གཉིས་བ་རང་གི་ལུགས་ལ།	༡༤༤
༡ ་ མཚན་གཞི།	༡༤༤
༡ ་ མཚོན་བྱ།	༡༤༤
༡ ་ མཚན་ཉིད།	༡༤༤
༡ ་ རི་ལྟར་མཚོན་ཚུ་ལ་ཤོ།	༡༤༤

གཉིས་པ་མཚོན་བྱ་ལ།	༡༩༥
༡ ་ ལྷོ་དང།	༡༩༥
༢ ་ ལྷོ་པར་གཉིས།	༡༩༥
གསུམ་པ་མཚོན་ཉིད་ལ།	༡༩༦
༡ ་ ལྷོ་དང།	༡༩༦
༢ ་ ལྷོ་ལྷོ་གཉིས།	༡༩༦
བཞི་པ་རི་ལྷོ་མཚོན་ཚུལ་ལ།	༡༩༦
༡ ་ ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་དང།	༡༩༦
༢ ་ ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་གཉིས།	༡༩༦
གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་སྐོན་སྐྱེས་ལྷོ་པར་བཤད་པ་ལ།	༡༩༩
༡ ་ ལེས་མཚན།	༡༩༩
༢ ་ ལྷོ་མཚན།	༢༣༥
༣ ་ ལྷོ་མཚན།	༢༣༦
༤ ་ ལྷོ་ལྷོ་མཚན་དང་བཞི།	༢༥༣
དང་པོ་ལེས་མཚན་ལ།	༡༩༩
༡ ་ ལེས་ལེས་སྐྱོར་བའི་ལེས་མཚན།	༢༠༠
༢ ་ ལེས་ལེས་སྐྱོར་བའི་ལེས་མཚན།	༢༢༢
༣ ་ ལེས་ལེས་སྐྱོར་བའི་ལེས་མཚན་དང་གསུམ།	༢༢༧

གཞི་ལེས་སྐྱོར་བའི་ལེས་མཚན།

དང་པོ་གཞི་ལེས་སྐྱོར་བའི་ལེས་མཚན་ལ།	༢༠༠
༡ ་ མཚན་སྐྱོར་བ།	༢༠༠
༢ ་ ལྷོ་བ།	༢༠༠
༣ ་ ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་བ།	༢༠༠

ཡུང་མ་བཟུན་གྱི་རྩ་བ།

གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། ཞེས་བ་ནས། དེའི་འཛོག་གྲེད་ཡིན་པའི་སྤྱི་བ། འདྲིའི་སྐབས་

ལྷ་སྤྱི་དོན་ལ། ༢༠༩

 ༡ ་ ལྷ་དན་གྱི་དབྱེ་བ། ༢༠༩

 ༢ ་ བཟུ་བ། ༢༡༥

 ༣ ་ གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་པ། ༢༡༥

 ༤ ་ ལྷ་བཤད་པའོ། ༢༡༦

ལམ་ཤེས་སྒྲོར་བའི་ཤེས་མཚན།

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་སྒྲོར་བའི་ཤེས་མཚན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༢༢༢

 ༡ ་ མཚན་ས་སྒྲར་བ། ༢༢༢

 ༢ ་ ཅ་བ། ༢༢༢

 ༣ ་ འགྲེལ་པའོ། ༢༢༢

ནམ་མཁུན་སྒྲོར་བའི་ཤེས་མཚན།

གསུམ་པ་ནམ་མཁུན་སྒྲོར་བའི་ཤེས་མཚན་དེ་སྟོན་པ་ལ། ༢༢༧

 ༡ ་ མཚན་ས་སྒྲར་བ། ༢༢༧

 ༢ ་ ཅ་བ། ༢༢༧

 ༣ ་ འགྲེལ་པ་གསུམ། ༢༣༤

བྱང་མཚན།

གཉིས་པ་བྱང་མཚན་བཤད་པ་ལ། ༢༣༥

 ༡ ་ མཚན་ས་སྒྲར་བ་དང་། ༢༣༥

༡ ་ རོན་བཤད་བ་གཉིས།	༡༣༥
གཉིས་བ་རོན་བཤད་བ་ལ།	༡༣༥
༡ ་ བྱད་ཚོས་གྲངས་ཀྱི་སློབ་ས་མདོར་བསྟན་བ།	༡༣༥
༡ ་ དེ་ཉིད་རོ་བོའི་སློབ་ས་རྒྱས་བར་བཤད་བ།	༡༣༦
༣ ་ དམན་མམ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་འཇད་བ་བཤད་བའོ།	༡༣༥
དང་པོ་བྱད་ཚོས་གྲངས་ཀྱི་སློབ་ས་མདོར་བསྟན་བ་ལ།	༡༣༥
༡ ་ རྩ་བ་དང་།	༡༣༥
༡ ་ འགྲེལ་བ་གཉིས།	༡༣༦
གཉིས་བ་དེ་ཉིད་རོ་བོའི་སློབ་ས་རྒྱས་བར་བཤད་བ་ལ།	༡༣༦
༡ ་ མཚམས་སྐྱར་བ།	༡༣༦
༡ ་ རྩ་བ།	༡༣༦
༣ ་ འགྲེལ་བའོ།	༡༣༦
འདི་ལ་ཡང་།	༡༣༦
༡ ་ བྱད་བར་གྱི་རོ་བོ་དང་།	༡༣༦
༡ ་ བྱད་བར་དུ་འཕགས་བ་གཉིས།	༡༣༥

བྱད་མཚན།

གསུམ་བ་བྱད་མཚན་སྟོན་བ་ལ་གསུམ།	༡༣༦
༡ ་ མཚམས་སྐྱར་བ།	༡༣༦
༡ ་ རྩ་བ།	༡༣༦
༣ ་ འགྲེལ་བའོ།	༡༣༦

རྩིས་མཚན།

བཞི་པ་རྩིས་མཚན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ༢༥༢

 ༡ ་ མཚན་སྐྱུར་བ། ༢༥༢

 ༢ ་ ཅུ་བ། ༢༥༣

 ༣ ་ འགྲེལ་བཤོ། ༢༥༣

ཅུ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་དོན་ལ། ༢༥༣

 ༡ ་ རྩིས་སྐྱེད་མེད་དོན་བཤད་པ་དང་། ༢༥༣

 ༢ ་ དོན་བསྐྱེད་མེད་མཚན་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གཉིས། ༢༦༠

དང་པོ་རྩིས་སྐྱེད་མེད་དོན་བཤད་པ་ལ། ༢༥༣

 ༡ ་ གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་པའི་རྩིས་མཚན། ༢༥༣

 ༢ ་ ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་པའི་རྩིས་མཚན། ༢༥༤

 ༣ ་ རྣམ་མཐུན་གྱི་སྐྱེད་པའི་རྩིས་མཚན་དང་གསུམ། ༢༥༧

བཞི་པ་རྩིས་ལ་བརྟེན་བྱ་བ་ལ་མཚན་མཐུན་བཤད་པ་ལ། ༢༦༢

 ༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། ༢༦༢

 ༢ ་ བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས། ༢༦༣

གཉིས་པ་བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ། ༢༦༣

 ༡ ་ མཚན་སྐྱུར་བ། ༢༦༣

 ༢ ་ དོན་བཤད་པ་གཉིས། ༢༦༣

གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ། ༢༦༣

 ༡ ་ རྩིས་དང་། ༢༦༣

 ༢ ་ དབྱེ་བ་གཉིས། ༢༦༤

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ། ༢༦༤

 ༡ ་ མཚན་སྐྱུར་བ། ༢༦༤

༡ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༦༧
༢ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༦༧
གཞུང་ལོ་དཀར་གི་སྐབས་སྟུ།	༡༦༨
༡ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༦༨
༢ ་ གཞུང་ལོ་དཀར་གི་སྐབས་སྟུ།	༡༦༩
དང་པོ་རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༦༨
༡ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༦༩
༢ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༦༩
༣ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༧༠
༤ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༧༡
དང་པོ་རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༦༩
༡ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༦༩
༢ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༦༩
གཞིས་པ་སྐྱོར་བ་ལྟར་བར་ཅན་རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༧༡
༡ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༧༡
༢ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༧༡
༣ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༧༢
དང་པོ་རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༧༡
༡ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༧༡
༢ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༧༣
༣ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༧༤
དང་པོ་རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༧༡
༡ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༧༡
༢ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༧༣
དང་པོ་རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༧༡
༡ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༧༡
༢ ་ རྩམ་གྱི་ལུང་།	༡༧༤

3 རྟེ་ འགྲེལ་བ་གསུམ།།	326
གཉིས་བ་རྩ་བ་ལ།	324
1 རྟེ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ།	324
2 རྟེ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས།	326
གསུམ་བ་འགྲེལ་བ་ལ།	326
1 རྟེ་ མོ་མོར་བཤད་བ་དང་།	326
2 རྟེ་ རོན་བསྟུ་བ་གཉིས།	327
གཉིས་བ་རྫོས་བ་སློང་བ། རྣམ་བ་དང་ལམ་དང་། ཞེས་བ་ནས། ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་བ་ཡིན་	
བར་ཞེས་བར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། འདྲིའི་སྐབས་སུ།	328
1 རྟེ་ རྫོགས་སྡེ་མ་འཁོད་བ་དང་།	324
2 རྟེ་ དེ་དགག་པའོ།	324

ཕྱིར་མི་རྫོག་པའི་རྟེན་གས།

གཉིས་བ་སློང་བ་བྱུང་བར་ཅན་སྐྱེས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་བ་ལ།	323
1 རྟེ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་།	323
2 རྟེ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས།	323
གཉིས་བ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ།	323
1 རྟེ་ མཚམས་སྐྱར་བ་དང་།	323
2 རྟེ་ རོན་བཤད་བ་གཉིས།	328
གཉིས་བ་དོན་བཤད་བ་ལ།	328
1 རྟེ་ རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སློན་ནས་མདོར་བསྟན།	328
2 རྟེ་ ཡོད་ཚོས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱས་བར་བཤད་བ།	303
3 རྟེ་ རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟུས་བ་དང་གསུམ།	322

དང་པོ་རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༡༩༩
༡ ་ རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༡༩༩
༢ ་ རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༡༩༩
རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པའི་སྐོར་སྐབས་སྟེ།	༡༩༥
༡ ་ རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༡༩༥
༢ ་ རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༡༩༥
གཉིས་པ་སྐོར་ལ།	༡༩༥
༡ ་ རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༡༩༥
༢ ་ རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༡༩༦
༣ ་ རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༡༩༩
༤ ་ རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༢༠༡
༥ ་ རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༢༠༡
གཉིས་པ་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་རྟགས་པར་བཤད་པ་ལ།	༢༠༣
༡ ་ རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༢༠༣
༢ ་ རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༢༠༣
གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ།	༢༠༣
༡ ་ རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༢༠༣
༢ ་ རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༢༡༥
༣ ་ རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༢༡༥

རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།

དང་པོ་རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༢༠༣
༡ ་ རྟགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐོར་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༢༠༣

༡ ་ རྒྱལ་པོ་བཟང་པོ་བཟང་པོ་གཉིས།	༣༠༧
དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།	༣༠༩
༡ ་ མཚན་མཐུན་པ།	༣༠༩
༢ ་ རྩ་བ།	༣༠༩
༣ ་ འགྲེལ་བཤུགས།	༣༠༧
གཉིས་པོ་རྒྱལ་པོ་བཟང་པོ་བཟང་པོ་གསུམ།	༣༠༧
༡ ་ མཚན་མཐུན་པ།	༣༠༧
༢ ་ རྩ་བ།	༣༠༩
༣ ་ འགྲེལ་བཤུགས།	༣༠༩

མཚོང་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་སྣོག་པའི་རྟགས།

གཉིས་པོ་མཚོང་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་སྣོག་པའི་རྟགས་བཟང་པོ་ལ།	༣༡༩
༡ ་ མཚན་མཐུན་པ།	༣༡༩
༢ ་ རོལ་བཟང་པོ་གཉིས།	༣༡༩
གཉིས་པོ་རོལ་བཟང་པོ་ལ།	༣༡༩
༡ ་ རྟགས་ཀྱི་གྲངས་མདོར་བསྟན་པ།	༣༡༩
༢ ་ རོ་བོ་རྒྱལ་པོ་བཟང་པོ་བཟང་པོ་གཉིས།	༣༡༩
དང་པོ་རྟགས་ཀྱི་གྲངས་མདོར་བསྟན་པ་ལ།	༣༡༩
༡ ་ མཚན་མཐུན་པ།	༣༡༩
༢ ་ རྩ་བ།	༣༡༩
༣ ་ འགྲེལ་བཤུགས།	༣༡༩
གཉིས་པོ་རོ་བོ་རྒྱལ་པོ་བཟང་པོ་བཟང་པོ་ལ།	༣༡༩
༡ ་ མཚན་མཐུན་པ།	༣༡༩

༡ ་ རྩ་བ།	༣༡༧
༢ ་ འབྲེལ་བ་གསུམ།	༣༡༨
འདྲིའི་སྐབས་སྟུ།	༣༡༨
༡ ་ བདེན་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།	༣༡༨
༢ ་ དོན་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པའི་རྟགས་ངོས་གཟུང་བཤོ།	༣༡༥
གཉིས་པ་དོན་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པའི་རྟགས་ངོས་གཟུང་བའི་སྐབས་སྟུ།	༣༡༥
༡ ་ གཞུང་དོན།	༣༡༩
༢ ་ མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས།	༣༢༧
གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	༣༢༧
༡ ་ མྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དངོས་དང་།	༣༢༧
༢ ་ དབང་པོའི་རྣམ་གཞག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པཤོ།	༣༣༣

དབང་པོའི་རྣམ་གཞག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དབང་པོའི་རྣམ་གཞག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།	༣༣༣
༡ ་ དགག་བྱ་དབང་པོའི་ངོ་སོ།	༣༣༣
༢ ་ ཁམས་གང་ཏུ་འགོག་ཚུལ་དང་གཉིས།	༣༥༥
དང་པོ་དགག་བྱ་དབང་པོའི་ངོ་སོ་བཤད་པ་ལ།	༣༣༣
༡ ་ དབང་པོ།	༣༣༣
༢ ་ དབང་རྟེན།	༣༥༥
༣ ་ དབང་ལྷུལ།	༣༥༥
༤ ་ བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཞི།	༣༥༥
དང་པོ་དབང་པོ་ལ།	༣༣༣
༡ ་ དབྱེ་བ།	༣༣༣

༡ ་ སོ་སའི་ངོ་བོ།	༣༣༥
༢ ་ བསྐྱ་བ།	༣༤༠
༣ ་ སྐྱ་བའད་བ།	༣༤༠
༤ ་ བྱངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན།	༣༤༩
༥ ་ དབང་པོ་ཐོབ་གཏོང།	༣༤༩
༦ ་ དབང་པོ་ལྡན་ཚུལ།	༣༤༩
༧ ་ བ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་བའད་བ་དང་བརྒྱད།	༣༥༡
བྱུག་བ་དབང་པོ་ཐོབ་གཏོང་བའད་བ་ལ།	༣༤༩
༡ ་ ཐོབ་ཚུལ།	༣༤༩
༢ ་ གཏོང་ཚུལ་བའད་བ་གཉིས།	༣༤༤
བདུན་བ་དབང་པོ་ལྡན་ཚུལ་ལ།	༣༤༩
༡ ་ ངེས་ལྡན་དང།	༣༤༩
༢ ་ སྲིད་ལྡན་གྱི་དབང་པོ་གཉིས།	༣༥༠
བརྒྱད་བ་བ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་བའད་བ་ལ།	༣༥༡
༡ ་ མཛོད་ལས་གསུངས་ཚུལ།	༣༥༡
༢ ་ ཀུན་བདུས་ལས་གསུངས་ཚུལ།	༣༥༡
༣ ་ ཉི་མེ་ལས་གསུངས་ཚུལ།	༣༥༩
༤ ་ བསྐྱ་བ་ལས་བའད་ཚུལ་ལོ།	༣༥༩
བཞི་བ་བསྐྱ་བ་ལས་བའད་ཚུལ་ལ།	༣༥༩
༡ ་ ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་བ་དང།	༣༥༩
༢ ་ ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་བ་གཉིས།	༣༥༤

སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་རྒྱོག་པའི་རྟགས།

གསུམ་པ་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་རྒྱོག་པའི་རྟགས་པ་བཤད་པ་ལ། 342

 1 ་ མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། 342

 2 ་ རོན་བཤད་པ་གཉིས། 344

གཉིས་པ་རོན་བཤད་པ་ལ། 344

 1 ་ ཞར་བྱང་དང་། 344

 2 ་ དཀྱུས་མའི་རོན་ལོ། 340

དང་པོ་ཞར་བྱང་ལ། 344

 1 ་ སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱང་བར་དང་། 344

 2 ་ བྱང་གཞིའི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། 347

 3 ་ དེའི་རབ་དབྱེ་དང་གསུམ། 343

དང་པོ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱང་བར་ལ། 344

 1 ་ མཚམས་སྐྱར་བ། 344

 2 ་ རྩ་བ། 344

 3 ་ འབྲེལ་བའོ། 344

གཉིས་པ་བྱང་གཞི་སྒྲོམ་ལམ་པ་བཤད་པ་ལ་ཡང་གསུམ། 347

 1 ་ མཚམས་སྐྱར་བ། 347

 2 ་ རྩ་བ། 347

 3 ་ འབྲེལ་བའོ། 343

གསུམ་པ་དེའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ། 343

 1 ་ དབྱེ་བ་དངོས་དང་། 343

 2 ་ བྱེ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་གཉིས། 320

དང་པོ་དབྱེ་བ་དངོས་ལ་གསུམ། 343

༡ ་ མཚམས་སྐྱུར་བ།	༣༤༣
༡ ་ ཚ་བ།	༣༤༣
༣ ་ འགྲེལ་བཤུགས།	༣༤༧
གཉིས་པ་བྱེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྐྱོང་བ་ལ།	༣༥༠
༡ ་ གཉེན་པོའི་གྲངས་ངེས་བ་དང་།	༣༥༡
༡ ་ བྱེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྐྱོང་བ་གཉིས།	༣༥༥
དང་པོ་གཉེན་པོའི་གྲངས་ངེས་བ་ལ།	༣༥༡
༡ ་ རྩོད་པ་དང་།	༣༥༡
༡ ་ ལན་གཉིས།	༣༥༣
དང་པོ་རྩོད་པ་ལ།	༣༥༡
༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ།	༣༥༡
༡ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས།	༣༥༡
གཉིས་པ་ལན་ལ།	༣༥༣
༡ ་ མདོ་དང་།	༣༥༣
༡ ་ བསྟན་བཅོས་གཉིས།	༣༥༣
གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་གཉིས།	༣༥༣
༡ ་ ཚ་བ་དང་།	༣༥༣
༡ ་ འགྲེལ་བཤུགས།	༣༥༤
གཉིས་པ་བྱེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྐྱོང་བ་ལ།	༣༥༥
༡ ་ རྩོད་པ་དང་།	༣༥༦
༡ ་ ལན་གཉིས།	༣༥༧
དང་པོ་རྩོད་པ་ལ།	༣༥༦
༡ ་ མཚམས་སྐྱུར་བ།	༣༥༦

༡ ་ རྩ་བ།	༣༧
༣ ་ འགྲེལ་བཤེས།	༣༧
གཉིས་པ་ལན་ལ།	༣༧
༡ ་ ལན་དངོས་དང།	༣༧
༣ ་ དེ་ལ་ཚུད་པ་སྐྱོང་བ།	༣༧
དང་པོ་ལན་དངོས་ལ་གསུམ།	༣༧
༡ ་ མཚམས་སྐྱར་བ།	༣༧
༣ ་ རྩ་བ།	༣༧
༣ ་ འགྲེལ་བཤེས།	༣༧
གཉིས་པ་ཅ་བ་ལ་གཉིས།	༣༧
༡ ་ ལྷན་ཚོད་དུ་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང།	༣༧
༣ ་ རང་བཞིན་ལ་ཉམས་འཕེལ་མེད་པར་བསྟན་པའོ།	༣༧
གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྐྱོང་བ་ལ།	༣༧
༡ ་ ཚུད་པ་དང།	༣༧
༣ ་ ལན་གཉིས།	༣༧
དང་པོ་ཚུད་པ་ལ་གསུམ།	༣༧
༡ ་ མཚམས་སྐྱར་བ།	༣༧
༣ ་ རྩ་བ།	༣༧
༣ ་ འགྲེལ་བཤེས།	༣༧
གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ།	༣༧
༡ ་ མཚམས་སྐྱར་བ།	༣༧
༣ ་ རྩ་བ།	༣༧

༣ ་ འགྲེལ་བཤོ།	༣༥༧
ཙམ་འགྲེལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་།	༣༥༧
༡ ་ དངོས་ཀྱི་དོན་དང་།	༣༥༧
༢ ་ དེ་གཞན་ཡང་མཚོན་པའི་ཚུལ་ལོ།	༣༥༧
དང་པོ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ།	༣༥༧
༡ ་ དཔེ་འགྲོག་པ་དང་།	༣༥༥
༢ ་ དཔེ་དོན་སྐྱར་བ་གཉིས།	༣༥༩
དང་པོ་དཔེ་འགྲོག་པ་ལ།	༣༥༥
༡ ་ ལྟོས་མེད་ཏུ་མི་བསྐྱབས་པ་དང་།	༣༥༥
༢ ་ ལྟོས་ནས་བསྐྱབས་པ་གཉིས།	༣༥༥
གཉིས་པ་དཀྱུས་མའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	༣༩༠
༡ ་ མཚམས་སྐྱར་བ།	༣༩༠
༢ ་ ཙམ་གྱི་ལ།	༣༩༡
༣ ་ འགྲེལ་བཤོ།	༣༩༣
གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ལ།	༣༩༣
༡ ་ ཟབ་མའི་དོ་བོ་དང་།	༣༩༣
༢ ་ དེ་ཉོགས་པ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་གཉིས།	༣༩༣
གསུམ་པ་སྐྱོར་བ་བྱུང་བ་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་དེས་སྐྱོན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་	
བཤད་པ་ལ།	༣༩༧
༡ ་ བརྟེན་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ།	༣༩༧
༢ ་ རྟེན་ཞིང་དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ།	༤༠༤
༣ ་ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་དོན་མཚན་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་དང་གསུམ།	༤༡༡

ཕྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་རྒྱུར་བ།

དང་པོ་བརྟེན་པ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ། ༣༩༧

 ༡ ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། ༣༩༧

 ༢ ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས། ༣༩༨

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ༣༩༨

 ༡ ་མཚམས་སྐྱར་བ། ༣༩༨

 ༢ ་ཅ་བ། ༣༩༩

 ༣ ་འགྲེལ་བཤོ། ༣༩༩

འདིའི་སྐབས་སུ། ༣༩༩

 ༡ ་དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ༣༩༩

 ༢ ་སྐྱབ་ཀ་སྐྱོང་བ་གཉིས། ༣༩༩

གཉིས་པ་སྐྱབ་ཀ་སྐྱོང་བ་ལ། ༣༩༩

 ༡ ་ཚོད་པ་དང་། ༣༩༩

 ༢ ་ལན་གཉིས། ༤༠༠

འདིའི་སྐབས་སུ། ༤༠༠

 ༡ ་དོན་མི་འཐད་པ་དང་། ༤༠༠

 ༢ ་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དང་། ༤༠༡

 ༣ ་དཔེ་གྲུབ་པའི་དོན་ལོ། ༤༠༡

དང་པོ་དོན་མི་འཐད་པ་ལ། ༤༠༠

 ༡ ་ཐལ་བ་འགོད་བ། ༤༠༠

 ༢ ་ཉེས་སྐྱོང་གི་ལན་གཉིས། ༤༠༠

གཉིས་པ་ཉེས་སྐྱོང་གི་ལན་ལ། ༤༠༠

༡ ་། དཔེ་འགོད་པ་དང་།	༤༠༠
༢ ་། རོན་ལ་སྐྱོར་བའོ།	༤༠༠
སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བའི་སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ།	༤༠༣
༡ ་། དངོས་ཀྱི་རོན་དང་།	༤༠༣
༢ ་། ལྷན་ཀ་སྐྱོར་བ་གཉིས།	༤༠༣
གཉིས་པ་ལྷན་ཀ་སྐྱོར་བ་ལ།	༤༠༣
༡ ་། ལས་འབྲས་མེད་པ་དང་།	༤༠༤
༢ ་། ལས་འབྲས་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་དང་།	༤༠༥
༣ ་། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་།	༤༠༦
༤ ་། མི་ལམ་ན་ལས་གསོག་པའི་ལྷན་ཀ་སྐྱོར་བའོ།	༤༠༧
དང་པོ་ལས་འབྲས་མེད་པ་ལ།	༤༠༤
༡ ་། ཚུད་པ་དང་།	༤༠༤
༢ ་། ལན་ནོ།	༤༠༤
གཉིས་པ་ལས་འབྲས་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་ལ།	༤༠༥
༡ ་། ཚུད་པ་དང་།	༤༠༥
༢ ་། ལན་གཉིས།	༤༠༥
གསུམ་པ་ལུང་དང་འགལ་བ་ལ།	༤༠༦
༡ ་། ཚུད་པ་དང་།	༤༠༦
༢ ་། ལན་གཉིས།	༤༠༦
བཞི་པ་མི་ལམ་ན་ལས་གསོག་པའི་ལྷན་ཀ་སྐྱོར་བ་ལ།	༤༠༧
༡ ་། ཚུད་པ་དང་།	༤༠༧
༢ ་། ལན་གཉིས།	༤༠༧

ཞིང་དག་རྒྱུར་བ།

གཉིས་པ་རྟེན་ཞིང་དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལ། ༤༠༩

 ༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། ༤༠༩

 ༢ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལོ། ༤༠༩

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ། ༤༠༩

 ༡ ་ མཚམས་སྦྱར་བ། ༤༠༩

 ༢ ་ ཅ་བ། ༤༠༩

 ༣ ་ འགྲེལ་བ་དང་གསུམ། ༤༡༡

ཐབས་མཐས་རྒྱུར་བ།

གསུམ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དེར་དོན་མཛད་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་ལ། ༤༡༡

 ༡ ་ མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། ༤༡༡

 ༢ ་ བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས། ༤༡༡

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ། ༤༡༡

 ༡ ་ མཚམས་སྦྱར་བ། ༤༡༡

 ༢ ་ ཅ་བ། ༤༡༣

 ༣ ་ འགྲེལ་བའོ། ༤༡༣

འདིའི་སྐབས་སུ། ༤༡༣

 ༡ ་ སྦྱོར་བའི་ལུལ་དང་། ༤༡༣

 ༢ ་ ལུལ་ཅན་སྦྱོར་བའི་དོ་བོ་དང་། ༤༡༣

 ༣ ་ མོ་མོའི་དབྱེ་བ་དང་། ༤༡༣

 ༤ ་ ལུལ་དང་དངོས་པོའི་སློན་ས་དོན་བསྟུ་བའོ། ༤༡༤

བཞི་པ་ལུལ་དང་དངོས་པོའི་སློན་ས་དོན་བསྟུ་བའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ༤༡༤

༡ ་ ཐབས་མཁས་སྒྲིབ་བ་སྒྲིབ་བསྟན་བ་དང་།	༤༡༤
༡ ་ བདུད་བཞི་བཙུག་ཚུལ་བྱེད་བྲག་ཏུ་བཤད་བ་གཉིས།	༤༡༤
གཉིས་བ་བདུད་བཞི་བཙུག་ཚུལ་བྱེད་བྲག་ཏུ་བཤད་བ་ལ།	༤༡༤
༡ ་ བདུད་བཞི་སོ་སོའི་ངོ་བོ།	༤༡༤
༡ ་ བདུད་བཞིར་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཚན།	༤༡༥
༡ ་ ལྷ་དོན།	༤༡༥
༤ ་ བདུད་བཞི་བཙུག་པའི་ས་མཚན་ས་དང་བཞི།	༤༡༥
སྐབས་བཅུ་བ།	༤༡༥
བར་བྱང་སྒྲིབ་ཚིག།	༤༡༥

གསུམ་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་ནས་བསྐྱོམ་བར་བྱ་བའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་སྐྱོར་བ་ཁྲད་བར་ཅན་གྱིས་ཟིན་དགོས་ཤིང། དེ་ལ་ཡང་སྐྱོར་བ་དེ་ཤེས་དགོས་པས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱོར་བཞི་འཆད་པའི་ཕྱིར།

སྐྱོར་བ་བཞིའི་ནང་ནས་རྣམ་རྩོགས་སྐྱོར་བ་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐབས་བདུན་པའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་བ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་ཐོབ་པ་ལ། སྐབས་དུག་པའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་བ་ཐོབ་དོན་དུ་སྐྱོམ་པའི་མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་སྐབས་ལྔ་པའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཅེ་མོའི་སྐྱོར་བ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་ཡང་སྐབས་བཞི་པའི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་དོན་དུ་སྐྱོམ་པའི་རྒྱ་རྩོགས་སྐྱོར་བ་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚན་སྐྱོར་བ་ལ།¹ ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལམ་དང་གཞི་ཤེས་པ་བསྟུ་བའི་སྐོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་སྐྱོམ་བར་བྱེད་པས་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྩོགས་པར་རྟོགས་པ། ཞེས་གསུངས།

¹ བསྟན་འགྲུལ་དབེ་བསྟར་མ། ༥༡༽ ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་སང་གེ་བཟང་ལོ། འགྲེལ་བ་དོན་ག སལ། ༡༩༩༤

ཁོ་ལ་རྟེན་གྱི་སྐབས་འདིར་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་འཆད་མི་རིགས་པར་
 ཐམས་ལེགས་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ཟེན་པས་སྦྱོར་
 སྦྱོར་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེན་སྦྱོར་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁུན་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད། སྐབས་འདིར་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་
 བསྟན་པས་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། སྐབས་དང་
 པོ་གསུམ་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་པའི་སྦྱོར་པས་
 བསྟན། སྐབས་འདིར་ཞེ་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྦྱོར་བས་སྦྱོར་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་བསྟན་པས་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར། རྒྱན་
 ལྗང་ལས།¹ ཡང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་དང་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཞེག་ཡིན་ཞེ་ན། ཁོ་ལ་རྟེན་ ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་
 ལ། རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་
 ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་
 བེ་མཚན་ཉིད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་སྦྱོར་བ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ལ་ལ་ནི་རྣམ་པ་
 ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་མི་མ་སྤུན་པའི་སྤྱོད་པས་དང་གཉེན་པོ་
 རྣམ་པར་བཞག་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ ཤེར་ཕྱིན་ཆ། རྫོགས་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྐད། ༡༥༦༥༡༩།

དོན་བསྐྱུ་ན། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་
དང། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྫོས་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་
དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བསྟན། སྐབས་འདིར་དེ་བསྐྱུས་ནས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་
པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་བསྟོམ་
པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པས་མཁུན་གསུམ་
གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་སྟོམ་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁུན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་སྟོམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུས་ནས་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་
རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར། རྣམ་རྫོགས་སྐྱོར་བའི་མཚན་
ཉིད། དབྱེ་ན། བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་¹ཡོད། ས་མཚན་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞི་ལྷག་
རྒྱང་འབྲེལ་གྱི་སྐྱོར་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྟོམ་པ་མཁུན་གསུམ་གྱི་
རྣམ་པ་བསྐྱུས་སྟོམ་གྱི་དོན་ཡིན་ལོ། །

ཁོ་ན་དེ། རྣམ་རྫོགས་སྐྱོར་བ་ཐོབ་ན་ཞི་ལྷག་རྒྱང་འབྲེལ་ཐོབ་དགོས་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་སྐྱོང་བ་སྐྱེ་
བ་ལ་ཞི་ལྷག་རྒྱང་འབྲེལ་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་

¹ ལ་ ༣ ལ་ ༣ གསུམ་དུ་ཡོད། ལ་ ༣ ལ་ ༣ གསུམ་ཡོད།

ཉེ། ལམ་རིམ་ལས། །མི་རྟག་པ་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཚུབ་གི་
སེམས་སྤངས་བ་ལ་ཡིད་འགྱུར་གི་སྐྱོར་བ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཞི་གནས་ལ་རགས་ལས་
བ་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཆེས་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཐལ་འགྱུར་གཉེས་བ་ལ་མ་ཁྲུབ་ཅེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་ཀྱང་
བར་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དན་སོང་གི་རྟེན་ལ་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་རྣམ་རྫོགས་སྐྱོར་བ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
གསུངས།

ཁ་ཅིག་མཁྱེན་གསུམ་གི་རྣམ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དུ་མཁྱེན་གསུམ་
གི་རྣམ་བ་བསྐྱུས་ནས་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་
རྫོགས་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་རྫོགས་སྐྱོར་བ་ཡིན་ན།
མཁྱེན་གསུམ་གི་རྣམ་བ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་སྤྱིར། ཅེ་སྐྱོར་ཡིན་
ན། མཁྱེན་གསུམ་གི་རྣམ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སྐད་ཅིག་
སྐྱོར་ཡིན་ན། དེ་ལ་བརྟན་བ་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག་མཁྱེན་གསུམ་གི་རྣམ་བ་བསྐྱུས་ནས་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། གཞི་
ཤེས་གི་རྣམ་བ་སྐྱོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར།

༡ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་པ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། ༦༢༦་༣།

འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། །རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་བདེན་སྟོང་སྟོས་བྲལ་དུ་ཞི་ལྷག་
ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྟོར་བས་རྣམ་པར་སྟོ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྟོས་པར་བྱེད་པ་
མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་སྟོས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉེར་ལེན་གྱི་
ཕུང་པོ་མི་རྟག་སྤྲུག་བསྐྱུས་སོགས་སུ་སྟོས་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྟོར་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། །རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཇིན་པའི་མི་མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་གྱི་གཉེན་པོའི་
ཚོས་ཉིད་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་
པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་
ཡང་། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་རྩོལ་པའི་དང་པོ་ཉིད་རྣམས་
ཐེག་ཚེན་དུ་རྟེན་པའི་སྤྱི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟེ། །གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་
ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟེན་པའི་སྤྱི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རྒྱས་ཏེ། ཐེག་ཚེན་གྱི་རྟེན་པའི་ཅན་དབང་རྒྱལ་རྣམས་གྱིས་དང་པོར་བྱང་ཚུབ་
དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་རྗེས་སྟོང་ཉིད་རྟེན་པའི་སྤྱི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱུ་མ་རྒྱན་ལས། །ཡང་དག་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་བ། །རྫོགས་
པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །སྤུབ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྐྱངས་བྱས་ཏེ། །དེ་
ནི་ཡང་དག་ཤེས་འཚོལ་བཅོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༡ བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༡༩། །ཤེས་ཕྱིན་ཟེ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༡-༩༩༢།
༢ བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༩༩༢། དབྱུ་མ་སྤྱི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པར་ཐལ། བསྐྱེད་མ། ༩༩༣-༩༩༤།

གཉེས་པ་ལ། འོན་སྐབས་བཞི་པ་འདིར་རྣམ་ཚུགས་སྐྱོར་བ་འཆད་ན་
 འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེས། འདི་ལ་སྐབས་བཞི་པའི་བསྟན་འཕྲིན་གཙོ་བོར་གྱུར་
 པའི་རྣམ་ཚུགས་སྐྱོར་བ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་སྐོམ་
 པའི་རིམ་པ་གཉེས་ལས། དང་པོ་ལ། སྐྱོར་བའི་རྣམ་པ། སྐྱོར་བ་སྐོམ་པ་བའི་
 གང་ཟེ། སྐྱོར་བ་རང་གི་དོ་བོ། སྐྱོར་བའི་སྐོན་འགྲོའི་ཚོས་དང་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྲིས་འབྲེལ་ཚུལ་
 གཉེས་ལས། དང་པོ། སྐྱོད་པ་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་ལེའུ་ཚུགས་པ་དང་། ཇི་ནས་
 ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྲིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་
 ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་མ་མཚེས་བའི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་བཀའ་སྦྲལ་པ། རབ་འབྱོར་རྣམ་མཁའ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྲིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་མི་གཡོ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་
 བཀའ་སྦྲལ་པ། རབ་འབྱོར་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པའོ། །ཞེས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གྲིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ།
 ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་
 འདས་གྲིས་བཀའ་སྦྲལ་པ། འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྲིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་

༡ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། སྐོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༤༦་༢།
 ༢ བསྟན་འཕྲིན་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠། ཤེར་ཕྱིན་དུ། སྐོན་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། ཉི་མེ་ལེའུ་བརྒྱུད་མ། ༡༩༣༡་༣།

འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །བཙུགས་
ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་།

¹ རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙུགས་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་བྱིན་
འདི་ནི་བྱན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །བཙུགས་ལྡན་འདས་གྱིས་
བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཚོས་དམིགས་
སུ་མེད་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙུགས་
ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པའོ། །བཙུགས་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་གྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ¹ རབ་འབྱོར་གྱིས་
གསོལ་པ། བཙུགས་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །བཙུགས་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལྟ་བུ་བྱས་པའི་
རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
པ། བཙུགས་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
པའོ། །བཙུགས་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། མི་ཤེས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་
ཉིད་གྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། ¹ རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙུགས་ལྡན་འདས་

¹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྲུང་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུགས་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༠༡༧།
² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྲུང་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུགས་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༠༦༧།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྲུང་མ། ༡༠༡། ཤེར་བྱིན་དུ། སྟོན་པ་དཔོན་མེད་གཉེན་པོ་ཉི་མེ་ལུ་བརྒྱད་མ། ༡༩༧༧། ༣།

འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་སྟོབས་བརྩའི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྲུལ་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྲུལ་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མདོན་པར་འཚང་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པའི་བར་རྣམས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་བ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་བ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཅ་བས་བསྟན་ཚུལ་དང་། འགྲེལ་བས་¹བཤད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་མདོར་བསྟན་གྱི་སྟོན་སྟེ་བཤད་པ་ལ། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བཤག་རྣམས། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་བཤད་པ་ལ། ¹རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བཤག་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །ཞེས་པས་རྣམ་པའི་དོ་བོ་མདོར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ¹རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་

¹ ག་ལ་ཆ་བས། བ་ལ་ན་ཆ་བས།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུངས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟུང་སྟོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༦༥༡།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུངས། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟུང་སྟོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༦༥༡།

བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་
དེ། ཞེས་གསུངས། ཀུན་མཁུན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱིས། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་
དུ་འདོད། །ཅེས་པས་རྣམ་པ་འདི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་
པ་ལ།¹དེ་དག་གྲང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་
གསུམ་ཁོ་ནར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། མཁུན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྐོ་ནས་སྐོམ་
བར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འགྲུང་ཚོས་ཅན།
སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་གཉེན་སྲོགས་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་
འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་གྱིས།

སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཞི་ཤེས་
གྱི་ཤེས་རྣམ། ལམ་ཤེས་གྱི་ཤེས་རྣམ། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་གསུམ་དུ་ཡོད་
པའི་གྱིས། རང་གི་མི་མ་སྟུན་སྲོགས་འཛོམས་པར་རུས་པའི་མཁུན་པ་ཚོས་ཅན།
སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཉེན་སྲོགས་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་
འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་གྱིས། དེས་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་དེ་ལ་རིགས་འགྲེལ། །དེ་
ལྟར་ཡང་། རྣམ་པ་ཤར་ལས།¹ མཁུན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་
སྐོམ་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་གཉེན་
སེམས་མཚན་ཉིད། གཉེན་སོར་འཛོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ནི་རིགས་བསྟུན་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་ལ། ༥༥། ཤེས་ཉིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ། ༣༩༤་ཉ་༽
² སྐུ་འབུམ་པར་ལ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་པ་ཤར་སྐྱེད་པོ་རྒྱལ། ༤༣༩་༥

གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་མཚོན་
བྱ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་བལ། སྐྱོར་བ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉི་སྣང་
ལས།¹ གྲེ་བྲག་ནི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་གི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་གང་
ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟག་པར་འཛིན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་པ་དང་།
རྒྱན་སྣང་ལས།² །ཤེས་བྱའི་གྲེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
ནི་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པ་དང་། འདིར་ཡང་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་བཞད་ལས།³ མཚན་ཉིད་དུ་འཆད་
པ་ནི་སྐབས་འདིར་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཞད་པ་འདིས་ཅི་བྱེད་མ་ཤེས་
པས་གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་བཞད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་
མཚོན་བྱར་ཁས་སྦངས་ན་སྐྱོན་དེར་འགྲུར་ཡང་ཁས་མ་སྦངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །གྲེ་བྲག་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འབྲུག་དེ། གཞི་གྲུབ་ན་རྣམ་པ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཞིའམ་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག །རྣམ་རྫོགས་སྐྱོར་པའི་
བསྐྱོམ་བྱར་གྲུར་པ་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། གཞིའི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་དང་།

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥ །ཤེས་ཕྱིན་ཀ །འཕགས་པ་ཤོལ་སྟེ། ཉི་སྣང་། ༣༧་༤༥
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ །ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སྐྱོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྣང་། ༡༣༡༥་༡༣
³ སྐྱེ་འབྲུག་པར་མ། གསུང་འབྲུག་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་པ་བཞད་སྟོང་པོ་རྒྱལ། ༤༣༣་༡།

ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་སྐྱར་ནས། འོན་ཀྱང་དང་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཤེས་ཀྱི་གང་ཞིག་། རྒྱང་བྱ་ཀྱང་བྱང་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ།
 གཉེན་ཕྱོགས་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་། འོར་བྱ་ཀྱང་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ། མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 ཟེར་ན། གཞི་ཚོས་ཅན། གཞིའི་ཁྱད་པར་དུ་ཐལ། འོན་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
 པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་
 དུ་ཐལ། ཤེས་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་དང་ཐ་དད་དུ་
 ཐལ་ལོ། །མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་ལ། ཁ་ཅིག་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་ཚོས་ཅན། མི་
 མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་ཀྱི་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 ལྷག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྐྱོར་ལམ་པ་སྐྱུ་
 བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མཁྱེད།

ཁ་ཅིག་། ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཀྱི་མཚན་ཚོས་
 ཅན། ཀྱི་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་སུ་ཐལ། ཀྱི་མཚན་གྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་
 ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། ཀྱི་མཚན་གྱི་ཤེས་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཚོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་གི་ཁྱད་པར་སུ་ཐལ།
 དེའི་ཀྱི་
 ཕྱིར། དེའི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་
 པའི་རྩོག་པ་ཚོས་ཅན། ཀྱི་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་སུ་ཐལ། ཀྱི་མཚན་གྱི་ཀྱི་ཀྱི་ཀྱི་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྐྱོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཉེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་རྣམ་མཐུན་
གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་རྣམ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
རྣམ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་རྣམ་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཐུན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། རྣམ་མཐུན་གྱི་ཤེས་
རྣམ་དུ་ཐལ། རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྣམ་
མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་མཐུན་གྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་ན། རྣམ་
མཐུན་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་རྣམ་མཐུན་གྱི་
ཤེས་རྣམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཐུན་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་
ན། མཐུན་གསུམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཐུན་གསུམ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་གང་
ཞིག །རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། རྣམ་མཐུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། མཐུན་གསུམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མཐུན་གསུམ་གྱི་གཟུང་རྣམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་མཐུན་གསུམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་གྱི་གཟུང་རྣམ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་
ཅན། རྣམ་མཐུན་དུ་ཐལ། མཐུན་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལམ་
བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། ལམ་བདེན་ཡིན་དགོས་པ་དང་། སྤུག་བདེན་གྱི་རྣམ་
པ་ཡིན་ན། སྤུག་བདེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་མཐུན་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན་སྒྲ། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་

བའི་རང་རིག་ཚོས་ཅན། རེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་འདྲིན་རྣམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཁོ་ན་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་
ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་
ན། ཤེས་རྣམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར་ན་ལན་ལོག་ཏུ་འཆད།

ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སློན་ནས་རང་གི་ལོག་སྤྱོད་ཤེས་གྱི་
སློན་འདོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ལམ་ཞུགས་གྱི་མཁུན་པ། འདིར་བསྟན་གཉེན་
སྤྱོད་ཤེས་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་སློན་ནས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་འཕགས་
རྒྱུད་གྱི་མཁུན་པ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཉེན་སྤྱོད་ཤེས་ཤེས་རྣམ་
གྱི་མཚན་ཉིད། དེའི་སློན་ནས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་མཁུན་
པ། འདིར་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཉེན་སྤྱོད་ཤེས་ཤེས་རྣམ་གྱི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན།
རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། འདིར་བསྟན་གཉེན་སྤྱོད་ཤེས་ཤེས་རྣམ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེའི་ཡུལ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དེའི་དངོས་ཡུལ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཁྱོད་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དོན་
དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཙོན་པའི་རྟོགས་པ་སྤོན་དུ་སོང་པའི་བྱང་

སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། མཚོན་
བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། མཐུན་གསུམ་གང་རུང་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་རྣམ་ལ་དེ་
གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་མཐུན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཐུན་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་
ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། ཀུན་མཐུན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཞུང་
འདིས་རྣམ་མཐུན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་
མཐུན་གསུམ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་
སྟེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། ལུས་ཅུ་ཚ་དགུ་དག་ཏུ་
བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་མཐུན་གསུམ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་
པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་¹ ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དམན་ལམ་
སྡོན་དུ་མ་སོང་པའི་མཐུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། མཚན་
མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱུང་
པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཚེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་

¹ ག་པ་ན་པ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ། བ་པ་ན་པ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ། ཀ་པ་བ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ།

བྱང་སེམས་^༡ཚོགས་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད་ཉེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་
འདི་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག །མ་ཁྲེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་འདར་ནས་སྐྱོམ་བར་བྱེད་པའི་
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་གཉེན་སྲོགས་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། རྣམ་མ་ཁྲེན་དེ་གཉེན་སྲོགས་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཉེ། འཕགས་
རྒྱུད་གྱི་མ་ཁྲེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁ་ཅིག །དེ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་གཉེན་
སྲོགས་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཚེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་དེས་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག །རྣམ་པ་ལ་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་དོན་རྣམ་
བསྐྱོམ་བྱ་ཡིན། ཤེས་རྣམ་བསྐྱོམ་བྱ་མིན་ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག །ཤེས་རྣམ་བསྐྱོམ་
བྱ་ཡིན། དོན་རྣམ་བསྐྱོམ་བྱ་མིན། ཞེས་ཟེར། འདི་འགོག་པ་ལ། རྣམ་པ་འདད་
ལས། ^༡ ཁ་ཅིག །དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་བསྐྱོམ་བྱ་གང་ཡིན་མི་
མ་ཐུན་པ་སོ་སོར་འདོད་པ་ལ་ནི་སྣྡིང་པོ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། མི་རྟག་པ་རྟོགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོམ་བྱར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་བྱར་ཁས་ལེན་
དགོས་ལ། མི་རྟག་པ་བསྐྱོམ་བྱར་འདོད་པ་དེས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་གྱི་ཡེ་ཤེས་
བསྐྱོམ་བྱར་ཁས་ལེན་ལེན་ན་གཞི་སྣོད་བར་འགྱུར་བའི་སྲིད་པོ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མི་རྟག་པ་སྐྱོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།

^༡ ག་^༢བ་ན་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ། ག་^༢ན་^༥བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ། ག་^༤བ་^༧བྱང་སེམས་གྱི་ཚོགས་ལམ།
^༢ རྒྱ་འབུམ་བར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་མཚན་རྩི། རྣམ་པ་འདད་སྣོད་པོ་རྒྱུ། ༧༣^༢༥།

མི་ཉལ་བ་རྟོགས་པའི་སློབ་སློམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིར་རྗེ་
ཆེན་པོ་ཡང་བསྐྱོམ་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་¹ ཡང་མི་འཐད་དེ། འདུས་བྱས་
མི་ཉལ་བར་རྟོགས་པའི་སློབ་སློམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་མི་ཉལ་བ་
སློམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིར་ཉིད་ཡང་བསྐྱོམ་བྱ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཉེ། དེ་བུང་འཕགས་ཀྱི་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག་རྣམ་པ་ཡིན་ན་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅིང་། དོན་རྣམ་ཞེས་པ་
ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ཅིང་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་
སྤྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་རོང་རྟེན་པ་ན་དེ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཉེ། དུལ་རྣམ་ཅན་ནི་
ཐ་དད་པར། རྫོལ་ཉེན་པ་ཐ་དད་སྤྱིར། ཞེས་པས་དོན་རྣམ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་
དང་། མདོ་ལས།² རྣམ་པ་གང་དག་དང་རྟོགས་གང་དག་དང་། ཞེས་རྣམ་པའི་
སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཟུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དོན་ཀྱང་འདྲིར་བསྟན་པ་ནི་ཤེས་
རྣམ་ཁོན་དང་མི་མ་སྟན་སྤོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། མདོ་
ལས།³ མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་
དང་། ཞེས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་སྤྱིར་གསུངས་པ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་
མདོར་བསྟན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་
རྒྱས་བར་བསྟན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར། ལུགས་སྤྱི་མ་མི་འཐད་དེ། ཉེར་ལེན་

¹ ག་པ་བ་པ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ག་པ་བ་པ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ག་པ་བ་པ་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
² བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩་པ། ཉི་ཁྲི་ཁ། ལྷོ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༧་པ་༥་ཉ།
³ ག་པ་བ་པ་སྤྱིར་དང་། མདོ་ལས། མ་མཆིས་པའི་པ་པ་བ་པ་སྤྱིར་དང་། མ་མཆིས་པའི་ ག་པ་བ་པ་སྤྱིར་དང་། མདོ་
ལས། མ་མཆིས་པའི་

གི་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཉེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་
སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར།

གཉིས་པ་ཡང་མི་འབད་དེ། སྐབས་འདིར་དོན་རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་
གསུམ་བརྟན་པའི་སྲིར་ཉེ། བརྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་དེ་བརྟན་པའི་
སྲིར། རང་ལུགས་གི་མཚན་ཉིད་སོགས་སྦྱོར་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན། རྣམ་པའི་ངོས་འཛིན། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བརྟན་བཅོས་སུ་
བསྐྱུས་ཚུལ། ཇི་ལྟར་སྐོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བརྟན་བསྐོམ་བྱའི་རྣམ་
པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྟོགས་བྱ་བ་དེན་བཞི་དང་རྟོགས་པ་པོ་མཐུན་
གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་གི་བྱུང་བར་གྱིས་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སུ་
ཡོད་པའི་སྲིར་ཉེ། གསེར་སྤང་ལས།¹ ཚིག་གསལ་ལས། རྣམ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྟེ་
སངས་རྒྱས་གི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚོས་གི་བྱེ་བྲག་རི་སྟེང་² ཅིག་ཡོད་པ་སྟོན་
པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཚོས་གི་བྱུང་བར་
རམ་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས།³ ཤེས་སྲིན་འདི་ནི་མ་མཚེས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་
པའོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་
པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་གི་སྲིར་དོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ། རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེས་སྲིན་

¹ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚ། ཇི་ཚོང་ཁ་ལ། ལེགས་བཤམ་གསེར་སྤང་། ༤་༣།
² ག་༤་བ་༡་རི་སྟེང་གཅིག ། བ་༤་ན་༧་རི་སྟེང་གཅིག ། ཀ་༥་བ་༩་རི་སྟེང་གཅིག །
³ བཀའ་འབྱུང་དབེ་བསྐྱུར་མ། ༡༢། ཉི་ཞི་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས། ཉི་ཞི། ༧༤༦་༥།

འདི་ནི་འདི་དང་འདིའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་རྣམས་བཞག་ཅིང་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེའི་འཐད་པ་བཀའ་སྦྱུལ་ཏོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་
 དང་སོ་དྲུག་ལ་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་མདོ་དེ་དག་དང་གྲངས་མཉམ་པ་ཡོད་
 ལ། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་ལ་སྡེ་ཚན་བདུན་པོ་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་སྡེ་མདོ་
 ཚན་བདུན་དང་། སོ་བཞི་ལ། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་གཅིག་ །སྡོམས་འཇུག་དགུ་
 ལ་གཅིག་ །སྡོང་ལམ་ལ་གཅིག་ །གཞན་བཅུ་གསུམ་ལ་རེ་རེ་སྡེ་བཅུ་དྲུག་དང་།
 སོ་དགུ་ལ་ཐ་མ་གསུམ་ལ་རེ་རེ། གཞན་སྡེ་ཚན་བཞི་ལ་རེ་རེ་སྡེ་མདོ་ཚན་
 བདུན་ཡོད་དེ་ལ་རབ་འབྱུང་གྱིས་ཤེས་རྣམ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་
 རྣམ་བསྟན་པར་ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀས་དོན་རྣམ་དང་། ཤེས་
 རྣམ་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མ་མཆིས་པས་དོན་རྣམ་དང་དེའི་
 པར་སྤྱིན་གྱིས་ཤེས་རྣམ་སྤྱི་ཐེབ་ལ་བསྟན་ལ། རྣམ་མཁའ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
 པས་དངོས་སུ་རྟག་པ་མེད་པའི་དོན་རྣམ་དང་། རྒྱགས་ལ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རྣམ་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་རྗེ་བཙུན་གྱིས། མེད་པའི་རྣམ་པ་
 རས་བརྒྱད་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འདི་ནས་འདིའི་བར་གྱིས་གཞི་ཤེས་དང་
 རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ནོ་ཞེས་ས་གཙོད་མཛད་ལ། ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་
 པ་ལ་ས་གཙོད་དངོས་སུ་མ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་དང་རྣམ་
 མཁུན་ལ་རྟོག་མཐའ་བརྒྱད་བས་དེའི་བར་གྱི་དེ་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་གོ་སྐྱབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་མཛད་པའི་སྤྱིར། ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་

བ་ལ་ས་གཙོད་དོན་^༡ གྱིས་ཐོབ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་བྲམ་བ་ནས་བརླང་
སྟེ། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་བད། །ཞེས་བ་དོན་འཐོབ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིད།

བཞི་བ་ནི། འོན་ཤེས་རྣམ་དང་དོན་རྣམ་འདི་དག་ལས་བསྐྱོམ་བར་བྱ་བ་
གང་ཞེན། ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱིས་དོན་རྣམ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་
ལ་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་ནས་བསྐྱོམ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དོན་རྣམ་དང་ཤེས་
རྣམ་གཉིས་ཀ་བསྐྱོམ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདུས་བྲས་མི་རྟག་པར་སྐྱོམ་
བ་ན་དེ་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་སྐྱོམ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིད། འོན་ཀྱང་འདིར་བསྐྱོམ་བྱའི་
གཙོ་བོ་ཤེས་རྣམ་ལ་བཞེད་བ་གསེར་སྤང་ལས་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། འོན་
ཀྱང་གཞུང་ནས་སྐྱོར་བས་རྣམ་བ་སྐྱོམ་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་བ་ནི་གཙོ་
བོར་ཤེས་པའི་རྣམ་བ་ཉིད་སྐྱོམ་བར་སྤང་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་བདག་མེད་
བ་དང་སྤྱིར་རྗེ་སྐྱོམ་ཞེས་བ་ལྟར་ཡུལ་སྐྱོམ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེའི་བདག་ཉིད་
དུ་སྐྱོ་སྐྱོམ་བར་བྱེད་བ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་གཙོ་བོར་བརླང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིད།

གཉིས་བ་རྣམ་བ་རྒྱས་བར་བཤད་བ་ལ། མཚན་ས་སྐྱར་བ་དང་། དོན་
བཤད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁའ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བ་རྣམས་སོ་སོར་མ་
ཕྱེ་བར་སྤྱིར་བསྟན་ནས་ད་ནི་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་ཁྱད་བར་དུ་འཆད་དོ་ཞེས་བཤད་

^༡ ག་ལ་ས་མ་དོན་གྱི་ཐོབ་བ། བ་ལ་པ་པ་དོན་གྱི་ཐོབ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀ་༡༠་བ་༡་དོན་གྱི་ཐོབ་བ།
^༢ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཚ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཤེགས་བཤད་གསེར་སྤང་། ༡༠་པ།
^༣ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཚ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཤེགས་བཤད་གསེར་སྤང་། ༡༡་པ།

བ་ལ།¹ རྣམ་པ་རྣམས་སྒྲིར་བསྟན་ནས། ད་ནི་བྱད་པར་དུ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་བ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ལམ་ཤེས་
ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྐྱར་
བཤོ། །དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དེ་ལ་རེ་ཞིག་དང་པོར་གཞི་
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད། ཅེས་སྟོན་པ་ལ།² དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་ཞེས་གསུངས། འདི་ཕྱི་འགྲེལ་ན་ཡོད་ཀྱང་མཚམས་སྐྱར་ལ་གྲང་
སྟེ། ཉི་ལྟར་དུ་འདི་འདིའི་མཚམས་སྐྱར་དུ་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་
ཀྱང་བཀོད་པ་དང་། རྒྱན་སྐྱང་དུ་ཡང་མཚམས་སྐྱོར་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསེར་མེད་ལས་གསུངས་སོ། །གཉིས་བ་ལ། སྐར་བཤད་པའི་མདོ་ཚན་དང་
པོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྐོ་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་འཆད་པ་ལ།
མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་བ་ལ། བདེན་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་
པོ་ལ། མདོ་ལས། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་རྣམ་པ་
བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།³ མེད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། དཔེན་བ་དང་། མི་རྗེ་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ལ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༦༤༡།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ལ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༦༤༡།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ལ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༦༤༡།

བ་དང་། གནས་མེད་བ་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་བ་དང་། མིང་མེད་
བ་དང་། འཕྲོ་བ་མེད་བ་དང་། མི་འཕྲོགས་བ་དང་། མི་ཟད་བ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་
པའི་རྣམ་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ནི་གོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་སྤྱད་བསྡུལ་ལ་སོགས་པའི་
བདེན་བ་གསུམ་གྱི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། རྟེན་ལམ་གྱི་རབ་དབྱེ་དང་། བརྟེན་བ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ།
གྲངས་གྱི་སྐོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་
སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གཅིག་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་
བ་ཉིད་གྱིས་རང་སངས་རྒྱ་ས་རྣམས་གྲང་བསྡུས་པས་དེའི་སྲིར་དེ་དག་གི་ཤེས་
བྱའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྐོ་བ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་བ་དང་། ཟག་
བ་མེད་བ་གཉིས་ཡིན་པས་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། བཞིར་དབྱེ་བ། ལྷར་དབྱེ་བ། ལྷག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་ཟག་མེད་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་
པ་བཞི་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལ་དང་པོ་ལ་བྱེད་བ་པོ་མེད་བ་དང་། ཤེས་བ་པོ་མེད་
བ་དང་། འཕྲོ་བ་མེད་བ་དང་། འདུལ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། བཞི་ནི་གོ་རིམ་ས་
བཞིན་དུ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྡུར་ལ། ༡༥། ཤེས་ཉིན་ཟ། སྐོ་བ་དོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༩༦།
༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྡུར་ལ། ༡༥། ཤེས་ཉིན་ཟ། སྐོ་བ་དོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༩༧།

བཞི་བ་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ།¹ སྤྱིར་ན་ཐམས་ཅད་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བ་ཉི་ཤུ་
 ཅུ་བདུན་ཡིན་ཀོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་བ་དེ་ལ་
 ཉེར་བདུན་ཡོད་དེ། བདེན་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་བ་
 བཅུ་གཉིས། ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་བ་བཙུ་རྣམས་
 སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 དམིགས་པའི་ཚོས་ལ་ལོག་² ཕྱོགས་སུ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་
 པོའི་མཚན་ཉིད། གཞི་ཤེས་ཀྱི་བསྟོན་བྱའི་རྣམ་བར་གྲུང་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 མཁུན་བ་གང་ཞེས། རྟེན་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 ཤེས་རྣམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་བདེན་བ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་བཞི་བཞི། ལམ་
 བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་བ་བཙུ་སྟེ་ཉེར་བདུན་དུ་ཡོད། དང་པོ་སྤྱུབ་སྟེ། སྤྱུག་
 བདེན་གྱི་རྣམ་བ་མི་རྟག་སྤྱུག་བསྐྱུ་སྟོང་བདག་མེད་བཞི་རྟོགས་པའི་རྣམ་བ་
 བཞི། གུན་འབྲུང་བདེན་པའི་རྣམ་བ་རྒྱ་གུན་འབྲུང་རབ་སྐྱེ་རྐྱེན་བཞི་རྟོགས་པའི་
 རྣམ་བ་བཞི། འཕོག་བདེན་གྱི་རྣམ་བ་འཕོག་པ། ཞེ་བ། བྱ་ཚོམ་པ། དེས་པར་
 འབྲུང་བ་བཞི་རྟོགས་པའི་རྣམ་བ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བཙུ་
 འོག་ཏུ་འཆད།

ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཚོས་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོ་འདོགས་

¹ བསྐྱེད་འབྲུང་དཔེ་བསྐྱེད་ལ། ༥༥ །ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྐྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༧༠༥།

² ག་༧༠༧་བ་༣་ལོགས་ཕྱོགས། བ་༧༠ན་༥་ལོགས་ཕྱོགས། ག་༧༡ན་༤་ལོགས་ཕྱོགས།

པའི་སྐྱོ་འདོགས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱུང། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
ཤེས་རྣམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚོན་
བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པའི་སེམས་དཔའི་
རྣམ་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
གཞི་ཤེས་སྲུ་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །དེ་འབྲེལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་སྲུ་དམིགས་པ། དེའི་རྣམ་པའི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གཞི་ཤེས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་
སྣངས་སྲུ་ཐལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
གཞི་ཤེས་སྲུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་ལམ་མ་ལུགས་ཀྱི་
གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དམན་པའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སྲུ་བཟུང་པའི་
ཕྱིར་དུ་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁའ་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
ཤེས་རྣམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དམན་པའི་རིགས་
ཅན་སྲུག་བསྐྱེད་དང་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཚོས་ཅན། མཚོན་
བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་དམན་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སྲུ་གནས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
མཁའ་པ་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
བ་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
དེ་དང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་སྲུ་བྱངས་དེས་པའི་ཕྱིར་

ཉེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱེ་བྲག་གིས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཟག་པ་
དང་བཅས་པ་དག་གྲང་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཉན་ཐོངས་པའི་སྐྱེབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཡོད་པའི་
དོན་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཉན་སྐྱེབ་ཀྱི་
གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཟག་མེད་མཚོང་ལམ་གཅིག །གཟུགས་སྤྱི་
རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྐོམ་ལམ་
ཟག་བཅས་གཅིག །དེའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཚོང་ལམ་ཟག་
མེད་གཅིག་སྟེ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ལམ་
བདེན་གྱི་རྣམ་པའི་ལམ་རིགས་པ་སྐྱབ་པ་ངེས་འབྱེན་བཞི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་
བཞི་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་དེ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། གཟུང་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱ་བཟན་ལྟ་བུ་
དང་། མིག་ཡོང་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱ་མ་ལྟ་བུར། རིམས་པ་བཞིན་
བདེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་
པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་སྐོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
སྤྲུངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་དག་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གསུམ་
པ་དེ་ལ་རྒྱལ་ཏུ་ཡོད་དེ། སྤྱིའི་གཟུང་བ་དོར་བུ་ཀུན་ནས་ཉན་ཐོངས་པའི་དངོས་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༧༠-༡༡།
༢ ག་༡༠་ན་ན་པ་བཞིར་ཡོད་དེ། བ་༡༡་ན་པ་བཞིར་ཡོད་དེ། ག་༡་ན་ན་པ་བཞི་ཡོད་དེ།

ལོ་མེད་པ་དང་། དེ་སྐྱོད་བྱ་རྣམས་པར་བྱུང་བའི་དངོས་ལོ་མེད་པ་དང་། དེའི་
རང་བཞིན་གོས་པ་མེད་པ་འོད་གསལ་པ་དང་། དེ་གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྒྲོམ་པ་མེད་པ་དང་། དེ་དོན་དམ་པར་སྟོང་བར་རྟོགས་པ་ལ་
རྫོམ་པར་བྱུང་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བདེན་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་མི་གཡོ་བ་སྟེ་
སྟོང་པ་རི་སྟོང་གི་བར་དུ་གནས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐུག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྟེར་།
སྐབས་འདིར་གཟུགས་སྐྱེ་རོལ་དོན་དུ་འཇིག་པའི་རྟོག་པའི་གཉེན་སོ་འཆད་
པ་སྐབས་སུ་མ་བབ་པའི་སྟོན་མེད་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་
མཛོན་རྟོགས་བསྟུན་པའི་སྟེར་།

དེས་ན། ཉོན་སྐྱིབ་དང་ཤེས་སྐྱིབ་གང་ཏུང་གང་ཞིག་གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་
པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱི་མཚན་
ཉིད། དབྱེ་ན། ཅ་ཉོན་ཐུག་ ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་རྣམས་སུ་ཡོད། དེ་གང་ཞིག །གཙོ་
བོར་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱིབ་པའི་རིགས་
སུ་གནས་པ། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། བླ་རགས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།
བདེན་འཇིག་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་རོལ་དོན་འཇིག་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
སྟེར་།

ཁོ་ན་ལེ། སྐྱིར་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་སོ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་
པའི་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་ན། ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཟུགས་སྐྱེ་རོལ་དོན་
འཇིག་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་པའི་སྟེར་། འདོད་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་
སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་

འདས་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱི་སྤང་འདས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར་
ན་མ་བྱུང་སྟེ། འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཀྱུན་ཆགས་མཛད། །ཅེས་པའི་སྐྱབས་ནས་
བསྟན་པའི་ཆགས་པ་ཡིན་ན། ཆགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་
ཆེན་པོའི་རྣམ་བཤད་མཛད། །ཅེས་པའི་སྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་
ཡིན་ན། བསྟན་བཅོས་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་བཏགས། །

ཁ་ཅིག །གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཉོན་
སྤྱིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་མཐོང་ལམ་གཅིག །ཤེས་སྤྱིབ་
གཟུང་རྟོག་གི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱོམ་ལམ་ཟག་བཅས་གཅིག །དེར་
གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་གཅིག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། སྐྱོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས།
ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་རྟོག་གི་དངོས་གཉེན་ཡིན་ན། སྐྱོམ་ལམ་ཟག་མེད་ཡིན་
དགོས་པའི་སྤྱིར་བཏགས།

ཁོ་ན་དེ། ལྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་
ལམ་ཚོས་ཅན། སྐྱོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་
རྟོག་གི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། དེ་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་གུང་གང་ཞིག་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་
མ་བྱུང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། བདེན་འཛིན་
གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་གང་
ཞིག །བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་

དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པར་ཐལ། དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་ཁས། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁོང་ཁྱིའི་དངོས་
གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཅ་ཉོན་རྒྱལ་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས།¹ འདའ་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
² རྣམ་པ་བཙུན་རྒྱལ་སྐོས་བལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། རྣམ་པ་བཙུན་རྒྱལ་
རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་པ་གཉིས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་³ ས་བོན་ཟད་
བར་བཅོམ་ནས་ཞེས་དང་།⁴ སྤང་བུའི་ས་བོན་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་
པོ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཀྱང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྐོ་འདོགས་རི་སྟེང་བ་དེ་སྟེང་གྱི་གཉེན་པོར་དེའི་དམིགས་
“རྣམ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྐོ་
ནས་བསྐོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམན་
ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མི་བྱེད། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུན་
མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྟེས་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་
གཉེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

¹ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་མཚན་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུ། ༣༦་༣་༧།
² ག་༡༡་བ་༥་གྱི། བ་༡༣་བ་༡་གྱི།
³ ག་༡༡་བ་༩་གྱིས། བ་༡༣་བ་༣་གྱི།
⁴ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་མཚན་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུ། ༧་༣་༧།
⁵ ག་༡༡་བ་༣་དམིགས་རྣམ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས། བ་༡༣་བ་༣་དམིགས་ནས་བྱི་ལོག། ༡༡་༡༥་ན་༡་དམིགས་རྣམ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས།

ཁོ་ན་དེ། དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བ་ཚོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉོན་སློབ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེའི་
 དངོས་གཉེན་བསྐོས་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེར་གྱུར་པའི་
 རྒྱན་མཐའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་བསྐོས་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ན་ལ། འབྲུག་
 རྟེ། དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚོས་བཟོད་པ་
 ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱང་བཏགས་སྤང་བའི་གཙོ་
 བོར་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྤངས་པའི་ཐེག་ཚེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་ཐོབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། འབྲུག་པ་ཁས། གཞན་ཡང་། གཟུགས་
 སྤྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ཤེས་སློབ་གཟུང་རྟོག་ཏུ་ཐལ། སྤྱོད་བ་འཐད་
 པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་
 ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱུང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་རིག་ཏུ་ཐལ། འདོད་
 པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ཚོས་ཅན། བདེན་འཛིན་ཏུ་ཐལ་ལོ། །དེས་གཟུང་བ་ཚོས་
 ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཞེས་སོགས་ཟེར་བ་ཡང་ཁེགས་སོ། །

ཁ་ཅིག །ཉོན་སློབ་ཀྱི་གཉེན་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་
 གའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། གཟུགས་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་
 གཉེན་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད། ཤེས་སློབ་ཀྱི་གཉེན་བོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་

༡ ག་༡༢་ན་ལ་འབྲུག་པ་ཁས། ག་༡༣་བ་པ་འབྲུག་པ་ཁས། ག་༡༥་ན་ལ་རྟོགས་ཁས།

རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་
གཉེན་སོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཟག་མེད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། གཉེས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་
རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་གཉེན་སོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁུའ་
དེ་གཉེན་སོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་
སྟོ། ། དག་གསལ་གཉེན་སོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལ་ཅིག་། སྐྱིབ་པ་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད།
ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁུའ་བ་ཐོབ་པ་ལ་
བར་དུ་གཙོད་བྱེད། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་
ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐྱིབ་པ་གང་
ཞིག །སྐྱིབ་པ་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་དང་ཉོན་སྐྱིབ་གཉེས་སུ་གྲངས་ངེས། དེ་ཉོན་སྐྱིབ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབྱུང་མཐུན། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྐྱིབ་པ་
དང་། །ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་གཉེས་སུ་བསྟན། །དེར་ནི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་
ཟད་ན་ནི་སྟོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་
ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དག་བཙོན་པས་བྱིད་སྦངས་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་རེ། དེ་ཚོས་ཅན། ཉོན་སྐྱིབ་ཏུ་ཐལ། གཙོ་བོར་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་བར་
དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཙོ་བོར་རང་རྒྱལ་གྱི་དེའི་ཕྱིར་ན་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༢༠། སེམས་ཅན་ལྟེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ལྗང་མ། ༤༣༩-༣༤༠།
༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༢༠། སེམས་ཅན་ལྟེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབྱུང་མཐུན། ༤༠༩-༢༡།

མ་ཁྲལ། བདེན་འཛིན་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཙོ་ཐོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེའི་སྲིར་ན་
 མ་ཁྲལ་གྱི་ ཁོ་ན་དེ། སྐྱབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ལྷོ་མས་འདུག་གི་སྐྱབ་པ་དེ་སྐྱབ་པ་གང་ཞིག །དེ་ཉོན་སྐྱབ་གྲང་མིན། ཤེས་
 སྐྱབ་གྲང་མ་ཡིན་པའི་སྲིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་སྲིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་
 བ། དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་རབ་རྒྱང་པའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 པས་ཁྲོད་སྤངས་པར་ཐལ་ལོ། །གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། གཉིས་
 ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ཁྲོད་མ་⁹ སྤངས་པར་ཐལ་
 ལོ། ཟེར་ན། དམན་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན། སྐྱབ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལྷོ་མས་
 འདུག་གི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན། སྐྱབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིར།

ཁོ་ན་དེ། སྐྱབ་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པར་
 ཐལ། སྐྱབ་པ་ལ་ཉོན་སྐྱབ་དང་ཤེས་སྐྱབ་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པའི་སྲིར་ན་
 མ་ཁྲལ། ཁོ་ན་དེ། ཐར་པ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐར་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 གཙོ་ཐོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན། གཙོ་ཐོར་ཉན་
 ཐོས་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིར།
 གཟུགས་སྲི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར། རྟགས་ཁས།
 ཟེར་ན། ཅ་བར་མ་ཁྲལ་སྟེ། ཐར་པ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཡིན་དགོས་

⁹ ག་ཉ་མ་ན་མ་སྤངས་པར། བ་ཉ་མ་ན་མ་སྤངས་པར། ག་ཉ་མ་ན་མ་སྤངས་པར།

བར་ཐལ། རྟགས་རིགས་འགྲེལ་ཁོ་ན་དེ། རང་རྒྱལ་སློབ་པས་ཤེས་སློབ་སྤང་
བྱེད་གཙོ་བོར་བྱེད་བར་ཐལ། གཞུགས་ཀྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཤེས་སློབ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུལ།

ཁ་ཅིག་ཁེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཉན་ཚོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་
པས་ཁྲུབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་སྟོང་དོན་སྤྱིའི་རྩི་ལ་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སློབ་ལམ་དང་། གཉིས་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་
ཀྱི་མཚོར་ལམ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་གི་ཤེས་བྱའི་
སློབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སློབ་པའི་ལམ་ཐག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཐག་པ་མེད་
པ་གཉིས་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཡང་། མཚན་སྲུང་། བསྟན། རོན་བསྟུ་བ་བཞི་
ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་
འཆད་དོ། ཞེས་མཚན་སློབ་བ་ལ། རྟོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་མདོ་ཚན་གཉིས་པ་དེའི་
དོན་བཤད་པའི་སློབ་སྤྱོད་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་མདོར་བསྟན་གྱི་སློབ་སྤྱོད་
བཤད་པ་ལ། དོན་ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས། འདོད་ཆགས་གྲུབ་པ་ནས་བཟུང་
སྟེ། དངོས་མེད་འོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བར། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྱུག་བསྟུལ་དང་། ཞེས་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༡༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟེ། སློབ་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༩༩་༥།
༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༡༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟེ། སློབ་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༩༠་༥།

སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། གོ་རིམས་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང། གོ་རིམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་འཆད་པ་ལ། ¹ ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཅིག་ཤོས་གྱི་
ཕྱོགས་ལ་བཞེན་ནས་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ།
སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོན་
གྱི་སྐྱོན་ས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། གངས་གྱི་སྐྱོན་ས་ཡོད་
པ་མདོར་བསྟན་པ་དང། རོ་བའི་སྐྱོན་ས་ཡོད་ཚོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། ² དང་པོ་སྐྱོན་པ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང། ལམ་དང། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང།
འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་གངས་བཞེན་དུ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དང་ཞེས་བུ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་སྤང་གཉེན་གྱི་སྐྱོན་ས་
བཤད་པ་དང། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བདུན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྐྱོ་
ནས་བཤད་པ་དང། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གྱི་སྐྱོ་
ནས་བཤད་པ་དང། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པན་ཡོན་གྱི་སྐྱོན་ས་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ³ དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང། མི་གནས་པ་
དང། ཞི་བ་དང། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང། ཞེས་མེད་པ་དང། གཉི་ལྷུག་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྐྱོབ་དཔོན་མེད་ཤེས་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༧༠།༤།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྐྱོབ་དཔོན་མེད་ཤེས་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༧༠།༤།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྐྱོབ་དཔོན་མེད་ཤེས་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༧༠།༡༡།

མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་དགའི་
གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་།
དགའ་བ་དང་། ཀུན་འཕྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་།
གཉི་སྤྲུག་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་ཉོག་པ་དང་། རྒྱུན་གང་
ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྲུར་པ་
གསུམ་དང་གསུམ་དང་གཅིག་དང་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བ་དེན་པའི་རྣམ་
པ་བརྒྱད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བཤམ།

གཉེས་པ་སྟོན་པ་ལ། །ཚད་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉེས་དང་མ་འབྲེལ་བ་
དང་། ཐ་མི་དད་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་ཉོག་
པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དགའི་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྲེད་པའི་ལམ་དང་། ཇི་ལྟར་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྲེད་པ་དང་། རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་
དང་། ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་
པ་ཡིན་པ་དང་། དེས་པར་འབྲེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉོད་གཉེས་
དང་གཉེས་དང་གཉེས་དང་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
བདུན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། །མི་ཉོག་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྲུལ་བ་དང་། རྫོང་པ་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༧༠-༢༧༡
༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༧༡-༢༧༢།

དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ལུ་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་རྣམས་ཏེ། དེ་རྣམ་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས།

བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ།¹ འགོག་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ནང་དང་། ཕྱི་དང་།
གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་རྣམས་འགགས་པས། བང་དང་། ཕྱི་དང་། གཉིས་ཀའི་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཏགས་པའི་
བདག་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་དང་། རོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་
དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་
མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་དོར་བ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
པ་འགགས་པས། སྟོང་པ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། རོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་
དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་
པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བརྒྱད་དང་། བྱ་ལོས་པའི་རྣམ་
པ་གཞན་གྱིས་ཀྱུན་བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་འགགས་པས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། དེས་བར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་འཁྲུལ་པའི་བདག་ཉིད་
བཏགས་པ། མཚན་ཉིད་དང་། དུས་སྤུ་འཁྲུལ་པ་² རྣམས་འགགས་པས། ཚོས་
ཐམས་ཅད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
པ་སྟེ་གསུམ་དང་། དེས་བར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་འགགས་པས།

¹ བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༧/༡/༡༡།
² ག་༡༤་བ་༤་འཁྲུལ་པ། བ་༡༥་ན་༥་འཁྲུལ་པ། ག་༡༤་ན་༣་འཁྲུལ་པ།

དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས།

བཞི་བ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། སྤྱིར་ན་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤུམ་ཅུ་ཅ་དྲུག་ཡིན་ཅོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འདྲིའི་བསྟན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་སོ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད། ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་བདུན། སྤྱག་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷ། འགོག་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

དེས་ན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣོམ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་འབྱོར། སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཚོས་ལ་ལོག་སྤོགས་སུ་སློང་འདོགས་པའི་སློང་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སློང་བ་བསྣོམས་སྣོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐོག་ཆེན་འབགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཉེན་སྤོགས་ཤེས་རྣམ་གང་ཞིག །རང་སྤྲས་བྱུང་སེམས་འབགས་པའི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་ཅུས་བ་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་སོ་དྲུག་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ནས། སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། ཚད་མེད་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྤོང་འདོགས་པའི་མཚན་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥༡་༥༧

པའི་རྣམ་པ་ནས། ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་ཤེས་རྣམ་བཟུང་དང་། མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ནས།
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པའི་བར་སྐྱབས་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་
བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་ཤེས་རྣམ་ལྟ་དང་། བར་སྐྱོང་བ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ནས།
དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱོང་བ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པའི་བར། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་
པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་ཤེས་རྣམ་བརྟུ་བྱུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
རྣམ་པ། མི་གནས་པའི་རྣམ་པ། ཞི་བའི་རྣམ་པ་གསུམ། ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་
པ་ལ་བརྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་རྣམ་པ། ཞེ་སྤང་མེད་པའི་རྣམ་པ། གཉི་
ལྷག་མེད་པའི་རྣམ་པ་གསུམ། རབ་སྐྱའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་
པའི་རྣམ་པ། རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཚད་མེད་
པའི་རྣམ་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས། དེགས་པའི་
རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཐ་མི་དད་པའི་རྣམ་པ། མཚོག་ཏུ་འདྲིན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་
གཉིས་དང་། སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་དང་།
གཞལ་དུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས། དེས་འབྲིན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཆགས་པ་
མེད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་བ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་སྐྱབས་སྐྱོང་བདག་མེད་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་
རྣམ་པ་བཞི། དེ་བཞི་ལ་སྐྱབ་མོང་དུ་བྱུབ་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་

རྣམ་པ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འགོག་པའི་རྣམ་པ་
ལ་བརྟེན་པའི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
བརྟེན་པའི་ཤེས་རྣམ་གསུམ། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་
ཉིད་དང། ཚེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང། རོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང། འདུས་བྱས་
སྟོང་པ་ཉིད་དང། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་
ཉིད་དང། རོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང། རོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱུད། གྲུ་ལོ་མ་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
རྣམ་པ་གཅིག་དང། དེས་འབྲུང་གི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
ཉིད་དང། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
རྣམ་པ་གསུམ་དང། འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་གང་དེས་བར་འབྲུང་བའི་
རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་བར་རྣམས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་
ཟེར་ན། ལམ་དེས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། ལམ་དེའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཚེན་གྱི་མཚོང་ལམ་བར་ཆད་
མེད་ལམ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། དེའི་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཞི་གྲུབ་ན་དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་

༡ བ་༡༥་བ་༥་བརྒྱུད། བ་༡༦་ན་༥་བརྒྱུད། བ་༡༧་ན་༤་བརྒྱུད་དང།

བར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །ལམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཚོས་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་
པའི་སྒྲོ་འདོགས་འགོག་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་སྱིད། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྱིད།

ཁ་ཅིག །དེ་འགོག་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་སུ་དམིགས་
པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ལམ་ཤེས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
ཚོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་སུ་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྱིད། ཁ་
ཅིག །ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་པའི་བསྐྱོམ་བྱའི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་གཉེན་ཕྱོགས་ཤེས་
རྣམ་གང་ཞིག །བྱང་འབགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སུན་ཚོགས་སྐྱབ་བྱས་ཀྱི་མངོན་
རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། ཟུར་སྱི་
མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྱིད། ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྱིད། འདོད་ན། དེ་ཚོས་
ཅན། གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པར་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་
ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
སྱིད། ཁ་ཅིག །མཁྱེན་གསུམ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་འབགས་པའི་མཁྱེན་པ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་

མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འབྲང་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། མཚན་ས་སྐྱུར། ཅུ་བ། འབྲེལ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་འཆད། ཅེས་
མཚན་ས་སྐྱོར་བ་ལ།¹དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ།
ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྐྱུར་བཤད་པའི་མདོ་ཚན་གྱི་མ་གསུམ་པོ་དེའི་
དོན་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཉིད་གཞག་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་²དོན་བསྐྱུ་བ་
དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།³ རྣམ་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ། སངས་
རྒྱས་གྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྟོན་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་
གྱིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། གངས་བཞིན་ཏུ་
ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་སྐྱུམ་ཏུ་ཅ་བདུན་དང་། རྒྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ལ་སྐྱུམ་ཏུ་ཅ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱུམ་ཏུ་ཅ་དགུར་བཞེད་
དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞོ། །ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ་ལ། སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་རྣམ་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་ལ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༧་ན་༤།
² ག་༡༩་བ་༣་གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་དང་གསུམ་ལས། བ་༡༧་ན་༤་
གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་དང་གསུམ་ལས། ༡༧་ན་༣་མདོར་བསྟན་
པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་ལ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༧་ན་༡༡།

པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་ཉམ་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་དེ་བརྟན་པའི་སློབ་སྦྱོར་སྤྱད་བཤད་པའི་མདོ་ཚན་དང་པོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།¹ དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་དེ་བརྟན་པའི་སློབ་སྦྱོར་མདོ་ཚན་གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།² ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་གཉེན་པོའི་ལམ་ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་བརྟན་པའི་སློབ་སྦྱོར་མདོ་ཚན་གསུམ་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།³ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ལ། རོ་བོའི་དོན་བསྟུ་བ་དང་། བྱང་སྤྱི་དོན་བསྟུ་བ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སློབ་སྦྱོར་པ་ལ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉམ་ཐོས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བྱེ་བྲག་གིས། གོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་འོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་བཏག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོན་ཡིན་འོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉོན་

¹ བརྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༡། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སངས་པོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༧་༥་༡༦།
² བརྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༡། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སངས་པོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༧་༥་༡༧།
³ བརྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༡། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སངས་པོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༧་༥་༡༨།
⁴ བརྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༡། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སངས་པོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༧་༥་༡༩།

མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་བག་ཚགས་དང་བཅས་ཉེ་ཚམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་སྤངས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར་བཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་
དག་ཡིན་ཉེ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ།¹ རྣམ་པ་རྣམས་གཅིག་དུ་
བསྐྱོམས་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
དེ་དག་གི་ནང་ནས། རྣམ་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ།

གཞུང་དོན་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དེ་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་སོ་
བདུན། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་རྣམ་མཁུན་
གྱི་ཤེས་རྣམ་སོ་བཞི། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་
པའི་དེ་སོ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་
གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྐྱོར་བ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རྣམ་
མཐར་ཐུག་གང་ཞིག །རང་སྤྲས་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་ཕུན་
ཚོགས་སྐྱབ་པར་བྱས་པ། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་བརྒྱ་
དང་བཅུ་ཡོད། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་
པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འཁྲོད། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་
པའི་ཚོས་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་མཚན་

¹ བཙུན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༧། ཤེས་ཉེན་མེད་ལེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥༠༧།

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྐྱེ་དོན། ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

ཉིད། ལ་ཅིག་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱུ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་
འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དེ་སོ་བཅུ་བ། བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སོ་བཞི། སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་
རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་དེ་སོ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར་ན།
དེ་དག་གི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་སངས་
རྒྱལ་ཁོ་ནའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་
ན། ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་
བྱང་སེམས་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་མི་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན།
དེ་བྱང་སེམས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ལ་ཅིག་ །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན།
བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་
གྱི་རྣམ་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་
རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའི་སློབ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ལྡན་
ཏུ་སྦྱེས་པའི་སློབ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སློབ་
ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སློབ་ཡོད་པའི་
སྤྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ལ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན་སྟེ།

ལ་ཅིག་ །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པའི་ཚོས་ལ་ལོག་ཕྱོགས་སུ་སྦྱོ་འདོགས་

པའི་སྐོ་འདོགས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་སྲིད། ཉགས་བྱུབ་སྟེ་སྲར་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བ་ཉིད་ལ་དང་པོར་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་
ལམ་ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་འདིས་སྐོབ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་
མ་ཐུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པའི་སྐོ་ནས། འབྲེལ་བ་ཉེར་གཞག་ནས་
བཟུང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཚིག་དོན་གྱི་སྐོ་ནས་འཆད་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་
ཡོད་དེ། འདིས་འབྲེལ་བ་ཉེར་གཞག་^༡ ཅེས་སོགས་གྱི་^༢ དོན་བཤད་པའི་སྐོ་ནས་
བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་པོ་དེ་སྟེ་ཚན་བདུན་གྱི་སྐོ་ནས་འཆད་པར་བྱེད་པའི་སྲིད།

འོན་སྟེ་ཚན་བདུན་སོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཚོས་སོ་བདུན་སྲིད་བསྟན་
བ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཁམས་དང་སའི་གོ་
རིམས། ལམ་གང་དུ་སྐོམ་པ། དབྱེ་བ། བསྐྱ་བའམ་རྗེས་བཏགས་གྱི་ཁྱད་པར།
གངས་ངེས་པ། སྐྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོར་བྱང་ཚོས་
སོ་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅིང་ཉེར་བསྟོགས་མི་སྟོགས་མེད་པ་ན་དགའ་
བ་མ་གཏོགས་སོ་བྱུག་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་
མ་གཏོགས་སོ་བྱུག་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ན་དགའ་བ་
དང་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་སོ་སྟེ། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཡང་དག་པའི་

^༡ ག་ཉ་ན་མ་བཞག །ས་ཉ་བ་ཉ་བཞག །ག་ཉ་བ་པ་པ་བཞག
^༢ ག་ཉ་ན་མ་སོགས་གྱིས། བ་ཉ་བ་པ་སོགས་གྱིས། ག་ཉ་བ་པ་སོགས་གྱི།

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན། ཉམ་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱིལ་གྱི་རྣམ་པ།

དག། །ལས་གྱི་མཐའ། དགའ་བ། རྟོག་པ་མ་གཏོགས་སོ་གསུམ་དང་། འདོད་
ཁམས་དང་ཞི་སྲིད་ཅེ་ན། བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འབགས་ལམ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་མ་གཏོགས་ཉེར་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས།¹ བསམ་
གཏུན་དང་པོ་ན་ཐམས་ཅད། །མི་སྣོགས་མེད་ན་དགའ་མ་གཏོགས། །གཉིས་པ་
ན་ནི་རྟོག་མ་གཏོགས། །གཉིས་ན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའང་། །བསམ་གཏུན་
བར་ནའང་གཟུགས་མེད་པ། །གསུམ་ནའང་དེ་དང་ཚུལ་ཡན་ལག་ །བྱང་ཚུབ་
དང་ཞི་ལམ་ཡན་ལག་ །མ་གཏོགས་འདོད་ཁམས་སྲིད་ཅེ་ན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་མཛོད་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ཡིན་གྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་ཏེ། འདོད་སེམས་དང་སྲིད་ཅེ་འེ་སེམས་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བ་ཡོད་པར་སྲུང་བཤའ་ཐེན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྗེ་ཚོན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་
རིམས་བཞིན་དུ་ཚོགས་ལམ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་སྒྲོམ། དབང་སྟོབས་
གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། རྫོད་ཅེ་དང་། བཛོད་མཚོག་གཉིས་སུ་སྒྲོམ། བྱང་ཚུབ་
གྱི་ཡན་ལག་མཛོད་ལམ་དང་། འབགས་ལམ་ཡན་ལག་སྟོམ་ལམ་དུ་སྒྲོམ་པ་
ཡོད་དེ། དབྱས་མཐར།² དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ། །དེས་འབྲེད་
ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན་ལས།³ རྒྱལ་སྲས་བྱང་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 2'ཤ། མཛོན་པ་ཀྱུ། རྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅ་བ། ༡༩་3།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 2'0། སེམས་ཅོམ་མི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབྱས་མཐའ། ༢0༩་2'།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། 2'0། སེམས་ཅོམ་མི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན། 1༩2'2'།

རྒྱལ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་པ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི། །རྟོག་ཏུ་མཐོང་བའི་
ལམ་དེ་དང་། །སྣོན་ཅིག་ཏུ་ནི་སྐོབ་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། །མཛོད་ལས།^༡ རྩི་
ཚན་བདུན་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །ལས་ནི་དང་སོ་བ་དག་དང་། །དེས་འབྱེད་
ཆ་མ་ཐུན་རྣམས་དང་ནི། །སློམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་བྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིད། །མཛོད་ལས་སློམ་ལམ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། །སློམ་ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་ལས་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཉེ་བའི་བྱིད། །མཐོང་ལམ་ནི་
སློམ་ལམ་ལས་ཆེས་སྤྱད་བར་འགྲོ་བའི་བྱིད་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་
པའི་བྱིད། །ཞེས་བཛོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཚོས་དེ་ལ་སོ་བདུན་
ཡོད་དེ། །དེ་ལ་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི། །ཡང་དག་སྐོང་བ་བཞི། །རྩི་འབྲུལ་གྱི་
རྣང་བ་བཞི། །དབང་སོ་ལྔ། །སློབས་ལྔ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན། །འཕགས་
ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད། །བཞི་པ་ནི། །ཚོས་སོ་བདུན་སོ་
དེ་རྩི་རིགས་ཀྱི་སློབས་བརྒྱད་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། །དད་པ། །བཙོན་འགྲུལ། །བྲན་
པ། །ཤེས་རབ། །ཉིང་རེ་འཛིན། །བཏང་སློམས། །དགའ་བ། །ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ།
རྒྱལ་ཁྲིམས། །ཤིན་ཏུ་སྤྱདས་པ་རྣམས་སུ་འདུ་བའི་བྱིད་ཏེ། །མཛོད་ལས།^༡ མིང་
གི་སློབས་རྩི་སུ་བཅུ། །དད་དང་བཙོན་འགྲུས་བྲན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་
ཉིང་འཛིན་བཏང་སློམས་དགའ། །རྟོག་དང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱདས། །ཞེས་

^༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༽ །མཛོད་པ་གྲ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། །མཛོད་ཚ་བ། ༤༡་༢༧
^༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༽ །མཛོད་པ་གྲ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། །མཛོད་ཚ་བ། ༤༡་༡༦།

དང་། སེམས་དང་། ཚོས་རང་དང་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་
འབྲས་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་རྣམས་པ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ཚོས་ཅན། ལྷ་མར་
ཡོད་དེ། ལུས་འབྲས་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཚོར་བ་འབྲས་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། སེམས་
འབྲས་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། ཚོས་འབྲས་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

མཐའ་དབུང་པ་ལ། དམིགས་ལུལ། རྣོ་མ་ཚུལ། བརྣོ་མས་པའི་དགོས་
པ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། རླ་བ་ཤད། ཐེག་ཚེན་གྱི་འབྲས་པ་ཉེར་གཞག་
ཉེ་མཚོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་པ་ཉེར་གཞག་གི་དམིགས་ལུལ་ཡོད་
དེ། ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལུས་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་
དེ། དབང་ཉེན་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལྷ་ལྷ་བྱ་སྤྱིའི་ལུས་དང་། མིག་
སོགས་དབང་པོ་ལྷ་ལྷ་བྱ་ནང་གི་ལུས་དང་། དབང་ཉེན་གྱི་ལུས་ལ་གསུམ་
སོགས་ལྷ་ལྷ་བྱ་གཉིས་ཀའི་ལུས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཚོར་བ་ལ་གསུམ་
དུ་ཡོད་དེ། བདེ་སྤྱད་བཏང་སྤོམས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། སེམས་ནི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ལ་གྱེད་ལ། ཚོས་ནི་ཚོར་བ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་
དང་། ལྷན་མིག་འདུ་གྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གྱེད་དེ།
ཀུན་བརྟུས་ལས། འབྲས་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན།
ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཚོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

༡ ག་༡༥་བ་༣་ཉེར་བཞག །བ་༢༠་ན་༡་ཉེར་བཞག །ག་༢་༣་བ་༢་ཉེར་བཞག །
༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅམ་འི་ འབགས་པ་རྟོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༢༤༢་༡༢།

བ་རྣམས་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་དེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས།¹ དེ་དག་གི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལོ། །སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་ནི་འདུས་བྲས་རྣམས་མི་རྟག་པ་
ཉིད་དང་། ཟག་བཅས་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྣོང་བ་
དང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེའི་སྤྱིར་རང་མཚན་ཡང་
ལུས་ལ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུང་གི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚོར་བ་ལ་སྤྱིར་
བའི་ངོ་བོ་དང་། སེམས་ལ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚོས་ལ་སེམས་བྱུང་ལ་
སོགས་པ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེར་ལྟ་བུལོ། །མཚོན་ཅམ་ལོ། །

གཉེས་པ་ལ། དམིགས་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་དང་། འཕྲོ་བ་བ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་སོགས་ཁོ་ན་དང་། བྱང་
སེམས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གཞན་གཉེས་ཀའི་ལུས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར།
གཉེས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་སྤྱི་ལོ་ལ་བྱེད་ལ། བྱང་
སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་མ་དེར་མི་དམིགས་པར་སློམ་པར་བྱེད་པའི་
སྤྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་སོགས་དང་
བུལ་བ་ཁོ་ནའི་སྤྱིར་སློམ་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་འབྲེལ་མི་འབྲེལ་
གཉེས་ཀའི་སྤྱིར་མ་ཡིན་གྱི་མི་གནས་པའི་སྤྱིར་འདས་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་དུ་སློམ་
པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསློམས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདེན་བཞིའི་སྤྱིར་

¹ བསྟན་འཕྱུར་དབེ་བསྟར་མ། ༥༥ མཛོད་པ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ཚོས་མཛོད་པའི་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ། ༢༠༦་༡༽

ཡིན་ཏེ། ཀྱུན་བརྟུས་ལས།¹ རོ་མོ་ཉིད་གང་ཞེན་ཤེས་རབ་དང་འབྲེལ་བའོ། །ཞེས་
དང་། མཚོན་ལས།² དྲན་བ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
ལྟ་བུ་ཞི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷན་འབྲེལ་ཉེར་གཞག་སོགས་བཞིར་ཡོད། ལྷན་བ་ཞི།
ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །བརྟུན་བ་ཞི། ཤེས་རབ་
གྱིས་དམིགས་པའི་ལྷན་འབྲེལ་ཉེར་གཞག་སྟེ་མི་བརྗེད་པར་བྱེད་པས་ན་
འབྲེལ་བ་ཉེར་གཞག་ཅེས་བྱའོ། །

བརྒྱན་བ་ཞི། ཐེག་ཚེན་གྱི་དྲན་བ་ཉེར་གཞག་ཚོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་
དྲན་ཉེ་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྟོམ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་
པའི་སྤྱིར་ ཐེག་བ་ཚེན་པོ་ལ་དམིགས་པ། ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་པ། ལོག་ལྷགས་
བཅུ་ལྷན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ། བདེན་བཞི་སྟོམ་བ་ལ་འཇུག་པ། རང་གཞན་
ཐམས་ཅད་གྱི་ལྷན་སོགས་ལ་དམིགས་པ། ལྷན་སོགས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ། ཟག་བཅས་གྱི་ལྷན་དང་བྲལ་ནས་ཟག་མེད་གྱི་ལྷན་འཛོལ་བ། ལྷན་
ལྷན་ཉམས་སྲུ་ལེན་བ་དང་མཐུན་པ། ཉན་རང་སོགས་རྗེས་སྲུ་འཛིན་བ་དང་
མཐུན་པ། ལྷན་སྐྱུ་ལ། ཚོར་བ་མི་ལམ། སེམས་ནམ་མཁའ། ཚོས་སྤྱོད་སྣང་
ཤེས་པ། བསམ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བ་སོགས་སྲུ་སྐྱེ་བ། རང་
བཞིན་གྱི་དབང་པོ་རྣོ་བས་དྲན་ཉེ་སྟོམ་བ་ན་ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་སོགས་དང་

¹ བརྟུན་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༦། སེམས་ཅམ་ཡི། འཕགས་བ་སོགས་མེད། ཀྱུན་བརྟུས། ༥༥༥༦།
² བརྟུན་འབྱུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༧། མཚོན་བ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཙ་བ། ༥༤༥༧།
³ ག་༥༡༥༡༥༡ཉེར་གཞག་ཞེས་བྱའོ། །བ་༥༡༥༦༦ཉེར་གཞག་ཅེས། ག་༥༤༥༥༥ཉེར་གཞག་ཅེས།

པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན། ཉམ་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

མ་འདྲེས་པར་སྐྱོམ་པ། ལྷག་མེད་གྱི་སྤྱང་འདས་འགྲུབ་པ་རྣམས་དང་ལྷན་པའི་
སྤྱིར་ཉེ། མདོ་སྤྲིའི་རྒྱན་ལས།¹ རྫོང་ལྷན་བཟོ་བ་ཉེར་གཞག་² པ། །སྐྱོམ་པ་རྣམ་པ་
བརྒྱ་བཞི་ཡིས། །མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་དེ། །དེ་ལས་གཞན་ལས་བྱུང་
བར་འབགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་།³ བརྟེན་དང་གཉེན་པོ་དག་དང་
མི། །དེ་བཞིན་དུ་མི་འཇུག་པ་དང་། །དམིགས་པ་དང་མི་ཡིད་བྱེད་དང་། །ཐོབ་པ་
སྐྱོམ་པ་བྱུང་བར་འབགས། །མཐུན་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་ཤེས་
དང་སྐྱེ་བ་དང་། །ཆེན་པོ་དང་ནི་མཚོག་ཉིད་དང་། །སྐྱོམ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་
པས་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། མཚོན་ཙམ་མོ། །རྒྱས་པར་གཞན་དུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྤྱི་ཚོན་གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་དེའི་
འོག་ཏུ་རྩོམ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་སོགས་
གྱི་དངོས་པོ་ལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གྱི་སྐྱོ་ནས་བརྟགས་ཉེ་ཞུགས་པ་ལ་སྤང་
གཉེན་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་
ལ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བས་རྩོམ་བ་ལས་བྱུང་བའི་
ལམ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་བ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་
ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་དང་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤེལ་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྒྱའི་བརྩོན་

¹ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཙམ་མི། རྗེ་བརྟེན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤྲིའི་རྒྱན། ༤༥༠།
² ག་༥༡་ན་༥་ཉེར་བཞག་ལ། བ་༥༡་བ་༥་ཉེར་བཞག་ལ། ག་༥༤་བ་༥་ཉེར་གཞག་ལ།
³ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཙམ་མི། རྗེ་བརྟེན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤྲིའི་རྒྱན། ༤༥༠་༥།
⁴ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༥་༥་༥༠།

འབྲུས་ཡང་དག་པར་སློང་བའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི།
ཚོམ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ཚོས་ཅན། ཏུ་མར་ཡོད་དེ། དགེ་བའི་ཚོས་མ་
སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི། སྐྱེས་པ་སྐྱེལ་བའི། མི་དགེ་བའི་ཚོས་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་
པའི། སྐྱེས་པ་སློང་བའི་ཡང་དག་སློང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དམིགས་ལུལ། རི་རྒྱར་སློམ་པའི་ཚུལ། དགོས་པ།
དོ་གོ། དགྲེ་བ། ས་མཚམས། སྐྱབ་ཤད་པ། ཐེག་ཚེག་གྱི་ཡང་དག་པར་སློང་བ་
མཚོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་བ་རྣམ་བུར་དང་མི་དགེ་བ་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་བཞི་པོ་དེ་དའི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བའི་ཚོས་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་
རྣམས་སློང་བ་དང་། དགེ་བའི་ཚོས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་
སྐྱེལ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་འདུན་པ་སྐྱེད། འབད། བཙོན་འབྲུས་ཚོམ། སེམས་རབ་ཏུ་
འཛིན། སེམས་རབ་ཏུ་འཛོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས།^༡འདུན་པ་སྐྱེད་
དོ། །འབད་དོ། །བཙོན་འབྲུས་ཚོམ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །སེམས་
རབ་ཏུ་འཛོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས།^༡སློམ་པ་
གང་ཞེ་ན་འདུན་པ་བསྐྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བཙོན་འབྲུས་ཚོམ་མོ། །སེམས་
རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་

^༡ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༦། ཉེ་ཁྲི་ག། སློན་པ་བཙོན་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༥༩༥་༩༡། ཚིག་རི་བཞིན་མི་སྤང་
བས་འབྲུང་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ནམ་བཟླ། །
^༢ བསྟན་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཚམ་རྟེ། འབགས་པ་ཚོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༩༥༥་༩།

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན། ཉམ་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

བ་ཡོད་དེ། མི་མཐུན་སྤྱོད་མ་ལུས་བ་ཉམས་¹ པར་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་
པོའི་སྤྱོད་མ་ལུས་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དྲན་བ་ཉེར་གཞག་གི་ངེ་མ་
སྤོང་བ་དང་། རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་རྩུ་རྩུ་འཕྲུལ་པའི་དགོས་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།
དབུས་མཐའ། ² མི་མཐུན་སྤྱོད་མ་དང་གཉེན་པོ་རྣམས། །རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་ཤེས་ན། །དེ་དག་སྤོང་སྤྱིར་བཙོན་འགྲུས་ལེ། །རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་
འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། བཞི་བ་ལེ། སྤང་གཉེན་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་
བ་ལ་སྤོང་བའི་བཙོན་འགྲུས་སྤྱི་རྒྱུར་པའི་ལམ་ལུགས་གྱི་མཁྱེན་པ། ཡང་དག་
སྤོང་བའི་³ མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བཙོན་
འགྲུས་སོ། །ཞེས་དང་། མཚོན་ལས། ⁴ བཙོན་འགྲུས་ཡང་དག་འཛོག་ཅེས་
བྲ། །ཞེས་གསུངས། ལུ་བ་ལེ། དེ་ལ་བཞེར་ཡོད་དོ། །དུག་པ་ལེ། ཚོགས་ལམ་
ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །བདུན་པ་ལེ། སྤང་བྱ་ཡང་དག་པར་
སྤོང་བས་⁵ བྱ་ཡང་དག་སྤོང་བ་ཞེས་བྲའོ། །བརྒྱད་པ་ལེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡང་དག་
སྤོང་བ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ཡང་དག་སྤོང་བ་ལས་ལྷད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ།
མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན་ལས། ⁶ བརྟན་བ་རྣམས་གྱི་ཡང་དག་སྤོང་། །ལུས་ཅན་ཀུན་དང་

¹ ག་ཕྱ་བ་ལ་ཉམས། བ་ཕྱ་ན་པ་ཉམས། ག་ཕྱ་བ་ལ་ཕྱ་ཉམས།
² བརྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༠། སེམས་ཅོམ་ལི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབུས་མཐའ། ༢༠༡༡༥།
³ ག་ཕྱ་ན་ཕྱ་བའི། བ་ཕྱ་ན་ལ་བའི། ག་ཕྱ་བ་ལ་ལ་བའི།
⁴ བརྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༠། སེམས་ཅོམ་ལི། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༢༤༤༠༠།
⁵ བརྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༠། མཚོན་ལ་གྲ། སྤོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅ་བ། ༤༠༡༤།
⁶ ག་ཕྱ་ན་ཕྱ་བས། བ་ཕྱ་བ་ཕྱ་བས། ག་ཕྱ་བ་ལ་བས།
⁷ བརྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༠། སེམས་ཅོམ་ལི། རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན། ༤༠༠༥།

མཚུངས་པ་མེད། །དེ་ལ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཡིས། །ཉེས་པ་རྣམས་གྱི་གཉེན་
པོར་སློོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་དེའི་འོག་ཏུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་
སྲུ་སྐྱོང་བའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་གཉེན་ལ་འདོར་ལེན་གྱིད་
པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་ལས་སྲུ་རུང་བ་སྟེ།
ཡོན་ཏན་ཁྲད་པར་ཅན་སྟེ་བའི་གཞི་གྱིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།^༡ བཙོན་
འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་སེམས་ལས་སྲུ་རུང་བ་ཉིད་ཏུ་གྱེད་པས། ཉིང་དེ་འཛིན་
ཡོངས་སྲུ་སྐྱོང་བའི་ལམ་ལ། འདུན་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། སེམས་པ་
དང་། དཔྱོད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྐྱོང་བའི་འདུ་གྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་
རྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་
སྲུ་སྐྱོང་བའི་ལམ་ཚོས་ཅན། ཏུ་མར་ཡོད་དེ། འདུན་པའི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་
བཙོན་འགྲུས་གྱི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ སེམས་པའི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ དཔྱོད་
པའི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་རྣམས་སྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱུང་པ་ལ། དམིགས་ལུལ། སློམ་ཚུལ། དགོས་པ། རོ་བོ། དབྱེ་
བ། ས་མཚན་ས། སྐྱ་བཤད་བ། ཐེག་ཚེན་གྱི་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་མཚོག་ཏུ་
བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། ལུས་གཅིག་ཏུ་མར་སྐྱུར་བ་དང་ཏུ་མ་གཅིག་ཏུ་
སྐྱུར་བ་སོགས་རྒྱ་འབྲུལ་གྱི་བྱ་བ་དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། གུན་བཏུས་ལས།^༢ རྒྱ་འབྲུལ་

^༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་མེང་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༧་ན་༩།
^༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༦། སེམས་ཅམ་པེ། འབགས་པ་སོགས་མེད། གུན་བཏུས། ༩༧་༧༦།

པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན། ཉམ་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

གྱི་རྒྱུ་ལ་རྣམས་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་
བྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉེས་པ་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ལྡེ་གཉེན་པོར་
སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐམ།¹ ཉེས་པ་
ལྡེ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད། །བརྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་
བཏུས་ལས།² སྐྱོམ་པ་གང་ཞེན་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཉེས་པ་ལྡེ་ཡོད་དེ། ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་
གོགས་ལེ་ལོ། སྐྱོམ་པའི་སྤོང་བའི་དུས་སུ་གདམས་དག་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ།
དངོས་སུ་སྐྱོམ་པའི་དུས་སུ་བྱིང་ཚོད། བྱིང་ཚོད་བྱུང་བའི་ཆེ་གཉེན་པོ་འདུ་མི་
བྱེད་པ། བྱིང་ཚོད་དང་བལ་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་
པའི་ཆེ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།³ ལེ་ལོ་
དང་ལི་གདམས་དག་རྣམས། །བརྟེན་དང་བྱིང་དང་ཚོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་
དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྡར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། འདུན་པ། ཚོལ་བ། དད་པ། ལེན་ཏུ་
སྐྱུངས་པ། དུན་པ། ལེས་བཞིན། སེམས་པ། བཏང་སྟོམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
སྤྱིར། དང་པོ་བཞི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དང་། བྱི་མ་བཞི་ཉེས་པ་བྱི་མ་བཞིའི་གཉེན་
པོ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐམ།⁴ གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༠། སེམས་ཚམ་ལྷི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབུས་མཐམ། ༢༠༠༧།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༦། སེམས་ཚམ་ལྷི། འཕགས་པ་ཚོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༢༤༥༧༧།
³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༠། སེམས་ཚམ་ལྷི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབུས་མཐམ། ༢༠༠༧།
⁴ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༠། སེམས་ཚམ་ལྷི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབུས་མཐམ། ༢༠༥༧།

བྱ་ཉིད་བུའོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །བྱིང་དང་¹ རྒྱོད་པ་རྒྱོགས་པ་དང་། །དེ་སྤོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཚེ་རྣམ་ཏུ་འཛོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

དེ་ཡང་། དང་པོ་བཞི་ནི་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ལྷུས་སེམས་ལས་སྐྱ་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞི་ཡང་རིམས་པ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཞག་སྟེ། མངོན་པར་འདོད་པ་ནི་རྩོམ་བའི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བས་དེའི་རྟེན་དང་། དེའི་བྱིར་རྩོམ་བ་ནི་བརྟེན་པ་དང་། རྟེན་འདུན་པའི་རྒྱ་དང་པ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡོད་ན་མཉམ་པར་འཛོགས་པའི་བྱ་བ་འདོད་པའི་བྱིད། བརྟེན་པ་རྩོམ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། བཙོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ལྷུས་སེམས་ཤིན་སྤྲངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱེ་བའི་བྱིད།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱལ་སྐྱུར་སྣ་ཚོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར།¹ བཙོན་ལྡན་འདས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་གང་ལགས་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ་སེམས་རྣམ་པར་དག་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་

¹ ག་མཁ་བ་པ་བྱིང་དང་རྒྱོད་པ་རྒྱོགས་པ། བ་མཁ་ན་ཅ་བྱིང་དང་རྒྱོད་པ་རྒྱོགས་པ། ཀ་མཁ་བ་པ་བྱིང་དང་རྒྱོད་པ་རྒྱོགས་པ། བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་ལ། མ་ལ། སེམས་ཅམ་ལི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབུས་མཐའ། ༢༠༩་ན། བྱིང་དང་རྒྱོད་པ་རྒྱོགས་པ་དང་།

² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་ལ། ཅ་ལ། མདོ་སྟོན་སྟོན་པ་བཙོན་ལྡན་འདས་པ། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ། དགོངས་འགྲེལ། ༡༡་ན།

གསུངས་པའི་སྤྱི་པ།

བཞི་པ་ནི། ཉམ་པ་ལྗེས་གཉེན་པོར་སློང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བརྟེན་པའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་སྐྱུར་བའི་ལམ་ཞུགས་གྱི་མཁྱེན་པ། རྩ་འགྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གུན་བརྟུས་ལས།¹ རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་
ཏོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས།² རྩ་འགྲུལ་རྒྱུ་པ་ཉིང་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱི་པ། ལྷ་པ་ནི། དེ་ལ། འདུན་པ། བཙུན་འགྲུས། སེམས་པ། དཔྱོད་པའི་རྩ་
འགྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞིར་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། གུས་སྤྱོད་གྱི་བཙུན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་
ནས་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྩ་འགྲུལ་གྱི་བཙུན་
འགྲུས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སློན་
གོམས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་ལ་རེག་པ་དང་།
བཞི་པ་ནི། ཚེ་འདིར་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་ལེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཚེ་
གཅིག་པ་ལ་རེག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། གུན་བརྟུས་ལས།³ རྒྱོགས་གང་ཞེ་
ན། འདུན་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་། སེམས་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱི་པ། རྩ་པ་ནི། ལྷ་པ་བཞི་ལོ། །

བདུན་པ་ནི། རྩ་འགྲུལ་གྱི་སློན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རབ་འབྲུམས་
སུ་འགོ་བར་ལུས་པའི་རྒྱུ་པ་དང་ལྷན་པས་ན་རྩ་འགྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ཞེས་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཚམ་འི། འབགས་པ་རྒྱོགས་མེད། གུན་བརྟུས། ༥༧༧༥།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། མཛོད་པ་གྲ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚ་བ། ༧༧༥།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཚམ་འི། འབགས་པ་རྒྱོགས་མེད། གུན་བརྟུས། ༥༧༧༥།

བྱལོ། །བརྒྱད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩ་འགྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ལས་
ཟུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།^༡ བརྒྱན་པ་རྣམས་གྱི་རྩ་འགྲུལ་
གྱི། རྒྱུ་ལ་མཚན་ཉིད་མཚོག་ལྡན་བཞི། །བདག་ཉིད་དང་ནི་གཞན་དག་
གིས། །དོན་ཀུན་འགྲུབ་པར་སྐྱེ་བལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་སྦྱོར་བའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདུན་པ་སོགས་གྱིས་
སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་བྱེད་ཐོ་བ་དང་
ཅེ་མོ་འགྲུབ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།^༡ སེམས་ཡོངས་སུ་
སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཐོ་བ་དང་ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ་འགྲུབ་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་ཐོ་བ་དང་ཅེ་མོའི་ཐོ་བོ་ཉིད། དད་པ་དང་། བརྟོན་འགྲུས་དང་།
འབྲས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པའོ།།

གཞུང་དོན་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཚོས་ཅན།
དུ་མར་ཡོད་དེ། བྱང་སྤོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་
དབང་པོ་ལྔ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

འདི་ལ་ཡང་སྤར་བཞིན་བརྒྱད་ལས།^༡ དང་པོ། དམིགས་ལུལ་ཡོད་
དེ། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདི་དག་འཕགས་ལམ་གྱི་སྦྱོར་

^༡ བརྒྱན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༠། སེམས་ཅམ་ལི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༧༠༡༦།
^༢ བརྒྱན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༣། །ཤེས་ཉིན་ཟ། སྦོལ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༧༣། ༦།
^༣ དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ས་བཅད་བརྒྱད་པ་མིགས་ལ།

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན། ཉམ་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

བས་བསྐྱུས་པས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཀུན་བརྟུས་ལས།¹ དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྒྲོམས་སྤྱང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་བཞིའི་སྤྱང་དོར་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པས་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པར་འཇིག་པའི་བྲན་པ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཀུན་བརྟུས་ལས།¹ སྒྲོམ་པ་གང་ཞེ་ན་དད་པའི་དབང་པོ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྫོང་ཅེ་སྤྱར་དུ་རྫོགས་པ་དང་། བཟོད་མཚོག་སྤྱར་དུ་འཕྲོལ་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས།¹ འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན་བདེན་པ་སྤྱར་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྫོབ་པ་སྤྱར་པ་དང་། ཅེ་མོར་སྤྱར་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་མཚོག་རྣམས་ཉེ་བར་སྐྱབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་དོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་དབང་དུ་སྤྱར་པའི་མཁྱེན་པ། སྤང་སྤོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་སྤྱར་པའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། ལྷ་པ་དབྱེ་བ་ལ། དད་པའི་དབང་པོ། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ། བྲན་པའི་དབང་པོ། ཉིང་ངེ་འཇིག་གྱི་དབང་པོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་།

¹ བསྐྱུན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་འི། འཕགས་པ་མོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༥༧༦-༥༧
² བསྐྱུན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་འི། འཕགས་པ་མོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༥༧༦-༦༧
³ བསྐྱུན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་འི། འཕགས་པ་མོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༥༧༦-༧༧

ལྷ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས།¹ དད་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་། དམ་པ་དང་། ཉིང་རེ་
འཇིན་དང་། ཤེས་རབ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། དང་པོ་ནི། བདེན་
བཞིའི་རྒྱང་དོར་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བདེན་བཞི་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་ལ་སློབ་དང་། གསུམ་པ་ནི། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་
བརྗེད་པར་འཇིན་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། དེའི་དོན་ལ་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་དང་།
ལྷ་པ་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །

དུག་པ་ས་མཚམས་ནི། སློབ་ལམ་དོད་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་དུ་
ཡོད། བདུན་པ་སྐྱབ་པ་ཤད་པ་ནི། རང་འགྲུས་འཕགས་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་རང་དབང་
དུ་གྱུར་པས་ན་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

ལྷ་པ་ནི། མདོན་པར་རྟོགས་པར་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་མདོན་པར་
རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དོད་དང་ཚེ་མོའི་
ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ལྷ་ཐོབ་པ་ལས། བཟོད་པ་དང་ཚོས་མཚོག་གི་ངོ་
བོ་སློབས་ལྷ་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།² རྩོ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་འབྱུང་བས་མདོན་པར་རྟོགས་
པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཚོས་མཚོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད། དད་པ་དང་།
བཙུན་འགྲུས་དང་། དམ་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཇིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སློབས་དང་

¹ ག་པ་ལ་ན་མ་དབང་པོ་དང་ལྷ་ཡོད་དེ། བ་པ་ལ་ལ་དབང་པོ་དང་ལྷ་ཡོད་དེ། ག་པ་ལ་པ་པ་དབང་པོ་དང་ལྷ་ཡོད་དེ།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་འི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུམ། ༡༩༦་ན།
³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེས་རྟོག་མ། སློབ་དཔོན་མེད་ལོ། བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥་ན།

པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན། ཉམ་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ།

རྣམ་པ་ལྟོས། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། མཛོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་
བའི་ལམ་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བྱང་སྤོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
པའི་དད་སོགས་སྟོབས་ལྡེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། དམིགས་ཡུལ་སྲ་མ་བཞེན་ལོ། །སྟོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ།
སྲ་མ་སྲ་མ་རྒྱར་ཡོད་པས། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ།
མཐོང་ལམ་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱོར་ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྐྱར་དུ་རྩོགས་པའི་དགོས་
པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་གི་མི་མཐུན་སྤོགས་གྱིས་རྩི་བར་མི་རུས་
པའི་མཁུན་པ་དེ། བྱང་སྤོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་
གི་སྟོབས་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་བ། དེར་གྱུར་པའི་དད་པའི་སྟོབས།
བཙོན་འགྲུས་གྱི་སྟོབས། དན་པའི་སྟོབས། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས། ཤེས་རབ་
གྱི་སྟོབས་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །ས་མཚམས་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་སངས་
རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

ཅའི་སྤྱིར་སྟོབས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་མི་མཐུན་སྤོགས་གྱིས་རྩི་བར་མི་
རུས་པའི་དོན་གྱིས་དེ་སྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །དབང་སྟོབས་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་
དེ། རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་དེ་མ་དད་པ་སོགས་གྱི་མི་མཐུན་སྤོགས་དང་གཉེན་
པོ་འདྲེས་པར་འབྱུང་ཞིང་། ཅིག་ཤོས་དེ་དང་མ་འདྲེས་པར་གཉེན་པོའི་རོ་བོར་
འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཉེ། འགེལ་ཚེན་ལས། །དབང་པོ་ལྡེ་དང་སྟོབས་ལྡེ་ལ་བྱེད་པར་

༡ བསྟན་འགྲུར་དབེ་བསྟར་མ། ༥༡། སེམས་ཅོམ་མི། རྫོབ་དཔོན་རྫོ་བོས་བརྟན་པ། མདོ་སྤེ་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བཤད། ༡༣༡༣་༡༥།

ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་སློབ་པ་དང་། དད་པ་ལ་
སོགས་པ་གཉེན་པོ་གཉེས་སུ་འདྲེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །མི་
མཐུན་པའི་སློབ་པ་གྱིས་མ་འདྲེས་པར་གཉེན་པོ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་སྟོབས་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེང་།

བྱུག་པ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མངོན་རྟོགས་དང་སྦྱོར་བ་
དང་དེའི་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རྟོན་སོགས་བཞི་ཐོབ་པ་ལས། མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་
འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྟེང་། ཞེས་འཆད་པ་ལ། རྩོ་བ་ལ་སོགས་པ་
བཞི་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
ལམ་ལ་བྲན་པ་དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་།
དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྦྱོམས་ཡང་
དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་བདུན་མོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཚོས་
ཅན། དུ་མར་ཡོད་དེ། བྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག །ཚོས་རབ་ཏུ་
རྣམ་འབྲེད་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག །བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་
གྱི་ཡན་ལག །དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ལྷོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥་༢་༡་༢།

ཕར་ཕྱིན་རྣམས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན། ཉམ་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་
ལག། བཏང་སློམས་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

འདི་ལ་ཡང་དམིགས་ལུལ། སློམ་ཚུལ། དགོས་པ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ཡན་
ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ། ས་མཚམས། སྐྱབ་འདུ།¹ ཡན་ལག་དཔེ་དང་སྦྱར་
བའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ།
ཀུན་བཏུས་ལས།² བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན།
འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དག་གི་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། རྩན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་
གིས་སྦྱལ་བདེན་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་དབེན་པ་ཚོ་ལ་ཞིང་གནས། ཀུན་
འགྱུར་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཚོ་ལ་ཞིང་གནས། འགོག་
བདེན་ལ་དམིགས་ནས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཚོ་ལ་ཞིང་གནས། ལམ་བདེན་
ལ་དམིགས་ནས་དེ་སློམ་པ་ཚོ་ལ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་
ལས།³ སློམ་པ་གང་ཞེ་ན། རྩན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་ །དབེན་པ་ལ་
གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ། རྣམ་
པར་སློང་བས་ཡོངས་སྤྱི་སྦྱར་བ་སློམ་པའོ། །རྩན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་
ལག་རི་ལྟ་བུ་བར་བཏང་སློམས་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་ལ་ཡང་དེ་

¹ ག་པ་ལ་ན་ལ་བཞད། བ་པ་ལ་ལ་བཞད། ཀ་ལ་ལ་ན་ལ་བཞད་པ།
² བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་པ། ༥༦། སེམས་ཅམ་འི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༥༦༧།
³ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་པ། ༥༦། སེམས་ཅམ་འི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༥༦༧།

བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་
སྤྱིར། དེ་ཉིད་ལས།^༡ འབྲས་བུ་གང་ཞེན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་
པ་རྣམས་སྤོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། བཞི་བ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་
སྤྱར་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ། བྱང་ཚུབ་ཡན་
ལག་གི་མཚན་ཉིད། ལྷ་བ་ནི། དེ་ལ་བདུན་^༢ ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས།^༣ ནྲོ་
པ་དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་
དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སློམས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར།

བྱུག་པ་ནི། ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་ཡང་ལྷ་ར་འདུ་སྟེ། དང་པོ་དེ་གནས་ཀྱི་
ཡན་ལག་དང་། གཉིས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། གསུམ་པ་དེ་ངེས་
འབྲུང་གི་ཡན་ལག་དང་། བཞི་བ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཐ་མ་གསུམ་
ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས།^༤ ནྲོ་བ་ནི་གནས་
གྱི་ཡན་ལག་གོ། །ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་ཡན་ལག་གོ།
།བརྩོན་འགྲུས་ནི་ངེས་འབྲུང་གི་ཡན་ལག་གོ། །དགའ་བ་ནི་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་

^༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཙམ་ལྟེ། འཕགས་པ་ཚོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༥༧༡-༡༧༧
^༢ ག་༥༥་བ་༧་བ་བདུན་ཡོད། བ་༥༦་ན་༧་བ་བདུན་ཡོད། ག་༥༧་བ་༧་བ་བདུན་བྱུ།
^༣ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཙམ་ལྟེ། འཕགས་པ་ཚོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༥༧༦-༥༧༧
^༤ ག་༥༥་བ་༥་བ་དེ་ངེས། བ་༥༦་ན་༧་བ་དེ་ངེས། ག་༥༧་བ་༥་བ་ངེས།
^༥ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཙམ་ལྟེ། འཕགས་པ་ཚོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༥༧༡-༡༧༧

པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྐྱིད་ཀྱི་ཉམ་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

ལག་གོ། །ལེན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། བཏང་སྦྱོམས་ཀྱི་ནུབ་ལས་
ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་དང་། དབྱུང་མཐུན་¹ རང་བཞིན་ཡན་
ལག་གནས་ཡན་ལག་ །གསུམ་པ་འཇུག་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་པ་པན་ཡོན་
ཡན་ལག་ཡིན། །རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག་ །ཅེས་གསུངས་པའི་
སྱིད། བདུན་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །བརྒྱད་པ་ནི། རང་གི་འབྲས་བུར་
བུར་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་ཞེས་བྱའོ། །

དགུ་པ་ནི། ཡན་ལག་བདུན་པོ་འདི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་རིན་
པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་ཚོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་མ་
རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མཚན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་
ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། མདོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་གྱི་སྦྱང་བ་རྣམ་པར་འབེལ་བས་སེམས་དགའ་
བར་བྱེད་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྦྱིབ་པ་ལས་ཐར་བས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་
པའི་བདེ་བ་སྦྱེད་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་དོན་ཐམས་ཅད་
སྦྱབ་པ་དང་། བཏུང་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱང་བྱ་རྣམས་འཛོམས་ཤིང་
རྗེས་ཐོབ་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལེན་པའི་སྱིར་ཏེ། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱལ་
ལས། ¹ ཤེས་བྱ་མ་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་སྱིད། །འབྲས་བུ་དག་ནི་ཀྱིན་ཏུ་སྦྱོད། །འདི་ཡི་
རྣམ་འབྱེད་རྟོགས་པ་ཡིས། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད། །འདི་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་མ། ༧༠། སེམས་ཅམ་ལྷི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབྱུང་མཐུན། ༢༠༩།

² བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་མ། ༧༠། སེམས་ཅམ་ལྷི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱལ། ༡༧༡།

ཡི་བཅུན་འབྲུག་མ་ལུས་པ། །ལྷུང་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བྱིར་འཇུག། །ཚོས་གྱི་
སྣང་བ་རྣམ་འཕེལ་ནི། །དགའ་བས་ཉག་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། །སྤྱིབ་པ་ཀུན་
ལས་ཐར་པའི་བྱིར། །ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བསམ་
པའི་དོན། །འབྱོར་བ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བཏང་སྟོམས་གྱི་ནི་ཐམས་ཅད་
དུ། །འདི་ནི་རི་ལྷོང་འདོད་བཞིན་གནས། །རྗེས་ལ་ཐོབ་དང་མི་རྟོག་པའི། །གནས་
པ་མཚོག་གིས་ཉག་ཏུ་གནས། །ཡོན་ཏན་དེ་ལྟའི་སེམས་དཔའ་ནི། །འཁོར་ལོས་
སྤྲུང་དང་འབྲ་བར་འཇུག། །ཉག་ཏུ་རིན་ཚེན་བདུན་ལྟ་བུའི། །བྲང་རྒྱབ་ཡན་ལག་
རྣམས་གྱིས་བསྐྱོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བདུན་པ་ནི། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་
ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། །བདེན་པ་སྣང་མ་
མཐོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་གསུང་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་ལས་སྐྱོམ་ལམ་
གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་འབྱིན་གྱི་ལམ་འབྲུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
བྱིར། །ཞེས་འཆད་པ་ལ།¹ །བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྐྱོམ་པའི་
ལམ་འབྲུང་བས་རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པའི་
ལྟ་བ་དང་། །རྟོག་པ་དང་། །དག་དང་། །ལས་གྱི་མཐའ་དང་། །འཚོ་བ་དང་། །རྩོལ་བ་
དང་། །བྲན་པ་དང་། །ཉིང་རེ་འཛིན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་གྱི་རྣམ་
པ་བརྒྱུད་དེ། །ཞེས་གསུངས། །གཞུང་དོན་ནི། །རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱིན་

¹ །བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 43། །ཤེས་བྱིན་ཇ། །སྐོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་གོ། །འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། 323-324།

པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན། ཉམ་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ།

པའི་ལམ་ཚོས་ཅན། ཏུ་མར་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་
ཡན་ལག་སོགས་བརྒྱད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདི་ལ་ཡང་སྤྲ་མ་ལྟར་དགུ་ལས། དང་པོ་དམིགས་ཡུལ་ཡོད་དེ། བདེན་
པ་བཞི་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཀུན་བརྟུས་ལས།¹ ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་
གྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་
གྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤར་
བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས།² སྒྲོམ་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་བཞིན་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་སྤང་སྤོང་བ་
དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་མཐོང་བའི་དོན་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་
པ་དང་། དམ་ཚོས་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཅ
བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་
པར་དག་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས།³ འབྲས་བུ་
གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་། གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འོ་མོ་ནི། རང་འབྲས་འཕགས་ལམ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་
པའི་འཕགས་རྒྱད་གྱི་མཁུན་པ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་མཚན་ཉིད།

སྤྲ་བ་དབྱེ་བ་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་འི། འཕགས་པ་སོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༥༧༥
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་འི། འཕགས་པ་སོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༥༧༥
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་འི། འཕགས་པ་སོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༥༧༥

དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་
དག་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་འཕགས་
པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་
བྲན་པ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་འཕགས་
པའི་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡང་དག་པའི་
ལྷ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

རྒྱག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་ཚུལ་ནི། བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་བཞེར་འདུ་བ་ཡིན་
ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་ཡན་ལག་
གོ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ནི་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ། ཡང་དག་
པའི་དག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་ནི་གཞན་ཡིད་ཆེས་བར་བྱེད་པའི་
ཡན་ལག་སྟེ། ལྷ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་བར་དག་པའི་སྤྱིར་
རོ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་བ་རྣམ་བར་དག་པའི་ཡན་
ལག་གོ། ཡང་དག་པའི་བྲན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་གོ། ཡང་
དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་ལ་སྤྱིབ་བ་རྣམ་བར་སྤྱོད་པའི་
ཡན་ལག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་གསུམ་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་འབྲེན་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་དེ། འཕགས་པ་སོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༥༧༥། ༡༡།
༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་དེ། འཕགས་པ་སོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༥༧༥། ༢༡།

པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན། ཉམ་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

ལོ། །དབུས་མཐའ་ལོངས་སྤྱོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། །རྣམ་གསུམ་གཞན་
ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་གྱི་གཉེན་པོར་ལོ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་
འདི་བརྒྱད་དོ། །ལྟ་དང་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱེད་བསྐྱེད་སྤྱོད། །གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། །མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་གྱི་གཉེན་
པོའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྤྲེའི་རྒྱན་ལས། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་རི་ལྷ་བྱུང། །རྟོགས་པའི་
རྗེས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད། །རྣམ་གཞན་གྱི་བཞེད་ལོ་རྟོགས་པ་དང་། །རྣམ་པར་བཞག་
ལ་འཇུག་པ་དང་། །ལས་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །ཤེས་བྱ་དག་དང་ལམ་
དག་ལོ། །ཡོན་ཏན་ལྷན་པར་ཅན་གྱི་ལོ། །སྤྱི་བའི་གཉེན་པོར་སྦྱོར་བའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིད།

དེ་ཡང་དོན་བསྐྱེད་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལོ། །ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ཡན་
ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་མཉམ་གཞན་གྱི་རྟོགས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིད།
རྟོག་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ནས་
དག་གི་གོ་བར་བྱེད་པའི་བྱིད། དེའི་འོག་མ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡན་
ལག་ཡིན་ཏེ། དག་གི་མ་སྐྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་ཏུ་
བྱེད། ལས་གྱི་མཐའ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པས་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཏུ་བྱེད།
འཚོ་བས་ཚོས་གོས་སོགས་རི་ལྷ་ར་གནང་བ་བཞེད་པོངས་སྤྱོད་པས་ཡོ་བྱེད་

༡ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱེད་པ། ༥༠། སེམས་ཅོམ་ལི། རི་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབུས་མཐའ་། ༢༠༩་༡༡།
༢ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱེད་པ། ༥༠། སེམས་ཅོམ་ལི། རི་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤྲེའི་རྒྱན། ༤༢་༡།
༣ ག་༢་༡་ན་༢་བཞག་ །བ་༢་༤་ན་༡་བཞག་ །༡། ༣ ༣ ་བ་༤་བཞག་ །

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་གྲུབ་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

ལྷག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པས་དེས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་སྤྱད་
པར་བྱེད་པས་ན་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་སྤྱ་བྱུང་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
མཛོད་ལས།¹ ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་མཛོད་པའི་ལམ། །སྤྱད་པར་འགོ་སོགས་ཅིབས་
སོགས་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་མི། ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཚུ་ནི་འབབ་པའི་ཚུ་ཡི་སྣོད་
གྱི་དབྱེ་བས་མངར་བ་དང་སྤྱད་པ་དང་འཁོར་ཏུ་ཁ་བའི་རོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་
བ་བཞིན་དུ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེ་འབྲིང་ཚུང་
གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཉེ།
རྒྱུད་ལྷ་མ་ལས།² རྗེ་ལྟར་བསེལ་དང་ཞེས་དང་འཇམ་པ་དང་། །ཡང་བའི་ཚུ་
ནི་སྤྱིན་དེ་ལས་འཛོན་པ། །ས་ལ་བ་ཚུ་ལ་སོགས་གནས་འབྲེལ་བས། །འཁོར་ཏུ་
མང་པོའི་རོར་ནི་འགྱུར་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་
ཚུའི་ཆར། །རབ་བཅེ་སྤྱིན་གྱི་སྤྱིང་པོ་ལས་འཛོན་པ། །འགོ་བའི་རྒྱུད་གྱི་གནས་
གྱི་དབྱེ་བ་ལས། །རྣམ་པ་མང་པོའི་རོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་དང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གཉེས་འདིར་མཛོད་ལམ་
དང་སྣོམ་ལམ་ལ་དངོས་སུ་བཞག་གྱང་། མཛོད་ལམ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་

¹ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 214 མཛོན་པ་གྲུ། སྣོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཆ་བ། 217 མ།
² བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 210 སེམས་ཅམ་མི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ལྷ་མ། 166 མ།

རྗོགས་པར་འཛོལ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།^༡ རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་
པ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་ཐམས་ཅད་ནི། །རྟག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་། །སྣུན་
ཅིག་ཏུ་ནི་ཐོབ་པར་འདོད། །ཅེས་དང་།^༢ ས་ཁྲུགས་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་གྱི། །ཡན་
ལག་རྣམས་པར་བཞག་པ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་དོན་
བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོབ་མ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་ལམ་
གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྲུང་ཅུ་ཙུ་བདུན་ཡིན་འོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉེས་པ་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་
བ་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི།^༣ ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ། ཞེས་སོགས་གྱིས་འཚད།
གཉེས་པ་ནི།^༤ དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་
གྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སྲུང་ཅུ་ཙུ་བཞི་འོ། །ཞེས་བཤད།

དེ་ཡང་། དང་པོ་ལ། གཉེན་པོའི་ལམ། སྲུང་བའི་ལམ། མཐོང་ཚོས་ལ་
བདེར་གནས་གྱི་ལམ། འཛིག་རྟེན་^༥ ལས་འདས་པའི་ལམ། སྟོང་བའི་ལམ།
སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་དང་བྱུག་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།^༦ ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་
ལ་གཉེན་པོའི་ལམ་ལྟ་བུས་བྱས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་

^༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅན་གྱི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༧༥་༡༧།
^༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅན་གྱི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ༡༧༥་༢༥།
^༣ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སངས་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༧༥་༣།
^༤ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སངས་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༧༥་༤།
^༥ ག་༡་བ་༡་ལས་འདས་པའི། བ་༡༤་ན་༧་ལས་འདས་པའི། ག་༡༥་ན་༧་འཛིག་རྟེན་པའི།
^༦ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སངས་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༧༥་༣།

པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་གྲུང་ལེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་སློན་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྲ།
བ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློང་དང་པོ་ལོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཉེས་པ་ལོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱུལ་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་
བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
སློང་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། རང་གི་བསལ་བྱུང་བྱུང་པའི་སློང་འདོགས་གྱི་ཞེན་ལྷུལ་མེད་
པར་རྟོགས་པའི་སློན་ནས་རང་གི་བསལ་བྱུང་བྱུང་པའི་སློང་འདོགས་འཛོམས་པར་
བྱས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་མཁྱེན་པ་ཚོས་ཅན། འདིར་བསྟན་གཉེན་པོའི་ལམ་གྱི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛོག་བྱེད་ཚོས་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་
བསྟན་གཉེན་པོའི་ལམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་རྣམ་ཐར་
སློང་གསུམ་གྱི་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱུང་བ་ལ། མཛོད་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན་ལས་
གསུངས་ཚུལ་དང་། ཀུན་བརྟུས་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། མཛོད་ལས།¹ མཚན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། །སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་
སྟོང་ཉིད་དུ། །འཇུག་པའོ་སློན་པ་མེད་པ་ནི། །དེ་ལས་གཞན་བདེན་རྣམ་པ་
དང་། །ཞེས་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་དང་། ལོ་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ མཛོན་བ་ཀུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཙ་བ། ༥༥་༥།

མོ་དང་འདུས་བྲས་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟེ་མཚན་མ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་དམིགས་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་
གྱི་སྟོང་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་
སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། དེ་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་
འཛིན་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ནི། །བདག་
མེད་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དང་། །བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བའི་རྟེན་དང་ནི། །དེ་དག་ཉེར་ཞི་
ཡིན་ཞེས་བྲ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྒྱལ་གྱིས་སྟོགས། །རྟོག་ཏུ་དགའ་དང་ལྡན་
པའོ། །ཞེས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་སྟོང་པ་ཉིད། མཚན་མ་མེད་པ། སྟོན་པ་མེད་
པ་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། བདག་མེད་པ་གཉིས་དང་། མི་རྟོག་སྤྱུག་བསྐྱལ་
ཀུན་འབྱུང་གི་སྤང་པོ་སྤྱུག་བདེན་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྤང་འདས་ལ་དམིགས་ནས་
གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། རྒྱལ་གྱིས་སྟོགས་པ་
ཉིད་དང་། དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། རྣམ་པ་བཅུ་ལྔ་འདེད་པ་ཉིད་གྱི་

༡ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅན་གྱི་རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན། མདོ་སྡེའི་རྒྱལ། ༡༢་༣་༧།
༢ ག་༡༤་ན་༧་རྒྱལ་གྱིས། བ་༡༤་བ་༢་རྒྱལ་གྱིས། ཀ་༣༦་ན་༣་རྒྱལ་གྱིས།
༣ ག་༡༤་ན་༧་བ་དང་། བ་༡༤་བ་༢་པ་དེ་དང་། ཀ་༣༦་ན་༣་བ་དང་།
༤ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅན་གྱི་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༥་༢་༢།
༥ ག་༡༤་ན་༧་རྣམ་པ་བཅུ་ལྔ། བ་༡༤་བ་༢་རྣམ་པ་བཅུ་ལྔ། ཀ་༣༦་ན་༣་རྣམ་པ་བཅུ་ལྔ།

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་གྲང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

རྣམ་པ་དུ་ཞེན་གཉིས་སོ། །སློན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དུ་ཞེན་ཟུག་གོ། །མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དུ་ཞེན་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་སྤྲུག་བདེན་གྱི་སྣང་བདག་མེད་གཉིས་དང་། མི་རྟག་སྤྲུག་བཟུལ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་ཟུག་དང་། འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་ལ་རིམས་བཞིན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློ་སྣང་པ་ཉིད་དང་། སློན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་འགྲེལ་བ་འདི་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གསུམ་བདེན་སྣང་དུ་རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློ་སྣང་པ་ཉིད་དང་། སློན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་ཐར་སློ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ས་མཚན་མ་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །

ཁོ་ན་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཚེན་ཚོགས་ལམ་ཚོས་ཅན། འདིར་བསྟན་གཉེན་པོའི་ལམ་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྲལ།

གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།¹ སྤྱུལ་པའི་ལམ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཤེགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བཤེགས་པའི་སྤྱིར་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་ཅན་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྷའོ་ཞེས་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་མ། སློབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་གོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༧་ཙ།

བྱ་བ་སྐྱལ་བའི་སྐྱིབ་བའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་ཐར་བ་འདི་གཉིས་དང་། གཟུགས་
སྤྲུག་བ་དང་མི་སྤྲུག་བ་སྐྱལ་བ་ལ་གོ་རིམ་ས་བཞིན་དུ་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་
བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྤྲུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བའི་
སློ་ལུས་གྱིས་མངོན་སུམ་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་
བ་རྣམ་པར་ཐར་བ་གཅིག་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སློ་རྣམ་པ་གསུམ་
མོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་གྱི་སྐྱལ་བའི་ལམ་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་
ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་
ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར། ལོགས་སེལ་སྤྲུག་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྟེང་།

མཐའ་དབྱེད་བ་ལ། རྣམ་ཐར་གྱི་རྟེན། བརྟེན་བ་རྣམ་ཐར་གྱི་རང་བཞིན།
དེའི་སློམ་ཚུལ། དེས་ཚིག་། དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་རྟེན་ནི། ཐེག་ཚེན་
གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་གྱིང་
དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བ་རྣམས་གྱིས་
རྣམ་ཐར་སློམ་སྟེ། འདི་དག་གིས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དུ་
གཟུགས་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་གཟུགས་གྱི་རྟེན་ལ་བསྐྱོམས་ནས་གཟུགས་མེད་
གྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ལ་སློམ་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མཛོད་
ལས། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི། རྟེན་ཅན་ལྷག་མ་མི་ལས་
སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེང་། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་མིས་ཁྱབ་བ་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥ མངོན་བ་གྱ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚ་བ། ༥༡་༡༩

པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་གྲུང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

མ་ཡིན་ཏེ། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ལ་སྐྱོམ་པ་ཡོད་པའི་
སྤྱིར། སེམས་རྟེན་ནི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་སྦྱར་པའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོམས་
འཇུག་གི་སྐྱིབ་པ་ཅེ་རིགས་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྦྱུལ་སྦྱར་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་
རུས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་མཁྱེན་པ། སྐབས་འདིར་བརྟན་གྱི་སྦྱུལ་པའི་ལམ་གྱི་
མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་
འགྲུལ་པ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། གཟུགས་
རྣམས་ལ་བཟང་ངན་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་
པ་དང་། རྣམ་འགྲུལ་པ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་
བཞག་སྟེ་སྦྱར་བཞིན་སྐྱོམ་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གྱི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་
ཆགས་སྣང་གི་རྟོག་པ་དང་། སྤུག་མི་སྤུག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་
སྐྱོམ་ཏེ་དོ་སོ་ཉིད་གྱིས་སྤུབ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་བསམ་ནས་གཟུགས་སྣང་
ཐམས་ཅད་སྤུག་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱོམ་པར་བྱེད། གཟུགས་མེད་

༡ ག་༣༠ན་༡་ཡིན་ཏེ། བ་༣༠བ་༥་ཡིན་ཏེ། ཀ་༣༡་ན་༣་ཡིན་ནོ། །

གྱི་རྣམ་ཐར་འཕོག་པའི་རྣམ་ཐར་རྣམས་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ལྟ་བུ་དེ་དག་རྩི་ལྟར་
སྟོམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོམ་པར་བྱེད་དོ། །

བཞི་བ་ནི། འདི་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
སྟོམས་འཇུག་གི་སྐྱིབ་པ་འགའ་ཞིག་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་ལྟེ་འདི་ལྟ་བུ་བསྟོམས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཁྲུང་
པར་ཅན་ཡོད་དེ། སྐྱལ་སྐྱུར་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྐྱིབ་པ་སོགས་ལས་^༡རྣམ་པར་
ཐར་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ^༡མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་ལ་
ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་
བཞིན་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འཕོག་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་
པ་ལྟེ་ཞེས་^༢པ་དང་།

གཞུང་དོན་ནི། མཐོང་ཚོས་ལ་བདེར་གནས་གྱི་ལམ་ལ་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
གཟུགས་མེད་གྱི་རྣམ་ཐར་བཞི། འཕོག་པའི་རྣམ་ཐར་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་འདི་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཚོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་སྐྱོན་གཞན་

^༡ ག་ ༣༠ ན་ ༢་སོགས་ལས། བ་ ༣༡ ན་ ༣་སོགས་ལ། ག་ ༣༢་བ་ ༤་སོགས་ལས།
^༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༢་༤་༡༤།
^༣ ག་ ༣༠་བ་ ༡་ཞེས་བ་དང་། བ་ ༣༡ ན་ ༤་ཞེས་བ་དང་། ག་ ༣༢་བ་ ༤་ཞེས་བཤད།

པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་གྲུང་ལེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

སྤྱིན་གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་ཐར་ཐོབ་ཐེན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམས་པའི་ཉོན་མོངས་པས་མ་བསྐྱད་པའི་མཁྱེན་པ།
མཚོང་ཚོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་ལྡེ་ཡོད། འགོག་སྤོམས་དང་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས།¹ རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་གྲུང་རྒྱུ་ལེམས་དབང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདས་ལམ་གྱི་དོ་བོར་སྦྱེད་ཀྱས་པ་དང་། འགོག་སྤོམས་འདས་ལམ་གྱི་སྤོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་² དུ་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།³ འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྤོམས་པར་ཞུགས་པ་དག་སྟེ་དགུའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དུ་མར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འདས་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་བཞི། དེར་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་བཞི། འགོག་པའི་སྤོམས་འཇུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱུད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་བཤད་པ་

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན། ༤༦་པ་ཟ།
² ག་ ༣༠་བ་༤་ཐོབ་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ། བ་ ༣༡་བ་༡་ཐོབ་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ། ག་ ༣༤་ན་༤་ཐོབ་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ། ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན། ༤༦་པ་ཟ། ཟ། ཐོབ་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ།
³ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ལྷོ་བ་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༡་༤་ཟ།

དང་། སེམས་ཅམ་པའི་འབྲུག་ས་དང་། ཐལ་འབྲུར་པའི་འབྲུག་ས་དང་། རང་རྒྱུད་
པའི་འབྲུག་ས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། བཤད་བྱའི་འབྲུང་འགོད་བ་དང་། འབྲུང་
གི་དོན་བཤད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཚོད་ལས།¹ འདུ་ཤེས་མེད་བ་བ་
འདུ་ཤེས། །མེད་བར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །འགོག་པའོ་རྣམ་སྟོན་
དེ་འབྲས་ཆེ། །དེ་བཞིན་འདུ་ཤེས་མེད་སྟོམས་འཇུག །བསམ་གཏན་ཐ་མར་
འབྲུང་འདོད་པས། །དགེ་བའོ་སྐྱེས་ནས་སྤོང་འབྲུར་ཉིད། །འཕགས་པའི་མ་
ཡིན་དུས་གཅིག་འཛོལ། །འགོག་པ་ཞེས་པའང་དེ་བཞིན་ཉིད། །འདི་གནས་དོན་
དུ་སྤིད་ཅེར་སྐྱེ། །དགེ་བའོ་གཉིས་སུ་སྤོང་འབྲུར་དང་། །མ་ངེས་འཕགས་པའི་
སྤོར་བས་འཛོལ། །ཐུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱིས་ཐོབ་བྱ། །དང་པོར་མ་ཡིན་སྐྱད་
ཅིག་ལ། །སྐྱམ་ཅུ་ཅུ་བཞིས་ཐོབ་སྤྱིར་དོ། །གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་ཉེན་
ཅན། །འགོག་པ་དང་པོར་མི་ནང་དུ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་བ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་
འཇུག །འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཤད་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདུ་
ཤེས་མེད་བ་བ་དེ་བྱང་ཚོས་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་སྟོན་ཡོད་པ།
སེམས་སེམས་བྱུང་མངོན་གྱུར་བ་མེད་པ། འབྲུག་གི་འབྲུང་པའི་སྤྱིང་དུ་མཚུངས་
ལྡན་རགས་པ་མཐའ་དག་བཀག་པ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་
རྣམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ། འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་ནང་དུ་གཏོགས་ཤིང་དེའི་སས་

¹ བསྟན་འབྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༥ མངོན་བ་གྱ། རྩོམ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོད་ཅུ་བ། ༡༡་༢༡

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་གྲུང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོམས་འཇུག་དེ་ཡང་ཁྱད་ཚོས་དུ་མ་
དང་ལྡན་ཏེ། དགག་གཞི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་མཚུངས་ལྡན་རགས་པ་མཐའ་
དག་འགོག་པའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་སྤྱོད་ལ། བསམ་གཏོན་བཞི་པའི་སས་
བསྐྱུས་པ། འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་དེ་ལ་སྣོམས་
པར་ཞུགས་པ། ཀུན་སྣོང་དགེ་བའི་སྣོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པས་ངོ་བོ་དགེ་བ་ཡིན་པ།
སྐྱེ་གནས་ལྷོང་འགྱུར་ཁོ་ནར་གཏོགས་པ། སོ་སྐྱེས་སྣོམ་ཞིང་འཕགས་པས་
སྣོམ་པ་མ་ཡིན་པ། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་ཚོས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་ཚོས་
དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ། ཡིད་ལ་སྤྱིང་བ་གང་གིས་སྣོམས་
པར་འཇུག་པ། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྣོམས་པར་འཇུག་པ། དགེ་སོགས་
གསུམ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། ལྷོང་འགྱུར་གསུམ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། སྐྱེ་འཕགས་
སྤྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དཔྱད་པ། ཐོབ་ཚུལ། ཁམས་གང་དུ་སྣོམས་པར་འཇུག་པ་
དཔྱད་བཤོ།

དང་པོ་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོམས་འཇུག་གཉིས་
པོ་དེ་ལ་སྣོམས་པར་ཞུགས་ནས་མ་ལང་གི་བར་དུ་སེམས་སེམས་བྱུང་རགས་
པ་འགོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། འགོག་པའི་སྣོམས་འཇུག་དེས་ཀྱང་སེམས་སེམས་

བྱང་རགས་པ་འགོག་པར་བྱེད་དེ། དེས་¹ཚོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར།
ཐུབ་སྟེ། ཚོར་འདུ་གཉིས་པོ་དེ་སེམས་བྱང་ཀུན་འཕྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྲུབ་
སྟེ། དེ་ཚོར་འདུ་རགས་པ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ¹འགོག་
པ་ཞེས་པའང་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟེ། ཚོར་འདུ་རགས་པས་ཡིད་སྦྱོར་ས་ཚེ་དེ་ལ་ཚོར་འདུ་རགས་
པ་ཞེ་ནས་སེམས་བདེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཉེ། ¹འདི་
གནས་དོན་དུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟེ། འགོག་པ་ལ་དང་པོར་
སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ནས་འཇུག་སྟེ། འགོག་སྟོམས་དེ་
སྲིད་ཅེའི་སས་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ¹སྲིད་ཅེར་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་ལྟེ། འགོག་སྟོམས་དེ་དགོ་སོགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དགོ་བ་ཡིན་ཉེ། དེ་
ཀུན་སྒོར་གི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ¹དགོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ལྟེ། འགོག་སྟོམས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་གནས་སྤོང་འགྱུར་ཡོད་དེ། འགོག་
སྟོམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འགའ་ཞིག་འགོག་པ་ལས་མ་ཉམས་པར་སྲིད་ཅེར་
སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤོང་འགྱུར་ཡོད་དེ། འགོག་
སྟོམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འགའ་ཞིག་འགོག་པ་ལས་ཉམས་ནས་གཟུགས་

¹ ག་༣༡་བ་༣་དེའི་ཚོར། བ་༣༡་ན་༤་དེ་ཚོར། ག་༣༤་ན་༥་དེའི་ཚོར།
² བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢་༥། མདོན་བ་གྲ། རྫོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོད་ཚ་བ། ༡༢་༥།
³ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢་༥། མདོན་བ་གྲ། རྫོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོད་ཚ་བ། ༡༢་༥།
⁴ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢་༥། མདོན་བ་གྲ། རྫོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོད་ཚ་བ། ༡༢་༥།
⁵ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༢་༥། མདོན་བ་གྲ། རྫོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོད་ཚ་བ། ༡༢་༥།

པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་གྲང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

ཁམས་སུ་སྐྱེས། དེ་ནས་ལི་འཕོས་ཏེ་སྤྱིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་ལེན་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་
རྣམ་སྐྱེན་འབྲིན་པར་མ་ངེས་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཚོས་ཞིའི་རྒྱུད་ཀྱི་
འགོག་སྟོམས་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དེ་གཉིས་ལས་ཉོན་
ཕྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སུ་སྤྱོད་འགྱུར་དང་། །མ་
ངེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་བ་ནི། འགོག་སྟོམས་དེ་འབགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅིང་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་
མེད་དེ། སོ་སྐྱེས་བདག་ཆད་ཀྱི་དོགས་པས་འཇིགས་པས་འགོག་བ་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་¹འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་མི་
²མཚུངས་ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་སྦྱོར་བའི་ཆེ་བདག་གི་རྟེན་
ལུས་ལ་དམིགས་ཤིང་། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཆེ་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ལ་
བརྟེན་ནས་གསུང་བྱ་ལ་གཉིས་སྣང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ³འབགས་པའི། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ལ། སྤྱིར་བཏང་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་སྦྱོར་བས་ཐོབ་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྦྱོར་བྱུང་གི་ཡོན་ཏུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ལ་སངས་
རྒྱས་འབགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་དེ་སྦྱོར་བས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་

¹ བསྟན་འགྱུར་དབེ་བསྟར་མ། ༥༧ མངོན་བ་ཀྱ། ལྷོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚ་བ། ༡༩་༥།
² ག། ༩༩་ན་༩་དེས། བ་༩༩་བ་༥་དེས། ༡༧༠་ན་༡་དེས།
³ ག། ༩༩་ན་༩་ལ་མཚུངས་ཏེ། བ་༩༩་བ་༦་ལ་མཚུངས་ཏེ། ༡༧༠་ན་༡་ལ་མཚུངས་ཏེ།
⁴ བསྟན་འགྱུར་དབེ་བསྟར་མ། ༥༧ མངོན་བ་ཀྱ། ལྷོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚ་བ། ༡༩་༥།

ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པའི་ཞར་ལ་ཐོབ་པའི་སྲིར་དང་། རང་^༡རྒྱུད་
ལ་སྐྱོར་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་མེད་པའི་སྲིར། ^༢ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་གྲུབ་པར་
བསྟོན་པ་ལས། དགོ་བ་མཐར་སྲིབ་ཚུད་ལ་ནི། །སྐྱོར་བ་ལས་བྱུང་ཚུང་ཟད་
མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིར། དེ་ལྟར་ཡང་། ^༣སྐྱོར་བས་ཐོབ། །ཐུབ་པའི་བྱུང་
ཚུབ་ཀྱིས་ཐོབ་བྲ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལ་ལུབ་སྤྲོགས་ཀྱི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བཤ། དུ་སྐྱ་བ་ཁ་ཅིག་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ཐོབ་
པའི་བྱུང་སེམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་
ལམ་མངོན་དུ་བྱེད། དེ་རྗེས་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་ལ་
སྐྱོམས་པར་འདུག །དེ་རྗེས་སྲིད་ཅེའི་སྐྱོམ་སྤང་དགུ་རིམས་ཀྱིས་སྤངས་ནས་
བྱུང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པས། མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་ལ་བཅུ་དྲུག་
དང་། སྲིད་ཅེའི་སྐྱོམ་སྤང་དགུའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་དང་
། དེ་དགུ་སྤངས་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་སྟེ་བཤ་མེད་ཀྱི་ཚོས་སྐྱམ་ཅུ་ཅུ་བཞི་
བར་མ་ཆད་དུ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་བྱུང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཞེད་པའི་
སྲིར་ཉེ། ^༤དང་པོར་མ་ཡིན་སྐྱད་ཅིག་ལ། །སྐྱམ་ཅུ་ཅུ་བཞིས་ཐོབ་སྲིར་པོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྲིར།

^༡ ལ། ༣༡ན་༥་རང་རྒྱུད་ལ། བ་ ༣ ༣ ན་༡་རང་རྒྱུད་ལ། ༡༧༠ན་ ༣་དེའི་རྒྱུད་ལ།
^༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་ལ། ༡། བསྟོན་ཚོགས་༡། །སྐྱོབ་དཔོན་མ་ཉི་ཅི་བྲ། བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་བསྟོན། ༣༡་༥་༡༥།
^༣ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་ལ། ༢། ༥། མངོན་པ་གྲ། །སྐྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་ཅུ་བ། ༡༣་༥།
^༤ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་ལ། ༢། ༥། མངོན་པ་གྲ། །སྐྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་ཅུ་བ། ༡༣་༦།

བརྒྱན་པ་ནི། འགོག་སྟོམས་པལ་ཆེར་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་¹རྟེན་ལ་ཐོབ་
པ་གཙུག་ཆེ་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་པལ་ཆེར་དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་
ཐོབ་པ་གཙུག་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ²གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས་རྟེན་ཅན། །འགོག་པ་
དང་པོར་མི་ནང་དུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། །ཁོ་ན་རེ། འགོག་སྟོམས་ཡིན་
ན། འདོད་གཟུགས་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པས་བྱུང་བར་ཐལ། གཟུགས་
མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་རྟེན་ལ་
འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་འདུས་
བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱན་ཆད་པའི་སྤྱིར། དེའི་ཆེ་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་
དགོས་པ་གང་ཞེས། །དེའི་ཆེ་ལུས་མེད་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་
ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འགོག་སྟོམས་³ཐོབ་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་འགོག་པ་ལས་མ་
ཉམས་པར་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་སྦངས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། འགོག་སྟོམས་ཐོབ་
པའི་སྤྱིར་མི་འོང་ལུས་མའོན་ལྟེན་འགོག་པ་ལས་ཉམས་ནས་གཟུགས་ཁམས་
སྤྱི་སྐྱེ་བ་སྦངས། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་སྲིད་ཅེར་སྐྱེ་བ་སྦངས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག་ །གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡོད་
ཀྱང་། དེའི་ཆེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱན་ཆད་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་
ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་

¹ ག་ ༣༡་བ་༡་གྱིས། བ་ ༣༡་ན་༥་གྱིས། ཀ་ ༧༠་བ་༡་གྱི།
² བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟུང་ན། ༥་༥། མའོན་པ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མའོན་ཙ་བ། ༡༡་༥།
³ ག་ ༣༡་བ་ ༧་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི། བ་ ༣༡་ན་ ༥་འགོག་སྟོམ་མ་ཐོབ་པའི། ཀ་ ༧༠་བ་ ༧་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི།

འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། དེའི་ཚེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ། ལྷག་མེད་
ལྷང་འདས་ཀྱི་ཚེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཚེ་བདག་
རྒྱན་ཆད་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་འཇུག་པར། ལྷང་འདས་ཚེ་དེས་པར་བདག་
ཆད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་འདི་ཉན་ཚོས་སྡེ་པ་ལ་མི་འདོད་པ་ཐལ་
བར་འཕེན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡང་། བཤད་བྱའི་ལུང་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། དག་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེང་མའི་འདོད་
ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
བས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་
པ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །འགོག་པའི་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་ལ་སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་ལ་བྱེད་དུ་སྟོགས་པ་ཞི་བར་གནས་པའི་སེམས་སྟོན་དུ་
བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་བརྟན་པ་
མིན་པ་རྣམས་དང་བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ལ་འགོག་པའི་

༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༣༣༧༥།
༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་འི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༡༣༥༥།
༣ ག་༣༣ན་༣་བརྟན་མིན་པ། ག་༣༣་བ་༥་བརྟན་མིན་པ། ༡༧༡ན་༥་བརྟན་པ་མིན།

མོངས་སྤངས་དགོས་པ་གང་ཞིག་སོ་སྐྱེས་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་།
གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ། འགོག་སློམས་ཐོབ་
པའི་རང་རྒྱལ་འབགས་པ། ཐེག་ཚེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འགོག་སློམས་ཐོབ་
པའི་ཐེག་དམན་འབགས་པའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་
ལམ་པ། དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་དང་པོའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་
འགོག་པ་ལ་སློམས་པར་འཇུག་སྟེ།¹ ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་མཚེད་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འགོག་པ་ལ་དང་པོར་སློམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་¹སྲིད་ཅེའི་
སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སློམས་པར་འཇུག་སྟེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་
ནས་སྲིད་ཅེའི་སེམས་སྤྲོད་དེ་ལས་ཀྱང་སྤྲོ་བར་བྱས་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མངོན་ལས།² འགོག་པའི་སློམས་པར་འཇུག་པའོ། །སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བའི་མཇུག་
ཐོགས་སུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ནི་དེས་པ་མེད་དེ། བསམ་གཟུགས་
བརྒྱད་ཀ་ལ་འགོག་པ་སྤྲོལ་ནས་སློམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་སློམས་
འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་འགོག་པ་ལ་སློམས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་འདས་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་ཡི། འབགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༡༣༥་༡༠།
² ཀ་༣་༣་བ་༧་འཇུག་པའི་ཚེ་སྲིད། བ་༣་༧་༡། འཇུག་པའི་སྲིད། ཀ་༧་ན་ན་འཇུག་པའི་ཚེ་སྲིད།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། མངོན་པ་ཀྱུ། རྫོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་ཚ་བ། ༥༥་༧།

པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་གྲང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པ་ལ་སྲིད་ཅེའི་མཐོང་སྲང་ཉོན་མོངས་སྲོང་དགོས་ཤིང་ཉོན་ཡིད་འགོག་དགོས་
པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་དེ་དག་སྲོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
ཡང་།¹སྲིད་པའི་རྩ་མོ་ལ་གྲུབ་དུ་སྐྱོགས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་སྲིད་པའི་རྩ་མོ་ལ་གྲུབ་དུ་སྐྱོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། སྲིད་ཅེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། སྲིད་ཅེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་
ལུས་མངོན་བྱེད་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་
དང་མ་བྲལ་བ་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཚོར་འདུ་རགས་པས་ཡིད་སྐྱོ་ནས་ཆེ་འདིར་ཚོར་འདུ་རགས་
པ་ཞི་ནས་ཡིད་བདེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ།¹ཞི་བར་
གནས་པའི་སེམས་སྲོན་དུ་བཏང་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྟ་བུ་ནི། དགག་གཞི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་མེ་འོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་
རིགས་པའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཚོགས་བདུན་རགས་པ་འཁོར་བཅས་འགོག་པ་
ཡིན་ནོ། །འོན་¹སེམས་དང་སེམས་ལས་རྒྱུད་པའི་ཚོས་བརྟན་པ་མིན་པ་ཞེས་
སོགས་གྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། འཇུག་ཤེས་རྒྱག་ལ་བརྟན་པ་མིན་པ་ཞེས་སོགས་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་འི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟན། ༡༣༥་༡༡།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་འི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟན། ༡༣༥་༡༡།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་འི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟན། ༡༣༥་༡༡།

བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཉིད་འཇུག་པོ་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་
སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་ཡིད་ལ་བརྟན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
ཉོན་ཡིད་དེ་གནས་སྐབས་གསུམ་མ་གཏོགས་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་ཐམས་
ཅད་དུ་མངོན་གྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གནས་སྐབས་གསུམ་མེ། འགོག་པ་ལ་
སློམས་པར་ཞུགས་པ། འདས་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་
གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །

དུག་པ་ནི། འགོག་སློམས་དེ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱ་བ་ལས།¹ འགོག་པའི་སློམས་པར་འདུག་པ་ནི་ཟག་པ་
མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚུངས་
པར་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མི་
སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྗེས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ཁ་ཅིག་རྗེས་
ཡོད་དུ་འདོད་གྱུར་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱ་བ་ལས།¹ བཏགས་པའི་ཡོད་པར་
རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྗེས་ཡོད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
འགོག་སློམས་ཡིན་ན་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་

¹ བསྐྱན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 2༥། སེམས་ཅམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྐྱ་བ། ༤༡3་2།
² བསྐྱན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 2༥། སེམས་ཅམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྐྱ་བ། ༤13་26།

པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་གྲུབ་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

ནས་ཐོབ་པས་བྱུང་སྟེ། ཀུན་བདུས་ལས།¹ འགོག་པའི་སྟོམས་པར་ཞུགས་པས་
འི་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་སྟོམས་པལ་
ཆེར་དང་པོ་མའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ།² མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་
སྤྱབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་གཟུགས་གཉིས་ན་ཚོར་འདུ་རགས་
པས་ཡིད་སྐྱོན་ལོད་བདེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པ་ཡོད་ལ། གཟུགས་མེད་ན་དེ་ལྟར་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་མེད་དེ། དེ་
ལྟར་སྤྱབ་ཀུས་ཀྱང་³ མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྟོམས་
པར་འཇུག་གི། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཞི་དེ་འདྲ་བ་མེད་དེ། ཞི་བའི་རྣམ་
པར་ཐར་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ནི་འདི་ལ་འདིའི་རྩོལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤྱིར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་ཡོད་དེ། འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འགོག་པ་ལས་མ་ཉམས་
པར་སྤིང་ཅེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགག་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
ཤེས་དང་མེ་འོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྣང་དུ་དགག་བྱ་ཚོགས་བདུན་
རགས་པ་འགོག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་
ཕྱིད་དུ་དམིགས་པ། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

གསུམ་པ་ལ། རང་ཐོབ་ཕྱིད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་འདས་ལམ་དང་སྤིང་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་ཡི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༣༩༡།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་ཡི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༣༩༡།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༦། སེམས་ཅམ་ཡི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༣༩༡།

ཅེད་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་ཅེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས།
 འགོག་སློམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སློམས་
 དང་། སུན་མོང་བའི་དེ་གཉིས་ལས། ཤེར་བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཚེས་ལྷག་པས་
 སྲུང་པར་དུ་བྲས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་
 ཤེས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་བ་ལས།^༡ ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་
 སྲུང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ས་དུག་པ་ཡན་ཆད་འགོག་པ་ལ་སློམས་པར་འཇུག་སྟེ།
 ཞེས་དང་། རིན་ཚེན་མེད་^༢ བར།^༣ འགོག་པ་ཐོབ་པ་རྒྱས་པའི་བྱིར། །དེ་ཡི་རྣམ་
 པར་སློབ་པས་ན། །ལྟའི་རྒྱལ་པོ་རབ་འབྱུང་འགྲུང། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 དབྱེ་མ་འཇུག་པར། །ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྲུང། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་བ་ལ། འགོག་སློམས་ཀྱི་རྟེན་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་པ་འགོག་སློམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལུས་རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་
 གཉིས་ལས། སོ་སྟེ། རྒྱུན་ལྷགས། བྱིར་འོང་། ཤེས་རབ་རྒྱང་གོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་
 དབྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་སློམས་པར་མི་འཇུག་སྟེ། དང་པོས་འདས་
 ལམ་མ་ཐོབ། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་ཅེད་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར། བྱིར་

^༡ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༠། བལ་པོ་ཆེ་ལ། རྟེན་བཤད་ཐོས་ལྷན་འདས། ས་བཅུ་བ། ༤༤༧༧
^༢ ག་༣༥ན་༡་མེད་བར། བ་༣༥་བ་༥་མེད་བལས། ཀ་༤་༣་བ་༤་མེད་བར།
^༣ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། སྟེས་རབས་གོ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱེ་བ། རིན་ཚེན་མེད་བ། ༣༩༧༧
^༤ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབྱེ་མ་ལ། དབའ་ལྷན་རྒྱ་བཟགས་ལ། དབྱེ་མ་འཇུག་ལ། ༥༡༤༧

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་གྲུང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

མི་འོང་ལུས་མངོན་གྱེད་དང་། གཉེས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་
དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། བསྐྱ་བ་ལས།¹འདི་
ལས་སྟོབ་པ་སྤྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་དུ་གྱེད་པ་དང་། མི་སྟོབ་པ་གཉེས་ཀའི་
ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་དང་སོའི་སྐད་ཅིག་གཉེས་པ་ནས་དེ་ལ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་གྱི་མདོ་ལས།²དེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་
བརྒྱད་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་སོའི་དག་ཚོས་
རྣམ་པར་སྤྱེ་སྟེ། སང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱིངས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་ལེ། སྤྱིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་གནས་
དང་། འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་སྤྱིད་ཅེའི་
དངོས་གཞི་སྟོབ་དགོས་ལོང་། སྤྱིད་ཅེའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤངས་དགོས་
པའི་སྤྱིར། ཚོས་སྤྱིན་མའི་མདོ་ལས། དགེ་སྟོང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པས་ཚོས་གཉེས་ལ་གཅེས་སྤྱུས་སུ་བྱ་དགོས་ཏེ། གཉེས་གང་ཞེ་ན་ཞི་
གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས།³འགོག་པའི་སྟོམས་

¹ བསྐྱན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 2༧། སེམས་ཅམ་ཞི། འབགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྐྱ་བ། 1༥་37།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 3༤། ཉེ་ཞི་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་གྱི་མདོ། 302་7༤།
³ བསྐྱན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 2༦། སེམས་ཅམ་ཞི། འབགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བདུས། 734་༥།

བར་འཇུག་པ་ནི་གང་ཞེན་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་ལ་སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་ལ་གྲུན་དུ་སློབས་པ། ཞེས་དང་། མངོན་ལས།^༡ སྤྱ་
 བ་སྤྱ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། སྤྱིས་ནི་དེས་བ་
 མེད་དེ། རྒྱལ་སྲས་ཐབས་ལ་མཁས་བ་རྣམས་ཀྱིས་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སློམས་པར་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། འགོག་དང་བཅས་པའི་སློམས་འཇུག་
 དགུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྲིད། འགོག་སློམས་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་
 གྱི་གང་ཟག་ལ་གཙོ་ཆེར་མི་ཡིན་བ་དགོས་ཏེ། མངོན་ལས།^༡ འགོག་བ་དང་པོར་
 མི་ནང་དུ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས།^༡ མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་
 སྤྱབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། འབ་བ་དེས་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་སྲས་
 སུ་འགོག་སློམས་སྐྱེས་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་ལ་སྲིད་གསུམ་གྱི་མི་དང་འདོད་
 སྤྱ་དུག་ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དུག་སྟེ་
 ཉེར་ལྷུང་བཤད་བས། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་འགོག་སློམས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 པའི་སྲིད།

བ་ཅིག་འགོག་སློམས་ཡིན་ན་དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་སློན་དུ་སོང་
 བས་འབྲལ་ཟེར་ན། འདོད་ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྲིད་མི་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སློམས་
 ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད། འདོད་ན། མིའི་རྟེན་ལ་འགོག་སློམས་ཐོབ་པའི་

^༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥༥ མངོན་པ་གྲུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་ཚ་བ། ༥༥༥
^༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥༥ མངོན་པ་གྲུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་ཚ་བ། ༥༥༥
^༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥༥ མེམས་ཅན་མེ། འབགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༥༥༥

པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་གྲུབ་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྣམ་པ།
ཕྱིར་མི་འོང་འདོད་སྣང་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་འགོག་སྟོམས་ལ་དེས་བྲལ་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདོད་སྣང་རྟེན་ལ་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་
ལུས་མངོན་གྱིང་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་པའི་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་
གི་རྒྱུད་གྱི་འགོག་སྟོམས་གྱིས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཁམས་
པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་འགོག་སྟོམས་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་
ཐལ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་འགོག་སྟོམས་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། དེ་
གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བ་བྲལ་ན། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་
ཐལ། དེ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་གང་ཞིག །དེ་གཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་
ལ་གསར་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་སྐྱེས་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན།
འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྣམ་མཁྲིན་དེ་འདོད་
པའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ་བ་སོགས་གྱིས་མཚུངས་པ་བྱའོ། །ཁ་
ཅིག །འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ལྷགས་པའི་སེམས་ཡིན་ན། སྤིང་རྩེའི་སེམས་
ཡིན་པས་བྲལ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ལྷགས་པའི་
བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ལ་འགོག་
པ་སྟེལ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཐོད་ཀླལ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྒྱུད་གྱི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ལྷགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་

སྲིད་རྩི་མེས་ས་མ་ཡིན་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚན་ས། འགོག་སློམ་ས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་¹ བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྤྲ་མོའི་སྲིད་
དུ་དགག་བྱ་མཚུངས་ལྡན་རགས་པ་བཀག་པས་རབ་དུ་སྲེ་བའི་རིགས་སུ་
གནས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སློམ་ས་འཇུག་དུ་གྱུར་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད།
འགོག་སློམ་ས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། རྟེན་གྱི་སློབ་ས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་
ཐེག་ཚེན་གྱི་འགོག་སློམ་ས་དང་གསུམ་དུ་ཡོད། རོ་བོའི་སློབ་ས་མཐར་གྱིས་
སློམ་ས་འཇུག་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་སློམ་ས་དང་། ཐོད་ཀྱི་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་
སློམ་ས་གཉིས་སུ་ཡོད། རྣམ་སློབ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་སློབ་ས་སྤྱི་ས་ནས་སྟོང་འགྱུར།
ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར། རྣམ་སློབ་འབྲིན་པར་མ་དེས་པའི་དེ་དང་
གསུམ་དུ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། བྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད།

བཞི་པ་ལ། གང་ཟག་གང་གིས་སློམ་ས་བར་འཇུག་པ། ས་གང་ལ་བརྟེན་
པ། ལམ་གང་ལ་བརྟེན་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ།
རོ་བོ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ། དུས་རི་སྲིད་དུ་སློམ་ས་བར་འཇུག་པ། ཁམས་གང་དུ་
སློམ་ས་བར་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་ལུས་རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་གྱི་སྐབས་
སུ་སོང་བ་ལྟར་དོ། །

¹ ག་༣༩་ན་༩་བཞག །བ་༣༧་ན་༣་བཞག །ག་༤༥་ན་༩་བཞག །

བཞི་པ་ནི། ཐེག་དམན་པ་རྣམས་ཚོར་འདུ་རགས་པས་ཡིད་སྐྱོན་ས། སྤྱུག་
བསྐྱལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
རྣམས་ནད་དང་འབྲས་དང་རླུག་རླུའི་རྣམ་པར་མཐོང་ཞིང་། དེ་དག་ཉེ་བར་ཞི་
བའི་འགོག་པ་ནི་སྤྱ་རན་ལས་འདས་པ་ལྟ་བུར་གཟེགས་པའི་སྐྱོན་ས་སྣོན་ས་
པར་འཇུག་སྟེ། སྤྱ་རན་ལས་འདས་པའི་དོན་དུ་འདི་ལ་སྣོན་ས་པར་འཇུག་པའི་
སྤྱིར་ཉེ། ཀུན་བཏུས་ལས།¹ ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྣོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་དག་གིས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཐེག་ཚེན་པ་རྣམས་ནི་བྱམས་
པ་དང་སྣོང་རྗེའི་བསམ་པས་སྣོན་ས་པར་འཇུག་པའི་སྤྱིར། དེ་གཞན་དོན་ཁོ་
ནར་དེ་ལ་སྣོན་ས་པར་འཇུག་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་ཅུབ་རྗོགས་པར་
ཐོབ་ནས། གཞན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དེ་ལ་སྣོན་ས་པར་
འཇུག་པའི་སྤྱིར།

ལྷ་པ་ནི། འདོད་ཁམས་སུ་འགོག་པ་ལ་སྣོན་ས་པར་འཇུག་པའི་ཚེ་འགོག་
སྣོན་ས་གྱི་དགག་བྱར་གྱུར་བའི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ཀྱི་དུག་དང་། གཟུགས་ཁམས་
སུ་ཚོགས་བཞི། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སུ་འགོག་པར་
འགྱུར་ཉེ།¹ འདོད་ཁམས་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ཀྱི་དུག །གཟུགས་ཁམས་ན་སྣ་
སྟེའི་རྣམ་ཤེས་མ་གཏོགས་ཚོགས་བཞི། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་དབང་ཤེས་
ཐམས་ཅད་མ་གཏོགས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༦། སེམས་ཅམ་ཟེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བཏུས། ༡༣༥་༡༡།
² ག་༣༦་བ་༦་འགྲུར་ཉེ། བ་༣༥་བ་༣་འགྲུར་ཉེ། ༡༤༦་ན་༣་འགྲུར་ཤོ།

བྱུག་པ་ནི། འཕོག་སྟོམས་དེ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱ་བ་ལས།¹ འཕོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཟག་པ་
མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྱིད། དེ་རྩིས་བཏགས་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ནས་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།² བཏགས་པའི་ཡོད་པར་རིག་
པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྱིད། དེ་དགོ་སོགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དགོ་
པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྐོང་གི་དགོ་པ་ཡིན་པའི་སྱིད་ཏེ། ཀུན་སྐོང་གི་དགོ་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྱིད་ཏེ། མཚོན་ལས།³ དགོ་བཤོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྱིད།

བདུན་པ་ནི། ཐེག་དམན་པ་རྣམས་རང་གི་འཕེན་པ་ཅི་ཅམ་བཏང་བའི་
བར་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་མ་རེས་ཏེ། དེས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་སྟོམས་
པར་འཇུག་པའི་སྱིད་ཏེ། དཔེར་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚོས་འཕགས་
ཀྱིས་ཉག་ཏུ་དུ་ལ་དམ་པའི་ཚོས་ལ་དཀོན་པ་དང་ཟབ་པ་སོགས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་སྐྱེད་པའི་སྱིད་དུ་ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་གཅིག་ལ་སྟོམས་
པ་འཇུག་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།⁴ ལོ་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཁ་ཅིག་ན་ཤེ། ད་ལྟར་རང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་ལས། །ཉམས་མིན་ཚོས་ལ་སེར་
སྣ་མེད། །དཔེ་མཚུང་མེད་ཅིང་མི་རུས་མེད། །དེ་ནི་སྐྱག་བསྐུལ་རང་བཞིན་

¹ བསྐྱན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 2༥། སེམས་ཅམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྐྱ་བ། ༩༡3་2།
² བསྐྱན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 2༥། སེམས་ཅམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྐྱ་བ། 1417་1།
³ བསྐྱན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 2༥། མཚོན་པ་གྲ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཆ་བ། 13་༥།
⁴ བསྐྱན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། 17། ཤེར་སྟོན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་ཤོ། འགྲེལ་ཆེན། 1214་1།

ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་གྲུང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

མིན། །ང་ཡི་བསྟན་པ་མ་བཟང་བར། །ཁྱོད་ལ་རེ་བའང་ཡོད་མིན་གྱི། །གཏུལ་
བྱས་ང་འི་ཞེས་མི་རུས། །གྲུས་དང་བཅས་བའང་མེད་པས་ན། །དེ་ཞི་བསྟན་
ཕར་མི་བྱ་བར། །མཁྱེན་ཅིང་བསྟོམ་ཕར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཟླ་བ་བྱེད་དང་གསུམ་
དག་ཏུ། །བཙུག་ལྷན་ནང་དུ་ཡང་དག་འཛིག། །ཅེས་བྱ་བའི་རིགས་པས་ཉག་ཏུ་
དུའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་སང་ཕར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ལོ་བདུན་གྱི་བར་
དུ་སྟོམས་ཕར་འཇུག་པ་ཉིད་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །

གཞན་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་རྟོགས་
པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ་ལས། །དེ་འགོག་པའི་
སྟོམས་ཕར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་ཕར་འཇུག་ཕར་བྱེད་དེ། དེའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་འགོག་པ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་འདུལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བས་ན་
བསྐྱལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་བར་དུ་འདུལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉི་མ་བདུན་ལས་ལྷག་པར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་ཕར་
འཇུག་པ་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱལ་སྐྱེས་གྱི་སྤྱོད་པ་དོར་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར། །ཞེས་དང་། སྤྱིང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། །སྤྱི་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་

༡ ག་༣༥་ན་༥་ཡོད་མིན་གྱི། བ་༣༤་ན་༣་ཡིན་མིན་གྱི། ཀ༥༦་བ་༥་ཡོད་མིན་གྱི།
༢ ག་༣༥་ན་༥་ འདུལ་བས་ངས། བ་༣༤་ན་༣་ འདུལ་བས་ངས། ཀ༥༦་བ་༥་འདུལ་བས་ངས། བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ།
༥༡ །ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་ཆེན། ༡༥༡༤། ༡༡ གཏུལ་བྱས་ང་ཞི་ཞེས་མི་རུས། །
༣ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། མདོ་སྟེང་། སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདུས། མདོ་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ། ༤༢༥། ༡༡
༤ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། མདོ་སྟེང་། སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདུས། སྤྱིང་རྗེ་པད་དཀར། ༣༥༣་༡༥༡།

རྒྱལ་སེམས་དབང་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བར་
ཀྱི་བསྐྱལ་བ་བཅུ་ལ་ལྷག་གི་བར་དུ་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་མང་དུ་
གསུངས་པའི་སྱིད།

ཁ་ཅིག །འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོག་སྟོམས་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་འདོད་
པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཚོང་ལམ་བར་
ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་སྱིད། ཁ་ཅིག །ཚོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོག་སྟོམས་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་
འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་སྱིད།

ཁ་ཅིག །དགག་གཞི་གཞུགས་སུང་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་མཚུངས་ལྡན་
འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་
ཉིད་དེའི་སྱིད། དེར་ཐལ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྱིད། དེ་
གཉིས་སེམས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་མཚུངས་པའི་སྱིད། འདོད་ན། དེ་ཚོས་
ཅན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་སྱིད། ཁྲབ་སྟེ། མཚོང་
ལས། །འཕགས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྱིད། འདོད་མི་ཉུས་ཏེ། ཚོས་ཅན་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། མཚོན་བ་གྲ། རྩོམ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོང་ཅུབ། ༡༣་༣།

དེའི་སྤྱིར། འབྲེལ་སྒྲིལ་འབྲེལ་སྒྲིལ་ལོན། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག །དེའི་སྤྱིར་དུ་འབྲེལ་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲིལ་ས་འཇུག་བསྐྱེད་ནས་དེའི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྤྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་གྱིང་གྱི་སྤྱིར་གྱི་འགོག་སྒྲིལ་ས་
ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤྱིར་
ལ་ཡོད་གྱི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ལ་ཡོད་
དབང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ལ་སྤྱོད་དབང་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འབྲེལ་སྒྲིལ་
མངོན་ལས། ¹བཏང་སྒྲིལ་ས་དང་ཉི་སྤྱོད་དང་ལོ། །ཡིད་དང་ལྡན་ལ་དེས་གསུམ་
ལྡན། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག །དགག་གཞི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་
སྤྱིར་དུ་དགག་བྱ་ཚོགས་རྒྱག་བཀག་པའི་འབྲེལ་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲིལ་ས་འཇུག །དེའི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་གྱི་དེའི་
མཚན་ཉིད་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་སྤྱིར་གྱི་འགོག་སྒྲིལ་ས་
ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་
སྤྱིར་ལ་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་ཀུན་གཞི་སྤངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་དག་
བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འབྲེལ་སྒྲིལ་ ལུས་ལྟ་བུ་ལས། ²དག་བཅོམ་ནས་ཉི་དེ་
སྤྱོད་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན། མ་འབྲེལ་སྒྲིལ་ ལྷག་བཅས་མྱུང་འདས་ལ་

¹ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 2'4 མངོན་པ་ཀྱུ་སྤོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་ཚ་བ། 13'3།
² བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 2'4 མངོན་པ་ཀྱུ་སྤོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་ཚ་བ། 14'2'།
³ བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 2'2' སེམས་ཅམ་ཤི། སྤོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། ལུས་ལྟ་བུ། 3'10།

གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བས་སྤྲུག་བདེན་སྤངས་པར་ཐལ། དེའི་ཀུན་གཞི་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཀུན་གཞི་དེ་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བས་ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་པར་ཐལ། དེས་ཤེས་སྐྱིབ་གྱི་ས་ཐོན་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་གྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞིར་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་གྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་གྱི་སྐྱོན་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་འགོག་སྦྱོམས་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

རོང་གྲིག་པ་ན་རེ། དགག་གཞི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྦྱོམས་པ་ཅི་རིགས་བཀག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་སྦྱོམས་འཇུག་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད། འགོག་སྦྱོམས་ལ་འདས་ལམ་གྱིས་བྱལ་ཟེར་ན། རྒྱལ་ལྷགས་ལྷགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་བཀག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་སྦྱོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམས་བྱལ་སྟེ། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་དགག་གཞིའི་སྤྱི་དོན་དུ་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་པའི་ལྷན་
མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྣོ་མས་འཇུག། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
ན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྣོ་མས་འཇུག་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་
ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་ཤེས་
བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ཡིན་ན་ཤེས་བ་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། རྒྱུད་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགོག་པའི་སྣོ་མས་འཇུག་
ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུད་ཐོབ་ན་
འགོག་སྣོ་མས་ཐོབ་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། རྒྱུད་འགོག་སྣོ་མས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འགོག་པའི་སྣོ་མས་འཇུག་ཚོས་ཅན། ཤེས་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
སྣོ་མས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་བ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། སེམས་མེད་¹ ཀྱི་སྣོ་མས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། མཚོན་
ལས། ¹སེམས་མེད་སྣོ་མས་པར་འཇུག་གཉིས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །མཐར་གནས་སྣོ་མས་འཇུག་དགུ་པོ་གང་རུང་གང་ཞིག །ལྷན་མིན་
འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྣོ་མས་འཇུག་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
ན། གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་

¹ ག་ ༣༤ བ་ ༢ །སེམས་མེད་ཀྱི་སྣོ་མས་འཇུག །བ་ ༣༥ བ་ ༥ །སེམས་ཀྱི་སྣོ་མས་འཇུག །ག་ ༢༤ བ་ ༥ །སེམས་མེད་ཀྱི་
སྣོ་མས་འཇུག །
² བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥ ། མཚོན་བ་ཀྱི། རྒྱུན་དགོན་དེའི་གཉེན། མཚོན་ཅན། ༣༣༩།

གཙོ་བོ་སེམས་སུ་གྲུང་བའི་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་^༡སྟོམས་འཇུག་
 དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་སུ་དུ་གྲུང་བའི་བསམ་གཏུན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གང་ཞིག །གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏུན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྡན་མེན་འདུ་
 གྲེད་གང་ཞིག །འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 སྟེ། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་གྲེད་ཀྱི་སྤང་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདུ་གྲེད་
 ཀྱི་སྤང་བོ་གང་ཞིག །མཚུངས་ལྡན་འདུ་གྲེད་ཀྱི་སྤང་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་བོ་ལྡ་བོ་གང་རུང་གང་ཞིག །གཟུགས་སྤང་ཡང་མ་ཡིན། ཚོར་
 བའི་སྤང་བོ་ཡང་མ་ཡིན། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བོ་ཡང་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 སྤང་བོ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་^༢གྲུབ་སྟེ།
 སེམས་སུ་དང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྡ་བ་གྲུབ་སྟེ། གཙོ་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་ལ་འདས་ལམ་གྱིས་
 རྩལ་ཐེར་ན། ས་རྒྱལ་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏུགས་བརྒྱལ་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་
 བས་ལུགས་མ་ལྡན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཡར་སོང་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་གནས་
 ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྲུང་བའི་འགོག་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

^༡ ག་༣༤ན་མ་གཞི། བ་༣༤བ་༤་གཞིའི། ཀ་༣༤ན་གཞི།
^༢ ག་༣༤ན་པ་བ། བ་༣༠ན་པ་བ། ཀ་༣༤ན་པ་བ།

པར་ཕྱིན་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱི་དོན་གྲུབ་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ།

དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སུ་
ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་གནས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་
འཇུག་¹ དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ།
དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤེལ་གཞི་བསམ་
གཟུགས་བརྒྱད་དང་སྤེལ་ཚོས་འགོག་པ་བརྒྱད་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་
པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཚོས་ཉིད་¹ ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་
ཤེས་སུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག །འགོག་སྟོམས་ཚོས་ཅན། འདས་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྡན་མིན་
འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་བ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདས་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་ཚོས་ཅན། འདས་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱེད་པ་ཁས། དེར་ཐལ། མཚུངས་ལྡན་མིན་
པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་གང་ཞིག་མཚུངས་ལྡན་
འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སོགས་སྤར་བཞིན་སྐྱབ། གཞན་ཡང་རང་རིག་
ཚོས་ཅན། ཤེས་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱེད་པ་
ཁས། དེར་ཐལ། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདུ་བྱེད་

¹ ག་ ༣༩་ན་པ་གྱུར་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། བ་༧༠་ན་༧་གྱུར་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། ༡༧་
བ་༡་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་པོ་དེ།
² ག་ ༣༩་བ་༡་ཚོས་འདི་ལ། བ་༧༠་ན་༥་ཚོས་ཉིད་ལ། ༡༧་༩་བ་༥་ཚོས་ཉིད་ལ།

གྱི་སྤང་པོ་གང་ཞིག། །མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སེམས་བྱུང་
མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། སྤང་པོ་ལྷ་པོ་གང་ཅུང་གང་ཞིག གཟུགས་
སྤང་སོགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཉགས་སྤར་བཞིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། །ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
པ་ཡོད་དེ། བྱེ་བཤད་རང་འགྲེལ་ལས།¹ བརྟན་པ་མིན་པ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བྱུག་དང་།
བཞི་དང་གཅིག་སྟེ། འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་
གོ་རིམས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ལྷ་པ་སྟོང་བའི་ལམ་འཆད་པ་ལ།¹ སྟོང་བའི་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་
ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་
མཚན་ཉིད་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་བརྟན་གྱི་
སྟོང་བའི་ལམ་ཚོས་ཅན། ཏུ་མར་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བར་
ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་རང་གི་དོས་སྐལ་གྱི་
སྤར་བྱུང་བྱུང་བའི་སྤྱིབ་པའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས། བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཏུ་བྱུང་པའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱི་དོས་སྐལ་གྱི་སྤྱིབ་པ་ལས་གོ་ལ་བའི་མཉམ་གཞིགས་ཡེ་ཤེས། རྣམ་གོ་ལ་

¹ བརྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་ལ། ༥༥། སེམས་ཅམ་ཤེ། །སྟོབ་དཔོན་སྟོ་གོས་བརྟན་ལ། བྱེ་བཤད་རང་འགྲེལ། ༼ སྤང་པོ་
ལྷའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་ལ། ༽ ༦༠༩་༧༦།

² བརྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་ལ། ༥༥། ཤེར་བྱིན་ཇ། །སྟོབ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་གོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༥་༧་༩༧།

ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །

དུག་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་ལ། ¹སངས་རྒྱལ་ཉིད་གྱི་ལམ་ལ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པ་བརྟུ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཉིད་གྱི་ལམ་ལ་བརྟུར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནས། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བར་བརྟུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དེས་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་བཤོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁུན་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་པར་ཕྱིན་བརྟུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྤྱོད་པ་བརྟུ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བཤད། དོན་བསྟུ་བའོ། །དར་པོ་ནི། ¹རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཤེས་ཏུ་སྤྱུལ་ཏུ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རྒྱལ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གཅིག་སུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད། གཞུང་དོན་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྟོབས་སོགས་སྡེ་ཚན་བདུན་པོ་ཚོས་ཅན། རྒྱལ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་ཏུ་སྤྱུལ་ཏུ་བྱུང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྟོམས་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རྣམ་མཐར་ཐུག་གང་ཞིག །དར་སྐས་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་སུན་ཚོགས་སྐྱབ་པར་བྱས་པ། རྣམ་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཟེ། སྟོབས་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥'༥'༩།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཟེ། སྟོབས་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥'༥'༡༡།

མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ། མི་
འདིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་
འདྲེས་པ་བཙུག་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ། སངས་
རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད།

ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག །རང་གི་རིགས་འདྲ་མཚན་ཉིད་
པ་འབགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པ། རྩན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་
རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་གི་རིགས་འདྲ་མཚན་ཉིད་པ་འབགས་
པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། རྩན་མོང་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་
ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འབགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་པོ་ཚོས་ཅན། རྩར་
གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྟོབས་བཅུའི་
ཉེར་ལེན་མཚན་ཉིད་པ་འབགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་གང་ཞིག །རང་གི་སྤྲེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་འབགས་པ་འོག་མའི་
རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །རང་
གི་སྤྲེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་འབགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་
གནས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་འབགས་པའི་རྒྱུད་ལ་
འབྲེལ་བའི་གཞག་བཞི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་འབགས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་གཞག་བཞི་པོ་དེ་རང་གི་སྤྲེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་འབགས་

གཉེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གྱི་རབ་དབྱེ། དེ་དག་གི་རང་
བཞིན། དེ་གང་གི་¹ཡིན་པ། དེ་གང་གི་ཚེད་དུ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷོ་བས་
བརྟ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་²རིག་པ་བཞི། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ³དེ་ལ་ནི་གནས་དང་
གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་
དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་དང་། དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་⁴པ་དང་རྣམ་པར་
བྱང་བ་དང་། ལྷོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། ལྷེ་བ་དང་།
ཐག་པ་ཐད་པ་མཁྱེན་པའི་ལྷོ་བས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྟ་དང་། ཞེས་བཤད།

གཞུང་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷོ་བས་དེ་ལ་བརྟུར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་
གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཁྱེན་པའི་ལྷོ་བས་ནས་ཐག་པ་ཐད་པ་མཁྱེན་པའི་
ལྷོ་བས་ཀྱི་བར་བརྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་
རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་མི་མ་སུན་སྤྱོད་པ་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་ལུས་པས་རབ་དུ་སྤེལ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ལྷོ་བས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷུའི་ལྷོ་བས། གསུང་གི་ལྷོ་བས། ཐུགས་ཀྱི་ལྷོ་བས་དང་གསུམ་

¹ ག་༡༡ན་༧གང་གི་ཡིན་པ། བ་༧བ་བ་²གང་ཡིན་པ། ཀ་༥༡བ་³གང་གི་ཡིན་པ།
⁴ ག་༧བ་༧པར། བ་༧ན་༡པའི། ཀ་༥༡བ་³པར།
⁵ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། ལྷོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥༥/༤༡
⁶ ག་༧ན་༥མོང། བ་༧ན་ན་མོང། ཀ་༥༡བ་༧མོངས།

དུ་ཡོད། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱུ་ལ་སྲེད་མེད་ཀྱི་བྱའི་སྟོབས་མངའ་
བ་སྟེ། རྒྱུད་ལྷན་མཁའ་¹སྲེད་མེད་བྱུ་ཡི་སྟོབས་ལས་མཁྲིགས་པའི་སྐྱུ། །ཞེས་དང་།
མཛོད་ལས། ²སྐྱུ་ལ་སྲེད་མེད་བྱུ་ཡི་སྟོབས། །གཞན་དག་ཚིགས་ན་སྤང་ཚེན་
སོགས། །བདུན་བརྩུས་སྐྱགས་པའི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་
ཅུ་མངའ་བ་སྟེ། མདོ་སྤྲེའི་རྒྱན་ལས། ³བདེ་གཤེགས་གསུང་“ནི་མཐའ་ཡས་
བས། །ཡན་ལག་དུག་ཅུ་བསམ་མི་བྲལ།། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ་བརྩུ་ཡོད་དེ། གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཁྲིན་པའི་སྟོབས།
ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མཁྲིན་པའི་སྟོབས། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྲིན་པའི་
སྟོབས། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་མཁྲིན་པའི་སྟོབས། དབང་པོ་མཚོག་
དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁྲིན་པའི་སྟོབས། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྲིན་
པའི་སྟོབས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མཁྲིན་པའི་སྟོབས།
སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྲིན་པའི་སྟོབས། འཆི་འཕོ་དང་“སྐྱེ་བ་མཁྲིན་
པའི་སྟོབས། ཟག་བ་ཟད་བ་ཤེས་པའི་སྟོབས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུད་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། 20། སེམས་ཅམ་ལི། རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན། རྒྱུད་ལྷན་མ། 4634
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། 24། མཛོན་བ་ཀྱ། ལྷོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚ་བ། 4376།
³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། 20། སེམས་ཅམ་ལི། རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན། མདོ་སྤྲེའི་རྒྱན། 1007།
⁴ ག་༤7བ་3་གསུངས་ནི། བ་༤3ན་6་གསུངས་ནི། ག་43ན་3་གསུང་།
⁵ ག་༤7བ་4་འཕོ་དང་། བ་༤3བ་3་འཕོ་དང་། ག་43ན་4་འཕོ་བ་དང་།

མ་མཁུ་¹ གནས་དང་གནས་མིན་ལས་རྣམས་གྱི། །རྣམ་སྤྲིན་དང་ནི་དབང་པོ་
དང་། །ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །ཀུན་འགྲོའི་ལམ་དང་བསམ་
གཏུན་སོགས། །ཉོན་མོངས་ངེ་མ་མེད་པ་དང་། །གནས་ནི་རྗེས་སུ་བྱན་པ་
དང་། །སྣ་ཡི་མིག་དང་ཞི་བ་དག། །མཁུ་བའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་དག་ལ་ཅིའི་བྱིར་སྟོབས་ཞེས་བྱ་ཞེན། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱིས་
བརྗེ་བར་མི་བྱས་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དོ་རྗེ་དང་འབྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་སྣང་
བརྗེད་པའི་བྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། །སྟོབས་ཉིད་མ་རིག་སྤྱིབ་ལ་དོ་རྗེ་བཞིན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་སྟོབས་དང་པོ་དྲུག་པོ་དེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དོ་རྗེ་དང་འབྲ་
བ་ཡིན་ཉེ། དེས་སྣ་མིན་གྱི་གོ་ཆ་དང་འབྲ་བའི་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་འདོམས་པར་
བྱེད་པའི་བྱིར། དེའི་འོག་མ་གསུམ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དོ་རྗེ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཉེ། དེ་
གསུམ་གྱིས་² ཅིགས་པ་དང་འབྲ་བའི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱིབ་པ་འདོམས་པར་
བྱེད་པའི་བྱིར། དེའི་འོག་མ་གཅིག་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དོ་རྗེ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ཉེ། དེས་
ཤིང་སྟོན་པ་དང་འབྲ་བའི་ཉོན་སྤྱིབ་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། དེ་སྣང་
ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། །སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་དྲུག་དང་། །གསུམ་
དང་གཅིག་གིས་གོ་རིམས་བཞིན། །ཤེས་བྱ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །བག་

¹ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། 20། སེམས་ཅམ་ལི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ལྗང་མ། 16020།
² བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། 20། སེམས་ཅམ་ལི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ལྗང་མ། 16021།
³ ཀ་༤3ན་3དེ་གསུམ་ཅིགས་པ། བ་༤3བ་4དེ་གསུམ་ཅིགས་པ། ཀ་43བ་3དེ་གསུམ་ཅིགས་པ།
⁴ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། 20། སེམས་ཅམ་ལི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ལྗང་མ། 16322།

ཆགས་བཅས་བ་ཀུན་བསལ་བས། །གོ་ཆ་རྟེན་པ་ཤིང་བཞིན་དུ། །སྤྲུགས་
དང་གཞིག་དང་བཅད་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་དེ་སྟོན་བ་ལ།¹ ང་ནི་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བདག་² ཉིད་ཞལ་གྱིས་
འཆེས་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་བ་བར་ཆད་བྱེད་བ་ཉིད་དུ་བརྗོད་བ་
དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ངེས་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་
རབ་ཏུ་བསྟན་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་བ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་བ་
ལ་རྟོལ་བ་ལོ་མེད་པས་མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། མི་འཇིགས་བ་དེ་ལ་བཞེར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རང་དོན་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་སྤངས་བ་སུན་ཚོགས་ལ་མི་འཇིགས་པ། རྟོགས་བ་སུན་ཚོགས་ལ་
མི་འཇིགས་པ། གཞན་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚོས་
བསྟན་བ་ལ་མི་འཇིགས་པ། ངེས་བར་འབྱུང་བའི་ལམ་བསྟན་བ་ལ་མི་འཇིགས་
བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་བདག་རྒྱུན་དུ་རྒྱུར་པའི་³ རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་
དམ་པའི་ཚོས་སྟོན་བ་ལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཚ་བ་མེད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་
མཐར་ཐུག་གི་མཁྲིན་པ། མི་འཇིགས་པའི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་ན། འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ང་ནི་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་པ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥༥་༡༡།
² ག་༤༩ན་༤་རྒྱས་སོ་ཞེས་བདག །བ་༤༩་བ་༥་རྒྱས་སོགས་བདག །ག་༥༩་བ་༥་རྒྱས་སོ་ཞེས་བདག །
³ ག་༤༩ན་༦་རྒྱུར་བའི། བ་༤་༩་ན་༣་རྒྱུར་བའི། ག་༥་༩་ན་༩་རྒྱུར་བའི།

ཚོས་མ་སྐྱེན་གྱི་ཚོལ་བ་མེད་པས་རང་དོན་རྟོགས་པ་སྤུན་ཚོགས་དམ་བཅས་
བ་ལ་མི་འདྲིགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟག་བ་ཟད་པ་སྟེ་སྐྱིབ་པ་མ་ལུས་པར་
སྤངས་པར་ཁས་ལྷངས་པ་ལ་དེ་མེད་པས་རང་དོན་སྤངས་པ་སྤུན་ཚོགས་སུ་
དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འདྲིགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱིབ་པ་འདི་
དག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བར་ཆད་བྱེད་པར་བརྗོད་པ་ལ་དེ་མེད་པས་གཞན་དོན་
བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚོས་ལ་མི་འདྲིགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་
ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་དང་། ཐེག་དམན་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་
དུ་བསྟན་པ་ལ་དེ་མེད་པས་གཞན་དོན་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་མི་
འདྲིགས་པ་དང་བཞིར་ཡོད་དོ། །

ཅིའི་སྲིད་མི་འདྲིགས་པ་ཞེས་བྱ་བཞིན། སེང་གོ་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་
དོན་གྱིས་མི་འདྲིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་རྒྱ་མཐུལ་མི་འདྲིགས་རྣམ་བཞི་འཁོར་
དབུས་སེང་གོ་བཞིན། ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱུས་བཤད་དུ། ཚོས་སྐྱ་རྩོགས་པར་
བྱང་ཚུབ་དང་། །གོགས་ནི་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །ལམ་སྟོན་པ་དང་འགོག་
སྟོན་པ། །མི་འདྲིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་གྲངས་དང་། ཚོས་ཀྱི་དོན་དང་། དུལ་གྱི་
རྟོག་དང་། ཚོས་རབ་དུ་དབྱེ་བའི་དུལ་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ། ཚོས་དང་། དོན་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཚམ་མི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་རྒྱ་མ། ༤༦༠་ཉ།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཚམ་མི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་རྒྱ་མ། ༤༦་ན་ལ།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེང་གོ་ནི། རྗེ་བཙུན་སེང་གོ་བཟང་གོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥་ལ་ཉ།

དང་། དེས་པའི་ཚིག་དང་། སློབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་
དང་། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དེ་ལ་བཞིར་ཡོད་
དེ། དེ་ལ་ཚོས་དང་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། དེས་པའི་ཚིག་དང་སློབས་
པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་བདག་ཕྱིན་དུ་
གྱུར་པའི་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་བྱ་དང་འཆད་བྱེད་ལ་
ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྲིན་པ། རྣམ་མཁྲིན་
གྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་ན། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོགས་རྫོང་བྱེད་གྱི་མིང་གི་
རྣམ་གངས་གྱི་ཡུལ་ལ་རོ་མུང་བའི་ཆགས་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་ཐོགས་པ་མི་
མངའ་བར་འཇུག་པའི་ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཡན་
ལག་བཅུ་གཉིས་གྱི་བརྫོང་བའི་ཚོས་རྣམས་གྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཡུལ་ལ་
སྤར་བཞིན་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། འགྲོ་བ་དུག་དུ་གཏོགས་
པའི་སྐྱད་དམ་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐྱད་གྱི་ཡུལ་ལ་སྤར་བཞིན་དེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་
ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། གཞན་ལ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་ཚོས་ལ་སོགས་པ་
མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་རྣམས་གྱི་རྗེས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད་སོགས་གྱི་
རོ་སོ་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེའི་ཡུལ་ལ། སྤར་བཞིན་སློབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་
པར་རིག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་དེ། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན་ལས། ཉེན་དང་བརྟེན་པ་བཤད་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཚམ་མེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན། ༡༡༦་༢།

བྱ་དང་། །གསུང་དང་ལེགས་བ་འཆད་བྱེད་ལ། །སློབ་ལོ་ས་སོགས་བ་མི་མངའ་
བའི། །ལེགས་སྟོན་སྟོན་ལ་ཕྱག་འཚེལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར།

བཞི་བ་དེ་སྟོན་བ་ལ།¹ །འབྲུལ་བ་དང་། ཅ་ཅོ་དང་། འབྲུལ་བ་ཉམས་བ་དང་།
ཕྱགས་མཉམ་བར་མ་བཞག་བ་དང་། ཐ་དད་བ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་
མ་བཟླས་བའི་བཏང་སྟོན་མི་མངའ་བའི་རྣམ་བ་ཏུག་དང་། འདུན་བ་དང་།
བཙོན་འགྲུས་དང་། འབྲུལ་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་
བར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་བ་མི་མངའ་བའི་རྣམ་བ་ཏུག་དང་། རྒྱ་དང་གསུང་དང་
ཕྱགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བའི་རྣམ་བ་གསུམ་དང་། འདས་བ་དང་། མ་འོངས་བ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ།
མ་ཆགས་མ་སོགས་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་བ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཚོས་མ་འདྲེས་བ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བ་དག་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་བ་དེ་ལ་བཙོ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་
དེ། སྟོན་བས་བསྐྱུས་བ་ཏུག །ཉོགས་བས་བསྐྱུས་བ་ཏུག །འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་བ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་བ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་བའི་བྱིར།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱིར་བསྟན་བ་དང་། དུས་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྲེ་བག་
དུ་བཤད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་བདག་སྟེན་དུ་གྱུར་བའི་རབ་མཐའི་
བསམ་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་འབགས་རྒྱང་འོག་མ་རྣམས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༧། ཤེས་ཉིན་མེད་ལོ་བཟང་ལོ། འབྲུལ་བ་དོན་གསལ། ༡༧༥།

བའི་བཅོམ་འགྲུས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང། སངས་རྒྱལ་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སེམས་གྱི་སྲོད་བ་དང་དེ་འདྲུལ་བའི་ཐབས་སོགས་དྲན་ལམ་དུ་བཞག་པས་སྤྲིས་དེ་ལ་བསམ་མི་དགོས་པའི་དྲན་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང། ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་¹པར་འཛོག་པའི་ཉིང་འཛིན་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་གྱི་སྲོད་བ་དང་ཚོས་སྲོན་བ་མཁུན་བ་མི་ཟད་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང། འཁོར་བ་རྗེས་སྤོང་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་བ་ལ་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པར་སྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་དུག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་བ་གྲུབ་སྟེ། འོད་འགྲེད་བ་སོགས་གྱིས་སེམས་ཅན་འདྲུལ་བའི་སྐྱའི་འཕྲིན་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་བ་སོགས་དང་མ་སྐྱུན་པར་འདོམས་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས། བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྤྲུགས་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྤར་བྱུང་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བས་ཡེ་ཤེས་སྲོན་དུ་འགྲོ་ཞིང། ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩིས་སྐྱེ་འབྲང་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། འདས་བ་དང་མ་འོངས་¹པ་དང་ད་ལྟར་གྱུར་²པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཞེད་བ་ཅམ་གྱིས་མཁུན་བས་མ་ཆགས་ཤིང། ཐམས་ཅད་

¹ ག་༤༣་བ་༩་མཉམས། བ་༤༤་བ་༥་མཉམས། ག་༥༥་ན་༩་མཉམས།
² ག་༤༤་ན་༩་འོང། བ་༤༥་ན་༩་འོང། ག་༥༥་ན་༥་འོངས།
³ ག་༤༤་ན་༩་གྱུར། བ་༤༥་ན་༩་གྱུར། ག་༥༥་ན་༥་གྱུར།

རྒྱ་བྱད་ཤིང་དང་མེ་གཉིས་ཀ་རང་དུས་སུ་ལོངས་སྤྱད་ཟེན་པར་འདས་པར་
 དམིགས་པ།^༡ བྱད་ཤིང་མཚན་^༢ གཞི། དུ་བ་དེ་ཉིད་རང་དུས་སུ་མ་ལོངས་པར་
 མཚོན། དེ་རང་དུས་སུ་ལོངས་མ་སྤྱད་ཅིང་རང་དུས་སུ་དེའི་རྒྱལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
 བཞིན་པར་དམིགས་པ། ཚ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་མཚན་གཞི། རང་དུས་སུ་མེ་ད་
 ལྟ་བར་མཚོན། རང་དུས་སུ་མེའི་རྒྱལ་ལ་ལོངས་སྤྱད་ཟེན་མེ་དེ་ཉིད་ལ་ལོངས་
 སྤྱོད་བཞིན་པར་དམིགས་པ། ཞེས་པ་སྟེ། དབྱས་མཐུན།^༣ འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་
 སྤྱད་ཟེན་དང་། །དེ་བཞིན་མ་སྤྱད་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་
 པར།^༤ གཞན་གང་ཞེན་དུས་གསུམ་ལོ། །ཅི་རིགས་སུ་སྤྱར་ཉེ། འབྲས་བུ་དང་
 རྒྱ་སྤྱད་ཟེན་པའི་སྤྱིར་འདས་པའི་དུས་སུ་དམིགས་པའོ། །འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་མ་
 སྤྱད་པའི་སྤྱིར་མ་ལོངས་པའོ། །རྒྱ་སྤྱད་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྤྱད་པའི་སྤྱིར་ད་ལྟར་
 ལྷང་བའི་དུས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དུས་དེར་བྱང་ཟེན་གང་ཞིག །དུས་དེར་འགགས་པར་
 དམིགས་པ་དེ། དུས་དེར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དུས་དེར་རང་རྒྱལ་པས་སྤྱི་
 བཞིན་པ་གང་ཞིག །དུས་དེར་མ་བྱང་བར་དམིགས་པ། དུས་དེར་མ་ལོངས་པའི་
 མཚན་ཉིད། དུས་དེར་སྤྱིས་ཟེན་མ་འགགས་པ། དུས་དེར་ད་ལྟར་བའི་མཚན་

^༡ ག་༧༧་བ་༡་དམིགས་པ། བ་༧༥་ན་༢་དམིགས་པ། ཀ་༥༥་བ་༥་དམིགས་པ།
^༢ ག་༧༧་བ་༡་བྱད་ཤིང་མཚན། བ་༧༥་ན་༢་བྱད་ཤིང་མཚན་གཞི། ཀ་༥༥་བ་༥་བྱད་ཤིང་མཚན།
^༣ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠། སེམས་ཅམ་ལ། ཇི་བཙུན་བྱམས་མགོན། དབྱས་མཐུན། ༢༠༥་༦།
^༤ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༡། སེམས་ཅམ་ལ། ལྷོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། དབྱས་མཐུན་འབྲེལ་པ། ༣༥་༣།

ཉིད། དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་བདུས་ལས། རི་ལྟར་ན་འདས་པ་ཡིན། འདས་པ་རྣམས་
འི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་འདས་པར་བཏགས་ཤེས། བྱང་བ་འགགས་པའི་མཚན་
ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱད་ཟེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རི་ལྟར་ན་མ་
འོངས་པ་ཡིན། མ་འོངས་པ་རྣམས་འི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པར་བཏགས་
ཤེས། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་དང་། རང་ཉིད་མ་སླེབ་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་མ་སྤྱད་པ་དང་། ཞེས་དང་། རི་ལྟར་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་
རྣམས་འི་དུ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་བ་བཏགས་ཤེས། བྱང་བ་མ་འགགས་
པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྤྱད་ཟེན་པ་དང་། སྤྱད་མ་ཟེན་པ་
དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་སྤྱི་བྱ་ཚེས་ཅན། ས་བོན་གྱི་དུས་སྤྱི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་
བོན་ད་ལྟར་བའི་དུས་སྤྱི་ཚོད་སྟེ་བཞིན་པ་གང་ཞིག །དུས་དེར་ཚོད་མ་ཕྱིན་
པའི་ཕྱིར། ས་བོན་ཚེས་ཅན། སྤྱི་བྱའི་དུས་སྤྱི་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོད་སྤྱི་བྱའི་
ལྟར་བའི་ དུས་སྤྱི་སྟེས་ཟེན་འགགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བྱ་ཚེས་ཅན། ཚོད་སྤྱི་བྱའི་
དུས་སྤྱི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོད་སྤྱི་བྱའི་དུས་སྤྱི་སྟེས་པ་གང་ཞིག །ཚོད་དེར་མ་
འགགས་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། ད་ལྟར་བ་ཉིད་གཙོ་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༦། སེམས་ཅན་གྱི་ འཕགས་པ་ཚོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༥༥་༢༡
༢ ག་༤༤་བ་༥་རྣམས་འི་དུ་ཞིག །བ་༤༥་བ་༤་རྣམས་དུ་ཞིག །༡༧་༥༦་ན་༤་རྣམས་འི།
༣ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༦། སེམས་ཅན་གྱི་ འཕགས་པ་ཚོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༥༦་༥༡
༤ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༠༦། སེམས་ཅན་གྱི་ འཕགས་པ་ཚོགས་མེད། ཀུན་བདུས། ༡༥༦་༡༦༡
༥ ག་༤༥་ན་ལའི། བ་༤༥་བ་༢་བའི། ༡༧་༥༦་བ་༡་བའི།

བོ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་སྤྱི་གུ་མ་འོངས་པ་དང་། སྤྱི་གུ་ད་ལྟར་བའི་
 དུས་སུ་ས་བོན་འདས་ཟིན་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་རང་
 གི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རང་རང་གི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཅེ་ཤེ་ལས།^༡ ད་
 ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། །གལ་ཏེ་འདས་ལ་སྟོས་གྱུར་ན། །ད་ལྟར་བྱུང་དང་
 མ་འོངས་པ། །འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། འཇུག་
 བར་ཡང་།^༢ གང་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་མི་འགགས་པ། །ཞེས་སོགས་དང་།
 བཞི་བརྒྱ་བའི་^༣ འགྲེལ་བར་ཡང་། །དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་མ་
 སྤོམ་པའོ། །འདས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྤྱིས་ལ་
 མ་འགགས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟར་དམིགས་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལོ། །དེར་
 མ་འོངས་པ་དང་རྒྱལ་བ་དག་གིས་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་གཉིས་རྣམ་
 བར་འཛོག་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

བཞི་བ་ནི། སྤར་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་དང་ལྡན་ཡང་། རང་
 ལུགས་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། དུས་དེར་ཞིག་པ། དུས་དེར་འདས་པའི་མཚན་
 ཉིད། དུས་དེར་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གསུམ་སོ་གང་རུང་གང་ཞིག །དུས་
 དེར་མ་སྤྱིས་པ་དང་མ་འགགས་པའི་གཞི་མ་ཐུན། དུས་དེར་མ་འོངས་པའི་

^༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། དབུ་མ་ཙ། མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད། ཅེ་ཤེ་ལས་རབ། ༡༧༧།
^༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྩི་བཞགས་པ། དབུ་མ་འཇུག་པ། ༥༣༣༧༥།
^༣ ག༥༥༧ན་༥་བཞི་བརྒྱ་བའི། བ༥༥༧ན་༥་བཞི་བརྒྱ་བའི། ག༥༤་བ༥་བཞི་བརྒྱ་བའི།
^༤ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༠། དབུ་མ་ལ། དཔལ་ལྡན་རྩི་བཞགས་པ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ། ༡༣༣༧༥༤།

མཚན་ཉིད། དུས་དེར་སྐྱེས་པ་དང་དུས་དེར་མ་འགགས་པའི་གཞི་མ་ཐུབ། དུས་
 དེར་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། དེས་ན། དུ་བ་མཚན་གཞི། མེ་དེ་ཉིད་རང་དུས་
 སྐྱེ་འདས་པའི་དུས་མཚོན། མེ་དེ་ཉིད་དང་དེའི་རྒྱ་རྣམས་རང་དུས་སྐྱེ་འོངས་
 སྐྱོད་ཅིང་འགགས་པའི་དུས་སྐྱེ་དམིགས་པ། བྱད་ཤིང་མཚན་གཞི། མེ་དེ་ཉིད་
 རང་དུས་སྐྱེ་འོངས་པའི་དུས་མཚོན། མེ་དེ་ཉིད་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམས་
 རང་དུས་སྐྱེ་འོངས་མ་སྐྱོད་ཅིང་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་སྐྱེ་དམིགས་པ། ཚ་ཞིང་
 བསྐྱེད་པ་མཚན་གཞི། མེ་དེ་ཉིད་རང་དུས་སྐྱེ་ད་ལྟར་བའི་དུས་མཚོན། མེ་
 དེ་ཉིད་རང་དུས་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་དུས་སྐྱེ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ།
 ཚོས་དེའི་འདས་པ་ཡིན་ན། ཚོས་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་
 ཡིན་ན་ཚོས་དེའི་དུས་སྐྱེ་འོངས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྐྱིད། ཚོས་དེའི་མ་འོངས་
 པ་ཡིན་ན། ཚོས་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། ཚོས་དེའི་
 དུས་སྐྱེ་འདས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་སྐྱིད་ཏེ། ཁ་སང་གི་ལམ་དེ་དེ་རིང་གི་ལམ་
 ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་ཐེན་པའི་ལམ་དང་། དེ་རིང་གི་ལམ་ནི་ཁ་སང་གི་ལམ་ལ་ལྟོས་
 ཏེ་མ་འོངས་པའི་ལམ་དང་། ཁ་སང་གི་ལམ་དེ་དེ་རིང་གི་དུས་སྐྱེ་ཞིག །དེ་རིང་
 གི་ལམ་ནི་ཁ་སང་གི་དུས་སྐྱེ་མ་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་སྐྱིད་ཏེ།
 ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས།¹ རེ་ཞིག་སོང་ལ་མི་འགོ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 སྐྱིད།

¹ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༥། དབྱ་མ་ཅ། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབས། ཅ་བ་ཤེས་རབ། ༥།།

ཁ་ཅིག། རྐྱེས་ལ་འགགས་པ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། མང་
 བོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ། རྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད།
 དཔེར་ན། ད་ལྟའི་མི་བཞིན། རྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་རྐྱེས་པ། མ་འོངས་
 པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། དྲུང་འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན། ཟེར་
 བ། མང་བོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཚོས་ཅན། རྐྱེས་པར་ཐལ། འདས་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ལྲུམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས་
 ཏེ། འགགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དྲུང་
 འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཚོས་ཅན། མ་རྐྱེས་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

ཁ་ཅིག། རང་ཉིད་དུས་གང་དུ་འདོག་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་
 བས་བཞག་དགོས་པའི་ལྟོས་སར་གྱུར་བའི་དངོས་པོ་དེའི་དུས་སུ་ཐལ་བྱེད་པ།
 འདས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་ཉིད་དུས་གང་དུ་འདོག་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་
 དུས་ལ་ལྟོས་བས་བཞག་དགོས་པའི་ལྟོས་སར་གྱུར་བའི་དངོས་པོ་དེའི་དུས་སུ་
 མ་སྐྱེབ་པ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། རྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཡང་ཡིན། རང་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་རང་དུས་སུ་ཐལ་བྱེད་པ་དང་། རང་དུས་སུ་མ་སྐྱེབ་པའི་
 ཚོས་གཞན་གྱི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་
 དམིགས་པ། ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འདས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུམ་པ་ཞིག་པ་འདས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། འདས་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་བ་ཁས། འདོད་ན། དེ་བྱམ་པའི་དུས་སུ་ཐལ་ཟེན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་བྱམ་པའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེབ་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། བྱམ་བ་མ་འོངས་པ་དེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་
 ཡིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མ་འོངས་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱམ་པའི་དུས་སུ་མ་སྐྱེབ་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་བྱམ་པའི་དུས་སུ་ཐལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 བྱམ་བ་སྐྱེ་བཞིན་པ་བྱམ་པའི་དུས་སུ་ཐལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན། བྱམ་བ་
 ཚོས་ཅན། བྱོད་སྐྱེ་བཞིན་པ་བྱོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཐལ་ཟེན་པར་ཐལ། བྱོད་དངོས་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོན་པ་ལ།¹ སངས་རྒྱལ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལ་སྐྱར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཚོས་ཅན། རྣམ་མཐུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འི་མ་མ་ལུས་པར་དག་པས་རང་བཞིན་གྱིས་
 ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་རྣམས་གསུལ་
 བྱའི་འབྱུང་བར་འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་ཚམ་མ་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་མ། བློ་བཟོན་སེང་གེ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥༠༦།

གཏོགས་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྟོན་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་དེ་དག་གང་གི་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ལ།¹ ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་
བསྐྱུར་བའི་རང་བྱུང་དང་། ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རྣམ་མཁུན་ཚོས་ཅན། རྣམ་
མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་དུ་བྱུར་བའི་རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་འཁོར་མ་
ལུས་པར་སྐྱོར་བ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་ཐོབ་པས་རབ་ཏུ་སྲེ་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །

བཞི་པ་དེ་གང་གི་ཚད་དུ་ཡིན་པ་སྟོན་པ་ལ།¹ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་
བར་རྫོགས་བར་བྱང་ཚུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས། དོན་ནི། རྣམ་མཁུན་ཚོས་ཅན། འདིར་བསྟན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་
བར་སྟེ་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་རྫོགས་པར་སྟེ་ཡང་དག་པར་བྱང་ཚུབ་པ་སྟེ་
རྫོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་
མཚན་ཉིད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུར་བ་ལ།¹ དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་སྲུལ་ཅུ་ཅ་དགུའོ། ། ཞེས་
གསུངས།

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུར་ལ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥་༤་༥།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུར་ལ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥་༤་༥།
³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུར་ལ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥་༤་༥།

།དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཉན་
 རྟོག་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་རྟོག་སློབ་པ་འཕགས་
 པས་ཉོན་སློབ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་¹ པའི་ཕྱིར། བྱང་
 སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ལ་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བཏགས་ནས་ཉོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་
 སེམས་འཕགས་པས་ཉོན་སློབ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སློང་བའི་ཕྱིར།
 བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དུག་ལ་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཟག་བཅས་སུ་བཏགས་ནས་ཉོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཚོས་ཅན། ཟག་མེད་ཁོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སློབ་
 གཉིས་བག་ཚགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།

།ཁ་ཅིག །ཉན་རྟོག་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་
 མེད་ཀྱིས་ཁྱབ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་
 པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། གཉིས་པ་ལ་ཉན་རྟོག་དག་བཅོམ་པའི་
 ཉོགས་པ་སྒོམ་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཚོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེས་ཉོན་སློབ་མ་ལུས་བར་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཟེ། སློབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༧༠-༧༡༡
² ག་༤༠-བ་༧-རྗོད། བ་༤༧-བ་༧-རྗོད། ༡༧-༤-བ་༤-རྗོད།

བདག་མེད་མདོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཉོན་སྦྱིབ་སྲང་དགོས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པས་ཉོན་སྦྱིབ་སྲང་བུའི་གཙོ་བོར་
བྱས་ནས་མི་སྲོང་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས།¹ ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་སྲང་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྲོང་ལ། དེའི་
རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་ཟག་མེད་ཅེས་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སློང་བ་པོའི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལོང་དུ་རྣམ་པ་
གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་འདི་སྟམ་དུ་གྱུར་
ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་འདི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲགས་
པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གྱང་སློན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟེན་བུའམ་བྱས་པའོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མཚན་སྦྱར། ཅུ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་རྣམ་པ་སློང་བར་བཅས་རྣམས་དང་། ཞེས་བཤད་ན། སློང་
བའི་རྣམ་པའི་འོག་ཏུ་སློང་བ་སློམ་པ་པོའི་གང་ཟག་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་
ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལོང་དུ་བསྟན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་གྱང་
སློང་བ་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་ཟེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་། སློང་བ་སློམ་པ་པོའི་གང་

¹ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་མཚན་རྩེ། རྣམ་བཤད་སློང་པོ་རྒྱལ། ༤༧་༤༧།
² བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉེ་ཞིག་སློན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཞི། ༥༠༥་༧༧།

ཟག་མེད་པར་སྐོམ་མི་རྣམས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་སྲིད། ཞེས་
འཆད་པ་ལ།¹ སྐྱོར་བ་བྱུང་བར་ཅན་དག་གིས་རྣམ་པ་རྣམས་བསྐོམ་དགོས་ན་
དེ་དག་གྲང་སྐྱོར་བ་པོ་མེད་པར་བརྗོད་པར་མི་རྣམས་པས་མཉམ་པ་ལ་སོགས་
པའི་སྐྱོད་སྐྱོར་བ་པོ། ཞེས་གསུངས།

གཉེས་པ་ལྟེ། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་
བྱས། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ལྟེ། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྐོར་ནས་བཤད་
པ་ལ།² འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ། ཞེས་སོགས་
གསུངས། མདོ་ཙ་འགྲེལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་། དུམ་ཉན་པ། ལེན་པ།
འཛིན་པ། ཚུལ་བཞེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས།³ ཤེར་ཕྱིན་
འདི་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་བྲགས་པར་གྱུར་པ་
དེ་དག་གྲང་སྐོར་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་པའོ། །ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་གང་
གི་རྣ་ལམ་དུ་བྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གྲང་དེ་བཞེན་གསལ་བ་ལ་དགོ་
བའི་ཙ་བ་བསྐྱེད་པའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དཔེ་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་
རྒྱལ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་དང་།⁴ འདས་པ་དང་
ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་སྲིད་དགོ་བའི་ཙ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱུངས་
པ་དང་། ལོ་རིམས་བཞེན་དུ་རི་ལྟ་བར་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡུམ་འདི་ལོ་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༧་༦་༢༠།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༨། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༧་༢་༦།
³ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༢༧། ཉི་ཁྱི་ཁ། སྐོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྱི། ༡༠༡་༡༥།
⁴ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༧་༢་༦།

གཞུང་ཉན་པའི་སྣོད་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ།¹ ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱ་ཚོ་
གང་གི་རྣམས་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཤེར་ཕྱིན་བཟུང་བར་བྱས།
བཅང་བར་བྱས། སྐབས་² སར་བྱས། གུན་ཚུབ་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་མོའི་ཉིད་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྟེན་
བཀུར་བྱས་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་
བརྟེན་དང་ལེན་པ་ཡི། །སྣོད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་དང་།³ དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་མཉེས་པར་
བྱས་པ་དང་། འཛིན་པའི་སྣོད་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པར་
བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ།⁴ ཤེར་ཕྱིན་འདི་གང་གི་རྣམས་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་པ་
དེ་དག་ནི། སྟོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་ངེས་ཤིང་ཡོངས་སུ་ལྷུས་ཡོངས་སུ་
བརྟེན་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།

¹ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་མི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་མི། ༥༠༥་༥།
² བ་༤་༥་པ་སྐབས། བ་༤་༥་པ་སྐབས། ༡༦༠ན་༤་སྐབས།
³ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཟེ། སྟོན་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༥་༥་༥།
⁴ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། ཤེར་ཕྱིན་དེ། སྟོན་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། ཉེ་མི་ལེུ་བརྒྱད་མ། ༡༡༤་༥་༡།

ཀྱང་འདྲི་དང་། །འཇིན་པ་ཡི། །སྣོད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་དང་། །ཅེ་
ཚོམ་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་འདྲི་བ་དང་། དོན་མི་བཟེད་པའི། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་¹སྣོན་པ་ལ། ²ཤེར་ཕྱིན་འདི་གང་གི་རྣམས་དུ་གྲགས་པར་གྱུར་
པ་དེ་དག་ནི། སྣོན་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མང་པོ་ལ་སྐྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་
སྐྱུང་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སྐྱུང་པའོ། །བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐྱུང་
པའོ། །བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་སྐྱུང་པའོ། །བསམ་གཏུན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་སྐྱུང་
པའོ། །དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མང་པོ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་སྐྱུང་པའོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཕྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྐྱོད་
པས། །ཞེས་དང་། སོགས་པས་བསྟན་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡི། །སྣོད་
དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་དང་། །སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་བཅུ་སྐྱུབ་པ་དང་ལྡན་པ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པ་རྣམས་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྣོད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་
ལ་སོགས་པ་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། དུམ་ཉན་པའི་སྣོད་
ཡིན་ཏེ། ཟེལ་པ་ཚེན་པོའི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་ཤིང་།
སྣོན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་གྱི་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྣོབ་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༥༥། ༡༡
² ག་༤༧ན་༤་བ། བ་༤༧ན་༤་བ། ༡༧༠་བ་༣་བ།
³ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྣོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༥༠༧།
⁴ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྣོབ་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༥༥། ༡༤

རྒྱུན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དབང་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་བ་ཡིན་ན་ལུམ་ཉན་པའི་སྣོད་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། སྣོད་བ་འབྲད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། འདོད་ན། སེམས་ཚམ་
བར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་བ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར།
ཞེས་ཟེར། དེས་ན། སྤྱི་ནད་གི་རྒྱུན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་སེམས་དབང་། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྣོད་བ་སྐྱོམ་བ་
པོའི་རྩོད་གྱི་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་
ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྟག་པར་བྱ་བ་བྱས་
པ་དང་། བསོད་སྟོམས་འབུལ་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལ་དགོ་ཅ་བསྟན་
པ་དང་། ཐེག་ཚེན་གྱི་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མགོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པའི་
ཁྲུང་བར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་སྐོན་ས། ལུམ་གྱི་ཚིག་གཙོ་བོར་ཉན་པའི་སྣོད་དང་།
སངས་རྒྱས་མང་པོ་བསྟེན་ཏེ་བསྟེན་བཀུར་པའི་སྐོན་ས་ལུམ་གྱི་ཚིག་གྲོ་ལ་
ལེན་པའི་སྣོད་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དོན་
ཀུན་འདྲི་བའི་དོན་མི་བརྗེད་པར་འདྲིན་པའི་སྣོད་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་
བྱང་དུ་བསྟེན་པས་སྤྱིན་སོགས་སྣོད་པའི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའི་སྣོད་དེ་བཞིར་ཡོད། སྣོད་བ་སྐྱོམ་བ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་
ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་བ་དེ་སྣོད་བ་སྐྱོམ་བ་པོའི་གང་ཟག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་¹རྫོགས་སྒྲོམ་བ་སྒྲོམ་པའི་¹ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་
མེད་དེ། དེ་ཡིན་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་བ་སྒྲོམ་བ་རང་གི་ངོ་བོ་འཆད་པ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོམ་བ་པོའི་སྐབས་སུ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
རི་ལྷར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་པ་¹དང་སྒྲོམ་བ་ལགས་ཞེས་རྗེས་པའི་
ལན་དུ། ཀོ་འུ་ཤི་ཀ་སྒྲོབས་པ་འདི་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་གྱིས་རྒྱབས་གྱིས་
འབྲུང་ངོ། ཀོ་འུ་ཤི་ཀ་དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་དང་དེ་ངས་ཁྱོད་
ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྐབས་ཕྱེན་ས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་བ་སྒྲོམ་བར་བཅས་རྣམས་
དང་། ཞེས་བཤད་ན། སྒྲོམ་བ་པོའི་འོག་ཏུ་སྒྲོམ་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་
ན། དེ་ལྷར་སྒྲོམ་བ་པོའི་གང་ཟག་དེས་སྒྲོམ་བ་སྒྲོམ་དགོས་པས་དེ་ལྷར་བསྟན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚན་སྒྲོམ་བ་ལ། “དེ་ལྷར་སྒྲོམ་བ་པོ་བསྟན་ནས་སྒྲོམ་བ་
ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་བ་ལ་ཉི་ཤུར་ཕྱེན་ས་བཤད་པ་
ལ། གཞུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས།

¹ ག་ལ་བ་ལ་རྣམས། བ་ལ་ལ་རྣམས། ཀ་ལ་ལ་རྣམས།
² ག་ལ་བ་ལ་བའི། བ་ལ་ལ་ལ་བའི། ཀ་ལ་ལ་ལ་བའི།
³ ག་ལ་བ་ལ་བ། བ་ལ་ལ་བ་བ། ཀ་ལ་ལ་བ་བ།
⁴ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 321 ཉི་མི་ལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མི། 172-173
⁵ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 191 ཤེར་ཕྱིན་ལ། སྒྲོམ་དཔོན་ཤེར་ཤོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། 321-173

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྐྱོན་ས་འཆད་པ་ལ།¹ གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་
བསྐྱུས་ནས་འཆད་པ་ལ།² སྐྱོར་བ་ཉི་ཤུ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས།

འདི་ལ་ཡང་སྐྱོར་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐྱོན་ས་དབྱེ་ན། སྐྱོར་བ་སྐྱེད་ཚུལ་དང་།
སྐྱེས་པའི་སྐྱོར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་
པའི་སྐྱོར་བ། གནས་པ་ལ་སྐྱོར་བ་བཀག་པའི་སྐྱོར་བ། ཟབ་པའི་སྐྱོར་བ། གཉིད་
དབག་དཀའ་བའི་སྐྱོར་བ། ཚད་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་
ལ། མདོ་ལས།³ ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྐྱོད་པའི་ཆེ་གཟུགས་
ལ་མི་གནས་ཏེ། གང་གི་ཆེ་གཟུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་རྣམ་
འབྱོར་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་
ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། ཞེས་དང་།⁴ གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་ཉིད་གྱིས་མི་གནས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཉོགས་པ་རྣམས་
གྱིས་གངས་བཞེན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཞེས་
གསུངས།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ།⁵ ཀོ་ཏུ་ཤི་ཀ་བྱང་ཆེན་གཟུགས་ལ་སྐྱོར་བ་མི་བྱེད་དེ།

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་ས། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་ཟུ་སྐྱོབ་དཔོན་མེད་ཤེར་ཤེར་ཤོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༧་༤་༡།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་ས། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་ཟུ་སྐྱོབ་དཔོན་མེད་ཤེར་ཤེར་ཤོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༧་༤་༢།
³ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་ས། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༡༢་༡༤།
⁴ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་ས། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་ཟུ་སྐྱོབ་དཔོན་མེད་ཤེར་ཤེར་ཤོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༧་༤་༡།
⁵ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་ས། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༡༤་༣༠།

གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ལ་སྐྱུར་བར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་
བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་སྐྱུར་བ་བཀག་
པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། །¹དེ་དག་ལ་མི་སྐྱུར་བ་ཉིད་སྐྱུར་བ་ཡིན་པ་དང་། མི་སྐྱུར་
བ་དང་། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ²དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྡེ་རིའི་
བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་
ཕྱིན་ཟབ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལྡེ་རིའི་བྱ་གཟུགས་ཀྱི་
དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་ལོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ། དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། །³གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་དེ་དག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་ཟབ་པའི་སྐྱུར་བ་དང་།
ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། ⁴ལྡེ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། ⁵བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་
ཕྱིན་གཉིང་དཔག་དཀའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། ལྡེ་རིའི་བྱ་
གཟུགས་གཉིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་གཉིང་དཔག་དཀའོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་རྣམས་གཉིང་དཔག་དཀའ་བའི་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། སྐྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༧་༤་༩།
² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥༩༧་༧༥།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། སྐྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༧་༤་༩།
⁴ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥༩༧་༧༥།
⁵ ག་༥་༩་བ་༩་གསོལ་པ། བ་༥༠་བ་༩་གསོལ་པ། ༡༦་༩་ན་༩་གསོལ་པ།

ཕྱིར། །ཞེས་དང་།¹ གཉིང་དབག་དཀའ་བ་དང་། གཉིང་དབག་དཀའ་བའི་སྐྱོར་
བ་དང་། །ཞེས་གསུངས།

ལྷ་བ་སྟོན་བ་ལ།² །ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་
ཚད་མ་མཚེས་བའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྦྲུལ་བ། །ལྷ་རིའི་བྱ་
གཟུགས་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཚད་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། དེ་དག་ཚད་མི་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་དང་།³ ཚད་མེད་
བ་ཞེས་བྱ་བ། ཚད་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་སྟེ་ལྷ་དང་། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་བ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོར་བ་ལ། ཚེགས་ཚེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་དཀའི་སྐྱོར་
བ། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྐྱོར་བ། ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་སྐྱོར་བ། དེས་བར་འབྲུང་
བའི་སྐྱོར་བ། བར་ཚད་མེད་པའི་སྐྱོར་བ། བྱང་རྩལ་ལ་ཉེ་བའི་སྐྱོར་བ། ལྷུང་
བའི་སྐྱོར་བ། གཞན་དོན་གྱི་སྐྱོར་བ། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་སྐྱོར་བ། ཚོས་
དང་ཚོས་མིན་སོགས་མི་མཚོང་བའི་སྐྱོར་བ། གཟུགས་སོགས་བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་བ་མི་མཚོང་བའི་སྐྱོར་བ། རྣམ་བར་མི་རྟོག་པའི་སྐྱོར་བ། འབྲས་བུ་
རིན་ཚེན་འཕྲིན་ཤེད་གྱི་སྐྱོར་བ། རྣམ་བར་དག་པའི་སྐྱོར་བ། ས་མཚམས་གྱི་
སྐྱོར་བ་དང་བཅོ་ལྷ་ལས། དང་པོ་སྟོན་བ་ལ།⁴ །ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ། བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལྷུང་ཟབ་བ་འདི་ལྷུང་གཉིང་དབག་དཀའ་བ་ཚད་མ་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥་༤༥།
² བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ལ། རྟོན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༥༡༤་༡༥།
³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥་༤༥།
⁴ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ལ། རྟོན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༥༡༤་༡༥།

མཆིས་བཤོ། །དེ་ལྟར་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་
ལ་གསལ་དུ་བྱུགས་པའི་མདུན་དུ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་
མོ་འདི་ཐོས་ནས་དངངས་པར་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པར་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་
ཐེན་པར་འགྱུར་དུ་མཆིས་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་
པ་ལ། ཆེགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་དཀའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ¹ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱག་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་
གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཆེགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་མཛོན་པར་རྫོགས་
པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། ²བརྒྱ་བྱིན་བྱིས་སྐྱས་པ། བཙུན་པ་ལ་རིའི་བྱ་བྱང་
ཆེན་ལྷང་མ་བསྟན་པ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དངངས་པར་མི་འགྱུར།
ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཐེན་པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་ཡོད་
དོ། །ཞེས་སོགས་ནས། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དངངས་
པར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཐེན་པར་མི་
འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྐྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ལྷང་བསྟན་
པ་འཛོལ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་
གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་དེ་ནས་སྐྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ལྷང་བསྟན་པ་འཛོལ་
པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལྷང་བསྟན།

¹ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། རྒྱུ་བ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ། ༩༧་༤་༧།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་ཞི་ལ། རྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། ཉི་ཞི། ༥༣༠།༦།

ཞེས་དང་། ཁྱི་སྐྱག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། ལྷང་
བསྟན་པ་འཛོལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ¹བཙེམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཚོ་
ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་ཚོ་ཉན་པ་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཐོས་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་
བ་དེ་དག་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་
བཞིན་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་དག་ནི་སླ་མེད་རྫོགས་བྱུང་དུ་ལྷང་བསྟན་པར་འགྱུར་
བའོ། ལྱིར་མི་སྟོག་པར་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་
པ་ལ། ལྱིར་མི་སྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། ²ཡང་དག་པར་འཇིན་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ལྱིར་མི་སྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། ³བཙེམ་ལྡན་འདས་འདི་ཉ་ཉེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་ལ་
ལ་འགྲོག་དགོན་པ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་པ་ཞིག་ནས་བྱུང་བའོ། འགྲོག་དགོན་པ་
དཔག་ཚད་ཉེས་བརྒྱ་དང་། དཔག་ཚད་སྐྱེས་བརྒྱ་དང་། དཔག་ཚད་བཞི་བརྒྱ་
དང་། དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱ་ནས་འགྱུར་བ་ཞིག་མཚིས་ལ། སྐར་མཚིས་པའི་གྲོང་
དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྩལ་དང་། ལམས་དང་། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་འཁོར་
ཀྱི་སྐ་རྟུལ། བ་ལང་གི་རྩིའལ། བཟའ་ཤིང་གི་ར་བའོ། ལགས་ཚལ་ལམ། སྐྱེད་
མོས་ཚལ་མཐོང་ངམ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

¹ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། རྫོང་དཔོན་ཤེང་གེ་བཟང་གོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥་༤་༥།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྱིལ། རྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྱིལ། ༥་༣༡་༡༤།
³ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། རྫོང་དཔོན་ཤེང་གེ་བཟང་གོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥་༤་༥།
⁴ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྱིལ། རྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྱིལ། ༥་༣༡་༡༤།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེས་འགྲུང་། ཞེས་དང་།¹ བར་ཚད་ཀྱི་ཚོས་སྤོང་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་དེས་བར་འགྲུང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལྷ་
པ་སྟོན་པ་ལ།² ལྷ་འཛིན་གསལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན།
སྤྱིས་བྱ་ལ་ལ་ཞེག་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་ཁུམས་འཚོལ་བར་འགྲུང་ལ། དེ་རྒྱ་མཚོ་
ཚེན་པོ་ཁུམས་པའི་སྤྱད་དུ་རི་ལྷ་རི་ལྷར་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་མཚེས་པ་དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་
སྤོང་པོ་འཕ་སྤོང་པོའི་མཚོན་མ་འཕམ་དེའཕ་རིའི་མཚོན་མ་མཐོང་ན་དེས་འདི་ནས་
རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་རིང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བར་
ཚད་མེད་བཅས་དང་། །ཞེས་དང་།³ ཏྲག་དུ་ཚོས་སྟོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབ་པ་
དང་ལྡན་པ་ནི། བར་ཚད་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

ཏྲག་པ་སྟོན་པ་ལ།⁴ བཙུག་ལྷན་འདས་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་
ལ་བབ་སྟེ་རྩེ་ལོང་ལོ་མ་དང་འདབ་མ་རྣམས་སྟགས་ནས་ཁ་དོག་འགྲུང་བའི་ཚེ་
འཇོམ་བྱ་གྲིང་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་
དང་འབྲས་བུ་འགྲུང་བར་འགྲུང་རྟོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་
པ་ལ། བྱང་ཚུབ་ཉེ་དང་། ཞེས་དང་།⁵ ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་གསར་བྱི་རྟོན་ཉིད་
དང་ཞེས་གསུངས། ཡང་དག་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་ཉེ་བའི་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟེ། རྫོང་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༧་༤་༥།
² བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༧། ཉེ་ཁྲི་ཁ། རྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༥༣༣་༡༥།
³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟེ། རྫོང་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༧་༤་༥།
⁴ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༧། ཉེ་ཁྲི་ཁ། རྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༥༣༥་༥།
⁵ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟེ། རྫོང་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༧་༤་༥།

སྐྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

བདུན་བ་སྟོན་བ་ལ།¹ བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱུང་མེད་སྐྱུམ་
མ་རི་ལྟ་རི་ལྟར་བཅར་ཉེ་བར་བྱུང་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ལུས་འགྱུར་ཞིང་ལུས་ལ་
རྒྱལ་བསྐྱེད་བྲག་པོ་དང་ཉམ་ཚུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
དོན་བཤད་བ་ལ། ལྷུང་བ་དང་། །ཞེས་དང་།² འབྲས་བུ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མའོན་པར་
འགྲུབ་བ་ཞེས་བུ་བའི་སྐྱུར་བུ་མའོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་བའི་སྐྱོར་བ་
དང་། ཞེས་གསུངས།

བརྒྱད་བ་སྟོན་བ་ལ།³ དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་བ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དག་བཅོམ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱིས་བྱང་ཆེན་དེ་དག་
དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བཞི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་
སྤྱེལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་བ་དང་། ཞེས་
སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། གཞན་དོན་ཞེས་དང་།⁴ ཚོས་གྱི་འཁོར་
ལོ་རབ་བྱ་སྐོར་བའི་སྐྱུབ་བ་དང་ལྡན་པའི་གཞན་དོན་གྱི་སྐྱོར་བ་དང་། ཞེས་
གསུངས།

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥༣༦་༡༠།
² བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེང་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥་༤་༥།
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥༣༥་༡།
⁴ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེང་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥་༤་༡༠།

དགུ་བ་སྟོན་པ་ལ།¹ དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་
རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །དེ་ལྟར་བྱང་
ཆེན་ཡོན་ཏུན་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱང་དུ་
ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་ཅིང་སྦྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་བྱ་བ་ནི་ངོ་
མཚར་ཆེའོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་
ལྟར་བྱང་ཆེན་ལྡན་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་སྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་
ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ལྡན་
མཁའ་གཟུགས་ཀྱི་འཕེལ་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ། ཞེས་
སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་དང་།¹ འཕེལ་བ་
དང་འགྲིབ་པ་མི་མཐོང་བའི་སྐབས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་
པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

བརྩ་བ་སྟོན་པ་ལ།¹ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཚོས་ཞེས་བྱ་བར་
ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཚོས་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་
རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཚོས་དང་
ཚོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། །ཞེས་དང་།¹ འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མི་དམིགས་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྱིམ། ལྷོ་ལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྱིམ། ༡༩༠༡༥།
² བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ལྷོ་ལ་བ་དོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥། ༤༡༡།
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྱིམ། ལྷོ་ལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྱིམ། ༡༩༠༣༡༥།
⁴ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ལྷོ་ལ་བ་དོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥། ༤༡༡།

བའི་སྐྱོར་བ་དང་ལྡན་བ་ནི། ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་བ་ལ་སོགས་བར་མི་
དམིགས་བའི་སྐྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

བཅུ་གཅིག་པ་སྟོན་བ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།¹ བཅོམ་ལྡན་འདས་
བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་བ་བསྟན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྦྲུལ་བ། རབ་
འབྱོར་གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་བའི་སྐྱོར་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་བ་བསྟན་
ཏོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། གཟུགས་སོགས་བསམ་
མི་བྱེད་མི་མཐོང་། །ཞེས་དང་།² གཟུགས་ལ་སོགས་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་
བའི་རྣམ་བར་རྣོམ་བ་མེད་བའི་སྐྱོབ་བ་དང་ལྡན་བ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་བ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་བའི་རྣམ་བ་འགོག་བའི་སྐྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

³ བཅུ་གཉིས་པ་སྟོན་བ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་བར་འགྱུར་བ་སྲུ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
བཀའ་སྦྲུལ་བ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གང་སྟོན་ཕྱིན་རྒྱལ་ལ་སྐྱུད་བར་གྱུར་བ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་བར་གྱུར་བ། སངས་རྒྱུས་མང་
པོ་ལ་བསྟེན་བཀའ་བྱས་བ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སྲུ་བརྒྱུང་བར་
གྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་བར་འགྱུར་རྟོ། །ཞེས་བ་ནས།
རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་ཟབ་བའི་སྐྱོར་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྱིམ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྱིམ། ༡༩༩༡།
² བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་སྐྱོབ་དཔོན་མེད་ཤེས་པའི་འགྱུར་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥། ༡༩༩༡།
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྱིམ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྱིམ། ༡༩༩༡། ༤།

དོན་བཤད་པ་ལ། གཞུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྣམ་མི་
རྟོག་ །ཅེས་དང་།¹ གཞུགས་དང་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་སྐྱུབ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས།

བརྟུ་གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ།¹ རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་རིམ་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་།
ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། དམ་
བཅོམ་པ་ཉིད་དང་། རང་བྱུང་ཆུབ་ཉིད་དང་། རྣམ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
དོན་བཤད་པ་ལ། འབྲས་བུ་རིམ་པོ་ཆེ་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །ཞེས་དང་།¹ འབྲས་བུ་
དང་པོ་མཐོང་བའི་སྐྱུབ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། འབྲས་བུ་རིམ་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པའི་སྐྱོར་
བ་དང་། །ཞེས་གསུངས།

བརྟུ་བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ།¹ རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ལགས་
སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐུལ་བ། གཞུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ནི་དག་པ། །ཞེས་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པོ་སྤོང་གི་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥༩་༩༡༩།
² བཀའ་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥༧། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༥༧་༧༦།
³ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེས་ཀྱི་རྟོག་པོ་སྤོང་གི་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥༩་༩༢༥།
⁴ བཀའ་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥༧། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༥༩་༧༦༡།

དང་། གཞུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་
སྐྱོར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཙུན་པ་སྟོན་པ་ལ། རབ་འཕྱོར་གྱིས་གསོལ་
པ། བཙུན་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་རི་ཚམ་ཟབ་པ་འདི་བསྟན་པའི་ཚེ་བར་ཚད་
མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །བཙུན་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱུལ་པ།
རབ་འཕྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རབ་འཕྱོར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་
ནི་བར་ཚད་མང་ངོ། །ཞེས་པ་ནས། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་སྐྱོམ་པ་
རྣམས་ལ་བར་ཚད་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
མཚམས་དང་བཅས། ཞེས་དང་། ལོ་སྐྱོར་དུ་མངོན་པར་བཙུན་པར་མི་འདོར་
བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྷན་པ་ནི། ས་མཚམས་ལ་སྐྱོར་བ་དང་རྣམ་པ་བཙུན་
ལྷན་ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་བྱིལ་ན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་གྱི་སྐྱོར་བ་དེ་ལ་ཉི་
ལུང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྐྱོར་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐོན་ས་དབྱེ་ན། སྐྱོར་བ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་
སྐོན་ས་ལྟ། སྐྱེས་པའི་སྐྱོར་བའི་སྐོན་ས་བཙུན་ལྷན་ཡོད་པའི་བྱིལ།

སྐྱེད་དོན་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ལོ་རིམས། ས་མཚམས་སོ། །དང་ཕོ་
ནི། སྐྱོར་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་རྒྱང་འགྲེལ་གྱིས་ཟེན་པའི་སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འཕྱོར། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་

༡ བསྟན་འཕྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༥་༤་༡༭༥།
༢ བཀའ་འཕྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྱིམ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྱི ༥༥་༣་༥།
༣ བསྟན་འཕྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༥་༤་༡༧༥།

བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་ལྷོར་བའི་རྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད། གཉེས་པ་ལ། དེ་ལ་
 དབྱེ་ན་བརྒྱ་དགུ་ཡོད། རྒྱལ་ས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་བའི་དེ་ལ་ཉི་ཤུར་ཡོད་
 དེ། ལྷོར་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་རྣོ་ནས་སྤེ་བ་ལ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྣོ་ནས་སྤེ་བ་
 བརྒྱད། ལྷོར་བ་རྫོགས་པའི་ཐབས་ཀྱི་རྣོ་ནས་སྤེ་བ་བཞི། འབྲས་བུ་དང་དུས་ཀྱི་
 རྣོ་ནས་སྤེ་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་ལྷུབ་སྟེ། གཞུགས་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་མི་གནས་པའི་ལྷོར་
 བ། གཞུགས་སོགས་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་ལྷོར་བ་བཀག་པའི་ལྷོར་བ།
 གཞུགས་སོགས་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པར་རྫོགས་པའི་ལྷོར་བ། གཞུགས་
 སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིད་དཔག་དཀའ་བར་རྫོགས་པའི་ལྷོར་
 བ། གཞུགས་སོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཚད་མེད་པར་རྫོགས་པའི་ལྷོར་བ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་ལྷུབ་སྟེ། འཆད་པའི་ཚོགས་ཆེན་པོས་དུས་ལྷུན་རིང་མོ་ཞིག་
 རས་བྱང་རྒྱབ་རྫོགས་ཤིང་འཛོལ་བའི་ལྷོར་བ། ཚོས་ཉིད་ལ་མི་དངངས་པ་
 སོགས་དང་ལྷན་ཞིང་མི་ལམ་ན་ཡང་སྤིན་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་ལྷུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་ལྷོར་བ། ལུམ་གྱི་
 རྫོགས་པ་རང་ལ་བྱུང་བ་དེ་འདྲིན་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པར་བྱེད་པའི་
 ལྷོར་བ། རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་ཆད་ཀྱི་ཚོས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལྷོར་བ།
 ལུམ་འདྲིན་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷུང་བསྟན་པ་དང་ཉེ་བར་བར་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་
 པའི་ལྷོར་བ། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་དང་ཉེ་བའི་ལྷོར་བ། རྫོགས་བྱང་དུ་སྤྱུར་དུ་

བྱང་རྒྱལ་པའི་སྐྱོར་བ། སྐྱེ་བོ་ལ་སན་བདེའི་ཕྱིར་དུ་ཚོས་འཁོར་སྐོར་ཞིང་བསྐྱལ་
བའི་གཞན་དོན་གྱི་སྐྱོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་མཐོང་
བའི་སྐྱོར་བ། ཚོས་དཀར་པོའི་ལས་དང་ཚོས་མིན་ནག་པོའི་ལས་ལ་སོགས་པ་
དོན་དམ་པར་མི་མཐོང་བའི་སྐྱོར་བ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བསམ་གྱིས་
མི་བྱུང་བར་མི་རྣོས་པའི་སྐྱོར་བ། གཟུགས་སོགས་དང་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་
ངོ་བོར་མི་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐྱོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱག་གཞན་ལ་སྦྱིན་པའི་སྐྱོར་བ། གནས་
ངན་ལེན་སྤ་མོ་དག་པར་བྱེད་པའི་སྐྱོར་བ། ས་མཚན་གྱི་སྐྱོར་བ་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། སྐྱོར་བ་འདི་དག་གི་གོ་ཤིངས་ཡང་འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པས་
གནས་པ་མི་སྐྱོར་བའི་སྐྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པས་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་
སྤ་ཟབ་པ་དང་གཉིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་ཚད་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
ནས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོར་བ་བྱེད་པ་གཟུགས་སོགས་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དང་པོ་བས་ནི་ཚོགས་ཆེན་སོས་བྱང་རྒྱལ་འཕྲོལ་ལ། དེ་
ལས་གཞན་པས་ནི་ལྷུང་བསྟན་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཐོབ་
ནས་ངེས་པར་འབྲུང་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་རྩོགས་བྱང་ལ་ཉེ་བ་དང་སྐྱུར་དུ་
རྩོགས་བྱང་འཕྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་འཕེལ་བ་

མེད་པ་དང་འགྲིལ་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་འཛོལ་ལ། དེ་ནས་ཚོས་དང་ཚོས་མིན་
སོགས་སྤྱི་དང་། ག་རྒྱགས་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་སོགས་བྱུང་བར་
ལ་འདྲུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
སྤྱིན་པས་མཚོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པ་ནི་སྣ་མ་ཁོ་ནར་
སོ་སྐོར་གྱི་སྤྱོད་པས་སེམས་རྒྱུད་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་བྱིད།

དེས་ན་སྤྱོད་པའི་གོ་རིམས་མངོན་རྟོགས་གྱིས་སྤེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་
རིམས་དང་པོ་¹ ལྷ་རྒྱག་པའི་གོང་དུ་སྤྱེས་པ་མིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་རྒྱག་པ་ལས་དང་
པོ་པའི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིད། དེས་ན་སྤྱོད་པ་དང་པོ་ལྷས་སྤྱིར་སྤྱོད་པ་སྤྱེད་
ཚུལ་བསྟན་ཏེ། སྤྱོད་པ་སྤྱེད་པ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་ཞེན་པ་དགོས་པས་དང་
པོ་གཉིས་དང་། ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གསུམ་འབྱུང་བར་གྱི་མ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་
པའི་བྱིད། དེ་དག་ནི་རྒྱན་སྤང་གི་བཞེད་པ་གསེར་སྤང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱོད་པའི་ས་མཚམས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། སྐབས་འདིར་གཙོ་
བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱོད་པའི་ས་མཚམས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་རྒྱུད་
ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་འདོག། །ཁ་ཅིག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་
བདེན་སྟོང་སྤོས་བྲལ་དུ་སྐོམ་པའི་ནི་སྤྱུག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣམ་
འགྲུབ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱོད་པའི་ས་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག་དེ་

¹ ག་པ་ན་བ་པ་དང་པོ་ལྷ་རྒྱག་པའི། བ་པ་ལ་བ་པ་དང་པོ་ལྷ་རྒྱག་པའི། ༡༦་ན་ཇ་དང་པོ་ལྷ་རྒྱག་པའི།

སྐབས་འདིར་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། དང་པོ་ལ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚེགས་ཚེན་ཡུན་རིང་
 རྟོགས་དཀའི་སྦྱོར་བས་མ་དེས། གཉིས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་
 པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཚེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚོས་བཟོད་གྱིས་
 མ་དེས་པའི་བྱིད། དང་པོ་བྱུ་བ་སྟེ། དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྱག་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉེ། ཤེས་རབ་གྱི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྐྱག་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིད། བྱུ་བྱིས། སྦྱོར་བ་དང་པོ་ལྟ་རང་བཞིན་དང་། ཐ་མ་བཅོ་ལྔ་
 གནས་སྐབས་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་གསུང་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་བ་ཐ་མ་
 ཡིན་ན་དང་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིད། གཞེན་ལུ་དཔལ་གྱིས། དང་པོ་ལྟ་ཚོགས་
 ལམ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་སྦྱོར་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་འཛོག་པར་བཤད་
 པ་དང་། ཚོས་གྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་ལམ་གྱིས་
 བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འཐད་དེ། སྦྱོར་ལམ་དུ་ཚོས་ཉིད་ལ་བསྐྱོམས་
 ལྷུང་གི་སྟོང་བ་ཐོན་པས་ཚོས་ཉིད་ལ་སྐྱག་པ་སྟེ་བ་མི་སྲིད་ན། ཚེགས་ཚེན་ཡུན་
 རིང་རྟོགས་དཀའི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་འཛོག་པ་འགལ་བའི་བྱིད། ཤེས་འབྱུང་གིས་
 དང་པོ་ལྟ་སྦྱོར་ལམ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་མཐོང་ལམ། ལྷག་མ་རྣམས་སྐོམ་ལམ་
 གྱིས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཚེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚོས་བཟོད་ཚེགས་ཚེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་དཀའི་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱན་
 མཐའ་ནས་ས་མཚན་གྱི་སྦྱོར་བ་འཛོག་པ་གཉིས་འགལ་བའི་བྱིད།

བཞི་བ་སྦྱོར་བའི་སྟོན་འགྲོའི་ཚོས་ལ། ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན། རོར་བྱ་སྦྱོན།

ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད། རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱ་བར་བ་ཚ་མ་ཐུན་བཤད་པ་དང་བཞི་
ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་ཐ་མའི་
སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་སྒྲོམ་བ་ལ་བདུད་གྲིས་བར་ཚད་བྱ་མི་རུས་པར་གསུངས་
བ་ལས་འཕྲོས་ནས།¹དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་བ་ཤུ་རིའི་བྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་གྲོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སུའི་མཐུས་བྱང་ཚེན་ཤེར་ཕྱིན་
ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་དང་། བསྟན་བ་དང་། འཚང་²བ་དང་། སློག་བ་དང་། ཁ་ཉོན་
དུ་བབྱིད་བ་དང་། སྒྲོམ་བ་དག་ལ་བདུད་སྤྲིག་ཅན་གྲིས་བར་ཚད་བབྱི་བར་
མི་རུས་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་བཀའ་སྐྱེལ་བ། ཤུ་རིའི་བྱ་སངས་
རྒྱས་གྱི་མཐུས་བྱང་ཚེན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་དང་། ཞེས་སོགས་
གསུངས།

གཉིས་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོན་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། རྣམ་པར་
སྦྱོར་བར་བཅས་རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན། ཞེས་བཤད་ན། སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་
སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་འཚད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེན་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་
ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྟེ་ཤེས་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ན། དེའི་རྒྱ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་ཤིན་
ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་བྱིད། ཞེས་མཚན་སྦྱོར་བ་ལ།³ །ཡོན་ཏན་མཐོང་
བ་སྟོན་དུ་བཏང་ན་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྦྱོར་བའི་

¹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༥༤-༡༡།
² ག་༥༤ན་པ་འཚང་བ། བ་༥༥ན་པ་འཚང་བ། ག་༥༦ན་པ་འཚང་བ།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྦྱོར་བ་ཤིན་པེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥-༥༥།

འོག་ཏུ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་
པའི་སློན་ས་སྐྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་སློན་པ་ལ། བདུད་གྱི་མ་ཐུ་བཙམ་ལ་སོགས་
པ། ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་
དོན་གྱི་སློན་ས་བཤད་པ་ལ།¹ བདུད་གྱི་མ་ཐུ་བཙམ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
གསུངས།

འདི་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་¹ དང་། རྒྱ་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི།² བདུད་གྱི་མ་ཐུ་བཙམ་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེས་བར་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཡོན་ཏན་རྣམས་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི།³ བྱངས་བཞིན་
དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་
རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཚང་བར་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པའི་སྐྱོར་བ་ལ་མདོན་པར་དགའ་བ་ལས་འབྲུང་ཞིང་འཐོབ་པ་ཡོན་ཏན་བཅུ་
བཞི་ཡོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས།

དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་སངས་རྒྱས་གྱི་མ་ཐུས་ཤེར་
བྱིན་སློམ་པ་ལ་ཆེ་འདིར་བདུད་གྱི་མ་ཐུ་བཙམ་པའི་ཡོན་ཏན་སློན་པ་ལ།⁴ སངས་
རྒྱས་གྱི་མ་ཐུས་བྱང་ཆེན་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་དང་། སློན་པ་དང་།

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་བྱིན་ཟ། སློབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༧༥-༥༦།
² ག་༥༧་བ་༩་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ། བ་༥༥་བ་༩་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ། ༡༦༤་བ་༧་སྐྱོར་བའི་དབྱེ་བ།
³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་བྱིན་ཟ། སློབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༧༥-༥༦།
⁴ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་བྱིན་ཟ། སློབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༧༥-༥༦།
⁵ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེད་ལ། སློན་པ་བཙམ་ལུན་འདས། ཉི་མེད་ ༥༥༧-༥༦།

འཆང་བ་དང། ལྷོག་པ་དང། ལ་ཏོན་བྱེད་པ་དང། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་དང། ལྷོམ་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མ་སྐུས་
 བདུད་སྤྲིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། ལྷ་རིའི་བྱ་སྤྲིགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆད་མེད་གངས་མེད་པ་
 དག་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཆད་མེད་པ་གངས་མེད་པ་རྗེ་སྤྲེད་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཆོ་སྦྱོར་བའི་
 སངས་རྒྱས་དེ་སྤྲེད་ཀྱང། བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་དང། ལྷོན་པ་
 དང། འཆང་བ་དང། ལྷོག་པ་དང། ལ་ཏོན་བྱེད་པ་དང། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་དང། ལྷོམ་པ་རྣམས་ལ་དགོངས་པ་མངོན་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།¹ བདུད་གྱི་མ་སྐུ་བཙུགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་
 ཏན་ཏེ། གངས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལས་འབྱུང་
 ཞིང་འཕྲོག་པས། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་ལ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཁུན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་
 པ་ལ།¹ ལྷ་རིའི་བྱ་སྤྲིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་
 པ་དང། འཆང་བ་དང། ལྷོག་པ་དང། ལ་ཏོན་བྱེད་པ་དང། ཚུལ་བཞིན་དུ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེས་བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་སྐུས་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥༡ ཤེས་ཕྱིན་ལ། སྦྱོར་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་ཤོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥༧་༥་༥།
² བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥༡། ཉི་མེད་ལ། ལྷོན་པ་བཙུགས་འདས། ཉི་མེད་ ༡༥༥་༡༥༠།

འགྲིལ། །འཆང་ངོ། །སློབ་གོ། །ཁ་ཉོན་ཏུ་བྱེད་དོ། །རྩུ་ལ་བཞེན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
དོ། །སློམ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ།¹སངས་རྒྱལ་གྱི་དགོངས་ཤིང་མཁུའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་
ཉན་ཉེ། དགོངས་བ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིས་འོག་མ་རྣམས་ལ་
རིགས་འགྲེལ། །

གསུམ་བ་དེ་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་བའི་ཡོན་ཉན་
དེ་སྟོན་བ་ལ།²ཤུ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་གང་ཤེར་
ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འགྲི་བར་འགྱུར། ཞེས་བ་ནས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་
མོ་དེ་དག་ནི་ཤེར་སྐྱུན་གྱིས་གཟེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་བ་
ལ།³སངས་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་བ་དང་། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱིས་
གཟེགས་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

བཞི་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དང་ཉེ་བའི་ཡོན་ཉན་སྟོན་བ་
ལ།⁴ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་གིས་གྱང་སླ་མེད་
རྫོགས་བྱང་དུ་ཉེ་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ།⁵ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་བ་

¹ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། རྫོགས་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥༥།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། རྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༥༥༦་༡༥།
³ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། རྫོགས་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥༥།
⁴ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། རྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༥༥༦་༡༥།
⁵ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། རྫོགས་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥༥།

དང་། ཞེས་དང་།¹ ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

ལྷ་པ་དོན་ཚེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ།¹ ལྷ་རིའི་བྱ་གང་
ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་བྲིས་ཤིང་སློབས་
བམ་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སློབ་པ་
པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ལ་ཡང་ལྷ་རིའི་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་
མོ་འདི་ལ་མོས་པ་མང་བར་འགྱུར་རྟོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་
པ་ལ།¹ དོན་ཚེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། བཞི་ཡོན་ཚེན་པོ་དང་།
ཞེས་གསུངས།

དུག་པ་ཡུལ་ལ་དབྱུང་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ།¹ ལྷ་རིའི་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་འན་ལས་འདས་ནས་སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་དར་བར་
འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།¹ ཡུལ་དབྱུང་པ་དང་།
ཞེས་དང་།¹ བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

བདུན་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་བམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་

¹ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་
¹ བཤམ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༢། ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།
² བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་
³ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་
⁴ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་
⁵ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་
⁶ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་

བའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ།^༡ ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚེན་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་
མོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་བསྟན་པའི་ཚེ་དང་དམ་པར་
མི་འགྱུར། སྐྱག་པར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་
སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།^༡ ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
རྩོགས་པ་དང། ཞེས་དང།^༡ གཉེན་པོའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་དང། ཞེས་
གསུངས།

བརྒྱན་པ་སྐྱ་བའི་སྐྱེས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ།^༡ དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ནི་
འདི་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ལ་ངས་རྣམ་མཁུན་དང་ལྡན་
པའི་གཏམ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་
ལ།^༡ སྐྱ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་དང། ཞེས་དང།^༡ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་
གཏམ་བརྗོད་པ་དང། ཞེས་གསུངས།

དགུ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་ལ།^༡ ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་
རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་བདུད་
དམ་བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་མེད་རྩོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་སྲོག་མི་

^༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༥༦༧-༦༩།
^༢ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། སྐྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༥།(༤༡)།
^༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། སྐྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༥།(༤༡)།
^༤ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༥༦༧-༥༦༩།
^༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། སྐྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༥།(༤༡)།
^༦ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། སྐྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༥།(༤༡)།
^༧ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༥༦༧-༥༦༩།

བུས་ན་སྤྲིག་ཏེ་ལ་མོས་པ་དང་སྤྲིག་ཏེ་འཇོག་པ་ཅན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་
སྤོང་བ་¹ གཞན་གྱིས་ལྟ་སྟོན། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ²མི་སྤྲེད་
པ་དང་། ཞེས་དང་། ³འོགས་མཛད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

བརྟུ་བ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་
ལ། ⁴ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕམ་རིགས་
ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་། དང་བ་དང་།
རབ་ཏུ་མགུ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྲེད་པར་འགྱུར་དོ། །དེ་ཡང་སྤྲེད་ཐོགས་བྱང་
ལས་བརྩམས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཚོས་ལ་སྤྲེད་པོ་མང་པོ་འགོད་པར་འགྱུར་
དོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ⁵དགེ་བའི་རྩ་བ་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པ་
སྤྲེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། ⁶དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྲེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

བརྟུ་གཅིག་པ་དམ་བཅས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་སྤྲེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་
ལ། ⁷རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་གིས་ནི་དའི་མདུན་ཏུ་འདི་རྐྱད་
ཏུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གི་སྤྲེད་ཐོགས་བྱང་ལས་བརྩམས་པའི་དགེ་
བའི་རྩ་བ་ལ་སྤོག་ཆགས་བརྒྱ་ལྷན་མང་པོ་དང་སྤོག་ཆགས་སྤོང་སྤྲེད་མང་པོ་

¹ ལ་༥༦་ན་ཉ་བ། ལ་༥༦་བ་༥་བ། ལ་༥༦་འ་༦་བ།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩་ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྤོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥་༥་ཉ་༩།
³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩་ ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྤོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥་༥་ཉ་༩།
⁴ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥་། ཉེ་ཁྲི་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༥༦༦་༥།
⁵ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩་ ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྤོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥་༥་ཉ་༩།
⁶ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩་ ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྤོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥་༥་ཉ་༩།
⁷ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥་། ཉེ་ཁྲི་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༥༦༦་ཉ་༩།

དང་། སྲོག་ཆགས་བྲེ་བ་ཐུག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་སྲག་མང་པོ་རབ་ཏུ་འགོད་པར་
བགྱེད། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།¹ དམ་བཅས་པའི་དོན་
རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེའི་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་ལ་རྗེས་
སྲུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

བཅུ་གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཚེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པ་
ལ།² ལྷ་རིའི་བྱ་དེས་ན་རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ལོ་ག་ཟུགས་དང་སྐྱ་དང་རི་
དང་རོ་དང་རེག་དང་ཚོས་ལ་མོས་པ་རྒྱབས་ བོ་ཚེར་འགྲུར་པོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་།
ཞེས་དང་། ཚོས་ཟབ་མོ་མཛེན་པར་འདོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

བཅུ་གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྟོན་པ་ལ།³ དེ་
ལྟར་སྤྱིའམ་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་ཡོངས་
སྲུ་གཏོང་བར་འགྲུར་ཏེ། དགོ་བའི་ཙ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་
དག། །ཅེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།⁴ སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ལྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༧'༤'༡༩།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ལྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༧'༤'༢༠།
³ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧' ཉི་ཁྲི་ལ། ལྟོན་པ་བཙུམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༥༤'༡'༡།
⁴ ལ། ༥༤'ན་༤'བརྒྱབས། ལ། ༥༧'ན་༤'བརྒྱབས། ༡༧'༠'བལ་བརྒྱབས།
⁵ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ལྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༧'༤'༡༧།
⁶ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ལྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༧'༠'༡།
⁷ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧' ཉི་ཁྲི་ལ། ལྟོན་པ་བཙུམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༥༤'༡'༡།
⁸ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ལྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༧'༤'༡༧།

བ་དང། ཞེས་དང།¹ སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་དང། ཞེས་གསུངས།

བརྩ་བཞི་བ་ཤེར་ཕྱིན་མ་རྟེན་བ་དང་མ་ཚང་བ་སྒྲོག་བ་ཚང་བ་རྟེན་བའི་
ཡོན་ཏན་སྟོན་བ་ལ།² བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་ཡང་བྱུང་ཆེན་པར་ཕྱིན་ལྷག་པོ་
འདི་དག་གི་སྐྱད་དུ། བཅོམ་པར་བགྱིད་བ་དེ་དག་གྱང་པར་ཕྱིན་ལྷག་པོ་འདི་
དག་འཚོལ་བར་འགྱུར་བ་དང། ཞེས་བ་ནས། པར་ཕྱིན་ལྷག་ལ་འཇུག་པ་ལས་
བཅོམ་འགྲུང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་བ་
ལ།³ དེས་བར་འཐོབ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
བ་ཚང་བར་རྟེན་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་མངོན་པར་
དགའ་བ་ལས་འགྱུར་ཁེང་འཐོབ་པས། ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་མ་
ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྐྱོམས་སྟོབས་གྱིས་ཆེ་འདིར་བདུད་གྱི་
མ་སྐྱ་བཅོམ་བ་ནས། སྦྱེ་བ་ཕྱི་མར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པར་དེས་བར་འགྱུར་བའི་
བར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད།

སྤྱི་དོན་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ལ། རང་ཐོབ་གྱི་དྲི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྐྱོམས་སྟོབས་
གྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྦྱོར་

¹ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྦྱོར་དཔོན་མེད་གཉེན་འཚམས་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༠།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྱིམ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྱིམ། ༥༢༩།
³ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྦྱོར་དཔོན་མེད་གཉེན་འཚམས་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༠།

བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་ཟེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། ཉན་
ཐོས་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱ་བཞི་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བ་སྐྱོམ་པའི་གནས་
སྐབས་སུ་བདུད་གྱི་མ་ཐུ་བཙོམ་པའི་བྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་བྱིན་
བྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་རྣམས་པ་སྦྱེད་པའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་དགོངས་པ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་སྦྱེད་པའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱི་ཡི་
ཤེས་གྱིས་གཟེགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
ཡུམ་བྱིས་ཉེ་བཅངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་
བ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིབ་གཉིས་གྱི་གཉེན་པོའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་རྣམས་མཁྱེན་གྱི་གཏམ་བཟོད་པ་རྙེད་པ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དང་འགྲོགས་པ་སོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཚོས་འཚོལ་
བའི་དགའ་བ་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མཛད་པ་དང་། ཚོས་ཟབ་མོ་དང་
རྒྱ་ཆེ་བ་མཛོད་པར་འདོད་ཅིང་སྤྲུག་པར་སོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
པའི་རྣམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཆེ་འཕོས་ཀྱང་ཤེས་བྱིན་ཚང་བར་རྙེད་པ་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་བྱིད།

གསུམ་པ་ནི། ཟེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་སངས་
རྒྱས་གྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །ཁོ་ན་ལེ། རྣམ་མཁྱེན་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་
ཐལ། མཚོན་ཉིད་དེའི་བྱིད། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་གྱི་ཡོན་ཏན་

དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། དེ་
 ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་བ་འགྲིག། །རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་
 ཅན། མཐར་ཐུག་གི་ཡུམ་དུ་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཡུམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁྲལ་བ་འགྲིག། །སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། གནས་སྐབས་ཀྱི་
 སྐབས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་བ་ཁས།
 ཁོ་ན་ལེ། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་དེ་རྒྱད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ལྷགས་
 ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བ་ཐོབ་སྲོང་བའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བ་བསྐྱེམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་མན་ཡོན་
 དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཚན་
 ཉིད་དེ་རྒྱད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ལྷགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲོར་བ་སྐྱེམ་པའི་དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲོར་བ་ཐོབ་སྲོང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་དངོས།

ཁོ་ན་ལེ། རྣམ་རྗོགས་སྒྲོར་བ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཐལ། ས་མཚན་མ་དེ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་བ་མི་རྟག་
 པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་། དེ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་བྱང་ཚོས་ཡིན་ཉེ།

ནམ་འགྲེལ་ལས།^༡ དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྲལ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཚོགས་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་
སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་བན་ཡོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་
ལ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་
ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་དེ། ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་མངོན་མཐོའི་གོ་འཕང་དེ་
སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་
ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཡོན་
ཏན་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དོར་བའི་སྦྱོན་འཆད་པ་ལ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ལོང་དུ་ཤེར་ཕྱིན་སྒོམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མང་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་
ལས་འཕྲོས་ནས།^༢ དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱུ་མོ་
ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱུང་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་དང་། བར་ཕྱིན་རྒྱལ་ལ་ལེགས་
པར་སྦྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་

^༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྡན་ཚོས་བྲགས། རྣམ་འགྲེལ་ཙ་ག། ༤༥༣་༡།
^༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེད། སྦྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེད། ༤༥༡་༡།

བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་པར་འགྲུར་བ་དེ་དག་གི་
ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་འདི་དག་ལགས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་རིགས་
གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱ་མེད་དེ་དག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བར་
འགྲུར་བ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་སྐྱོབས་
བ་ཏ་ཅང་འབྲི་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་སྐྱོན་ནི་ཞེས་བཤད་ན།
སྐྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འོག་ཏུ་སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་བ་དུད་ལས་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་
སྐྱོར་བ་རྣམས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྐྱོན་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན།
དེ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྐྱོར་
བ་ལ།¹ དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་སྐྱོར་བ་རྣམས་བསྐྱོམ་
པར་བྱ་བ་སྐྱོར་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྐྱོན་གང་དག་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་
གི་བར་ཆད་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱོན། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་དའི་དོན་བཤད་པའི་སྐྱོན་ས་སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་དེ་ལ་ཞེ་
ཏུ་ག་ཏུ་སྐྱེ་ནས་བཤད་པ་ལ། སྐྱོན་ནི་བཅུ་ཚན་བཞིར་བཅས་པ། །ཏུ་ག་ཏུ་འཇམ་
པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྐྱོན་ས་
བཤད་པ་ལ།¹ ཚིགས་ཚན་པོས་འཐོབ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུང་ན། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྐྱོབ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༠༠༥།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུང་ན། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྐྱོབ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༠༠༥།

འདི་ལ་ཡང་། སྐྱོར་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱེས་པ་གནས་པ་ལ་འགལ་
རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་པ་ཉེར་གསུམ་དང་། མ་སྐྱེན་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ལ། རང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ། དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བར་གཅོད་དང་། སྐོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་དང་།
ཐེག་ཚེན་ལ་འཇུག་པའི་བར་གཅོད་དོ། །

དང་པོ་ལ། དུམ་དོན་ལ་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ཚེགས་ཚེན་པོས་
ཐོབ་པ་དང་། དུམ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་སྐྱོབས་པ་ཏ་ཅང་སྐྱུར་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།¹ རབ་འབྱོར་སྐྱོབས་པ་ཏ་ཅང་འབྲི་སྟེ་སྐྱེ་ན་རབ་འབྱོར་དེ་
ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།² ཚེགས་ཚེན་པོས་འཐོབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ།³ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྐྱུར་བས་སྐྱོབས་པ་
སྐྱེ་བར་འགྲུང་ལ་དེས་ཀྱང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་ན་བྱང་ཚེན་གྱིས་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་
རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།⁴ སྐྱོབས་པ་ཏ་
ཅང་སྐྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་
དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་ཉོན་བྱེད་པ་སོགས་དང་གསུམ་

¹ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༥༥།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེས་ཉེན་ལ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༩༠།
³ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༥༥།
⁴ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེས་ཉེན་ལ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༩༠།

ཡོད་པ་རིམ་ས་བཞིན་སྟོན་པ་ལ།¹ རབ་འབྱོར་ཡང་སྐུ་ལེན་ཤེར་ཕྱིན་འདི་འབྲི་
བར་འགྱུར་ན་རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱིས་བདུད་གྱི་ལས་སུ་རིག་པར་
བྱུང་། །ཞེས་སོགས་དང་།² རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སེམས་གཡེངས་ཤིང་འབྲི་
བར་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་།³ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྐུ་ལེན་སྟོན་ལས་
ལངས་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན་རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།⁴ བྱུང་གི་གནས་ངན་ལེན་“པ་དང་། སེམས་གྱི་གནས་
ངན་ལེན་པ་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་ཉོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལས་གཡེང་
བའི་རྒྱ་གཉེས་ལས། དང་པོ་ལ། དུམ་ལས་སྤྱིར་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚན་འཛིན་
པ། རྣམ་མཐུན་གྱི་རྒྱ་ལས་ཉམས་པ། གྲུ་ལོ་པའི་དུམ་གྱི་རོ་སྤང་བ་ལས་
ཉམས་པ། ཐེག་མཚོག་ལས་ཉམས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལས་ཉམས་པ། རྒྱ་དང་
འབྲས་བུ་འབྲེལ་⁵ བ་ལས་ཉམས་པ། ལོང་ན་མེད་པའི་གནས་ལས་ཉམས་པ་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 321 ཉེ་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ 42373
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 321 ཉེ་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ 42374
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 321 ཉེ་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ 42373
⁴ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 49 ཤེར་ཕྱིན་ཟུ་ སྐྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 3404
⁵ ལ་44བ་ལ་ལུས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་པ་དང་སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་པ་དང་། ལ་44བ་3ལུས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་པ་དང་
སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་པ་དང་། 44བ་3ལུས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་།
⁶ ལ་44བ་6འབྲེལ་པ། ལ་44བ་4འབྲེལ་པ། 44བ་3འབྲེལ་པ།

དང་བདུན་རིམ་ས་བཞིན་སྟོན་པ་ལ།¹ དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། ཚེ་དང་
 ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་
 ལྷན་འདས་གང་གི་གང་འདི་སྐད་དུ་བདག་གིས་འདིའི་རོ་མ་རྙེད་དོ་ཞེས་ཟེར་
 ཞིང་། དེ་སྟན་ལས་ལངས་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་བྱང་
 ཚེན་གྱིས་བདུན་གྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་ན། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཅིའི་སྐད་དུ་འདིའི་རོ་མ་རྙེད་པར་གྱུར་པ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། འདི་ལྟར་སྟོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་མ་སྤྱད། བསམ་
 གཏན་གྱི་པར་ཕྱིན་ལ་མ་སྤྱད། བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་མ་སྤྱད། བཟོད་
 པའི་པར་ཕྱིན་ལ་མ་སྤྱད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལ་མ་སྤྱད་ལ། རབ་འབྱོར་
 འདི་ལྟར་སྟོན་ཡང་སྤྱིན་པ་ལ་མ་སྤྱད་དེ། རབ་འབྱོར་དེའི་ཕྱིར་པར་ཕྱིན་འདི་
 བསྟན་པའི་ཚེ་རོ་མི་རྙེད་དེ་སྟན་ལས་ལངས་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་
 སོགས་དང་།² ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཤེར་
 ཕྱིན་པོར་ཞིང་མདོ་སྤེ་གང་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་
 མི་སྐྱབ་པ་དེ་དག་བཅོམ་བར་བྱ་བར་སེམས་ཤིང་དེ་དག་ལ་ཀུན་རྒྱུད་པར་བྱ་
 བར་སེམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་།³ རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
 བ། སྤྱི་རོ་པོ་ལ་ཟན་ནར་མ་པོར་ནས་ལས་མི་ལ་ཟན་བཅོམ་བར་སེམས་པ་དང་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༥༥་༣་༡༩།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༥༥་༥།
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༥༥་༦་༡༣།

འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རབ་འབྱོར་མ་འོངས་པ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་
 དང་། ཞེས་སོགས་དང་།¹རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ལ་ལ་ཞིག་སྤང་པོ་ཆེ་དོན་དུ་
 གཉེར་བར་འགྱུར་ལ་དེས་སྤང་པོ་ཆེ་རྙེད་ནས་སྤང་པོ་ཆེའི་རྗེས་བཅའ་བར་བྱ་
 བར་སེམས་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་།¹རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
 བ། མི་ལ་ལ་ཞིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བལྟ་བར་འདོད་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
 མཐོང་ནས་བ་ཡང་གི་རྗེས་བཅའ་བར་སེམས་ཤིང་། དེས་བ་ཡང་གི་རྗེས་མཐོང་
 བས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི་ཚད་འདི་ཅམ་མོ་སྟུམ་དུ་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་
 དང་།¹རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བ། ལྷ་མཁན་ནམ་ལྷ་མཁན་གྱི་སློབ་མས་
 རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་ཞིག་བྱ་བར་འདོད་པར་གྱུར་ཏེ། དེས་ཉི་མ་དང་
 རྒྱ་བའི་གཞལ་མེད་ཁང་ལ་ཚད་གཟུང་བར་བྱ་བར་སེམས་པར་གྱུར་ན། ཞེས་
 སོགས་དང་།¹རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བ། སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཞིག་
 གིས་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་མཐོང་ནས་འདི་སྟུམ་དུ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱིས་
 འཁོར་ལོས་སྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་འདི་རི་འདྲ་བ་དེ་འདྲའོ་
 སྟུམ་དུ་སེམས་པ་སྟེ།¹ ཞེས་སོགས་གསུངས།

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༧༧།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༧༧།
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༧༧།
⁴ ག་༥༤་ན་༦་ཚད་བཟུང། བ་༦༠་ན་༦་ཚད་བཟུང། ༧༧་ལ་བ་༥་བཟུང།
⁵ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༧༧།
⁶ ག་༥༤་བ་༧་སེམས་པ་ཏེ། བ་༦༠་ན་༧་སེམས་པ་སྟེ། ༧༧་༥་ན་༧་སེམས་པ་དེ།

དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ།^༡ ཕྱིར་སྤྱོད་པ་འདི་རྒྱ་མཚན་འདྲིན་པ་ཉིད་དང་། རྒྱ་
 ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉམས་པ་དང་། གྲུ་ཚོས་པའི་རོ་སྤྱང་བ་ཉམས་པ་དང་།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེག་པའི་མཚོག་ཀྱུན་ཏུ་འདྲིན་པ་ཉམས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་
 ཚེད་དུ་བྱ་བ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་ཚན་དང་པོའོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་
 བ་ཉམས་པ་དང་། བོང་ན་མེད་པ་ཉམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་
 ཡང་། དུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློབས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་
 བོར་འབྲི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 དང་། སྤྱིས་པའི་ཡི་བོ་ཤེད་ཕྱིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་བོ་མེད་པ་ལ་དེར་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་བཀུར་
 དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་སྤྱང་བ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པ་
 འཚོལ་བ་དང་། བརྒྱུད་ཡོད་པ་རིམས་བཞིན་སྟོན་པ་ལ།^༢ རབ་འབྱོར་གཞན་
 ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ཤེད་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཡི་བོར་
 འབྲི་བའི་ཚེ་སློབས་པ་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེད་ཕྱིན་གྱི་བར་རུས་ལགས་སམ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་

^༡ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། ཤེད་ཕྱིན་ཟ། སློབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༠༡༡།
^༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཞི་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞི། ༡༩༡༡༡།

ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་།^੧ རབ་འབྱོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་
 བྱ་ཚོས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་འདི་ཡང་དེ་དག་
 གིས་བདུད་གྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།^੨ རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
 བ། བཙུན་ལྡན་འདས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཚོ་ཤེར་ཕྱིན་
 ཟབ་ཚོ་འདི་ཡི་གཤེད་འབྲི་ཞིང་གིས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་ཚོ་འདི་བདག་གིས་གིས་
 སོ་ཞེས་མཆིས་ན་དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་ཚོ་འདི་གིས་པའི་ཡི་གེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 བ་ལགས། བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་འདི་ཡང་བདུད་གྱི་ལས་སུ་རིག་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།^੩ བཙུན་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་
 ཡི་གེ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་།^੪ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱ་
 དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཚོ་གང་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་ཚོ་འདི་གིས་པའི་ཆེ་ཡུལ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 བ་རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་། ཞེས་སོགས་དང་།^੫ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པའི་^੬ རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཚོ་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་ཚོ་
 འདི་འདྲི་བ་དང་^੭ སྐྱོན་པ་དང་ཁ་ཉོན་དུ་བྱེད་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའི་ཆེ་ཁེ་དང་བཀུར་སྐྱེ་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་།

੧ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ੩། ཉེ་ཁྲི་ཁ། སྐྱོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༥༤༥།
 ༢ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ੩། ཉེ་ཁྲི་ཁ། སྐྱོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༥༤༥།
 ༣ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ੩། ཉེ་ཁྲི་ཁ། སྐྱོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༥༤༧༧།
 ༤ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ੩། ཉེ་ཁྲི་ཁ། སྐྱོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༥༤༦།
 ༥ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ੩། ཉེ་ཁྲི་ཁ། སྐྱོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༥༤༧༧།
 ༦ ལ་༦༠ན་མ་བའི། ལ་༦༡ན་མ་བའི། ༧༡༥་བ་༤་བའི།
 ༧ ལ་༦༠ན་མ་འདི་འདྲི་བ་དང་། ལ་༦༡ན་མ་འདི་འདྲི་བ་དང་། ༧༡༥་བ་༤་འདྲི།

’རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཚེན་དེ་རྣམས་ཤེར་སྤྱོད་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བ་
དང་ལྷུང་འབོགས་པ་དང་ཁ་ཉོན་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་ཚེ་བདུད་རླུག་ཉོ་ཅན་དག་མདོ་སྤེ་ཟབ་མོ་ཉེ་བར་བསྐྱེན་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་
སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།¹ ཡུལ་རྣམས་པ་མང་པོ་ལ་རྣམས་པར་ཉོག་
པའི་སློབས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་གེར་འདྲི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་
སོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་
གེ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེ་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་སྤྱང་བ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་
པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འཚོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་ཚན་གཉིས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། འགལ་རྐྱེན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ལ། བདུད་གྱིས་འབྲེད་པའི་
སྤྱོར་བ་དང་། བཅོས་མ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་དང་། ཡུལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ།² རབ་འབྱོར་གཞན་
ཡང་བདུད་རླུག་ཉོ་ཅན་དག་དགེ་སློང་གི་ཆ་བྱད་དུ་བྱས་ཤིང་ཅི་ནས་གྲང་
ཐབས་མཁས་པ་གང་དང་གང་གིས་ཤེར་སྤྱོད་ཟབ་མོ་འདི་སྤྱི་ཡང་འདྲི་བར་མི་
འགྱུར་བ་དང་འདྲིན་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་རྒྱལ་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་།

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྲི་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༥༤༥་༩༧
² བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་སྤྱོད་ཚེ་སོང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ།
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྲི་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༤༠༩་༧༩།

འཆང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང། སྐོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང། ཁ་ཉོན་ཏུ་བྱེད་པར་
མི་འགྱུར་བ་དང། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཐབས་དེ་དང་
དེ་ལ་སྐྱོར་རྟོ། །ཞེས་སོགས་དང།¹ རབ་འགྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་
འདི་འགྲེ་བ་དང་སྐོས་པའི་བར་གྱི་ཆེ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་བདུད་གྱི་ལས་
མང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཉེ། བདུད་གྱི་ལས་དེ་དག་གྲང་བྱང་ཆེན་གྱིས་སྤང་
བར་བྱལ། །ཞེས་སོགས་དང།² རབ་འགྱོར་གཞན་ཡང་བདུད་སྤྲིག་ཉོ་ཅན་དག་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆ་བྱད་དུ་ལུས་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་དང། འོད་འདོམས་གང་བར་
བྱས་ཉེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱང་དུ་འོད་སྟེ་མཚོང་ནས་འདོད་བ་སྐྱེད་བ་ས།
ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།³ བདུད་གྱིས་འབྲེད་པའི་སྐྱོར་བ་དང། བཙུག་མ་
ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་དང། ལུས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་
བྱ་བ་གཞན་གསུམ་སྟེ་ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་རྣམས་མཚུགས་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་
སྐབས་འདིར་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་གྱི་འབྲེལ་དབང་བཙན་པར་
བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་འབྲེང་བ་ལས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་མ་ཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ཉེར་གསུམ་ལས། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྲི་ལ། སྟོན་པ་བཙུག་པུན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༦༠༧།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྲི་ལ། སྟོན་པ་བཙུག་པུན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༦༠༧།
³ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༩། ཤེར་བྱིན་མ། སྐོར་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༧༩།

ལ་བརྟེན་པ་དང་། རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྲ་མ་ཉན་
 པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སྲ་མ་འཆད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། ཉན་པ་པོ་སྲ་མ་དང་། འཆད་པ་པོ་སྲི་མ་དང་མངོན་པར་འབྲེལ་བས་ཚོས་
 སྲོད་ལས་ཉམས་པ་བཅུ་བཞེར་ཡོད་དེ། འདུན་པ་དང་སྟོམས་ལས་གྱིས་ཉམས་
 པ། འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་ལས་ཉམས་པ། རྟེན་བཀྱར་དང་འདོད་པ་ཆེ་བ་
 དང་ཚུང་བ་ཉིད་གྱིས་ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
 ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པས་ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། དགོ་བ་དང་དགོ་བ་མ་
 ཡིན་པའི་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། གཏོང་བ་དང་སེར་སྒྲ་
 རྱེད་པས་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། གཏོང་བ་དང་མི་ལེན་པས་ཚོགས་
 པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། མགོ་སྟོས་པས་གོ་བ་དང་རྣམ་པར་སྟོས་པས་གོ་བས་
 ཚོགས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཤེས་པས་ཚོགས་པ་
 དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། བར་སྤྱིན་རྒྱལ་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པས་ཚོགས་པ་
 དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། བབས་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པས་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་
 མི་ལྡན་དང་། གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པས་ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་།
 ཡི་གེ་འབྲི་^༡ བར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པས་ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་།
 འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མ་བྲལ་བས་ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད།

^༡ ག་༡༡་ན་༡་ཡི་གེ་འབྲི། བ་༡༤་ན་༡་ཡི་གེ་འབྲི། ཀ་༡༧་ན་༡་ཡི་གེ་འབྲི།

དེ་རྣམས་རིམས་བཞིན་སྐྱོན་པ་ལ།¹ རབ་འབྱོར་གང་ཚོས་ཉན་པ་ནི་ཤེར་
 ཕྱིན་འདི་འདྲི་བ་དང་། ལུང་འཕོགས་པ་དང་། ལ་ཏོན་ཏུ་བྱ་བར་འདུན་པར་
 འགྱུར་ལ། ཚོས་སྐྱ་བ་ནི་ཕྱི་བཞོལ་བྱེད་པར་འགྱུར་ན་རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་བྱང་
 ཚེན་གྱིས་བདུད་གྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།² རབ་འབྱོར་གཞན་
 ཡང་ཚོས་སྐྱ་བ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་།³ རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་ཚོས་སྐྱ་བ་ནི་རྟེན་པ་དང་། བཀུར་སྟེ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་
 པ་དང་། ལྷ་མ་ལྷུང་ལེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་།⁴ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་
 ཚོས་སྐྱ་བ་ནི་དགོན་པ་བ་བསོད་སྟོམས་པ་བྱུག་དར་ཁྲིད་པ། ཞེས་སོགས་
 དང་།⁵ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཉན་པ་ནི་དད་ཅིང་དགེ་བའི་ཚོས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་
 མོ་འདི་འདྲི་བར་འདོད། ཅེས་སོགས་དང་།⁶ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཚོས་སྐྱ་
 བ་ནི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སེམས་ལ་ཆགས་
 པ་མེད་པ། ཞེས་སོགས་དང་།⁷ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཚོས་ཉན་པ་ནི་ཚོས་སྐྱ་
 བ་ལ་ཚོས་གོས་དང་ཟས་དང་མལ་ཆ་དང་ནད་གྱི་སྐྱེན་ཅི་དང་ཡོ་བྱད་ཡོངས་
 སུ་གཏོང་བར་འདོད་པར་འགྱུར་ལ་ཚོས་སྐྱ་བ་ནི་ལེན་པར་འདོད་པར་མི་འགྱུར་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། སྐྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༧།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། སྐྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༩།
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། སྐྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༧༧།
⁴ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། སྐྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༠༧།
⁵ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། སྐྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༧༩།
⁶ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། སྐྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༧༧༧།
⁷ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། སྐྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༩༧༧།

ན། ཞེས་སོགས་དང་།^੧ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཚོས་སྣ་བ་ནི་མགོ་སློམ་བས་
 གོ་ལ། ཚོས་ཉན་བ་ནི་རྣམ་པར་སློམ་བས་གོ་ཞིང་ཚིག་སྣུང་ལེན་པར་འགྱུར་
 བ། རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་ཤེར་སྤྱིན་འདི་འདྲི་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་།^੨ རབ་
 འབྱོར་གཞན་ཡང་ཚོས་སྣ་བ་ནི་མདོ་དང་དབྱངས་གྱིས་བསྟན་བ་དང་། ཞེས་
 སོགས་དང་།^੩ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཚོས་སྣ་བ་ནི་པར་སྤྱིན་དུག་དང་ལྡན་པར་
 འགྱུར་ལ། ཞེས་སོགས་དང་།^੪ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཚོས་སྣ་བ་ནི་པར་སྤྱིན་
 དུག་ལ་ཐབས་མཁས་པར་འགྱུར་ལ་ཚོས་ཉན་བ་ནི་པར་སྤྱིན་དུག་ལ་ཐབས་མི་
 མཁས་པར་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་།^੫ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཚོས་སྣ་བ་ནི་
 ག་བྱུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་སོགས་དང་།^੬ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཚོས་
 སྣ་བ་ནི་འདྲི་བར་འདོད་སྐྱུག་པར་འདོད་ཁ་ཉོན་ཏུ་བྱ་བར་འདོད་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 ཡིད་ལ་བྱ་བའི་བར་དུ་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་སོགས་དང་།^੭ རབ་འབྱོར་
 གཞན་ཡང་ཚོས་སྣ་བ་ནི་འདོད་པའི་སྤོད་བ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ལྷོམས་
 པ་དང་། གཉིད་དང་། རྒྱོད་བ་དང་། འགྲོད་བ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་
 ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

^੧ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ੩༧། ཉི་ཞེ་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞེ་ ༥༩੭་ཉ་ ༩།
^੨ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ੩༧། ཉི་ཞེ་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞེ་ ༥༩ ༩་ ༧།
^੩ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ੩༧། ཉི་ཞེ་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞེ་ ༥༩ ༩་ ༩༠།
^ੴ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ੩༧། ཉི་ཞེ་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞེ་ ༥༩ ༩་ ༩།
[ੵ] བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ੩༧། ཉི་ཞེ་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞེ་ ༥༩ ༩་ ༩།
[྆] བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ੩༧། ཉི་ཞེ་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞེ་ ༥༩ ༩་ ༦།
[྇] བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ੩༧། ཉི་ཞེ་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞེ་ ༥༩ ༩་ ༧།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།¹ གངས་བཞིན་དུ་ཉན་པ་སོ་དང་འཆད་པ་སོ་དག་
སྲ་མ་དང་སྤྱི་མ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་མངོན་པར་འབྲེལ་བས། འདུན་པ་དང་།
སྒྲིམས་ལས་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། འདུན་པའི་ཡུལ་² བ་དད་པས་ཉམས་པ་དང་།
འདོད་ཆེན་ཚུང་བ་དང་འདོད་ཆེན་ཚུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་།
སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དག་དང་། དགོ་བ་དང་དགོ་བ་
མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་། གཏོང་བ་དང་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་
མི་ལེན་པ་དང་། མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་བ་དང་རྣམ་པར་སྒྲོས་པས་གོ་བ་ཉིད་དང་།
མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཉིད་
དང་། པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་ཚན་
གསུམ་པའོ། །

དེའོན་བཞིན་དུ་ཐབས་དང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། གཟུངས་
ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཡི་གེར་འདྲི་³ འདོད་པ་དང་ཡི་གེར་འདྲི་མི་འདོད་པ་
དག་དང་། འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་
དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་སྲ་མ་འཆད་པ་སོ་དང་འབྲེལ་བ་ལ། འཆད་པ་སོ་སྲ་མ་དང་།
ཉན་པ་སོ་སྤྱི་མ་དང་འབྲེལ་བས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་བདུན་ཡོད་དེ། གཅིག་ཕྱིད་

¹ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྐྱོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༡་༡
² ག་༤་༡་བ་༤་ཡུལ། བ་༤་༣་བ་༤་ཡུལ། ཀ་༥་༥་བ་༤་ཡུལ།
³ ག་༤་༡་བ་༤་འདྲི་འདོད་པ་དང་། འདྲི་མི་འདོད་། བ་༤་༣་བ་༤་འདྲི་འདོད་འདྲི་མི་འདོད་། ཀ་༥་༤་ན་༣་འདྲི་འདོད་པ་
འདྲི་མི་འདོད་པ།

དང་འཁོར་ལ་དགའ་བ་ཉིད་གྱིས་ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་བ་ཉིད་དང་། རྗེས་
སྤྱི་འབྲེལ་བར་འདོད་བ་ཉིད་དང་སྐབས་མི་འབྲེད་བས་ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་
བ་དང་། ཟང་ཟིང་རྩུང་ཟད་ཅེས་འདོད་བ་དང་དེ་སྤྱིན་བར་མི་འདོད་བ་གཉིས་
གྱིས་ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་བ་དང་། སློག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བར་འགོ་བར་
འདོད་བ་དང་མི་འདོད་བས་ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་བ་དང་། ལྷ་གི་བྱུང་བ་དང་
ལོ་ལེགས་ཀྱི་སློགས་སྤྱི་འགོ་བར་འདོད་བ་དང་མི་འདོད་བས་ཚོགས་པ་དང་
མི་ལྡན་བ་དང་། རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འགོ་བར་འདོད་བ་དང་
མི་འདོད་བས་ཚོགས་པ་དང་མི་ལྡན་བ་དང་། བྱིས་ལ་ལྟ་བས་ཚོགས་པ་དང་མི་
ལྡན་བ་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་སྟོན་བ་ལ།¹ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཚོས་སྤྱི་བ་ཞི་
གཅིག་སུ་སྟེ་ལྷ་མེད་ཅིང་བདག་གིས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཚོས་ཉན་
བ་ཞི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་གནས་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་།² རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་ཚོས་སྤྱི་བ་ཞི་འདི་ལྟར་སྤྱི་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་
ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདི་བ་དང་། སློག་བ་དང་། ལ་ཉོན་ཏུ་བྱེད་བ་དང་། ཚུལ་
བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་དང་སློམ་བ་སྤྱིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་ཚོས་ཉན་བ་ཞི་རྗེས་
སྤྱི་འབྲང་བར་མི་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་།³ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཚོས་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་བ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༥་༥༥
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་བ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༥་༥༥
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་བ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༥་༥༥

སྐྱེ་བའི་ཟང་ཟེང་རྩང་ཟད་ཅམ་གྱི་སྤྱིར་ཤེར་སྐྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བ་དང་ལྷུང་
 འཕོགས་པ་དང་སྐྱོམ་པའི་བར་དུ་སྐྱིན་པར་འགྱུར་ལ། ཚོས་ཉན་པ་ཞི་ཟང་
 ཟེང་རྩང་ཟད་ཅམ་གྱི་སྤྱིར་གྲོང་དུ་འགྲོར་འདོད་པར་མི་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་
 དང་།¹རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཚོས་སྐྱེ་བའི་གང་ན་སྤོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་
 བའི་སྤོགས་དེར་འགྲོར་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། ཚོས་ཉན་པ་ཞི་དེར་འགྲོ་མི་
 འདོད་པར་འགྱུར་ན། ཞེས་སོགས་དང་།²རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཚོས་སྐྱེ་བའི་
 གང་ན་སྤོག་གོ་དང་ཆུ་མེད་པའི་སྤོགས་དེར་འགྲོ་བར་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་
 སོགས་དང་།³རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དགོ་སྤོང་ཚོས་སྐྱེ་བའི་གང་ན་རྒྱན་པོས་
 འཛིགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་།⁴རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དགོ་སྤོང་ཚོས་སྐྱེ་
 བའི་གང་ན་བསོད་སྐྱོམས་གཏོང་བའི་བྱིས་གཙོ་བོར་ཕྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་
 སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ‘འཆད་པ་སོ་དང་ཉན་པ་སོ་དག་སྡེ་མ་དང་སྤྱི་མ་
 གང་ཡང་རུང་བ་འབྲེལ་བས་གྲངས་བཞིན་དུ་གཅིག་སྟེང་དང་། འཕོར་ལ་མའོན་
 པར་དགའ་བ་ཉིད་དང་། ལོ་སྐབས་མི་འབྲེད་པ་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་
 འདོད་པ་ཉིད་དང་། ཟང་ཟེང་རྩང་ཟད་ཅམ་འདོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་སྐྱིན་པར་མི་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ལ། ལྷོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༠༠་༣།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ལ། ལྷོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༠༠་༧་༣།
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ལ། ལྷོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༠༧་༧།
⁴ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ལ། ལྷོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༠༩་༤།
⁵ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། ལྷོ་བ་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༧༧་༡༤།

འདོད་པ་ཉིད་དང། སྲོག་གི་བར་ཚད་དུ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་
འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་སྟེ་བཅུ་ཚན་བཞི་བཤོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་བོ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་དང། ཚོས་
རྒྱན་བ་ལ་སོགས་པས་དགྲུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་དང།
ཁྲིམ་ལྟ་བུ་ལོད་མི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང། ཞེས་གསུངས། འདིར་
བཅུ་བཞི་དང་བདུན་ལ་རིམས་པ་ལྟར་སྤྲོ་མ་ཉན་བ་པོ་དང། སྤྱི་མ་འཆད་བ་པོ་
དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱུན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཆད་བ་
པོ་དང་ཉན་བ་པོ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་བས་གོ་རིམས་མ་ངེས་བར་བསྟན་པའི་
ཚད་ཡིན་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་བ་ལ། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལས་སྤྱིར་ཕྱོགས་
བ་དང། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱོགས་བ་གཉིས་རིམས་བཞིན་སྟོན་བ་ལ།^༡ རབ་
འགྲོར་གཞན་ཡང་ཤེར་སྤྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བ་དང་སྟོམ་པའི་བར་གྱི་ཆེ་ལ་ལ་
ཞིག་དེར་འོང་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མི་བསྐྱབས་བ་བརྗོད་བར་
འགྱུར། ཞེས་སོགས་དང།^༢ རབ་འགྲོར་གཞན་ཡང་ཤེར་སྤྱིན་ཟབ་མོ་འདི་འདྲི་བ་
དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་གྱི་ཆེ་ལ་ལ་ཞིག་དེར་འོང་ནས་རྒྱལ་
ཚོན་བཞིའི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བ་བརྗོད། ཅེས་སོགས་གསུངས།

^༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥༡། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་བ་བཅོམ་ལྟན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༦་༡༥༡
^༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥༡། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་བ་བཅོམ་ལྟན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༥་༥༡

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།¹ ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལས་སྲིར་སྲོགས་པ་དང་། བདེ་
 འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་སྟེ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས། འདི་གོང་དུ་ཡོད་
 གྲང་འདིར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷ་མ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པས་
 སྲོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིར། སྐྱོན་དེ་དག་སེལ་གྱིད་
 གྱི་གཉེན་པོ་དེ་སྐྱོན་པ་ལ། མདོ་ལས།² རབ་འགྲོར་གཞན་ཡང་ཤེར་སྲིན་འདི་
 ལ་བར་ཆད་མང་དུ་འགྲུང་སྟེ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་ཤེར་སྲིན་ཟབ་
 མོ་འདི་འཆང་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། ཏྲག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆང་བར་བསྐྱུང་བ་
 དང་བསྐྱུབ་པ་དང་སྐྱ་བ་མཛད་པར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རོར་
 བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དག་མང་བའི་དཔེས་སྐྱོར་བ་པོ་ལ་བར་ཆད་མང་ཡང་སྲོགས་
 བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཏྲག་ཏུ་དགོངས་པར་མཛད་ནས་བསྐྱུང་
 བ་སོགས་གྱིད་པས་སྐྱོར་བ་ལས་མི་ཉམས་པར་འགྲུང་ཏེ། དཔེར་ན། བྱ་མང་
 པོ་ཡོད་པའི་མ་ན་བར་གྱུར་པ་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལ་རིམ་གྲོ་སྐྱུབ་པ་
 ལྷར་ཡིན་པའི་སྲིར། གཞུང་འགྲེལ་འདི་དག་ནི་ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་
 རྩེང་བ་སྐྱ་སོར་བཞག་པའོ། །

གཞུང་དོན་ལ་གསེར་རྩེང་གི་ལུགས་དང་། སྲིར་པོའི་རྒྱན་གྱི་ལུགས་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་སྐྱོམ་པའི་སྐྱོན་
 རམ་བར་ཆད་དེ་ལ་ཞེ་དུག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྐྱོར་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའམ།

¹ བསྐྱུང་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུང་མ། ༥༣། ཤེར་སྲིན་ཟེར་གཤེད་པའི་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༡་༡་༣།
² བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུང་མ། ༩༢། ཉི་ཞི་ལ། སྐྱོན་པ་བཙོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞི། ༦༠༥་༣།

སྐྱེས་པ་གནས་པ་འཇུག་རྩི་བཅུན་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་འབུམ།
མ་ཐུན་རྩི་བཅུན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ་སྟེ་ཞེ་དྲུག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཞི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་སྐྱོམ་པའི་སྐྱོན་ལ་
ཞེ་དྲུག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྐྱོར་བའི་འགལ་རྩི་བཅུན་རང་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་ཤུ། རང་གཞན་
གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཐུན་རྩི་བཅུན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ། སྐྱོར་བའི་འགལ་
རྩི་བཅུན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྷན་སྟེ། དེ་
ལ་སྐྱོབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
གསུམ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་བྱེད་གྱི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བདུན། ཐེག་ཆེན་
ལ་གཡོང་བའི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། སྐྱོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་པ་བཅུ་བཞི། རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས། གཉིས་
ཀ་ལ་བརྟེན་པ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བདུད་ཀྱིས་འབྱེད་
པའི་སྐྱོར་བ། བཙུན་མ་ཉེ་བར་སྐྱབ་བ། དུམ་རྩི་ལྟ་བུ་ལ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་
དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྐྱེ་དོན་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
སྐྱོར་བ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་རྩི་བཅུན་པ་གང་རུང་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་གྱི་
བདུད་ལས། སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། ལ་ཅིག །སྐྱོར་བ་སྐྱེ་བ་དང་གནས་
པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་གྱི་བདུད་ལས་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་
ཚོགས་ལས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱོར་བ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་

བྱེད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བ་སྦྱེ་བ་ལ་བར་དུ་
གཙོད་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བ་སྦྱེས་མ་ཟེན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལོ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཞེ་དུག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་འགལ་རྒྱུན་ཉེ་
བར་གནས་པ་ཉེར་གསུམ། མ་ཐུན་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།
དང་པོ་ལ་ཡང་འགལ་རྒྱུན་རང་ལ་བརྟེན་པ་ཉེ་ལྷ། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་དུ་
ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་ཡང་། དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས། སྦྱོར་བ་སྦྱོམ་པའི་དུས་སུ་ཆེགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་ཡུམ་
ཤེས་པ་འཛོལ་བའི་སྦྱོབས་པ་འབྲི་བ་དང་། སྦྱོན་དང་བྱི་མཐའ་མ་བརྟགས་པར་
ཡུམ་ཤེས་པའི་སྦྱོབས་པ་སྦྱར་དུ་སྦྱེ་ཞིང་དེས་སྦྱོམ་པ་གཉིས་བཞག། །སྦྱོ་གསུམ་
བྱི་བྱ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ལུས་བྱི་གནས་ངན་ལེན་
སྐལ་བ་དང་ཉ་ཉ་ཞེས་ཚོད་པ་སོགས་བྱིས་འདྲི་བ་དང་། དག་གི་གནས་ངན་
ལེན་གཉེན་བཤེས་སོགས་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སོགས་དང་། དེགས་
པ་མ་ཡིན་པས་སྐལ་བ་སོགས་དང་། གཉེན་བཤེས་ལ་སེམས་གཡེང་བ་སོགས་
བྱིས་འཚད་པ་དང་གསུམ་དུ་བཞག །

ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་བར་ཚད་བྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་སེམས་བྱི་
སྦྱོན་མེད་པར་མ་ཞུགས་པ་ལྷན་མི་སྦྱོན་པས་ལྷང་མ་བསྟན་པ་ན་བདག་ལྷང་
མ་བསྟན་ཏོ། །གང་དུ་སྦྱེ་བའི་གྲོང་ལ་སོགས་པ་མ་བརྗོད་དོ་སྦྱོམ་དུ་ཡུམ་ལས་

ཕྱིར་སློབ་ལ་བ་^༡དང་། དུམ་འདི་བོར་ནས་དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་འཇུག་པ་ལྷན་གྱི་
སྡེ་ཐེག་ཚེན་གྱི་རྒྱལ་ལས་ཉམས་པ་བདུན་དང་། ལྷན་པོ་དེ་ཡང་རིམས་བཞིན་
ཤིང་གི་རྩ་བ་དོར་ནས་ཡལ་ག་དག་འཚོལ་བ་དང་། བྱི་ནི་རོ་བོ་ལ་ཟན་སྲོང་བ་
དོར་ནས་མི་འོང་བ་ལ་རེ་བ་དང་། སྤང་བོ་ཆེ་ཉིད་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་
མི་བྱེད་པར། དེའི་རྗེས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། འོར་བུ་འདོད་
པ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཚོ་མཐོང་ནས། རྒྱ་མཚོ་དང་རྩིག་རྩེས་ཀྱི་རྒྱ་སྡོམས་པ་ན་
དེས་ཚིམ་ནས་རྒྱ་མཚོར་མི་འཇུག་པ་དང་། ཉི་ཟླའི་ཁང་པའི་ཚད་ཀྱིས་རྣམས་
བར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་བྱེད་འདོད་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱན་མཐོང་ནས་
འཁོར་ལོ་སྐྱུར་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྡོམས་པ་དང་། ཞག་ལྷན་ཅུ་པའི་ཟས་ཉིད་ནས་
ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་བ་བོར་བ་དང་། འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རིན་པར་མེད་པ་ཉིད་ནས་འོར་
བུ་འཚིང་བུ་དང་སྡོམས་པའི་དབེས་ཡུམ་ཤེར་བྱིན་བོར་ནས་དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་
ལ་འཇུག་པར་བསྟན་ཏོ། །

ག་ལྷན་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མང་པོ་ལ་ཞེན་ནས་རྣམ་ཉོག་གི་སློབས་
པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་འབྲི་བ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་
པོ་མེད་པ་ཅུ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་སྲིས་ཟེན་པ་ཅུ་ལ་
ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ཁོན་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་
པ་དང་། ཡུམ་དང་གྲོང་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་

¹ ལ་༦༧ན་ཀྱི་སློབ་ལ་བ་དང་། ལ་༦༧བ་ཀྱི་སློབ་ལ་དང་། ལ་༧༠བ་ཀྱི་སློབ་ལ་དང་།

སོགས་ཀྱི་རྙེད་པ། དཔལ་གྱི་དར་དབྱེངས་བཅིངས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སྒྲིག་
ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྟོན་པའི་རོ་སྤང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལམ་མ་
ཡིན་པ་བདུད་རྒྱུས་བསྟན་པའི་སྤེ་སྟོན་ལས་ཐབས་མཁས་པ་ཚོའི་བ་སྟེ། ཐེག་
ཚེན་ལས་གཡེང་བའི་རྒྱ་བརྒྱད་བཞག་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ལ་ཡང་བདུད་དགོས་པའི་ཆ་བྱེད་དུ་འོངས་
ནས་དེད་ཀྱི་མདོ་སྤེ་འདི་ཉིད་ཡུམ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་མིན་ནོ་
ཞེས་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བར་དུ་དབྱེན་བཅུག་ནས་འབྱེད་པ་དང་། ཡུམ་
ལྟར་སྤྱང་བའི་མདོ་སྤེ་སྟོན་པ་དང་། བདུད་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་སྐྱེས་ནས་དེ་ལ་
འདོད་པ་སྤྱེད་དུ་བཅུག་པ་སྟེ་གསུམ་བཞག་གོ།

གཉེས་པ་ལ་ཡང་། རང་གཞན་གཉེས་ཀ་དང་། རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་
གཉེས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤེ་མ་ཉན་པ་སོ་དང་། སྤེ་མ་འཆད་པ་སོ་དང་འབྲེལ་
པ་གཉེས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉན་པ་སོ་འདི་བ་སོགས་ལ་
འདུན་པ་ཆེ་ལ། འཆད་པ་སོ་སྟོམས་ལས་ཆེ་བས་ཚོགས་པས་ཚོས་སྤྱོད་ལས་
ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་སོ་ཡུལ་འདིར་ཉན་འདོད་ལ་ཅིག་ཤོས་ཡུལ་གཞན་
དུ་འཆད་འདོད་པས་འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་དང་། ཚོས་གོས་སོགས་ལ་
འདོད་པ་རྩེད་ཞིང་ཚོག་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་
སོགས་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དག་གིས་དང་། དགོ་ཞིང་འདུན་
པའི་ཚོས་ཅན་གྱིས་དང་། དེ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་ཡུམ་འདི་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བར་མི་
འདོད་པ་དང་ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་གཉོང་པ་དང་དེ་ལ་སེར་སྤེ་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་

གོས་སོགས་འཆད་པ་པོ་ལ་སྦྱིན་འདོད་པ་དང་དེས་མི་ལེན་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་
ཚིག་མགོ་སློབ་པས་ཐམས་ཅད་གོ་ཞིང་ཚིག་ལྟར་མི་ལེན་པ་དང་། རྣམ་པར་
སློབ་པས་གོ་ཞིང་ཚིག་ལྟར་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་
རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་མི་ཤེས་པ་དང་།
སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་སར་སྦྱིན་བྱུག་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པ་དང་དེ་
ལས་བརྒྱུག་པས་དང་། སར་སྦྱིན་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་
དེ་ལས་བརྒྱུག་པས་དང་། ཚིག་དོན་མི་བརྗེད་པའི་གསུངས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་
པ་དག་གིས་དང་། དུམ་ཡི་གེར་འབྲི་བ་སོགས་ལ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་
དག་གིས་དང་། འདོད་པའི་འདུན་པ་སོགས་སྦྱིབ་པ་ལྟ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་
བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་པས་ཚོས་སྦྱོད་ལས་ཉམས་པ་སྟེ་བརྟུ་བཞི་བཞག །

གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གཅིག་ཤུས་དབེན་པ་དང་འཁོར་གྱིས་
འདུ་འཇི་ལ་སོགས་ལ་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཉན་པ་པོ་འཆད་པ་པོའི་རྗེས་
སྤྱ་འབྲང་བར་འདོད་བཞིན་དུ་དེའི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཉན་པ་པོའི་
སྤྱི་བཞིན་དུ་རྗེས་སྤྱ་འབྲང་བ་སྟེ་འབྲང་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཟང་ཟིང་
ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་སྤྱིར་ཚོས་སྟོན་འདོད་པ་དང་དེ་སྦྱིན་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
དང་། གང་ན་སྟོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོགས་སྤྱ་འགོ་བར་འདོད་པ་དང་
དེར་འགོ་བར་མི་འདོད་པས་དང་། གང་ན་སྤྱ་གོ་སོགས་དང་ཚོས་རྒྱན་སོགས་
ཡོད་པའི་སྟོགས་སྤྱ་འགོ་བར་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་དང་། འཆད་པ་
པོ་གཙོ་བོར་མངའ་བོ་སོགས་ཀྱི་བྱིམ་ལ་ལྟ་ལ་ཉན་པ་པོ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཚོགས་

པས་ཚོས་སྐྱོད་ལས་ཉམས་པ་བདུན་བཞག །

གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ལྷག་བསྐྱེད་ན་
གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་གི་འགོ་བར་འགོ་བ་ལ་བྱིར་སྐྱོགས་པ་སྟེ་མི་མོས་ཤིང་སྐྱོ་
བ་དང་། ལྷ་རྣམས་དང་ཞི་བ་ཅམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་བརྟེན་ན་བདེ་འགོར་འགོ་བ་
དང་རྒྱུན་ལྷགས་སོགས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རང་དོན་དུ་ཡིད་བདེ་སྐྱེ་བ་གཉིས་
སྟེ་བཞག་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཞི། ལམ་མ་ལྷགས་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་
ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་
དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་
གྱི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྐྱོར་བ་སྐྱོམ་པ་པོ་
ལ་དགོངས་པ་མཛད་པའི་མཐར་འཐད་པར་ལུམ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་རྣམས་སྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་འདིག་ཉེན་སྟོན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་
ལས།¹ རབ་འགྱུར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གང་འདི་སྐྱོད་དུ་
ཤེར་བྱིན་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ་འདིག་ཉེན་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
བཀའ་སྩལ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་རི་ལྟར་ཤེར་བྱིན་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱེད་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༡༥། ཉི་མེད་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེད་ ༢༡༦་༡༧།

བར་བཞིན་པ་ལགས། རི་ལྟར་འདིག་རྟེན་སྟོན་པ་ཡིན། ཞེས་བྲིས་པའི་ལན་དུ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོ་འདིས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྟུ་སྐྱེད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མཚན་སྐྱོར་¹ བ་དང། རོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
མི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། ཡོན་ཏན་སྟོན་མི་མཚན་ཉིད་བཅས། ཞེས་བཤད་¹ པ་
ན། སྐྱོར་བའི་སྟོན་གྱི་འོག་ཏུ་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་
ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་སྲང་བ་དང་སྟོན་དོར་བའི་སྟོན་སྐྱོར་བ་
རྣམས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་བྱིད། ཞེས་བཤད་པ་ལ། ལོ་རིམས་བཞིན་
དུ་ཡོན་ཏན་དང་སྟོན་སྲང་བ་དང་དོར་བས་སྐྱོར་བ་རྣམས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་
མི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སྟོན་གྱི་འོག་ཏུ་དེ་དག་གི་
མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་ངོ་བོའི་སྟོན་སྐྱོར་མདོར་བསྟན། དབྱེ་བའི་སྟོན་སྐྱོར་སྐྱོར་བར་
བཤད། གངས་གྱི་སྟོན་སྐྱོར་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་མི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་སྐྱོར་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་མདོར་
བསྟན་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་བཤད་པ་ལ། གང་གིས་མཚན་དེ་མཚན་ཉིད་དུ། ཞེས་

¹ ག་༤༥་བ་༡་སྐྱོར་བ་དང། བ་༤༤་བ་༡་སྐྱོར་བ་དང། ག་༤༥་བ་༥་སྐྱོར་
² ག་༤༥་བ་༥་ཞེས་བཤད་པ་ན། བ་༤༤་བ་༥་ཞེས་བཤད་པ་ན། ག་༤༥་བ་༤་ཞེས་བཤད་པ་
³ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟུངས། ༥༩། ཤེར་བྱིན་མ། སྟོན་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་གོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༥༤༥་༥།

སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྐོན་ས་བཤད་པ་ལ། ། བྱེད་པར་སྐྱབ་པས་
འདིས་སྐྱོར་བ་རྣམས་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན། ཤེས་པ་དང་། བྱེད་པར་དང་།
བྱེད་པ་དང་། ལས་སུ་སྐྱབ་པས་དེ་རྣམས་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་
གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་གསུངས།
གཞུང་དོན་ནི། རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཤེས་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་གྱི་
ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལས་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་
འབྱོར་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིད། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་
བའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་གྱི་སྐོན་ས་དབྱེ་བ་དུ་མ་
ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་ཤེས་མཚན། བྱེད་མཚན། བྱེད་མཚན། རོ་
བོ་ཉིད་མཚན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད།

སྐྱེད་དོན་ལ། མཚན་མཚོན་གྱི་རྣམ་གཞག །མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྟོན་དུ་
འགྲོ་ཚུལ། དེའི་ས་མཚམས་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དགག་
གཞག་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དུ་
མར་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཤེས་མཚན། བྱེད་མཚན། བྱེད་མཚན། རོ་བོ་ཉིད་མཚན་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེས་ཕྱིན་ལ། སྐོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༤༡།༤།

རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་བཏོན་ན། ཤེས་མཚན་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་
ཉིད་དུ་ཐལ། སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་སྤྱིར་བཏོན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚོས་
ཅན། ཤེས་མཚན་དུ་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏོན་ན། རྒྱལ་བ་ཁས་
འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏོན་ན། དེས་གཞན་ལ་རིགས་འགྲེལ།

ཁ་ཅིག །སྤྱིར་བཏོན་པོ་དང་སྦྱོར་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ཐབས་
ཤེས་ཀྱི་རིགས་རྟོགས་པས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར། ལམ་ཤེར་སྤྱིར་
བཏོན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྦྱོར་ཉིད་རྟོགས་མ་སྤོང་བའི་
བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་དེས་
པའི་སྤྱིར་བཏོན་དེ། མཚན་ཉིད་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས་ཉོན་མོངས་
རྟོགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི།
ལམ་ཤེར་སྤྱིར་བཏོན་གྱི་རྣམ་འབྱོར་དུ་མཚོན། སྤྱིར་བཏོན་པོ་དང་སྦྱོར་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་སོགས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཅན་གྱི་རིགས་རྟོགས་པས་ཟིན་པའི་
སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བཏོན་ལ་འབྲེལ་སྟེ། དེ་ནི་གཙོ་ཆེ་
བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏོན་གྱི་

ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་བྱས་པ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེན། ཤེས་མཚན། རྒྱལ་མཚན།
བྱེད་མཚན། རོ་བོ་ཉིད་མཚན་རྣམས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་
རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱེད་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་སྤྱིར་བཏོན་གྱི་ཤེས་མཚན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏོན་ཏེ། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་

གཞི་ཤེས་སྐྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་ཡིན་པའི་བྱིད། འདོད་ན། ཐེག་ཚེན་གྱི་ཚོགས་
ལམ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཚེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
འབྱོར་དུ་ཐལ། ཐེག་ཚེན་གྱི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིད། འབྲུག་པ་ཁས། གཞན་ཡང་།
ཤེས་མཚན་དེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཚེན་གྱི་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་
བཞིར་འབྲེད་རིགས་པའི་བྱིད། འདོད་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་
དུ་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་དེ། སྐྱོན་སྲ་མ་དེ་མི་འཇུག་སྟེ། མཚོན་བྱ་བཞི་འབྲུག་པ་སྐོ་བཞི་ཅི་བ་
གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་པའི་བྱིད། གཞན་ཡང་། མི་རྟག་པ་བྱམ་པའི་སྐྱེ་འཚོན་
ཉིད་དང་། ལྟོ་སྒྲིར་བ་བྱམ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། བྱམ་པའི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་དང་བྱམ་པའི་སྐྱེ་འཚོན་ཉིད་ཡོད་པའི་བྱིད། འདོད་ན། ཀ་བ་ཚོས་
ཅན། བྱམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིད། འབྲུག་པ་ཁོད་ལྟར་ན་
སོང་། ཐེག་ཚེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
ཚོས་ཅན། ཁོད་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ། ཁོད་ཤེས་མཚན་ཡིན་པའི་
བྱིད། འབྲུག་སྟེ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་
བས་ཐ་དད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། འདོད་ན། སྐྱེ་འཚོན་རྟོག་པ་ཚོས་
ཅན། ཐེག་ཚེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་ཐལ། ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་བྱིད། འབྲུག་པ་ཁོད་ལྟར་ན་ཡོད། ཅེས་བེར་ན། ཐལ་འགྲུར་བྱི་མ་གཉིས་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་པའི་ཕྱིན་པ། སྐྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩་༡༩།

ལ་རྩ་བར་མ་བྱུང།

མཚོན་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཉི་ཤུ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ།
དེ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་བས་བསྟན། ཚོས་སྐྱེའི་
རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་སྐྱོར་བ་ནི་མཚོན་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་
མཚན་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། རོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་སྐྱབ་བྱེད་
ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི། བསམ་མི་བྱུང་སོགས་
བྱང་བར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་དང་། བན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བསྟན། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དང་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞིའི་
སྟོང་དུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་
དང་། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་
ཚོས་བསྟན་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། བྱེད་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་
ཉི་ཤུ་མཚན་གཞི། ཚོས་སྐྱེའི་རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པར་མཚོན། རོན་གཉིས་
ཕུན་ཚོགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། །ཞེས་མཚོན་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར།

དེ་འགོག་པ་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། །སྐྱོར་བཤད་པའི་སྐྱོར་བ་ཉི་ཤུ་སོ་ཡང་
མཚན་གཞིར་རུང་མོད་ཀྱི། །སྐྱོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་སོས་རྩ་བའི་དགོངས་
པ་བཀའ་བ་ལྟར་ན་ནི། རོ་སོ་ཉིད་བཅུ་བྱུག་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་བྱ་གཉིས་

༡ རྒྱ་འབུམ་བར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཟེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་སོ་རྒྱུ། ༩༥༡ པ།

ཀར་སྟོན་པར་གསལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་སྟབས་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་
མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོར་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་
བས་མཚན་གཞི་ལ་མཚན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བསྟན་པར་འཆད་པ་
སོགས་འཐད་པར་མི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། ཞེས་
སོགས་གྱིས་མཚོན་བྱ་ཁོན་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་མཚན་ཉིད་དང་མཚོན་
བྱ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟེན་པོ་ལྟེན་བཅུ་དྲུག་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྟོར་བ་དག་ཀྱང་མཚོན་པས་ན།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་མཚན་
ཉིད་མ་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་
སོགས་གྱིས་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྟོར་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན།
སྟོར་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་ལམ་ཤེས་སྟོར་བའི་
མཚན་ཉིད་བསྟན། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་ནས། ཞེས་སོགས་གྱིས་རྣམ་
མཁྱེན་སྟོར་བའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཤུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་རྣམ་
པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོར་བ་
རྣམས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚོན་པས་ན་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༤༦་༢༠།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༤༧་༢༠།

བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ།^༡ ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོར་བ་དག་ཀྱང་མཚོན་པས་ན་ཤེས་པའི་
མཚན་ཉིད་ལམ་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་བ་གྲུབ་སྟེ།^༡ ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོར་བ་དག་ཀྱང་མཚོན་པས་
ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་མཚན་གཞི། སངས་རྒྱལ་འབགས་པའི་
རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཞེས་མཚོན། ཞེས་གསུངས། དེ་འགོག་
བ་ལ། རྣམ་བཤད་ལས།^༡ སངས་རྒྱལ་འབགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་
སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན་པ་སོགས་ཀྱང་འབགས་སེང་གཉིས་ཀའི་འབྲེལ་བའི་ཚིག་
དོན་ལ་མི་གསལ། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དེ་མི་འཐད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ཚད་མས་ངེས་ནས།
དེ་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་

^༡ བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུང་མ། ༥༥། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༧༠།
^༢ བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུང་མ། ༥༥། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༧༠།
^༣ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་མཚན་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྣོད་པོ་རྒྱན། ༧༤༥།
^༤ ག་༤༥་བ་༥་དེ་རྣམ་མཁྱེན། བ་༤༥་བ་༥་དེ་རྣམ་མཁྱེན། ཀ་༤༥་བ་༥་དེ་རྣམ་མཁྱེན།

རྒྱུར་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིང་། རྟགས་འབྲུང་དོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་། རྣམ་བཤད་ལས།¹ བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་དང་བཅས་
པ་སོགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཞན་དོན་ལུན་ཚོགས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་ཚུལ་དེ་
ལྟར་དུ་མཚོན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེར་བྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅམ་དང་། མཁྱེན་
པ་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བ་ཅམ་ཚད་མས་ངེས་ན། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུར་
ཐག་ཚོད་དགོས་པའི་བྱིང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། མཚན་གཞི། མཚོན་བྱ། མཚན་ཉིད། རི་ལྟར་
མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་གྱིས་དབེན་པའི་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཅུ་དུག་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་
དང་མཚན་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲིབ་དང་། རྐྱེད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྐྱོར་བའི་མཚན་
ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱོར་བ་ནི་ལམ་ཤེར་བྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་
ལ་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སེམས་དཔའི་
རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་སྐྱོར་བ། ལམ་ཤེས་སྐྱོར་བ། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱོར་བ། ཉན་རང་
གི་སྐྱོར་བ་ལས་འབྲུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་སྐྱོར་བ། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་¹བྱེད་
ལས་འབྲུང་བར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོར་བ་རྣམས་ལ་སྐབས་འདིར་མཚོན་བྱ་
ཞེས་བཤད་དོ། །

¹ ལྷ་འབྲུམ་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། རྣམ་བཤད་སྣོད་པོ་རྒྱན། ༩༥༥་པ།
² ལ། ༦་ན་ ༣་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ ༧་༥་ན་ ༣་གཞན་དོན་དུ་བྱེད་པའི་ ༧་༧་ན་ ༥་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་

གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་
ཞི་ལྷག་རླང་འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་
རྒྱང་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ཉོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྤོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་
རྒྱང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་
རྒྱང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བསམ་མི་བྱབ་སོགས་
ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། བན་བདེ་སྦྱོབ་
སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
རྣམས་སྐབས་འདྲིང་མཚན་ཉིད་ཡིན་འོ། །

བཞི་པ་ལ། སྤྱིའི་ངོས་འཛིན་དང་། སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
བཅུ་བྲག་མཚན་གཞི། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མཚོན། རང་གི་ཐོབ་
བྱར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་རླང་
འབྲེལ་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་བཞི་མཚན་

གཞི། སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བར་མཚོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་
དམན་གྱི་རྫོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་
ཡང་། ཉོན་མོངས་ཉམས་དང་མཚན་མ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་
དང་། །དབེན་དང་། །ཞེས་པས་མཚན་གཞི་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་
བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་བསྟན་ལོ། །

དཀའ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞན་
དོན་གྱི་གོ་ཚུགས་ཀྱི་དཀའ་བ་སོགས་སྐབས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ལུ་མཚན་
གཞི། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོར་བར་མཚོན། །སྒྲོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་
ཀྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་
ཡང་། །དཀའ་དང་ངེས་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་དམིགས་དང་། །མདོན་པར་
ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། །ཞེས་པས། །མཚན་གཞི་དང་། །སྒྲོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་
སོགས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དེ་བསྟན་ལོ། །དམིགས་པ་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གཞི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་སོགས་
རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་
བདུན་མཚན་གཞི། །རྣམ་མཐུན་གྱི་སྒྲོར་བར་མཚོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་
ཀྱི་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་གང་རུང་ལ་
དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་ཡང་། །དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་
གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་གཞི་དང་། །དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་

ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དེ་བསྟན་ནོ། །

ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་བཅུ་
ལྷག་མཚན་གཞི། དེ་ཉན་དང་གི་སྐྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྐྱོར་
བར་མཚོན། བསམ་མི་བྱུང་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་
རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་ཡང་། བསམ་མི་བྱུང་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་
ཉིད་^༡བསྟན། དེ་བཅུ་ལྷག་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་
ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོར་བར་མཚོན། བན་བདེ་སྐྱོབ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཁྱད་
པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པ། དེ་ཡང་། བན་དང་།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དེ་བསྟན་ནོ། །མཚན་གཞི་རྣམས། ཉོན་མོངས་
རྟགས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན།

ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་ལྷག་རྒྱང་འབྲེལ་ཐོབ་དགོས་
པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
ལ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྐྱོར་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་བ་ཐོབ་དགོས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཁོ་ན་ལེ། བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐབས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། སྐྱིན་པའི་གོ་སྐྱབ་ཀྱི་ནང་ཚན་

¹ ལ་༦༥ན་པ་མཚན་ཉིད། ལ་༧༠ན་པ་མཚན་ཉིད། ལ་༧༧ན་པ་མཚན་གཞི།

དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྒྱིན་པའི་གོ་སྐྱབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཉེ། སྒྱིན་པའི་གོ་
སྐྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གཅིག་པེས་པར་སྐྱ་མེད་རྫོགས་
བྱང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན་དེའི་རྒྱུར་ལུམ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ལ་འཇུག་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་
ལ་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པའི་ལུས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས་པས་དེ་ལ་
ཤེས་མཚན་དང་། དེ་ལ་ཡང་གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པའི་ལུས་པ་མི་སྣང་
ན་རྫོགས་པ་ཅམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པ་
ལ་བྱེད་མཚན་དང་། ལུས་པ་དེ་གཉེས་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་འཇུག་ན་དཀའ་
བ་དུ་མར་སྐྱེད་དགོས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་རྫོགས་པས། དེ་མེད་
པར་ཤེས་པ་ལ་བྱང་མཚན་དང་། སྐྱོར་བ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤངས་རྫོགས་ཅི་ལྟ་བུ་
དང་སྣན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམ་བསྟན་དགོས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཤེས་པ་སྐྱོར་བ་སྐྱོམ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདིས་མཚན་ཉིད་
གཏུན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་པ་དང་གྲངས་པེས་ཡང་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད།
སྐྱོར་བ་སྐྱོམ་པེས་ཀྱིས་འདི་སྐྱོན་དུ་བཏང་ནས་སྐྱོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་དབྱེ་བའི་སྐོན་སྐྱུས་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་མཚན། བྱང་
མཚན། བྱེད་མཚན། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་
སྐྱོར་བའི་ཤེས་མཚན། ལམ་ཤེས་སྐྱོར་བའི་ཤེས་མཚན། རྣམ་མཁྲིན་སྐྱོར་བའི་

ཤེས་མཚན་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་མཚན་སྐྱོད། ཅུ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་
 ཚེན་གྱི་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱུས་བརྗོད་རིགས་གྱི་སྐྱོན་ས་བཞིར་སྤྱེ་བ་དེ་
 ལ་ཤེས་མཚན་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རེ་
 ཞིག་དང་པོར་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་སྐྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་དེ་འཆད་
 བར་བྱེད་དོ། །ཤེས་མཚན་སྐྱོར་བ་ལ། རྟེན་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁུན་
 བ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་བ་ལ་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་བ་ཉིད་གྱི་སྐྱོ་
 བས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་
 སོགས་གྱིས་བསྟན། གསུམ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྐྱོན་ས་བཤད་བ་ལ། རྟེ་
 བཞིན་གཤེགས་བ་འབྱུང་བ་^༡ དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་གཞི་
 ཤེས་གྱི་རྣམ་བ་བཅུ་བྱུག་ཡོད་པའི་དང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་བས་སེམས་
 དཔའི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་སྐྱོར་བ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱོབས་སོགས་
 འབྱུང་བ་ཤེས་བ་དེ་སྐྱོན་བ་ལ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིས་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱོབས་བཅུ་བསྐྱེད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 དོན་བཤད་བ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་

^༡ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། སྐྱོབ་དཔོན་ཤེར་གཤེགས་པའི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༧༧༥
^༢ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། སྐྱོབ་དཔོན་ཤེར་གཤེགས་པའི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༧༧༥
^༣ ག་༤་བ་༥་འབྱུང་བ། བ་༥་བ་༤་འབྱུང་བ་དང་། ག་༤་བ་༤་འབྱུང་བ།
^༤ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༥། ཉི་མི་ཁ། སྐྱོན་བ་བཅོམ་སྟོན་འདས། ཉི་མི། ༤༧༥༧༧
^༥ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། སྐྱོབ་དཔོན་ཤེར་གཤེགས་པའི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༧༧༥

གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བའི་ཤེས་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཛིག་རྟོན་དམ་པར་འཛིག་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།¹ རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་འཛིག་རྟོན་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་བ། རབ་འབྱོར་སྤང་པོ་ལྷ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཛིག་རྟོན་དུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོགས་ནས། ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་འཛིག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན། རབ་ཏུ་འཛིག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འཛིག་རྟོན་འཛིག་མེད་བདག་ཉིད་དང། །ཞེས་དང།¹ འཛིག་རྟོན་འཛིག་པ་མེད་པ་དང། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ།¹ རབ་འབྱོར་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་གངས་མེད་སེམས་ཅན་གཞལ་དུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སྐྱོད་པ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་པ་དང། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་དང། །ཞེས་དང།¹ སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་པ་དང། ཞེས་གསུངས།

¹ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 32། ཉི་མེ་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ 692། 76།
² བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 43། ཤེས་ཕྱིན་ལ། སྐྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 343་3།
³ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 32། ཉི་མེ་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ 692་7།
⁴ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། 43། ཤེས་ཕྱིན་ལ། སྐྱོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 343་3།

བཞི་བ་སེམས་བསྐྱུས་པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཤེས་བ་ནི།^༡ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་གདགས་པས་གདགས་པར་འགྱུར་བ་གཟུགས་ཡོད་པའམ། ཞེས་བ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་བསྐྱུས་པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་པས་བསྐྱུལ། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་བསྐྱུས་པ་དང་སྤྱིར་བཏགས་དང་། ཞེས་དང་།^༢ སེམས་བསྐྱུས་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

ལྷ་བ་སེམས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་བ་ནི།^༣ རབ་འབྱོར་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་བསྐྱུས་པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། མི་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་དང་།^༤ སེམས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

དུག་པ་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། གཉི་ལྷུག་དང་བཅས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་སྦྲོས་

^༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༡༥༽ ཉེ་ཁྲི་ཁ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༤༡༠༡༡།
^༢ བསྐྱུན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༤༡༽ ཤེ་ཕུན་ལ། ལྷོ་བ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༤༣་༣།
^༣ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༡༥༽ ཉེ་ཁྲི་ཁ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༤༡༡་༥།
^༤ བསྐྱུན་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༤༡༽ ཤེ་ཕུན་ལ། ལྷོ་བ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༡༤༣་༥།

བྲལ་གྱི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ།¹ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་གཉི་ཟུག་དང་བྲལ་བ་ལ་གཉི་ཟུག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆགས་བཅས་སོགས་དང་། ཞེས་དང་།² སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱུས་བསྐྱུས་པ་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

དགུ་པ་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤེས་པ་སྟོན་པ་ལ།³ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་པ་རོལ་དང་གང་ཟག་པ་རོལ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་ཆེན་དང་། ཞེས་དང་།⁴ སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས།

¹ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༤༡༥།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༩།
³ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༤༡༥།
⁴ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༩།

བཅུ་བ་སེམས་ཚེན་པོར་གྱུར་བ་ཤེས་བ་ནི།¹ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་པ་རོལ་
 དང་གང་ཟག་པ་རོལ་རྣམས་གྱི་སེམས་ཚེན་པོར་གྱུར་བ་ལ་སེམས་ཚེན་པོར་
 གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་
 སོགས་གྱིས་བཤད། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཚེན་པོར་གྱུར་དང་། ཞེས་
 དང་།² སེམས་ཚེན་པོར་གྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་གཅིག་པ་སེམས་
 ཚང་མེད་པ་ཤེས་བ་དེ་སྟོན་པ་ལ།³ སེམས་ཚང་མེད་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཚང་མེད་དང་། ཞེས་དང་། སེམས་ཚང་མེད་པ་དང་།
 ཞེས་གསུངས། བཅུ་གཉིས་པ་སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཤེས་བ་ནི།⁴ སེམས་
 བསྟན་དུ་མེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྣམ་
 ཤེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་།⁵ སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས།

བཅུ་གསུམ་པ་སེམས་བཟླར་མེད་པ་ཤེས་བ་ནི།⁶ སེམས་བཟླར་མེད་པ་ལ།
 ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སེམས་བཟླར་མེད་དང་།

¹ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། རྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༤༩༦་༥།
² བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེས་ཕྱིན་ཟ། རྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༩་༥།
³ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། རྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༤༩༥་༥།
⁴ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེས་ཕྱིན་ཟ། རྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༩་༥།
⁵ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། རྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༤༩༥་༥།
⁶ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེས་ཕྱིན་ཟ། རྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༩་༥།
⁷ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། རྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༤༩༥་༥།

ཞེས་དང་།¹སེམས་བསྐྱར་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅུ་བཞི་པ་སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ནི།²སེམས་གཡོ་བ་དང་། འདུ་བ་དང་། བཀྲམ་པ་དང་། བརྩམ་པ་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཤེས་པ་སྟེ། གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། ཞེས་དང་།³སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཅོམ་ལྷ་པ་སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པ་ནི།⁴རབ་འགྱུར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་མཐུན་ཏོ། །གཟུགས་ཇི་ལྟར་མཐུན་ཅེན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མ་ཞོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། འབད་པ་མེད་པ་དང་སྟོམ་པ་མེད་པ་དང་། དམིགས་སུ་མེད་པ། ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་མཐུན་ཏོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས། ཞེས་དང་།⁵གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཞེས་གསུངས།

བཅུ་དྲུག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་གིས་རྟོགས་པ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་བཏགས་པའམ་འདོགས་པ་ཤེས་པ་ལ།

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩།
² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༤༩༤།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩།
⁴ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༤༩༤།
⁵ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩།

དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྤྱད་པ་དང་།
དེ་བཞིན་ཉིད་མཚོག་ཏུ་མཁུན་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་
གཞི་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དེ་སྟོན་པ་ལ།¹རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཡོ་བ་དང་།
འདུ་བ་དང་བཟམ་པ་དང་། བཅུམ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤང་པོ་
དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
དོ། །ཞེས་སོགས་དང་།²དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོགས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་
དང་།³ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་
སོ། །ཞེས་དང་།⁴དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པས་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་།⁵མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གསུངས་
སོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་སྤྱི་མ་བཞིས་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དེ་བསྟན་འོ། །

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། །གཞན་ལ་བསྟན་
པ་ཞེས་བྱ་འདི། །ཞེས་དང་།⁶དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་
དེ་གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་
པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དེ་རྩ་བས་

¹ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༤༩༩།
² བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩། བརྒྱད་སྟོང་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བརྒྱད་སྟོང་ཀ། ༩༩༩།
³ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩། བརྒྱད་སྟོང་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བརྒྱད་སྟོང་ཀ། ༩༩༩།
⁴ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩། བརྒྱད་སྟོང་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བརྒྱད་སྟོང་ཀ། ༩༩༩།
⁵ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩། བརྒྱད་སྟོང་ཀ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བརྒྱད་སྟོང་ཀ། ༩༩༩།
⁶ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༩། ཤེས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལོ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༩༩།

ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
 བ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར། དེ་གང་ཡང་རུང་བ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་
 སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་སོ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་
 དཔའི་རྣམ་འབྱོར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། གཉིས་སྟོང་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས་པའི་ཐེག་ཚེན་གྱི་སྟོང་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དེ་
 སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེར་བསྐྱུས་པ་དང་ཕྱིར་བལྟས་དང། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱན་མཐའི་བར་
 ཚད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་
 དོན་དམ་པར་འཛིག་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་
 འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྟོང་བའི་
 ཡུལ་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་
 བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པ་ཤེས་པའི་བར་
 དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གི་ནང་ནས། ཤེས་བ་སྟེ། གཤམ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། ཞེས་
པའི་དོན་ནི། ལྟ་བུ་ཞུས་པ་ལྟར་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་ཞིང་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཚོས་ཅན། སེམས་དཔའི་
རྒྱུད་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་ལ། ལྟ་བུ་གྱི་དབྱེ་བ། བརྟུ་བ། གང་ཟག་གང་
གི་ཡིན་པ། སྐྱབ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་འདྲིང་སུ་སྟེགས་
གྱི་སྟོན་བརྟོག་གོ་བ་དུག །རྗེས་སྟོག་བ་དུག །སྟོམས་འཇུག་བ་དུག་སྟེ་བཙོ་
བརྒྱད་གྱི་བརྟན་བ་དར་བའི་དུས་སུ་ལྟ་བུ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་
བྱུང་བར་ཚངས་པའི་བ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་གྱི་མཐར་
རྟོག་པའི་ལྟ་བ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། ཕྱི་མའི་མཐར་རྟོག་པའི་ལྟ་བ་ཞེ་བཞི་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྐབས་སྟེ། རྟོག་པར་སྐྱབ་བ་རྣམས་གྱི་བཞི། ལ་ཅིག་རྟོག་པར་སྐྱབ་
བ་རྣམས་གྱི་བཞི། རྒྱ་མེད་པར་སྐྱབ་བ་རྣམས་གྱི་གཉིས། མཐར་དང་ལྡན་མི་ལྡན་
རྣམས་གྱི་བཞི། ལྟ་སྟོང་མི་སྟོང་རྣམས་གྱི་བཞི་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེའི་ཡང་། དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་བསམ་གཏན་བ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོན་
གནས་རྗེས་འབྲུག་གྱི་མདོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་དང་། བཞི་བཅུ་
དང་། བརྒྱད་ཅུ་འབྲུག་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མདོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་

༡ ག་༢༥་བ་༥་མཐར་རྟོགས། ག་༢༥་བ་༥་མཐར་རྟོགས། ག་༥༩་ན་༡་མཐར་རྟོགས།

ཅན་ཁ་དོག་བཟང་བ་དང་ཅན་པ་རྣམས་དེ་དང་དེར་སྐྱེས་པ་མཐོང་ནས་བདག་
དང་འདིག་རྟེན་རྟག་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚངས་ཅེན་གྱི་འཁོར་འགའ་ཞིག་མིར་སྐྱེས་ཏེ་མངོན་ཤེས་
བསྐྱབས་ནས་བལྟས་པས་ཚངས་པ་ཅེན་པོ་མ་ཤི་བར་མཐོང་ནས་ཚངས་པ་
ཅེན་པོ་ནི་རྟག་ལ་སྟོག་གཞན་རྣམས་ནི་མི་རྟག་གོ་སྟུང་བ་དང་། ཚངས་པ་ཅེན་
པོ་འི་འབྲུང་བ་ཅེན་པོ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་ཅིང་སེམས་མ་འགགས་པར་མཐོང་ནས་
འབྲུང་བ་རྣམས་ནི་མི་རྟག་ལ་སེམས་རྟག་པར་སྟོབ་དང་། འདོད་ལྟ་ཅེ་བས་རབ་
ཏུ་བསྐྱས་པ་ཞིག་ཤི་ནས་མིར་སྐྱེས་ཏེ་མངོན་ཤེས་བསྐྱབས་ནས་བལྟས་པས་
རང་གི་སྤར་གྱི་རྒྱ་བོ་རྣམས་མ་ཤི་བར་མཐོང་ནས་སྟོབ་ཅེ་བས་བསྐྱས་པ་རྣམས་
ནི་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྣམས་རྟག་པར་སྟོབ་དང་། ལྷ་སྟོགས་ལ་ཡིད་འཁྲུལ་བ་ཁ་
ཅིག་ཤི་ནས་མིར་སྐྱེས་ཏེ་མངོན་ཤེས་བསྐྱབས་ནས་བལྟས་པས་གཞན་རྣམས་
མ་ཤི་བར་མཐོང་ནས། ལྷ་སྟོགས་ལ་ཡིད་འཁྲུལ་བ་དག་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྣམས་
རྟག་གོ་སྟུང་དུ་སྟོབ་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་སྣང་སྐྱེས་པའི་བྲང་
སྟོང་འགའ་ཞིག་གིས་མངོན་ཤེས་བསྐྱབས་ནས་བལྟས་པས་རང་གི་ལུས་གྱི་
རྒྱ་སྤྲ་མ་གང་ཡིན་མ་མཐོང་ནས་རང་གི་ལུས་རྒྱ་མེད་སྟོང་བྲང་དུ་བྲུང་བར་སྟོབ་
བ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཚར་དང་རྒྱང་སོགས་སྟོང་བྲང་དུ་བྲུང་ཞིང་
ཤིང་རྣམས་ལ་རེས་འགའ་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་བརྒྱུད་དེ་སྟོང་བྲང་དུ་བྲུང་
བར་སྟོབ་པ་རྟོག་གི་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། སྤྱི་རྒྱུ་ལོ་ལའི་དྲང་སྲོང་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་
འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐའ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་སྐྱམ་དུ་
ཡང་དག་པར་འཚོལ་བ་ན་འཇིག་པའི་བསྐྱལ་བ་དྲན་པའི་ཆེ་མཐའ་ཡོད་པའི་
འདུ་ཤེས་འབྱུང་། འཆགས་པའི་བསྐྱལ་བ་དྲན་པའི་ཆེ་མཐའ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་
འབྱུང་། ཡང་དེ་དག་ལུས་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ཡང་དག་པར་འཚོལ་བ་ན་འོག་ཏུ་
མནར་མེད་མན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ཞིང་། སྤྱིང་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཡན་
ཆད་ལས་མ་མཐོང་ཞིང་། ཐད་ཀར་ཐམས་ཅད་པ་རོལ་བྱད་པའི་མཐའ་མ་མཐོང་
བ་དེའི་ཆེ་འོག་དང་སྤྱིང་དུ་མཐའ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་། ཐད་ཀར་མཐའ་
མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བའོ། །

ལྟ་བུ་ནི། སྤྱི་མ་བྱང་བ་དང་། རྟོག་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་། སྤྱི་བྱང་
བ་རྣམས་པར་མ་ངེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཅན་ཞིང་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་བཞི་ལས་མངོན་
པར་མཐོ་བའི་ལམ་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་། ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བདེན་པ་
བཞི་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་དྲི་བ་དྲིས་པ་ན་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་གསལ་པོ་མི་འདེབས་
པར་གཏམ་རྒྱུང་ལ་སྐྱུར་ཞིང་བདག་གིས་ལྟ་མི་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་དུ་ལྟ་
བའོ། །དེ་དག་མདོར་བསྐྱུས་པའི་སྤྱི་མ་ནི། རྟོག་དང་ཁ་ཅིག་རྒྱ་མེད་དང་། །མཐའ་
ལྡན་དེ་བཞིན་ལྟ་མི་སྤོང་། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་སྐྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཅུ་དྲུག་ །མེད་པར་
སྐྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཅུ་དྲ། གཉིས་མིན་དུ་སྐྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་བཅུ་དྲ། ཆད་པར་སྐྱུ་བ་
རྣམས་ཀྱི་བཅུ་དྲ། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་སྐྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་རྣམས་སུ་ཡོད།

དང་པོ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་།
 གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་
 ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་
 གྱི་ལྟ་ངན་དང་། བདག་བདེ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་
 ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཅན་གྱི་བཞི་དང་། བདག་
 གཅིག་སྤུ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་དུ་ཡིན་པ་དང་། ཚད་མེད་
 པར་འདུ་ཤེས་པ་ཅན་གྱི་བཞི་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གཟུགས་
 ཅན་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་མེད། ཅེས་པ་ནས་བདག་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་བར་བརྒྱད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤ་
 མ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་ལ་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་
 ཞེས་སོགས་སྤྱར་ནས་ལྟ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། འདོད་པའི་མི་དང་
 ལྟ་དང་གཟུགས་ཁམས་པ་དང་གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཚེད་རིགས་བཞི་སྟེ་བདུན་
 པོ་རྣམས་མ་ཤིའི་བར་དུ་ནད་དང་འབྲས་དང་རླུག་རླུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཤི་
 བས་ཡི་མེད་དུ་ལྟ་བ་བདུན་པོ་དེ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་
 འདྲིམ་མེད་དུ་སྦྱོད་པས་ཆེ་འདི་ལ་གྲོལ་བར་ལྟ་བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་
 པས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་^༡གྲོལ་བར་ལྟ་བ་བཞི་སྟེ་ལྔ་ལོ། །དེ་དག་མདོར་བསྟུས་པའི་
 སྟོམ་ནི། འདུ་ཤེས་ཡོད་སྐྱབ་བཅུ་དྲུག་དང་། །མེད་དང་གཉིས་མིན་བརྒྱད་བརྒྱད་

^༡ ལ་པ་༣་བ་པ་འདི་ཉིད་ལས། ལ་པ་༥་ན་ཉ་འདི་ཉིད་ལ། ལ་པ་༧་བ་༣་འདི་ཉིད་ལས།

དང་། །ཚད་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བདུན། །ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བའི་ལྷ། །ཞེས་
བའོ། །ལྷ་ངན་རྒྱལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་འདི་དག་དོན་རྒྱལ་གི་སྐོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། རྒྱ། རྩོན་དུ་འགྲོ་བ། རྟེན། དུས། ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་བ། སྤྱིས་པའི་གནས་རྣམས་
གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉ། དང་པོ་ནི། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་།
གཉིས་པ་ནི། དམ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་སྤོན་དུ་སོང་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བརྟན་དང་རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བཞི་པ་ནི། འདས་པ་
དང་ད་ལྟར་¹བའི་དུས་ལ་དམིགས་ནས་སྤོན་གྱི་མཐར་རྟོག་པ་དང་མ་འོངས་
པའི་དུས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱི་མའི་མཐར་རྟོག་པ་དང་། ལྷ་བ་ནི། རྟག་ཚད་གྱི་
ལྟ་བ་དང་། རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བའོ། །

རྒྱལ་བ་ནི། བསམ་གཏན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བར་བཤད་དོ། །རྩ་
བ་ཤེས་རབ་ལས་ལྷ་ངན་རྒྱལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་དེ་དག་བཅུ་རྒྱལ་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་
བཤད་དེ། རྩོན་གྱི་མཐར་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བརྒྱད། སྤྱི་མའི་མཐར་ལ་བརྟེན་
པའི་ལྟ་བ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། བདག་འདས་པའི་དུས་
ན་བྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། མ་བྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་
ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་།
གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་
སྤྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་།

¹ ལྟ་བའི་ན་ལ་ད་ལྟར་བའི། ལྟ་བའི་ན་ན་ད་ལྟར་བའི། ལྟ་བའི་ན་ལ་ད་ལྟར་བའི།

མི་འབྲུང་བར་ལྟ་བ་དང། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་
 དང། བདག་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བ་དང། མི་ལྡན་པར་ལྟ་བ་དང། གཉིས་
 ཀར་ལྟ་བ་དང། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྲིར་ཉེ། ཅ
 བ་ཤེས་རབ་ལས།¹ འདས་དུས་བྱུང་མ་བྱུང་ཞེས་དང། །འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་ལ་
 སོགས་པར། །ལྟ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །སྡོམ་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །མ་
 འོངས་དུས་གཞན་འབྲུང་འབྲུང་དང། །མི་འབྲུང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་སོགས་
 པར། །ལྟ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །སྲི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྲིར། དེ་རྣམས་བརྩུ་བཞིར་ཡང་གསུངས་ཉེ། །སྡོམ་གྱི་མཐའ་ལ་
 བརྟེན་པ་བཞི། །སྲི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། །སྲི་འདས་ལ་བརྟེན་པ་བཞི།
 །ལུས་སོག་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་སྲིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས།¹ གང་
 འདས་པའ་ཚད་མཐའ་སོགས་དང། །རྟག་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་དག། །སྲི་དཔ
 འདས་དང་སྲི་མཐའ་དང། །སྡོམ་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྲིར། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང།
 མི་རྟག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང། གཉིས་ཀར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང། གཉིས་ཀ་
 མ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་
 མཐའ་དང་ལྡན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ། དེ་དང་མི་ལྡན་པར་ལྟ་བ་དང། གཉིས་
 ཀར་ལྟ་བ་དང། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་

¹ བསྟན་འབྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༡༥༽ དབྱ་མ་ཙ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱེ་བ། ཅ་བ་ཤེས་རབ། ༤༩་༡༤།
² བསྟན་འབྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༡༥༽ དབྱ་མ་ཙ། མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱེ་བ། ཅ་བ་ཤེས་རབ། ༤༩་༡༥།

མི། མོལ་བའི་བདག་མོངས་པན་ཆད་དུ་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། མི་འབྱུང་བར་
ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་མ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་
ཚམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ལུས་སྲོག་རྣམས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། རྣམས་
གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་ཚམས་སོ། །

གཉིས་པ་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ཐམས་ཅད་བསྟུ་ན། གཡོ་བ། འདུ་བ། བཟམ་པ།
བརྩམ་པའི་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཞིར་འདུ་སྟེ། མདོ་ལས། །སེམས་གཡོ་བ་
དང་འདུ་བ་དང་བཟམ་པ་དང་བརྩམ་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་
མཁུན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྱིར།

གསུམ་པ་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་།
མཐའ་དང་མི་ལྟན་པ་སྟེ་སྟེ་བ་སྟེ་མ་པན་ཆད་དུ་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མོངས་པན་ཆད་འབྱུང་བར་བདེན་པར་ལྟ་བ་གསུམ་ནི་གངས་ཅན་
གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཚམས་ལ་གཡོ་བའི་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་
ཚམས་རང་ལུལ་ལ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སྒྱིར། དེ་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་
དང་། མཐའ་དང་ལྟན་པ་སྟེ་སྟེ་བ་སྟེ་མ་པན་ཆད་མི་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་མོངས་པན་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་བར་བདེན་པར་ལྟ་བ་གསུམ་
ནི་རྒྱང་འཕེན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཚམས་ལ་འདུ་བའི་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཚམས་རང་ལུལ་ལ་དགག་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སྒྱིར། མཐའ་

༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ལ། རྫོན་པ་བཙེམ་ལྟན་འདས། ཉི་མེ། ༤༡༤།

དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བུ་གསུམ་ནི་གཅེར་བུ་བའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅིང་།
 དེ་རྣམས་ལ་བཟུང་བའི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྲ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་དགག་སྐྱབ་
 གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་དུ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། མཐའ་གཉིས་གང་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་
 པར་བདེན་པར་ལྟ་བུ་གསུམ་ནི་གནས་མ་བུ་བའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་བཅུ་མ་
 བའི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྲ་སྟེ། དེ་རྣམས་རང་ཡུལ་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་བཞག་པས་
 འབྲུག་པའི་ཕྱིར། ལུས་སྒོལ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་པའི་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་ཅིང་། རྗེས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་ལྟ་བུ་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དེ།
 བྱེ་བྲག་པས་གང་ཟག་གི་བདག་གཟུགས་ལེས་པོར་འདོད་ཅིང་གངས་ཅན་གྱིས་
 །ཤེས་རིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བདག་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། འཛིག་རྟེན་ནི་
 དེའི་ལོངས་སྐྱུད་བྱུར་བྱུར་པའི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཡིན་ཅིང་གོལ་བའི་བདག་
 ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་རྣམ་གངས་སུ་འདོད་
 དོ། །གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པར་
 ལྟ་བའོ། །

བཞི་པ་ནི། འདི་རྣམས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། འདི་དག་གིས་རི་ལྷོད་བཟུང་བའི་དོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
 ལུས་པས་ལན་ལུང་མ་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྷོད་བཟུང་བའདུག་པའི་ཕྱིར། ལན་
 ལུང་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྐོ་
 བས་དེའི་ལན་སྟོན་དགོས་པ་གང་ཞེས། །འདི་རྣམས་ལྟ་བུ་ལོ་དེ་དག་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྟོན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལྟ་བུ་ལོ་དེ་རྣམས་

ལྷན་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་བརྒྱུ་ལས་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་
གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྲིད་བརྟུན་འཛིན་ཏེན་མཐའ་དང་ལྷན་ནམ་ཞེས། །ལུས་ན་
རྒྱལ་བ་མི་གསུངས་བཞུགས། །གང་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཟབ་པའི་ཚོས། །སྤོང་མིན་
འགྲོ་ལ་མི་གསུངས་པ། །དེ་ཡི་སྤྱིར་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀུན་མཁུན་ཐམས་
ཅད་མཁུན་པར་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

དེས་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་བུ་གྱིས་མ་གོས་པ་ལ་འབད་
རིགས་ཏེ། དཀོན་མཚོག་བརྟེན་པ་ལས། །འོད་སྤྲང་འཛིན་མཚོགས་ལ་ལྟ་
བའི་རི་བོ་ཅམ་ནི་སྤྱི་ཡི། མཛོན་པའི་རྒྱལ་ཅན་གང་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བའི་དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེས་ལས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤོང་བ་ཉིད། །ལྟ་ཀུན་
དེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྤོང་བ་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་སྤྲུབ་ཏུ་
མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱུད་སྤྲོ་མཐུན་ །ཉོན་མོངས་
མོངས་བདག་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་སྐྱུར་བ་དང་། །དེས་གསུངས་ཚོས་ལ་
བརྟན་གང་དེ་ཀུན་ཞེན་ལྟས་བྱས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཁོ་ན་དེ། རྒྱུང་འཕེན་གྱིས་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སྤྱི་མའི་
མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་བཞིའི་མཚན་གཞི་འཐད་པ་གང་ཞེས། །དེའི་ལྟ་བ་
གཉིས་པ་རྒྱུང་འཕེན་ལ་སྤྱོད་རིགས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ལྟུབ། །འོད་མི་རུས་ཏེ།

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༦། སྤྱིས་རབས་གོ། མགོན་པོ་སྐྱེ་སྤྱུབ། རིན་ཆེན་སྲིད་བུ། ༡༤༧-༡༥༠
༢ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༧། དཀོན་མཚོགས་ཆ། སྤོང་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། དཀོན་མཚོག་བརྟེན་པ་བ། ༢༤-༣༥
༣ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། དབུ་མ་ཅ། མགོན་པོ་སྐྱེ་སྤྱུབ། ཅུ་ཤེས་རབ། ༡༤-༡༥
༤ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༠། སེམས་ཅམ་མི། རྩ་བཅོན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་སྤྲོ་མཐུན། ༤༥-༤༦

དེས་ཐར་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་
བདེན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ཞེན་ལྷུང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་
ཚེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཚད་མེད་ལམ་དེ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་
བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འདྲིར་བསྟན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤི་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་
བཀག་ནས་ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལ། རྟག་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དང་
འཇིག་རྟེན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་དང་།
གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དང་འཇིག་
རྟེན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་རྣམས་སྡོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་
པ་དང་། མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་
མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
རྣམ་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདེན་པས་སྦྱོང་ཞིང་
སྦྱི་བ་སྦྱི་མ་པའི་ཚད་དུ་འབྱུང་བས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སོ་སྦྱི་ཐ་མལ་པ་རང་
རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་
དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་དུ། ཞེས་སོགས་མུང་འདས་གྱི་མཐའ་ལ་

༡ ལ་པ་ལ་བ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལ་པ་ལ་བ་པ་ཐལ་ལོ། ཀ་༤༤་ན་༣་ཐལ།

བརྟེན་པ་དང་། རྗེས་གཅིག་པས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེས་བུ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
 རྗེས་ཡོད་དུ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་ཐ་དད་པས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་དེར་ལྟ་བུ་
 གཉིས་ལུས་སློག་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་ཟེར་ན། གཡོ་
 བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་
 དཔའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ན། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྲིད་གྱི་ཐལ་
 འགྲུང་དང་པོ་ལ་ཁྲབ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 འགྲུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ལ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇིག་
 རྟེན་དོན་དམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་སྒྱུར་བ་ཚོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་བདག་ཉིད་
 དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱངས་ཅན་གྱིས་བདེན་པས་སྟོང་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་པན་ཆད་
 དུ་འགྲུང་བས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་
 དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་རྣམས་འཐད་པ་གང་ཞིག། ལྷུང་འདས་གྱི་
 མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་དང་པོ་བྱངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་
 བ། དེས་དེ་ཁོ་ཁོ་རང་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དེས་སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་
 པ་བདེན་སྟོང་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལུང་མ་
 བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་བཅུ་བཞི་ལ་འཇིན་སྟངས་མི་མཐུན་པའི་ཁྲད་པར་མེད་པར་ཐལ།
 དེ་རྣམས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཇིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཚུངས་པའི་

ཕྱིར་ཉེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་དང། འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་དང། མི་རྟག་པ་དང།
གཉིས་ཀ་དང། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྗེས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་སྡོན་གྱི་མཐའ་
ལ་བརྟེན་པ་དང། དེ་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང། མི་ལྡན་པ་དང། གཉིས་ཀ་དང།
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྗེས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་སྡོན་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང།
གྲོལ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་གྲོངས་པན་ཚད་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀ་དང།
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྗེས་ཡོད་དུ་ལྟ་བ་རྣམས་སྲུང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་
པ་དང། ལུས་སྲོག་རྗེས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང། རྗེས་གཅིག་ཏུ་བདེན་
པར་ལྟ་བ་གཉིས་ལུས་སྲོག་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། གནས་མ་བྱའི་སྡེ་
པ་དེས། གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་
མེད་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་
ཞིག །སྡོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཞི་པ་གནས་མ་བྱེ་
བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སྡོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རང་རྒྱ་སྐབ་
པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །སྐབས་འདིར་བསྟན་
གྱི་འཛིག་རྟེན་དེ་སྡོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་བྱེད་པར་གསེར་སྲེང་ལས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཉེ། དེས་དེ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེས་
བྱམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་དེ་ལྟར་ཁས་
ལེན་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བདག་དང་འཛིག་རྟེན་རྟག་པར་ལྟ་བ། མི་རྟག་པར་ལྟ་བ། གཉིས་

གར་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་། དེ་མཐའ་དང་
 ལྟ་བ་དང་། མི་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་
 གྱི་མའི་མཐའ་དང་། མྱོལ་བའི་བདག་མྱོངས་པའི་ཆད་འབྱུང་བ་དང་། མི་འབྱུང་
 བ་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་སྐྱུང་འདས་གྱི་མཐའ་
 ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་སྟོག་རྗེས་གཅིག་དང་། རྗེས་ཐད་དུ་ལྟ་བ་གཉིས་ཀི་
 ལུས་སྟོག་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ཟེར་ན། བདག་དང་འདྲིག་
 རྟེན་མི་རྟག་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཚོས་ཅན། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བདག་དང་འདྲིག་རྟེན་མི་
 རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་དུ། དེ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་
 བ་ལ་རིགས་འགྲེལ།

གཞན་ཡང་། བདག་དང་འདྲིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟ་བ་པར་ཐལ། དེ་མཐའ་
 དང་མི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བ་རྣམ་
 དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། དེས་རིགས་འགྲེལ། །དེས་གཞན་རྣམས་
 ལ་ཤེས་པར་བྱལོ། །ཁ་ཅིག་། ལུས་སྟོག་རྗེས་ཐད་དུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བ་
 རྣམ་དག་ཏུ་ཐལ། དེ་རྗེས་ཐད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ལུས་སེམས་རྗེས་ཐད་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལུས་ཞིག་པ་ན་སེམས་ཞིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། རྗེས་སྤྱི་མ་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ལུས་སེམས་
 བདག་ཉིད་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྗེས་ཐད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 འདོད་ན། ལུས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར། གཞན་

ཡང་། ལུས་སློབ་ཇུས་ཐ་དང་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སློབ་རྒྱུད་ཡིན་ལ་རྒྱུད་
ལུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་བཤད་པ་ལ། མཚན་མས་སྦྱར་
ཙམ་ལ། འགྲེལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་
བཤད་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། སྦྱེ་རིམས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་
ལ།¹དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ནས། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་
མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སློབ་ས་བཤད་པ་ལ།²སྟོང་པ་དང་། ཞེས་
སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་བཅུ་དུག་ཡོད་པའི་
དང་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུའི་མཚན་མ་མེད་པར་
ཤེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་པར་བྱར་མེད་པ་ཤེས་པ་གསུམ་སྟོན་པ་ལ།
མདོ་ལས།³དེ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་
ན་འདོད་པ་ན་སྟོང་པ་དང་གཟུགས་ན་སྟོང་པའི་སྣའི་བུ་གང་རྗེ་སྟེང་པ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ལྷ་རྩེས་ཀྱི་ཅན་དན་གྱི་སྤེལ་བཟུང་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༣་ཉ་༩།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༣་ཉ་༩།
³ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༨། ཉི་ཞི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞི། ༦་༣༨་༩།

ག་ལ་བ་དེར་དོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་སྒྱི་བོས་
ཐུག་འཚལ་ཉེ་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ། །འཁོད་ནས་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཉོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་
ཟབ་མོ་འདི་བཤད་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་རི་ལྷ་བྱ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐུལ་བ། ལྷའི་བྱ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་
ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །ལྷའི་བྱ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་
མ་མེད་པའོ། །ལྷའི་བྱ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོན་པ་མེད་
པའོ། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། སྟོན་པ་རྣམ་
པར་སྤངས་པ་དང་། ཞེས་དང་། སྟོང་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་
མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། བཞི་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་
པར་དང་། ལུགས་ལྡོག་གིས་འགགས་པ་མེད་པ་དང་། སོགས་སྐྱས་བསྟན་པ་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རི་མ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་
མེད་པ་དང་། རྒྱང་དོར་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ལྷ་ལས་འདས་པའི་རོ་
བོ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དངོས་པོ་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པར་
ཤེས་པ་བདུན་དང་། དེ་དག་ཀྱང་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་
བརྒྱད་སྟོན་པ་ལ། ལྷའི་བྱ་དག་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོན་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༣་ཉ།
༢ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྲིལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི ༤༣༥་ཉ།

བའོ། །མཚན་ཉིད་འགག་བ་མེད་བའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་
 མེད་བའོ། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་བའོ། །མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་
 བའོ། །མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་བའོ། །མཚན་ཉིད་རྟེན་མེད་བའོ། །མཚན་ཉིད་
 རྣམ་མཁའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། སྐྱེ་མེད་འགག་
 བ་མེད་སོགས་དང་། །ཞེས་དང་། །སྐྱེ་བ་མེད་བ་དང་། །འགག་བ་མེད་བ་དང་།
 །སོགས་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་བསྐྱས་ལ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་བ་མེད་བ་དང་།
 །རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་བ་དང་། །དངོས་པོ་མེད་བ་དང་། །རོ་བོ་ཉིད་དང་། །རྟེན་མེད་
 བ་དང་། །རྣམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྷག་དང་། །ཞེས་གསུངས། མདོ་ལས། །རོ་
 བོ་ཉིད་མེད་བའོ། །ཞེས་འབྲུང་ཡང་། །རོ་བོ་ཉིད་ཤེས་བ་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་ཉེ། །ཉི་
 སྤང་ལས། །རོ་བོ་ཉིད་ཤེས་བ་ཞེས་དང་། །རྒྱན་སྤང་ལས། །སྤང་བ་ལས་འདས་
 བའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཤེས་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བཅུ་གཉིས་
 བ་ལྷ་མི་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཇུགས་པའམ་དོར་བ་མེད་བར་ཤེས་
 བ་དང་། །རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མདོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་བར་ཤེས་བ་དང་། །ཚོས་ཉིད་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཤེས་བ་དང་། །ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 བ་ཤེས་བ་དང་། །དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མེད་བར་ཤེས་བ་དང་།

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། ལྷོ་བ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༣༡ལ།
 ༢ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། ལྷོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༣༩༥།
 ༣ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༥། ཤེས་ཕྱིན་ཀ། །འཕགས་པ་གྲོལ་སྤེ། ཉི་སྤང་། ༣༡༩༡༥།
 ༤ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེས་ཕྱིན་ཆ། ལྷོ་བ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྤང་། ༡༩༤༩ལ།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྲུགས་མེད་དང་། །འདུ་མི་
བྱེད་དང་རྣམ་མི་རྟོག་ །རབ་དབྱེ་མཚན་ཉིད་མེད་ཉིད་ལ། །ཞེས་དང་། །ཚོས་ཉིད་
རྣམ་པར་འབྲུགས་པ་མེད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
དང་། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། །མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་
གསུངས། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུན་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་
ལྟོ། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟུན་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེད་
པར་བཅུ་དྲུག་གིས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོར་བ་དག་མཚོན་
པས་ན་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
གསུངས།

གཞུང་དོན་ལྟོ། །དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོས་པ་མེད་
ལ་ཐ་སྟོན་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་ལྷ་འཇགས་ལས་འདའ་བར་གོ་བགོས་པའི་གཞན་དོན་
ཀྱི་གོ་ཆ་བྱ་དཀའ་བ་སྐྱབ་པ་དང་། །ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་སྦྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
ཐེག་ཆེན་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནས་ངེས་པ་དང་། །བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པར་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་།
བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་པ་པོ་སྐྱོམ་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་
པའི་མི་དམིགས་པ་དང་། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
མཐའ་དག་བཀག་པའི་མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཤེས་ལྡན་ཟེ་སྟོན་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༤༧།
༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཤེས་ལྡན་ཟེ་སྟོན་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༤༧།

གྱི་རྣམ་འབྱོར་ལྔ་ཚོས་ཅན། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཉིད་མཚན་མེད་
སོགས་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་
རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

ཁོ་ན་རེ། སྣང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་སོགས་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ལམ་ཤེས་གྱི་འཛིན་
སྣངས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག །སྣང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་
སོགས་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་བརྟུ་བྱག་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་
རྣམ་འབྱོར། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་
རྒྱུད་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་གྱི་སྦྱོར་བའི་
ཡུལ་དེ་ལ་བརྟུ་བྱག་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་དོ་བོ་བདེན་པས་སྣང་
པའི་སྣང་ཉིད་ནས། དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་བར་རྣམས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་དེ་སྟོན་པ་ལ་གསུམ་པས།
དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་བཤད་པའི་ལོག་ཏུ་རྣམ་མཁུན་
སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བའི་རིམས་པའི་དབང་
ཏུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚན་སྦྱོར་བ་ལ། །དེའི་ལོག་ཏུ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གྱི་སྟོན་ནས། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེས་ཉིད་མཚན་ཉིད་ལེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༤༧།

མཁུན་སྐྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་དེ་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་བརྟེན་ནས།¹ །ཞེས་
སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྐོན་ས་བཤད་པ་ལ།² དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

འདི་ལ་ཡང་རྣམ་མཁུན་སྐྱོར་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའོ། དང་
སོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཤེས་པ་
དང་། ཡུམ་སྟོན་པ་ནི་དེ་ཀྱི་ཁྱི་བཤམས་པ་སོགས་མཚན་ནས་གྲུས་པར་
བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། བཀའ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཀའ་བས་ལྡན་པར་བྱ་
བར་ཤེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཉམས་པར་བྱ་བར་ཤེས་
པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་སོགས་མཚོན་པར་བྱ་བར་ཤེས་པ་ལྟ་
རིམས་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ།³ དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་
འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྐྱབ་ཏོ། རབ་འབྱོར་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དབྱེ་བཙུག་པ་ལང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པའོ། །འདི་གཞེན་འདིའི་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་ཚོས་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་སོ། །དེ་སྟར་
ཚོས་འདི་ལ་རིམ་གྲོ་མཚན། ལྷ་མར་མཚན། བསྟེ་སྟར་དུ་མཚན། མཚོན་པར་
མཚན། རྗེད་པར་མཚན། བཀའ་སྟེར་མཚན། རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཤེས་ཕྱིན་ཞེས་

¹ ལྟེད་ལོ་དང་ས་སྐྱུ་བར་མར་བསྟེན་ནས། འབྲེལ་བར་རྟེན་ནས་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ལ་མཚོན་པར་བརྟེན་ནས།
² བསྟེན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་སངས་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༧༩།
³ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༧། ཉི་ཁྱི་ཁ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་ ཉི་ཁྱི། ༤༤༩༧༩།
⁴ བསྟེན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་སངས་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༧༩།

སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ནི་ཉིད་གྱི་ཚོས་བརྟེན་ནས། །གནས་དང་གུས་
པར་བྱ་བ་དང་། །སྤྲུལ་ཉིད་དང་མཉེས་པ་དང་། །དེ་ལ་མཚོན་དང་། །ཞེས་དང་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཚོས་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་ནས་གནས་
པ་དང་། །གུས་པར་བྱ་བ་དང་། །སྤྲུལ་བྱ་བ་དང་། །མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་།
མཚོན་པར་བྱ་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས།

རྒྱལ་ལ། དེ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་འདིག་དང་རང་གི་དོ་བོ་སྦྱོང་བས་གུས་པར་བྱ་
བ་སོགས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། །ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་
མེད་དུ་འགྲོ་བའམ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་དང་། །གསུགས་སོགས་གྱི་དོན་དེ་ཁོ་
ནར་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བར་སྦྱོན་པར་མངོན་པ་ཤེས་པ་
དང་། །གསུམ་པོ་དེ་རིམས་བཞིན་སྦྱོན་པ་ལ།¹ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་བྱེད་པ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བར་
མངོན་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ལུས་པ་མེད་པར་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་
པར་སངས་རྒྱས་སོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱས་པ་
མཁུན་པ་དང་བྱས་པ་རིག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེར་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱ་
བྱེད་མེད་པ་ཅན་ཤེས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་བརྟེན་² འཇུག་

¹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེད་ལ། སྦྱོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེད་ ༤༤༧༡༤།

² ག་པ་༤་བ་པ་བརྟེན། བ་༥༠་བ་པ་བརྟེན། ༡༡༠༡་ན་༥་བརྟེན།

སྟེ། རབ་འབྱོར་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པའོ། །འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།
བཙམ་ལྡན་འདས་གང་གི་ཚེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་པོ་མ་མཆིས་ཤིང་མཐོང་
བ་པོ་མ་མཆིས་པ་དེའི་ཚེ་རི་ལྟར་ན་ཤེར་ཕྱིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེད་པར་
བྱེད་པ་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྣུལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་
ལོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཉེ། རབ་འབྱོར་གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་མཐོང་བ་མེད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱེད་མེད་དང་། །ཀུན་ཏུ་འབྱུག་མཁུན་གང་ཡིན་
དང་། །མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཚན་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། །བྱེད་པ་མེད་
པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མ་མཐོང་བའི་དོན་སྟོན་པ་དང་། །ཞེས་
གསུངས།

དགུ་བ་སྲུང་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པ་
དང་། གཏུལ་བྱ་འཁོར་དུ་བསྐྱས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་རང་གི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་
དུ་བཟོད་པ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུད་སློན་པའི་གཏུལ་བྱ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
ཤེས་པར་མཚན་པ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གཏུལ་བྱ་ལ་འཇིག་རྟེན་
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བར་མཚན་པ་ཤེས་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། །རབ་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཟེ། སྟོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༤༧-༡༤༨།
༢ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཞིག་སྟོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཞིག་ ༤༧-༥༠།

འགྲོར་གཞན་ཡང་ངེ་ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་
འཇིག་རྟེན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས། རབ་འགྲོར་འདི་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་འཇིག་
རྟེན་སྟོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །ངེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་
བརྗོད་པར་མཛད་ཅེས། སྤང་པོ་ལྗེ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པར་
མཛད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་།¹ རབ་འགྲོར་གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་འཇིག་
རྟེན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་།¹ རབ་འགྲོར་
གཞན་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པར་མཛད་
དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་ཡང་མདོ་འདི་ལས། འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ལ་མདོ་
དངོས་སུ་མེད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། དེར་ཤེས་པ་
དང་། དེར་སྟོན་པར་མཛད་པ་གསུམ་ལ་མདོ་དངོས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཏུ་
ལེའུ་བརྒྱད་མ་དང་། ཉི་ལྔ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
ཏུ་ཤེས་པ་ལ་མདོ་མ་སྦྱར། བརྒྱད་སྟོང་པར་།¹ དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པའོ། །དེ་
ལྟར་འཇིག་རྟེན་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་
ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞི་པོ་འདི་བཞི་དང་སྦྱོར་བ་རྒྱན་སྣང་
ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

¹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༤༧༧།
² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༤༧༧།
³ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། བརྒྱད་སྟོང་། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། བརྒྱད་སྟོང་པ། ༩༤༧༧།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འཛིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །བརྗོད་དང་ཤེས་
མཛད་མཛོན་སྤུམ་མཛད། །ཅེས་པ་དང་། ¹འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་
དང་། འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཚོང་བར་མཛད་པ་དང་།
ཞེས་གསུངས།

བཅུ་པ་ཡུང་པོ་ལྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲལ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་
ཤེས་པ་དང་། ཡུང་པོ་ལྗེའི་ཚོས་ཉིད་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་
དང་། ཡུལ་འཛིག་རྟེན་ཟག་བཅས་གྱི་ཡུང་པོ་ལྗེ་འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ཡུལ་
ཅན་ཡུང་པོ་ལྗེ་ལ་སྒྲུང་དོར་རམ་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་
འགོག་པ་ཤེས་པ་བཞི་སྟོན་པ་ལ། ¹རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་སྤྱིན་དེ་བཞིན་
ག་ཤེགས་པས་འཛིག་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲལ་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏེ། ཞེས་
སོགས་དང་། ²དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དབེན་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྟོང་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ³རབ་འབྱོར་གཞན་
ཡང་ཤེར་སྤྱིན་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་
ཏོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ⁴རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེར་སྤྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ཡང་དེ་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེར་སྤྱིན་ཟ། སྟོན་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༤༧༡༥།
² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༤༧༡༣།
³ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༤༧༡༤།
⁴ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༤༧༡༧།
⁵ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༤༧༡༨།

བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་འདུ་ཤེས་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་འདུ་
ཤེས་ཡང་མི་འགྲུར་བ་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། དེ་ནི་འདི་
ལྟར་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་འདུ་ཤེས་དང་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་
སྤུ་འགྲུར་བའི་ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསམ་མི་བྱུང་དང་ཞེ་ཉིད་དང་། །འཇིག་རྟེན་འདུ་
ཤེས་འགོག་པ་ལ། །ཞེས་དང་། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། །ཞེ་
བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་འགོག་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས།

དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་མཁུན་ཚུལ་ལ་ནི། །ཤེས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། །ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བརྒྱ་
བྲུག་གི་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དག་
མཚོན་པས་ན། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་
པའི་དངོས་པོའི་བྱུང་བར་གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་
པ་དང་། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞུང་བྱ་དང་གཞུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཞེན་ནས་
བཞུང་མི་བཞུང་གི་མཐའ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པས་མི་མཐུན་པ་དང་། །ཚོས་ཐམས་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༡། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༡༧་༡།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༡། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༡༧་༢༠།

ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐོགས་མེད་དུ་ཤེས་པའི་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། གཟུང་
འཇིན་མི་དམིགས་པས་རྟེན་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་གཞི་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་འགྲོ་འོང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་
སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་མེད་དང་། དངོས་པོ་
དང་དངོས་མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་
དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རྟོགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་
སྟེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རྒྱང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱད་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་བདུན་ཚོས་ཅན། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་རྣམ་
མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་རྒྱང་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱོར་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་
པ་ནས། སྤང་བོ་ལྷ་ལ་སྤང་དོར་རམ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་གྱི་འདུ་
ཤེས་འགོག་པ་ཤེས་པའི་བར་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་
དེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་¹འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་

¹ ལ་༡༡་བ་༡་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད། ལ་༡༢་བ་༢་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད། ལ་༡༠༣་ན་༥་མཚན་ཉིད་འཐད།

ག། དེ་ཚོས་ཅན། རྣམ་མཁུན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁུབ་ལོ། །

གཉིས་པ་བྱང་མཚན་བཤད་པ་ལ། མཚན་སྐྱུར་བ་དང། དོན་བཤད་པ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཉེ་ལྟར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགུས་ཤེས་མཚན་
ཤི་སྤྱོད་པ་སྤྱིར་བསྟན་ནས། ཤེས་མཚན་དེའི་འོག་ཏུ་བར་སྐབས་ཤི་ཚིགས་
བཅད་བཞིས་བྱང་པར་ཤི་མཚན་ཉིད་འཆད་དེ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཤི་རྣམ་
པས་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཤི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིད་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་
སྤྱོད་པ་དེ་རྣམས་ཤི་བྱང་པར་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ལྟར་བར་སྐབས་ཤི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགུས་
ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་ནས། ཤེས་པའི་རྣམ་པས་ཡོངས་
སུ་བཅད་པ་རྣམས་ཤི་བྱང་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཤེས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཤི་འོག་ཏུ་བར་སྐབས་ཤི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བྱང་པར་ཤི་མཚན་ཉིད།
ཅས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཤི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་ལྷག་པོ་དེ་ཉིད་ཉན་རང་
གི་སྤྱོད་པ་¹ ལས་བྱང་པར་དུ་འབགས་པར་སྟོན་པ་ལ། བསམ་མི་བྱུང་སོགས་
བྱང་པར་ཤིས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་བྱང་ཚོས་གངས་ཤི་སྐོ་
ནས་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། དམན་ལམ་དངོས་
སུ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་པ། སྤྱོད་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་ལོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༥།
² ག། ༤༡་བ་༥་ཉན་རང་གི་སྤྱོད་པ། ག། ༤༩་བ་༥་ཉན་རང་གི་སྤྱོད་པ། ༡༡༠༩་བ་༩་དེ་ཉིད་སྤྱོད་པ།

པོ་ནི། བསམ་མི་བྱུང་སོགས་བྱུང་བར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་རྐང་བ་བཞི་དང་།
གཉིས་པ་ནི། དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ།^༡ བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། མི་མཉམ་
བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་
པའི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཚོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་དང་ཤེས་པའི་
མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོར་བ་དག་མཚོན་
བས་ན། བྱུང་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལ་
སོགས་པའི་བྱུང་བར་བྱེད་ཚོས་དེ་གང་ཡིན། ཞེས་དྲིས་པའི་སྐོར་ནས་མཚན་མས་
སྐྱོར་བ་ལ།^༡ ཡང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་གང་ཞེ་ན།
ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྤར་གྱི་ཚིགས་བཅད་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་
བ་ལ། བསམ་མི་བྱུང་དང་མི་མཉམ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྐོར་ནས་བཤད་བ་ལ།^༡ ཡང་དག་པར་
རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་།
བྱུང་བར་གྱི་ངོ་བོ་དང་། བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་།
སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མའི་
བྱུང་བར་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་།

^༡ བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྩོམ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༥་ཉ་
^༢ བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྩོམ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༥་ཉ་
^༣ བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྩོམ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༥་ཉ་

རྟོག་གེ་བའི་སྤྱོད་ལུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། དཔེ་རྒྱུ་
 རུང་བའི་མཚུངས་པ་མེད་པས་མི་མཉམ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་གཞལ་
 བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་བ་དང་། སྐར་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་
 གྱིས་བགྲངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་སྤྲུག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་བཞི་
 རྟོགས་པའི་བྱང་པར་བཞི་སྟོན་པ་ལ།¹ རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙམ་ལྡན་
 འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་བྱ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གནས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་
 ཤེར་ཕྱིན་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་བྱ་བ་དང་། མཉམ་པ་མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་
 དང་། གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་དང་། གྲངས་མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་དང་།
 མི་མཉམ་བ་དང་མཉམ་པའི་བྱ་བས་ཉེ་བར་གནས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བསམ་མི་བྱུང་དང་མི་མཉམ་དང་། །གཞལ་དང་བགྲངས་
 ལས་ཡང་དག་འདས། །ཞེས་དང་།² ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་གྱིས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་དང་། མི་མཉམ་བ་ཉིད་དང་། གཞལ་བ་ལས་ཡང་
 དག་པར་འདས་བ་དང་། བགྲངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་བ་དང་། ཞེས་
 གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་ཡང་། རྒྱལ་པོ་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་ནས་སྟོན་པོས་དེའི་
 བྱ་བ་བྱེད་པ་ལྟར་ལུལ་གྱིས་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་

¹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ ༤༥༩།༧
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ལ། སྟོན་པ་དོན་ཤེད་ཤེད་ལོ་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥༥།༧༤

ཅད་གྱི་སྤངས་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་མཁས་
 པས་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་རྩི་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་
 པར་ཉན་རང་གི་སྤོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པ་དང་། མ་ནོར་བ་སྦྱར་བའི་ཁྱད་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་
 པའི་ཡུལ་ཅན་ཚོས་བཟོད་སོགས་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞིའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལ། །དེ་
 བས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཙུག་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་
 གསོལ་ཏོ། །བཙུག་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཟབ་སྟེ། བཙུག་ལྡན་འདས་ཤེར་
 ཕྱིན་འདི་བྱ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གནས་སོ། །བཙུག་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་
 བྱ་བ་ཚད་མ་མཆིས་པ་དང་། བྱ་བ་མི་མཉམ་པ་དང་། བྱ་བ་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་
 པ་དང་། བྱ་བ་གངས་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སྤྱད་དུ་ཉེ་
 བར་གནས་སོ། །དེ་སྐྱད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཙུག་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་
 ལྷན་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་
 འདི་ནི་བྱ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་གནས་སོ། །

རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་བྱ་བ་ཚད་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་མི་མཉམ་པ་
 དང་། བྱ་བ་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་གངས་མེད་པ་དང་། བྱ་བ་མི་མཉམ་
 པ་དང་མཉམ་པས་ཉེ་བར་གནས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས། རབ་འབྱོར་ཤེར་ཕྱིན་
 ཟབ་མོ་འདི་ནི་ཐར་ཕྱིན་ལྟ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། །དེ་

༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ ༤༥༩༡༥
 ༢ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ ༤༥༥༠༤

ནས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་། གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་སྤྱན་
ཟབ་ཅིང་བལྟ་བར་དཀའ་བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བརྟག་ཏུ་མ་མཆིས་པ། རྟོག་གོ་
བའི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ལགས་པ་སྟེ། ཤེར་སྤྱན་ནི་ཞིབ་པ་ལྷ་བ་འདྲེངས་པ་མཁས་པ་
རྣམ་པར་ཤེས་པས་རིག་པར་བཤྱི་བ་སྟེ་བྱང་སེམས་གང་ལུམ་འདི་ལ་མོས་པར་
འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ངེས་པར་སྤོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བཤྱི་བ་བཤྱིས་བའོ། །ཞེས་
སོགས་དང་།

¹བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་པོའི་འདིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་གྱི་སེམས་ཅན་གང་རི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བ་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། རྒྱན་དུ་ལྷགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་དང་།
སྤྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པར་གྱུར། རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཏེ་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་རི་སྟེད་པ་དང་། ཤེར་སྤྱན་ཟབ་མོ་
འདི་ལ་གདུགས་གཅིག་ཏུ་བཟོད་ནས་མོས་པ་དང་བཟང་པའི་རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་ཤེར་
སྤྱན་ལ་བཟོད་ཅིང་མོས་ན་འདི་ཉིད་དེ་དག་ལས་མཚོག་དང་གཙོ་བོར་ལུམས་
ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ¹ལྷའི་བྱ་དག་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་གྱི་བྱ་
མོ་གང་ལ་ལས་ཤེར་སྤྱན་ཟབ་མོ་འདི་ཉིད་ཅིང་ཐོས་ནས་འབྲི་བ་དང་། བྲིས་ནས་
བྱང་འབོགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིགས་གྱི་བྱུང་མ་རིགས་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྤོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༤༥།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྤོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༤༥།

གྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བར་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བར་འདོད་བར་བྱ་ཡི།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་རྣམས་དང་།
ཤེར་སྤྱན་དང་བྲལ་བའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ལ་སྦྱོད་བ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། འཕགས་པ་ཀུན་སྤྱད་མཁས་པ་ཡིས། །རིག་བྱ་
རྒྱུ་མོང་མེན་ཞེས་ཉིད། །ཤེས་རྒྱུར། ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་
ཅད་སྤྱད་པ་དང་། རྒྱེས་བྱ་མཁས་པས་རིག་བར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་
སོགས་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རང་གི་
ལུགས་ལ་ལྷོས་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བའི་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་
གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་རོ་བོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་བ་མེད་
པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རོ་བོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་གང་བ་མེད་པར་སྦྱོ་
སྤྱར་དང་བྲལ་བར་མཐུན་པ་དང་། སྤྱིན་པ་པོ་སོགས་སུ་སྣ་བའི་འཁོར་གསུམ་
སྤྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིན་སོགས་ལ་མོས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། ཉག་
ཏུ་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་བྱུང་བར་ཤེས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འཁོར་གསུམ་
རྣམ་དག་གི་སྦྱོར་བས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་བསྐྱབས་ནས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱར་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲུབ་པའི་བྱུང་བར་ཤེས་པ་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༧། ཤེར་སྤྱན་མེད་གེ་བཟང་གོ་ འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༦་༧།

དང་། ཞེན་པས་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པར་སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 དམིགས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་མི་འདོད་པར་འཇིན་པའི་དམིགས་པའི་བྱང་པར་ཤེས་
 པ་སྟེ་འགོག་བདེན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚོས་བཟོད་སོགས་བཞིའི་བྱང་པར་སྟོན་པ་
 ལ།¹ དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྟོད་པ་དང་ག་ཟུགས་ན་སྟོད་པའི་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གིས་
 ཚེད་དུ་བརྗོད་པས་ཚེད་དུ་བརྗོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་པ་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཚེན་སོ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་གང་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་
 བྱང་ཚེན་རྣམས་སྐྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་
 ཟབ་མོ་འདི་འགྲི་བའམ་འཕེལ་བར་ཡང་འཚམ་བར་མི་གདམོ། །ཞེས་དང་།² དེ་
 ནས་འདོད་པ་ན་སྟོད་པ་དང་ག་ཟུགས་ན་སྟོད་པའི་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་སྤྱི་རོས་ཕྱག་འཚམ་ཏེ། གལ་ཡས་ཕྱོགས་སུ་ལན་
 གསུམ་བསྐྱོར་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྐྱ་ནས་དོང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས།
 དཔེར་ན་བ་རྩས་མ་བེའུ་མི་འདོད་བ་ལྟར་རབ་འབྱོར་བྱང་ཚེན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་
 མོ་འདི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་དང་། འཚང་བ་དང་། སྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
 བསམ་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ལྟ་བས་ལེགས་པར་རྟོགས་
 པར་མ་བྱས་པ་དེ་སྤིང་དུ་ཚོས་སྐྱ་བ་དེ་གཏོང་བར་མི་འཇུག་པོ། །ཞེས་སོགས་
 དང་།³ རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཚེན་སངས་རྒྱས་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྲི་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༤༦༥་༡༠།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྲི་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༤༦༥་༧།
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྲི་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༤༦༥་༡༠།

ཀྱི་ཞིང་གཞན་དུ་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་གཞན་དག་ལ་བསྐྱེན་བཀུར་
བགྱིས་ཤིང་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་གང་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཐོས་མ་
ཐག་ཏུ་མོས་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་གྲུ་ཞིག་པ་ན་སྐྱེས་བུ་གང་ཤིང་ངམ་རྒྱལ་བའམ་རོ་ལ་མི་
འདུ་མི་འདྲིན་ན། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་ནི་བར་མ་དོར་བྱང་ཚུབ་ལས་ཡོངས་
སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ས་ལས་འདས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྐྱེན་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་འཚང་རྒྱ་
བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དང་གང་མེད་དང་། །སྐྱབ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་
དང་། །དམིགས་པ། ཞེས་དང་། འུམ་རྫོག་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་
པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྲི་བ་མེད་པ་དང་། གང་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་། །འཁོར་
གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉག་ཏུ་
རབ་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་། །ཡང་དག་པའི་སྦྱོར་བས་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་བསྐྱབས་པའི་
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ལ། རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་ཤེས་པ་དང་། མ་ཚང་བ་མེད་པའི་བྱུང་པར་

༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༥། ཉི་མེ་ལ། རྟེན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༤༥༦-༥༠།

༢ བསྐྱེན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེས་པ་ལྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལོ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༦-༤།

དང་། ཡོངས་སུ་བརྒྱང་བའི་བྱང་པར་དང་། རོ་སྤང་བ་མེད་པའི་བྱང་པར་ཤེས་
 བ་སྟེ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཚོས་བཟོད་སོགས་བཞིའི་བྱང་པར་སྟོན་བ་
 ལ།¹ རབ་འགྱུར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱང་མེད་སྐྱེས་པ་ལ་ལ་ཞིག་བྱམ་བ་སོ་མ་
 བཏང་བས་ཚུ་བརྒྱང་བར་བྱ་བར་སེམས་ན། ཞེས་བ་ནས། བྱང་ཚེན་དེ་ནི་འདི་
 ལྟ་སྟེ་ཉན་ཐོས་གྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་བར་མ་དོར་ཉེ་ཞོར་མི་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་ནི་མ་སྐྱས་² མ་ཉམས་པར་སྐྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་
 རྒྱལོ། །ཞེས་དང་།³ རབ་འགྱུར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོའི་བྱ་མ་བལྟམས་
 ཤིང་ཚག་དམ་མ་བྱས་པར་རྗེས་བཅུགས་ཏེ་ཚུ་ལ་བཏང་ན། ཞེས་བ་ནས། བྱང་
 ཚེན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་མི་སྤྱང་ངོ། །ཞེས་དང་།⁴ རབ་
 འགྱུར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ན་གྲ་བ་རྒྱས་པ་འཆལ་བ་ཞིག་
 ཡོད་ལ། ཞེས་བ་ནས། བྱང་ཚེན་དེ་སྤྱད་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་
 བས་སྐྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་དང་། “དེ་སྐད་ཅས་
 བཀའ་སྤྲུལ་བ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འགྱུར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་
 སྐད་ཅས་གསོལ་ཏེ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་དང་པོ་བའི་བྱང་ཚེན་རི་སྤྱད་ཤེར་
 ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བགྱི། ཞེས་བ་ནས། དེགས་གྱི་བྱ་ཁྲིད་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༥/༧༡༥
² ལ་༤༤་ན་༤་སྐྱས། ལ་༤༤་ན་༤་སྐྱས། ༡༡༠༦་བ་༥་སྐྱས།
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༥/༧༡༥
⁴ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༥/༧༡
⁵ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༤/༧༡༥

བའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་འདོད་པ་མ་སྐྱེད་ཅིག། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྟེན་དང་
བཅས་པ་དང་། །མཐའ་དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་དང་། །རོ་སྤང་མེད་དང་བྱུང་
བར་ནི། །ཞེས་དང་།¹ ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་སེམས་དབའི་རྟེན་དང་།
སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱའི་ཚོགས་
པ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་བ་དང་།
མངོན་པར་ཞེན་པའི་རོ་སྤང་བ་མེད་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་
བ་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་ཏུ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་
རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས།

གཉེས་པ་ནི། གང་གིས་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། །བྱུང་ཏུ་འཕགས་པས་
བྱུང་བར་ལམ། །ཞེས་དང་།² གང་གིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་
ལས་བྱུང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
གཉེས་ནི། བྱུང་བར་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་བྱུང་ཞུགས་སོ། །ཞེས་བཤད།

གསུམ་པ་ནི།³ དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་བྱུང་བར་དང་བྲལ་
བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གོ་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་
མ་བཤད་དོ། །ཞེས་པས་འཆད་དོ། །

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༤༦་༤།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༤༦་༧༧།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༤༦་༧༧།

གཞུང་དོན་གྱི། ཉོན་ལོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣམ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་ཚོས་ཅན། ཉན་རང་གི་སྐྱོར་བ་ལས་བྱང་དུ་འབགས་པའི་
 སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་བ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་བར་དུ་བྱས་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། རྟགས་དེ་གསལ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད།
 ཐེག་ཚེན་གྱི་སྐྱོར་པའི་བྱང་མཚན་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བདེན་བཞིའི་
 དུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བྱང་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་བཅུ་
 དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ། །ཁ་ཅིག་ །བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་བ་སོགས་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་བཤགས་ཡང་རུང་བ་ལ་དམིགས་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་དེ། ཉན་རང་གི་སྐྱོར་བ་ལས་བྱང་བར་དུ་འབགས་
 པའི་སྐྱོར་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཀུན་
 རྩོལ་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་སྒྲིབ། འདོད་
 བ། ལྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་དེ། དེ་ཚོས་ཅན། བྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་
 སྒྲིབ། འདོད་ན། དེས་རྟོག་གེ་པའི་སྐྱོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྒྲིབ་ན་མ་བྱལ། ཁོ་ན་དེ། གཞུང་འདིས་སེམས་དཔའི་རྒྱད་
 ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྐྱོར་བ་དེ་ཉན་རང་གི་སྐྱོར་བ་ལས་བྱང་བར་དུ་འབགས་པའི་སྐྱོར་
 པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། སྐྱོར་བ་དེ་འཐད་པའི་སྒྲིབ་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་

ལུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས།^༡གཞི་ཤེས་སྐྱོར་བ་ཙམ་ནི་རང་གི་སྒོ་ག་པས་ཉན་
རང་གི་སྐྱོར་བ་ལས་བྱུང་བར་དུ་བྱེད་མི་ལུས་ཤིང་། སྐྱོར་བ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་
བོད་སྒོ་ག་པས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་ལྷགས་པ་རྟོགས་པའི་ཚེད་དུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྱིད། ཞེས་ཟེར་རོ། །

གསུམ་པ་བྱེད་མཚན་སྟོན་པ་ལ། གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཚེན་གྱི་
སྐྱོར་བའི་བྱུང་མཚན་གྱི་ལོ་ག་ཏུ་དེའི་བྱེད་མཚན་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
བྱུང་མཚན་གྱིས་ཉན་རང་གི་སྐྱོར་བ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འབགས་པར་ཤེས་
པར་བྱ་བའི་སྐྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན།
དེ་བསྟན་པའི་སྱིད་དུ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་
སྱིད། ཞེས་མཚམས་སྐྱོར་བ་ལ།^༡བྱུང་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཅད་
པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་
ཀྱིས་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། བྱེད་མཚན་དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་ནས་སྟོན་པ་ལ། ཕན་དང་
བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྐྱོན་ས་བཤད་པ་ལ།^༡མ་འོངས་པའི་ཕན་
པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་

^༡ ལྷ་འབུམ་པར་ལ། གསུང་འབུམ་ལ། རྒྱལ་མཚན་རྩི་རྣམ་བཤད་སྐྱོར་པོ་རྒྱན། ༤༤༦༦
^༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཉིན་རྒྱ་སྐྱོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༦་༡༤།
^༣ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཉིན་རྒྱ་སྐྱོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༢༤༦་༢༤།

སྤྱིར་བའི་བྱེད་མཚན་དང་། ལམ་ཤེས་སྤྱིར་བའི་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་སྤྱིར་བའི་བྱེད་པ་གསུམ་^༡ ཡོད་པའི། དང་པོ་ལ། མ་འོངས་པ་སྟེ་ཆེ་བྱི་མའི་མན་པའི་བྱེད་པ་དང་། ཆེ་འདིའི་བདེ་བའི་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་བྱེད་པ་དང་གསུམ་སྟོན་པ་ལ།^༢ རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱང་ཆེན་གང་སྟེ་མེད་རྗེས་བྱང་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། སྟེ་མེད་རྗེས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་དཀའ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སླུལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ལོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱང་ཆེན་གང་སྟེ་མེད་རྗེས་བྱང་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་སྟེ་མེད་རྗེས་བྱང་འདོད་པ་འི་དཀའ་བ་བྱེད་པའོ། །རབ་འབྱོར་འོན་ཀྱང་བྱང་ཆེན་རྣམས་འཛིན་ཉེན་ལ་མན་པའི་སྤྱིར་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་།^༣ རབ་འབྱོར་རྗེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་འཛིན་ཉེན་ལ་བདེ་བའི་སྤྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སྟེ་མེད་རྗེས་བྱང་དུ་མཛོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཇུགས་པ་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་དགྲོལ་ཞིང་། མི་འཛིན་པའི་ཐང་བདེ་བ་སྤྱིར་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་།^༤ རབ་འབྱོར་རྗེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་སྟེ་མེད་

^༡ བ་༤༥་བ་༡་བྱེད་པ་གསུམ། བ་༤༦་བ་༡་བྱེད་པ་གསུམ། ཀ་༡༠༤་བ་༡་བྱེད་པ་དང་།
^༢ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ལ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༥༠༩་ན།
^༣ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ལ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༥༠༩་ན།
^༤ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ལ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༥༠༩་ན།

རྩི་གསུང་གྱི་མཚན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་ཅིང་འདི་གཞེན་གྱི་སྐྱོབ་པ་བྱེད་
པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སྐྱེ་མེད་རྩི་གསུང་གྱི་མཚན་པར་
འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་འཁོར་བ་ན་ཡོད་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་
དེ་དག་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་ཅིང་། དེ་དག་སྤངས་པའི་ཚོས་
སྟོན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཚོས་དེ་ཚོས་ནས་རིམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
ཡོངས་སུ་སྤངས་ལས་འདེད་བར་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
བཤད་པ་ལ། བན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། ཞེས་དང་། མ་འོངས་པའི་བན་
པ་དང་། ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྐྱོན་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཚོས་ཉིད་ཉིད་བར་བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱིས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བན་
པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་ཡང་། སྐྱབས་ཀྱི་བྱེད་པ། བཀས་ཀྱི་བྱེད་པ། དབྱུང་གཉེན་གྱི་
བྱེད་པ། མྱིང་གི་བྱེད་པ། ཡོངས་སུ་འདྲེན་པའི་¹བྱེད་པ། ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པའི་
བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དེས་པར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་མཚན་དུ་མི་བྱེད་
པ་དང་བདུན་སྟོན་པ་ལ། ²རབ་འབྱོར་རི་ལྗང་བྱང་ཆེན་སྐྱེ་མེད་རྩི་གསུང་གྱི་
མཚན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་འདི་གཞེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་
ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སྐྱེ་མེད་རྩི་གསུང་གྱི་མཚན་པར་སངས་རྒྱལ་

¹ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༥༩། ཤེས་ལྡན་མང་གི་བཟང་ལོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༩༥།
² ལ། ༤༩་ན་མ་འདྲེན་བའི། ལ་༤༥་ན་མ་འདྲེན་བའི། ༣༡༠༩་ན་མ་འདྲེན་བའི།
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་ལ། ༩༥། ཉེ་མེད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉེ་མེད་ ༥༠༥་༥།

ནས། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང། སྐྱེ་བ་དང། ལྷ་བ་དང། ལེ་བ་དང། ལྷ་འཁོར་དང།
 སྐྱེ་སྤྲུགས་འདོན་བ་དང། སྤྲུག་བསྐྱེད་བ་དང། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང། འཇུགས་
 པའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་ནས་འཇུགས་བ་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོལ་ཞིང་སྤང་པོ་མ་
 ལུས་པའི་སྤྱ་འཛུལ་ལས་འདས་བ་ལ་རབ་ཏུ་འབོད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང།¹ རབ་
 འབྱོར་རི་ལྟར་བྱང་ཆེན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན།
 རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སྐྱེད་རྩལ་གྱི་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་
 ཅན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཚོས་ཐམས་ཅད་འདི་² བ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་
 སོགས་དང།³ རབ་འབྱོར་རི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་སྐྱེད་རྩལ་གྱི་མཛོན་
 པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་འདི་ག་རྟེན་གྱི་དབྱུང་གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་
 ཅ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སྐྱེད་རྩལ་གྱི་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་
 ཅན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་འདི་ལྟར་སྟོན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང།⁴ རབ་འབྱོར་རི་
 ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་སྐྱེད་རྩལ་གྱི་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་ཅན་འདི་ག་རྟེན་
 གྱི་སྤྱིང་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་ལྷུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ་
 རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ་རྩུ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་གནས་གང་ཡིན་པ་

¹ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེད་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེད་ ༢༠༥་༩།
² ག་པོ་ན་པ་འདྲེ། བ་པོ་ན་པ་འདྲེ། ག་པོ་ན་པ་འདྲེ།
³ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེད་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེད་ ༢༠༥་༩།
⁴ ག་པོ་ན་པ་འདྲེ་ན་བྱང་ཆེན་སྐྱེད་རྩལ་གྱི་མཛོན་པར་སངས་རྒྱས་ཅན་འདི་ག་རྟེན་
⁵ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེད་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེད་ ༢༠༥་༩།

དེ་ནི་གྲིང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །^༡ རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནི་སྟོན་གྱི་མཐའ་
 དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་ཆད་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་།^༢ རབ་འབྱོར་རི་ལྟར་
 བ་བྱང་ཆེན་ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས། འཛིག་ཉེན་
 ཡོངས་སུ་འཐེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་རིས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་
 པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་།
 འགགས་པ་མེད་པ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་
 བྱང་བ་མེད་པའི་ཚོས་སྟོན་ཏོ།^༣ །ཞེས་སོགས་དང་།^༤ རབ་འབྱོར་རི་ལྟར་བ་བྱང་
 ཆེན་ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་
 པ་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སངས་རྒྱས་
 རྣམ་སེམས་ཅན་མོངས་པ་ཉེན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
 བྱི་ནས་མཁའ་འཕྲོད་པ་ཆུལ་ཅན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་
 ཏོ། །ཞེས་སོགས་དང་།^༥ རབ་འབྱོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་ཆུལ་
 ཅན་ཏེ་དེ་དག་ནི་ངང་ཆུལ་དེ་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག་དང་། །གནས་དང་

^༡ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༡༩༥༥༥
^༢ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༡༩༥༥༥
^༣ ལ། ༤༤་བ་༥་སྟོན་ཏོ། །བ་༤༥་བ་༥་སྟོན་ཏོ། །༡༡༡༠༤་བ་༤་སྟོན་ཏེ།
^༤ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༡༩༥༥༥
^༥ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༡༩༥༥༥

དཔུང་གཉེན་སྲིད་དང་ནི། །ཡོངས་འདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་དང་
ཐེག་གསུམ་གྱིས། །འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མི་བྱེད་དག། །ཅེས་དང་། །¹གཏན་
དུ་བན་བ་དང་། །སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བརྒྱུག་བ་དང་། །འཁོར་བ་དང་ལྷ་དཔེ་ལས་
འདས་པ་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་བ་དང་། །རང་དང་གཞན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པའི་
རྟེན་གྱི་རོ་བོ་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷན་གྱིས་
གྲུབ་པར་འབྱུག་བ་དང་། །ཐེག་བ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་
མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་དུས་ཅི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཡང་དག།
པར་ཉེ་བར་སྦྱབ་པའི་དོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱབས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་
བ་བདུན་ནི་ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། །རྟེན་གྱི་མཛད་པ་གཅིག་ལྷན་སྟོན་པ་ལ། ²རབ་འབྱོར་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ཀྱི་དང་ཚུལ་ཅན་ཉེ་དེ་དག་ནི་དང་ཚུལ་དེ་ལས་མི་
འདའོ། །ཞེས་བ་ནས། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེ་དག་
ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པར་འབྱུང་བོ། །ཞེས་གསུངས། །དེའི་དོན་བཤད་
པ་ལ། །ཐ་མ་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཉེ་བར་བསྦྱབ་པའི་དོན་གྱིས། །རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ནི་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་གཅིག་སྟེ། །ཞེས་གསུངས། །དེ་དག་གི་

¹ ལ་༤༦་བ་༥་དག ། བ་༤༧་བ་༥་དག ། ལ་༡༡༠་ན་༣་བདག །
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། །༤༩། །ཤེས་ཕྱིན་ཟེ། །སྟོན་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། །འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། །༤༤༧་༤༩།
³ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། །༥༧། །ཉི་མེ་ལ། །སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། །ཉི་མེ། །༥༧༧་༥༧༩།
⁴ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། །༤༩། །ཤེས་ཕྱིན་ཟེ། །སྟོན་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། །འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། །༤༤༧་༥༤༩།

དོན་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་པ་ལ། འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་དང་།¹ དེ་
ལྟར་ན་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་དག་གིས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་
གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བ་དག་མཚོན་པས་ན་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་
རྣམ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་ཚོས་ཅན། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་བྱེད་ལས་ཁྲུང་པར་ཅན་
དང་ལྡན་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། བན་བདེ་སྐྱོབ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཁྲུང་པར་
ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་གསལ་བ་
དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཐེག་ཚེན་གྱི་སྐྱོར་བའི་བྱེད་མཚན་དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་
ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཞི་ཤེས་གྱི་སྐྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱེད་པ་གསུམ། ལམ་
ཤེས་གྱི་སྐྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱེད་པ་བདུན། རྣམ་མཐེན་གྱི་སྐྱོར་བའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་རོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི། འོ་ན་བྱེད་
མཚན་བཅུ་གཅིག་གིས་གཞན་དོན་སུན་ཚོགས་སྐྱེད་ལུས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་
པའི་སྐྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་དེ་ཉིད་བར་སྐྱབས་
གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྐྱོར་བ་
ལ།¹ བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྐྱོབ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤²་༡༥།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྐྱོབ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤²་༡༥།

ཞེན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ཉོན་
མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྟོན་ས་བཤད་པ་ལ།¹ འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་གི་
དོན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་མཚོན་ཚུལ་བཤད་
པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན། ལམ་
ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན། རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་
དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྲུང་བས་དབེན་
ལ། དེའི་རྟགས་ཏེ་འབྲས་བུ་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་དབེན་ལ། དེའི་མཚན་མ་སྟེ་
རྒྱ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཅེང་
བདེ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་དང་ཕྱང་པོ་སོགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པས་དབེན་
ལ། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་ཞེ་སྤང་དང་ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་
གཉི་སྟག་དང་གཉི་སྟག་མེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་ལ་ཞེན་
པས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞེན་སྟོན་པ་ལ།² རབ་འགྲོར་གྱིས་གསོལ་ལ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་བྱང་ཚེན་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་འཚལ་བར་འགྲུང་བ་དེ་དག་ནི་
རྟགས་དང་རྣམ་པ་དང་མཚན་མ་དང་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྲུང། དེ་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེས་ཕྱིན་པ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༥༥།
² བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེད་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེད་ ༥༩༥༥།

རྒྱུད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྷན་བ་རབ་འབྱོར་ལ་
བཀའ་སྦྱལ་བ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་རྣམས་བར་བསལ་
བས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རྟེ། །བྱང་ཆེན་དེ་དག་ནི་ཞེ་སྣང་དང་གཉི་
ལྷན་གི་མཚན་མས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རྟེ། །རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་
དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་
འགྱུར་རྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། །མི་མ་སྐྱེན་
ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་། །དབེན་དང་། །ཞེས་དང་། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པའི་ཉོན་མོངས་བ་དང་། དེའི་རྟགས་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། དེའི་མཚན་
མ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ལ་སོགས་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་
འདོད་ཆགས་མེད་པ་ལ་སོགས་བ་མི་མ་སྐྱེན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་
སྣོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞིན། །ཞེས་
གསུངས།

གཉེས་བ་ལ། དོན་དམ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོས་བ་མེད་ལ་
ཐ་སྐྱད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་བརྒྱུ་བར་གོ་བགོས་པའི་དཀའ་
བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཐེག་དམན་དུ་མི་སྣང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་
དུ་མ་ཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། །ཡུན་རིང་པོར་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་

༡ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཟེ། ལྷོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༧༧།

ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། བསྐྱོམ་
བྱ་སྐྱོམ་པ་བོ་སྐྱོམ་ཚོས་གསུམ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་མི་
དམིགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། དུམ་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་ལ་དངོས་པོར་
མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་མངོན་ཞེན་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་ལྷ་
སྟོན་པ་ལ།¹ རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་བྱུང་ཆེན་གང་གིས་
སེམས་ཚན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ལས་བསྐྱེད་བར་བགྱིད། །

ཞེས་གོ་ཆ་འདི་འཚལ་གྱུང་དེ་ལ་སེམས་ཚན་དང་སེམས་ཚན་དུ་གདགས་
པ་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་ཞི་དཀའ་བ་བགྱིད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སོགས་
དང་།² དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་
རབ་འབྱོར་ལ་བཀག་སྐྱུལ་བ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་གྱིས་དོན་གང་ཞེག་མཐོང་ནས་
འདི་སྐད་དུ་བྱུང་ཆེན་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བསྐྱོས་ཤིང་ཤིང་ཕྱིན་ཐབ་མོ་འདི་ལ་སྤྱོད་
པ་དེས་ཉན་ཐོས་གྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་གནས་གཞན་གཉིས་
སུ་དོགས་པར་མི་བྱུང། །ཞེས་དང་།³ རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙུག་
ལྷན་འདས་འདི་ལྟར་བྱུང་ཆེན་གྱིས་སེམས་ཚན་⁴ ཅུང་ཟད་ཉི་ཆེ་བ་ཞེག་གི་སྐད་དུ་གོ་
ཆ་འཚལ་བ་མ་ལགས་ཏེ། སེམས་ཚན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ལས་བསྐྱེད་
བར་བྱུང་ཞེས་དེ་ལྟར་གོ་ཆ་འཚལ་བའི་བྱུང་ཆེན་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་སའམ་རང་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ། ཉི་མེ། ༥༧༧-༥༨༠
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ། ཉི་མེ། ༥༧༧-༥༨༠
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ། ཉི་མེ། ༥༧༧-༥༨༠
⁴ ལ། ༥༧༧-༥༨༠ སེམས་ཚན། ལ། ༥༧༧-༥༨༠ སེམས་ཚན། ༡༧༧༧-༧༧༧༧ སེམས་ཚན།

སངས་རྒྱལ་གྱི་སང་ལྷུང་བའི་གནས་དང་སྐབས་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོགས་
དང་། འབྲུང་ཆེན་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་བཟོ་
བ་དང་རྣམ་མཁུན་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོས་སོ། །ཞེས་སོགས་
དང་། འབྲུང་ཆེན་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་བ་སྟེ། དེ་ནི་
སྲུང་གྲང་བསྐྱོམ་པར་མི་བགྱི་ཅི་ཡང་བསྐྱོམ་པར་མི་བགྱི་རྩི་ལྷུང་ཡང་བསྐྱོམ་
པར་མི་བགྱི་ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འབྲུང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིར་སྲུང་
མི་སྟོན་པའི་བྲང་ཆེན་ཡོངས་སུ་བརྟུག་པར་བྱ་སྟེ་བྲང་ཆེན་གང་ཞིག་ཤེས་ཕྱིན་
ཟབ་མོ་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྲུང་མི་སྟོན་པའི་བྲང་ཆེན་
དུ་ཡོངས་སུ་བརྟུག་པར་བྱ་ལོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དཀའ་དང་ངེས་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་
དམིགས་དང་། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། །ཞེས་དང་། །དོན་དམ་པར་
མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྲུང་ན་ལས་བཟོ་བར་དཀའ་བ་དང་། །ཐེག་པ་གཞན་
དུ་མི་སྲུང་བའི་མཚན་ཉིད་གྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་
བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་མཚོག་ཉིད་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། །བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱོམ་
པ་སོའི་ཚོས་མི་དམིགས་པ་དང་། །དངོས་སོ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་
བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟོལ། །ཞེས་

༡ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༡༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥། ༣། ༥།
༢ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༡༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥། ༣། ༥།
༣ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༡༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༥། ༣། ༧༥།
༤ བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་བསྟུང་མ། ༥༥། ཤེས་ཕྱིན་ལ། ལྷོན་པ་དཔོན་ལེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༤༤།

གསུངས།

གསུམ་པ་ལ་ཡང་། གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དངོས་
 མའི་བྱང་པར་གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
 དང་། འཇིག་རྟེན་མངོན་ལེན་ཅན་གྱི་གཟུང་བྱ་དང་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པར་
 ལེན་པ་ལས་བརྒྱུ་སྟེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་ལེན་ནས་བཟུང་མི་བཟུང་གི་མཐའ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་དང་མི་མཐུན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། གཟུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། གཟུང་བ་དང་འཇིག་པ་དོན་
 དམ་པར་མི་དམིགས་པས་རྟེན་ནམ་གཞི་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་།
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
 དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་
 མེད་པར་རྟོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་གཉིས་
 ཀ་དང་གཉིས་མིན་གྱི་སྤང་སྤུམ་གྱི་རོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་
 པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་བདུན་རིམས་བཞིན་སྟོན་པ་ལ།¹ རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ།
 བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ཐབ་མོ་འདི་བསྟན་པའི་ཆེ་མི་དངངས་ཀྱི་ཏུ་མི་སྐྱབ། །ཀྱུ་
 ཏུ་སྐྱབ།པས་ཟེན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་ཞུམ་པར་མི་འགྱུར། ཡོངས་སུ་ཞུམ་པར་
 མི་འགྱུར། དེའི་ཡིད་ཕྱིར་སྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེད་སྟོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེད་ ༥༩༠༡༠༡

དེ་ལེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཇི་ལྟར་བརྟག་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་
 ལྷལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཚེད་དེས་རྣམ་མཁུན་ལ་གཞིལ་བའི་བསམ་བསམ་ཤེར་
 ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། །ལྷའི་བྱ་དག་ལ་
 མཁའ་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཚོས་འདི་ཟབ་བོ། །ལྷའི་བྱ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཚོས་འདི་ནི་གཞན་ཐམས་ཅད་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཚོས་གང་ཡང་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ལགས་ཤེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཚོས་འདི་ནི་ཤེར་ཕྱིན་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའོ། །ཞེས་བ་ནས། ཚོས་འདི་དག་ནི་
 གང་ལ་ཡང་སོགས་པ་མ་མཚེས་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། །ཚོས་འདི་ནི་གཞི་མ་
 མཚེས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གཟུགས་གྱི་གཞི་མ་དམིགས་པའི་སྐད་དུ་དང་། ཞེས་
 སོགས་དང་། །དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྐྱོད་པའི་ལྷའི་བྱ་
 རྣམས་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་སོ། །དེ་ཅིའི་
 སྐད་དུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་“འདི་ལྟར་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ནི་ཅི་དང་ཅི་སྟོན་པ་དེ་
 ཐམས་ཅད་སྐྱོར་བ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མ་མཚེས་པ་དང་སྐྱོན་པ་མ་མཚེས་པ་

༡ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༣་༩༠།
 ༢ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༠་༩།
 ༣ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༣་༩༠།
 ༤ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤༣་༩༡།
 ༥ ག་༤༤་ལྷོ་དེ་ན། ག་༤༠་ལྷོ་དེ་ནི། ༡༡༡་༣་ལྷོ་དེ་ན།

བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོའི་བྱུང་བར་ལ་དམིགས་བ་དང་། འཛིག་ཉིད་གྱིས་སྐྱབ་པའི་
འཛིན་པ་ལ་སོགས་བ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་བསྟན་པས་མི་མ་སྟན་བ་དང་། གཟུགས་
ལ་སོགས་བ་ཐོགས་བ་མེད་པར་ཤེས་བ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བ་མི་དམིགས་
བས་གཞི་མེད་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱིས་འགྲོ་བ་མེད་བ་དང་། གཟུགས་ལ་
སོགས་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་
བ་ལ་སོགས་བ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་
འི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བདུན་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་བ་དེ་སྟོན་བ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད། །མཚོན་བྱ་ལྟ་བུར་
མཚོན་པས་ན། །མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །དེ་ལྟར་ན་ངོ་
བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་རི་ལྟ་བུ་¹ བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་གསུམ་གྱི་
སྐྱོར་བ་དག་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་མཚོན་པས། དེ་ལྟར་ན་བཞི་པ་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་བ་གངས་ཀྱི་སྐྱོན་ས་
དོན་བསྐྱུ་བ་ལ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱུར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོན་ས་ན་འི་མཚན་ཉིད་དགུ་བཅུ་
ཙ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་པོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་འི། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་གྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་
རྣམ་འགྲུར་བཅུ་དྲུག་ཚོས་ཅན། བྱིད་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ལ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤་༩༠།
² ག་༥༥་བལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན། བ་༥༠་བལ་རི་ལྟ་བཞིན། ག་༡༡་ཙ་ན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་ལ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤་༩༡།

ཡོད་དེ། བྱོད་སྐྱོར་བ་བཅུ་དྲུག་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དེ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ།
 དེ་ལ་གཞི་ཤེས་སྐྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི། ལམ་ཤེས་སྐྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྷན་
 རྒྱུ་ལྡན་སྐྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་
 ཉོན་མོངས་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཉམས་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། མི་
 མ་ཐུན་ཚོགས་དང་གཉེན་སོའི་ཚོགས་དག་གིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྷན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྟོགས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཞི་
 མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འགོ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་བདུན་དུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་མཚོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་དེ་ཉོན་མོངས་ཉམས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྣམ་འགྲུབ་དུ་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཉམས་སོགས་
 ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣམ་འགྲུབ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འབྱེད་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཉམས་
 སོགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲུག། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ།

དེས་ན། སྤྱིར་ཐེག་ཚེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་གྱི་སྐྱེས་བཟོད་རུང་དེ་ལ་
དགུ་བཅུ་ཅ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཤེས་མཚན་ཞེ་བརྒྱད་དང་། རྒྱད་མཚན་
བཅུ་ལྷག་། རྱེད་མཚན་བཅུ་གཅིག་། འདོད་ཉིད་མཚན་བཅུ་ལྷག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱ་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་བཤད་པ་ལ། མདོ་ལས་
གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེམ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ལེའུར་བྱང་སེམས་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་ལྷག་ཅུ་དམན་
པའི་དགུ་བཅོམ་དུ་འགྲུང་བར་གསུངས་པའི་འཐད་པར་དེ་དག་གིས་སངས་
རྒྱལ་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བསྟེན་བསྐྱར་ཞིང་སྤྱིན་སོགས་ལ་སྤྱད་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་དང་ཐབས་
མཁས་གྱིས་མ་ཟེན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། །ལྷ་རིའི་བྱ་
འདི་ལ་བྱང་ཚེན་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་རྣམ་མཁུན་
གྱི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་སྤྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱང་བ་དང་།
བཟོད་བསྐྱོམ་པ་དང་། བཅོམ་འགྲུས་ཚོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་
འཛོག་ཅིང་མཚན་མར་མི་བྱེད་དེ། དན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་
སྦྱོར་བ་དང་། རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྦྱོབས་དང་། བྱང་ཚུབ་
ཡན་ལག་དང་ལམ་རྣམས་བསྐྱོམས་ཤིང་མཚན་མར་མི་བྱེད། རྣམ་མཁུན་གྱི་
བར་དུ་སྐྱོམ་ཞིང་མཚན་མར་མི་བྱེད། དེ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་དང་ཐབས་མཁས་པ་

༡ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༧། ཉེ་མིག་སྟོན་བཅོམ་ལྟན་འདས། ཉེ་མིག་ ༢༡༢༡། ༡༧།

དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། མཚན་སྐྱེད་བ་དང་། འོན་པ་འདྲ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ཞི། ཡོན་ཏན་སྐྱོན་ནི་མཚན་ཉིད་བཅས། །ཐར་དང་། ཞེས་བཤད་ན། སྐྱེད་བའི་
མཚན་ཉིད་གྱི་འོག་ཏུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཁོ་
ན་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱེད་བ་རྣམས་མཚན་ཉིད་གྱི་སྐྱོན་ས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་
འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།¹ ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྐྱེད་བ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་འབྱུང་བས། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྩ་འགྲེལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པའི་སྐྱོན་ས། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་རོ་བོ་
ཉིད་སྟོན་པ་ལ། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྐྱོན་ས་བཤད་པ་ལ།¹ མཚན་མ་མེད་པར་
དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་
ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པ་ཉིད་ལ་སྐྱེད་པ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་
པར་མཁས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་འདི་ལ་
ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་ལ། ༡༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྐྱོབ་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༡༩་༥།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་ལ། ༡༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྐྱོབ་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༡༩་༥།

གཉེས་པ་ལ་¹གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་སོགས་དམིགས་དང་
པ་དང་། །ཞེས་སོགས་བར་སྐབས་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉེས་གསུངས་པ་
ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱིན་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱིད་པར་མཁམས་པ་དེ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བརྟན་པའི་སྤྱིར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་མཚམས་སྤྱོད་པ་
ལ། ¹མཁམས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བརྟན་པའི་སྤྱིར་བར་སྐབས་གྱི་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ། ཞེས་གསུངས། གཉེས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་སོགས་དམིགས་དང་པ་
དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སློབས་འཆད་
པ་ལ། ¹དང་པ་དང་བཅོམ་འགྲུས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་ཡང་། རོ་བོ་དང་། རྒྱུད་གྱི་སློབས་དབྱེ་བ་གཉེས་ལས། དང་པོ་ལ།
དད་པ་དང་། བཅོམ་འགྲུས་དང་། བཟ་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་
གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་ལྟ་རིམས་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་
ལས། །དེ་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་དང་ཐབས་མཁམས་པ་དང་མ་བུལ་བར་དུས་གསུམ་གྱི་
སངས་རྒྱལ་དང་འདས་པ་དང་མ་གྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱལ་
བཅོམ་ལྟན་འདས་དེ་རྣམས་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དང་ཤེས་
རབ་གྱི་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟེགས་པའི་
ཡུང་ལོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་སེམས་ཀྱང་མཚན་མར་མི་བྱེད། དེ་སྟོང་བ་ཉིད་

¹ ག་༤༡ན་3གཉེས་པ། བ་༤3ན་3གཉེས་པ། ཀ་༡༡༥་བ་3གཉེས་པ་ལ།
¹ བརྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥3། ཤེས་ཕྱིན་ཟེ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 31༤་༡3།
² བརྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥3། ཤེས་ཕྱིན་ཟེ། སྟོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། 31༤་༡2།
³ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 32། ཉི་ཁྲིམ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྟན་འདས། ཉི་ཁྲི 2༡་1་༡།

གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཚན་མར་མི་བྱེད། མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་
 མཚན་མར་མི་བྱེད། ལྷོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཚན་མར་མི་བྱེད་དེ།
 །ལྷ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལ་གནས་པར་
 མི་འགྱུར་ཞིང། དེ་ནི་མ་སྐྱས་མ་ཉམས་པར་སྐྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་
 འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །¹དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་
 བྱང་ཆེན་དེས་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱང་སྟེ། སྤྱིན་པ་བྱིན་
 ཡང་མཚན་མར་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་སོགས་དང། ¹ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཙུན་
 ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འཚལ་བ་ལྟར་ན་བཙུན་ལྡན་འདས་བྱང་
 ཆེན་ཤེར་བྱིན་དང་ཐབས་མཁས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་གང་ཡིན་
 པ་དེའི་སྐྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་ནི་མེ་ཚོམ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང། ²དེ་ཅིའི་སྤྱང་
 དུ་ཞེ་ན། བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་དེས་སེམས་དང་སོ་བསྐྱེད་
 པ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱང་སྟེ། གང་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང། གང་དུ་མངོན་
 པར་འཚང་རྒྱ་བར་བགྱི་བའི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་རྣམ་ཚོས་གང་ཡང་
 དམིགས་པ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང། ³དེ་ནས་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་དང་
 གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བྱ་དེ་དག་གིས་བཙུན་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་
 གསོལ་ཉོ། །བཙུན་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ལ། ལྷོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༥
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ལ། ལྷོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༥
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ལ། ལྷོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༥
⁴ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ལ། ལྷོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༥

དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཡང་བགྱི་ལ་ཚོས་དེ་དག་གྲང་མ་མཚིས་ཤིང་མི་
དམིགས་པས་སྐྱ་མེད་རྩོགས་བྱང་ནི་འབྱུང་བར་དགའོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷའི་བྱ་
དག་ངས་གྲང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་
ཉེ། གང་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་འམ། གང་གིས་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་འམ། གང་
ཞིག་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚོས་གང་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྲིར་ཞེ་
ན། ལྷའི་བྱ་དག་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །སྦྱིན་
སོགས་སྦྱོད་ཡུལ་བཙུན་འགྲུས་དང་། །བསམ་པ་བྱུན་ཚོགས་ཅན་པ་
དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཚོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལྔ། །ཞེས་དང་། །དད་པ་དང་། །བཙུན་འགྲུས་
དང་། །ཅན་པ་དང་། །ཉིང་འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་བྱུང་བར་ཅན་དབང་པོའི་ངོ་
བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གངས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་། །སྦྱིན་པ་དང་། །བསམ་པ་
བྱུན་སྦྱོར་ཚོགས་པ་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། །ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་ལྔ་ལ་མཁས་པ་
ཡིན་ནོའོཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། དད་སོགས་རྣོན་པོའམ་ཚེན་པོས་ནི་རྩོགས་བྱང་ཐོབ་སྐྱེ་ལ།

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེས་ལྡན་མེད་ལོ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༤༩༡༽

དང་སོགས་རྒྱལ་པོའམ་ཚུར་དུས་ནི་དེ་ཚོར་དགའ་བ་དང་། དང་སོགས་འབྲིང་
 དང་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། རྟེན་ས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
 འཕྲོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གང་འདི་སྐད་དུ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ནི་འབྲུང་བར་དགའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་བདག་གིས་འཚལ་བ་དང་
 བདག་སེམས་པ་ལྟར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ནི་མདོན་པར་
 འཚང་རྒྱ་བར་བསྱི་བར་མི་དགའོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 དེ་ནི་འདི་ལྟར་གང་ཡང་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་མ་མཚེས། གང་
 གིས་ཀྱང་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་མ་མཚེས། གང་ཡང་མདོན་པར་
 འཚང་རྒྱ་བར་བསྱི་བ་མ་མཚེས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་
 པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་གངས་དེས་ན་བྱང་ཚེན་གྱིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་
 དུ་མདོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་སྤོའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྟེན་ས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་
 །ལུ་རིའི་བྱས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འཕྲོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྐྱས་སོ། །ཚེ་དང་ལྡན་
 པ་རབ་འཕྲོར་རྣམ་གངས་དེས་ན་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མདོན་པར་འཚང་རྒྱ་
 བར་དགའ་སྟེ། དེ་ཅིའི་སྲིར་ཞེན། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འཕྲོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་
 བམ་མཁའ་འདི་འདི་སྐྱམ་དུ་བདག་གིས་སྒྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མདོན་པར་འཚང་

༡ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥། ༤༡༧༥།
 ༢ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥། ༤༡༧༥།

རྒྱ་བར་འགྲུང་སྐྱམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་།^༡ དེ་ནས་ཚེ་དང་
ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཚེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་སྐྱེས་པ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་
རིའི་བྱ་དེ་རི་སྐྱམ་དུ་སེམས། གཞུགས་ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་རྫོགས་གཤམ།
ཚེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་སྐྱེས་པ། ཚེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་དེ་ནི་མ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་པ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཚེབ་
ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་རེས་པར་འགྲུང་བར་འགྲུང་རྟོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་རྣམས་པོ་ཡིས། རྫོགས་སྐྱ་རྒྱལ་
པོས་རྫོགས་དཀའ་བཞེད། །ཅེས་དང་།^༡ དེ་ལྟར་མོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལྷ་ན་
མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚེབ་པོ་རྣམས་
པོས་ནི་ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་རྫོགས་པར་སྐྱ་ལ། དེ་
དག་ཉིད་རྒྱལ་པོས་ནི་རྫོགས་པར་དཀའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་
ལྷགས་གྱིས་ན་འབྲིང་པོ་རྣམས་གྱིས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་རྫོགས་ལ།
ཚུང་དུ་རྣམས་གྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་རྫོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཕངས་
པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉེས་ལས། དང་
པོ་ལ། ཚོགས་ལམ་གྱི་རྟེན། བརྟེན་པ་ཚོགས་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། རྟགས། ལྷ་
བཤད་པའོ། །

^༡ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༧། ཉི་མེ་ལ། ལྷན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༢༡༥༡༥།
^༢ བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ལྷོ་བ་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥༠༣།

དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དེ་འགྲོ་བ་རིགས་ཀྱི་གཉིས་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནི་སྤྱིར་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་བཞེད་དེ། མངོན་འགྲེལ་ལས།¹མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ན་དང་སྤྱིར་གསུམ་ནས་འཕེན་གྱི་གཞན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་ཤེས་རབ་དང་སྐྱོབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་། དེ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བཟོགས་དང་། དེ་ལ་མ་བརྟེན་ན་²འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ངོ་པོ་ནི། འདི་ལ་ཐོས་བསམ་གཙོ་ཆེ་ཡང་སྐྱོམ་བྱུང་ཡང་ཡོད་དེ། ཀུན་བརྟུས་ལས།³དེ་ལ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དབང་པོའི་སྐོ་སྐོམ་པ་དང་། ཐས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་། བམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྦྱང་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཅོལ་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པར་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། ཡང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། སྐོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་གོམས་པས་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་

¹ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 2/4 མངོན་པ་ཀྱི། སྐོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མངོན་རང་འགྲེལ། 2/22-23
² ཀུ་ལམ་པ་2/དེ་ལ་མ་བརྟེན་ན། བ་43/བ་6/དེ་ལ་མ་བརྟེན་ན། 1/119/བ་7/དེ་ཡང་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས།
³ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། 2/6 སེམས་ཅམ་རྒྱ། འབགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། 333-334

གནས་གྱི་སྣོད་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས།^༡ རྩོམ་
བསམ་ལས་བྱུང་ལས་གསུམ་མོ། །ཞེས་སློ་གསུམ་གའི་ལས་དང་རྩོམ་བསམ་
ཉིད་དུ་བཤད་ལ། ཉི་སྣང་ལས།^༢ འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩོམ་བ་དང་བསམ་
པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རོག་མ་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ལ་
འདུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སློམ་བྱུང་གཙོ་བོར་མ་
གྱུར་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་མཁུན་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་མཁུམ་པའི་
སེམས་དཔའི་ཚོས་མངོན་རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐར་བ་ཆ་
མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་བ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཡོད། ཁ་ཅིག །དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་བ་
ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉན་རྩོམ་ལམ་དུ་འདུག་པར་ངེས་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་བ་ནི། སྤྱིར་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སློ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ནམ་
སྤྱིས་བ་ན་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་ཐོབ་པར་འཛོག་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་བ་ཆ་མཐུན་
ཐོབ་པའི་རྟགས་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས།^༣ གང་ལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་
བདག་མེད་པ་དང་ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་བཛོད་པའི་གཏམ་རྩོམ་
ནས་སྤྱ་ཟེང་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། མཆི་མ་འཇུགས་ཞེས་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི། ཐར་

^༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥༥ མངོན་བ་ཀྱུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚ་བ། ༧༧:༥༠༡
^༢ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༥༥ ཤེར་ཕྱིན་ཀ། །འབགས་པ་ཐོལ་སྟེ། ཉི་སྣང་། ༣:༣༥:༥༡
^༣ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥༥ མངོན་བ་ཀྱུ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་འགྲེལ། ༥༥༧:༥༡༡

པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབྱར་ལྷ་གྲུ་
སྐྱེས་པ་ལས་གཤམ་གྱི་¹གསེབ་ན་ས་བོན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཟག་མེད་
གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ཚོན་ཉེར་གཅིག་གིས་བསྐྱེས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་
མཐའ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ཉམས་
སུ་སྒངས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཀུན་ལ་སྤོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པ་ན།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་གྲངས་མེད་གསུམ་ནས་འཆང་
རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་། ལྐབས་
འདྲིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྣམས་ཐོབ་པར་
འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ཟབ་དོན་ལ་མི་སྐྱག་པ་དང་། མི་དངངས་པ་དང་།
སྐྱག་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་
པའི་རྟོགས་སུ་ཉི་སྒྲང་ལས་བཤའ་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ¹གང་གིས་དེ་མངོན་པར་
བྱེད་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འདྲིའི་རྟོགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་
སེམས་མི་ཞུམ་པ་མི་དངངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་འགོང་བ་མི་སྐྱག་པའི་
མཚན་ཉིད་དང་། ཡིད་ལ་འགྲོད་པ་མེད་པ་སྐྱག་པར་མི་འགྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་

¹ ག་ཤེན་ན་ཨ་ཡུལ་གྱི། བ་ཤེན་ན་ཨ་ཡུལ་གྱི་གསེབ། ༡༡༡་བ་ཨ་ཡུལ་གྱི་གསེབ། བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྐྱེད་མ།
ཨ་ཡུལ་གྱི་གསེབ་ཀྱི། རྒྱུ་དཔེ་དཔྱད་ཀྱི་གསེབ། མཚན་འགྲེལ། ༡༡༡་ཨ་ཡུལ་གྱི་གསེབ།
² བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༤༡། ཤེད་ཕྱིན་ཀྱི། །འཕགས་པ་ཐོས་སྟེ། ཉི་སྒྲང་། ༣༣༡་ཤ།

ལྷོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་ནི། རང་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚོགས་གསོག་¹པའི་
ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པས་ན་ཚོགས་ལམ་དང་། ཐར་བ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་
མ་ཐུན་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ཐར་བ་ཆ་མ་ཐུན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉི་སྐྱེང་ལས།²འདྲིར་
ཐར་བ་ནི་བྲལ་པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ་དེའི་ཆ་ལ་ཐན་པས་ན་ཐར་བའི་ཆ་དང་
མ་ཐུན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་བ་དབང་རྣོན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་བ་
ཚོས་ཅན། ལྷན་ས་འདྲིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་བ་ཆ་མ་ཐུན་
ཡིན་ཏེ། ལྷན་མཁུན་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱབ་པ་ལ་མཁས་པའི་སེམས་དཔའི་ཚོས་
མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་
སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཚོས་ཅན། སྟོར་བ་ལ། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མདོ་སྟེའི་རྒྱན་ལས།³དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལྷོ། །རང་
སེམས་ཀྱི་ཏུ་འཇུག་ལྡན་པ། །སྟུང་ན་འདས་ལ་མངོན་དགའི་ཕྱིར། རྟོགས་
བ་བྱལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་བ་དབང་རྣོན་ཚོས་ཅན། དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དམ་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ།

¹ ག་༤༧་བ་༧་བསོག་ །བ་༤༧་བ་༧་བསོག་ །ག་༡༡༥་ན་༡་གསོག་ །
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༥། ཤེར་ཕྱིན་ག །འབགས་པ་ཤོལ་སྟེ། ཉི་སྐྱེང་། ༣༣༥༧།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༠། སེམས་ཅམ་ལེ། རྩི་བཙུན་བྱམས་མགོན། མདོ་སྟེའི་རྒྱན། ༤༣༦་༡༥།

དགོ་བའི་ཚོས་མཐའ་དག་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་བཙུན་འགྲུས། བསམ་བ་སྤྱན་
ཚོགས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན། ཇི་ལྟ་བ་
དང་ཇི་སྟེང་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ཉམས་སྲུ་ལེན་བ་ལ་མཁས་
པའི་སྤྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དེ་ལ་ངོ་བོའི་སློབ་ནས་ལྟར་ཡོད་དེ།
དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་བུ་བསྐྱུས་བ་ལྟ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཉེ། ཐེག་
ཆེན་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལམ་གྱི་རྩ་བ་དང་
བ་ལ་མཁས་བ་དང་། སྤོད་བ་སྤྱི་ལ་སློབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཙུན་འགྲུས་
ལ་མཁས་བ་དང་། སྤོད་པའི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བསམ་བ་སྤྱན་སྲུམ་ཚོགས་བ་ལ་མཁས་བ་དང་། པར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་
སློབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་མཁས་བ་རྣམས་སྲུ་
ཡོད་པའི་སྤྱིར། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཉིས་སྲུ་
ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་སྲུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག །རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་
ཉེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་སྤྱན་སྲུམ་ཚོགས་བ་སྐྱབ་

1 ག་ལེན་ན་མ་སྤྱན་སྲུམ་ཚོགས་བ་ལ། བ་ལེན་ན་མ་སྤྱན་སྲུམ་ཚོགས་བ། 1111ལ་མ་སྤྱན་ཚོགས།
2 ག་ལེན་ན་མ་སྤྱན་སྲུམ་ཚོགས་བ་ལེན་ཉེ། བ་ལེན་ན་མ་སྤྱན་སྲུམ་ཚོགས་བ་ལེན་ཉེ། 1111ལ་མ་སྤྱན་ཚོགས་བ་ལེན་ཉེ།
3 བསྐྱེད་འགྲུས་དབང་བསྐྱུས་ལ། 111 ཤེད་ཕྱིན་ལ། སློབ་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་གོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། 2007ལ་

བ་ཅི་ལ་ཡང་མ་རེག་^༡ བར་ཆས་ཤིང་ཚོམ་བ་དག་^༡ །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་རྣམས་ལོ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱལ་
སོགས་དམིགས་དད་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྲུད་དོ། །རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་
པའི་བྱང་འཕགས་མེད་དེ། དེ་ཡིན་ན་ས་དང་སོ་མ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར།^༡ ཚོས་
གྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྩོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ས་རབ་ཏུ་^༡ དགའ་བ་ལ་
སོགས་བ་རྩོགས་པའི་རིམས་བས་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་
འགྱུར་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ཟེར་
བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་
ཡང་མ་ཡིན། དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། ལམ་རྗེས་ཤེས་
ཐོབ་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཚོད་ལས། “དེ་ཆེ་དབང་
སོ་རྣེས་རྒྱལ་དག །དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

^༡ ག་ལེ་ན་པ་རག ། བ་ལེ་ན་པ་རེག ། ཀ་ཀ་ལེ་བ་ལེ་རག །
^༢ ག་ལེ་ན་པ་བརྩོམས་བ་དག ། བ་ལེ་ན་པ་བརྩོམས་བ་དག ། ཀ་ཀ་ལེ་བ་ལེ་བརྩོམས་དག །
^༣ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ །ཤིང་ཕྱིན་ཟ། ལྷོ་བ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༡༩་ན།
^༤ ག་ལེ་ན་པ་མཚན་ཉིད་ས་རབ་ཏུ། བ་ལེ་ན་པ་མཚན་ཉིད་ས་རབ་ཏུ། ཀ་ཀ་ལེ་བ་ལེ་མཚན་ཉིད་ས་རབ་ཏུ།
^༥ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩ ། མངོན་བ་ཀུ། ལྷོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོད་ཚབ། ༤༥་ཀ་ན།

ཁ་ཅིག །རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་ཡིན་ན་སྤོང་ཉིད་
རྟོགས་པས་མ་ཁྲབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡིན་ན་དད་སོགས་ལྷུལ་ལྷ་ཉམས་
སྤུ་ལེན་བ་ལ་མཁས་པས་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར་ཉེ། སངས་རྒྱལ་སོགས་དམིགས་
དད་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་སྤྱོད་བ་ཁྲད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པའི་སྤོམ་རིམས་བཤད་
བ་ལ། སྤྱོད་བ་ཁྲད་པར་ཅན་སྤྱེས་པའི་དུས་དང་། སྤྱེས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟེག་
དང་། གང་ཟེག་དེའི་སྤོམ་རིམས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དེའི་དང་།
རྫོས་བ་སྤྱང་བ་གཉེས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། མཚམས་སྤྱད། ཅ་བ། འབྲེལ་བ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་¹ ཏུ། ཐར་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་
དང་། །ཞེས་བཤད་ན། ཐར་བ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་འོག་ཏུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་འཆད་
པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐར་བ་ཆ་མ་ཐུན་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་
པའི་གཞན་དོན་ལ་སྤོམ་ཅན་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྤྱིར། །ཞེས་འཆད་བ་ལ། ² ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་བ་
སྤྱེས་པའི་སྤོམ་ཅན་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་བ་འབྱུང་བས། །ཞེས་
གསུངས། གཉེས་པ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་
འབྲེལ་ཚུལ་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི། ³ དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་བ་རབ་འབྱོར་གྱིས་

¹ ག་༤༤་བ་པ་བཞག །བ་༤༥་བ་པ་གཞག །༡༧༧༩༠ན་༤་གཞག །
² བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་ས། ༥༥། །ཤར་ཕྱིན་ཚ། སྤོམ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༤༠་པ།
³ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་ས། ༡༥། །ཉི་མེ་ལ། སྤོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤་པ།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱང་ཚེན་
སྐྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་འཛོལ་བར་འབྱུང་བར་འཚང་བས་རི་ལྷར་གནས་བར་
བསྟུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཚེན་སྐྱ་
མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མཛོལ་བར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
བྱང་དུ་སེམས་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་གནས་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་
འདིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སློབས་
བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོལ་བར་རྫོགས་བར་རྫོགས་པ། ཞེས་
སོགས་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། རོད། ཚེ་མོ། བཟོད་པ། ཚོས་མཚོག་དང་བཞི་ལས། དང་
པོ་ལ་ཡང་རྒྱང་འབྲིང་ཚེན་སོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་རིམས་བཞིན་སྟོན་པ་
ལ། མདོ་ལས། བྱང་ཚེན་སྐྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མཛོལ་བར་འཚང་རྒྱ་བར་
འདོད་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱང་དུ་སེམས་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་གནས་བར་
བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་དུ་མཉམ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཡི།
མི་མཉམ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མི་བྱ། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བྱང་དུ་བྱམས་པ་ཚེན་སོ་བསྐྱེད་པར་བྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

༡ ག་༤༥ ན་མ་གནས་བར་བྱ། བ་༤༦ ན་ཉ་གནས་བར་བྱའོ། ཀ་༡༢༠ བ་༤༥ གནས་བར་བྱ།
༢ བསྐྱར་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༡། ཤེས་ཕྱིན་ཟ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༤༠༡༥།
༣ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༢། ཉི་ཞི་ལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཞི། ༢། ༤༡༡༠།

བ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་།¹ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་འདི་ལ་མཉམ་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། བན་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོ་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་དང་། བ་དང་མའི་སེམས་དང་། ལྷན་དང་སྲིང་མའི་སེམས་དང་། བུ་དང་བུ་མའི་སེམས་དང་། བཤེས་དང་གྲོགས་ཀྱི་སེམས་དང་། གཉེན་དང་སྐྱལ་གྱི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ལྟས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་རྩོ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ནི་རྩོད་ཚུང་དུའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཚེ་འདི་ལ་གཞན་ལ་བན་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྲིད། དེ་ནས་སེམས་གསུམ་ནི་རྩོད་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། ཚེ་སྲི་མ་ལ་གཞན་ལ་བན་པར་འདོད་པའི་སྲིད། དེ་ནས་སེམས་ལྷན་ལྟེ་རྩོད་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ། ཚེ་འདི་སྲི་གཉིས་ཀ་ལ་གཞན་ལ་བན་པ་སྐྱབ་འདོད་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་གསུམ་རིམས་བཞེན་སྟོན་པ་ལ།² བདག་ཉིད་ཀྱང་སློབ་གཙོད་པ་ལས་ལྡོག་པར་བྱ། གཞན་ཡང་སློབ་གཙོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་བར་³ བྱ། སློབ་གཙོད་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ལེགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ། གཞན་གང་དག་སློབ་གཙོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་དེ་དག་གི་ལེགས་པ་བརྗོད་པ་དང་མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ལྡན་མངོན་པའི་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥༠།༡༥།
² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ ༧༥༩།༡།
³ ཀུན་ལ་བ་པ་བསྐྱལ་བར། བ་༥༦་བ་༤་བསྐྱལ་བར། ཀུན་ལ་བ་པ་བསྐྱལ་བར།

དང་།¹ བདག་ཉིད་ཀྱང་སྤྱིན་པའི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
བྱ། ཞེས་སོགས་དང་།² བདག་ཉིད་ཀྱང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཞེས་
སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བདག་ཉིད་སྤྲིག་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་། སྤྱིན་ལ་སོགས་
ལ་གནས་པས་གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །བསྐྱབས་པ་བརྗོད་དང་
མཐུན་པ་ཉིད། །ཅེ་སྐྱུར། ཞེས་དང་།³ མདོར་ན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ལ་གྲངས་
བཞིན་ཏུ་སྟོང་བ་དང་ལེན་པའི་སྐོ་ནས་ལྡོག་པ་དང་ཞུགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན།
དེའི་སྐོ་ནས་གཞན་རྣམས་སྤྲིག་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་གནས་པ་དག་
ལ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། གཞན་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་ཞུགས་པ་
ལ་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་⁴ གཉིས་སོ་ཚོས་གྱི་རབ་
ཏུ་དབྱེ་བས་ནི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ། བ་དེ་རྣམས་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པ་ནི་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ་ཡང་། རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་གསུམ་ཅིམ་བཞིན་
སྟོན་པ་ལ།⁵ བདག་ཉིད་ཀྱང་སྤྲིག་པས་ཡོངས་སུ་ཞེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་
སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མདོན་ཏུ་བྱ། ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་

¹ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། རྟོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༥༥༧༡

² བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། རྟོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༥༥༧༢

³ བསྐྱབས་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟེ། རྫོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༥༡༡

⁴ ལ། ༤༤ ལ་ ༤ བྱེད་པ་རྣམས་ལ། ལ་ ༤༥ ལ་ ༣ བྱེད་པ་དང་རྣམས་ལ། ༡༡༩༩ ལ་ ༣ བྱེད་པ་རྣམས་ལ།

⁵ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། རྟོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༥༥༧༥

དང་།¹ བདག་ཉིད་ཀྱང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་
པ་བསྐྱེད་དེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱུངོ། །ཞེས་སོགས་དང་།² བདག་
ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་
གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། །རང་གཞན་རྟེན་ཅན་
བདེན་ཤེས་པ། །ཞེས་དང་།³ ཚེ་མོར་གླུར་པ་ལ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་དབྱེ་
བས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དག་རྗེ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོར་བ་དང་བསྐྱེད་པ་
བཟོད་པ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་བཟོད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
གསུངས།

བཞི་པ་ལ་ཡང་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་གསུམ་རིམས་བཞིན་
སྐྱོན་པ་ལ།⁴ བདག་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྐྱོན་པར་བྱ། བདག་ཉིད་
ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་དང་།⁵ བདག་
ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་
སོགས་དང་།⁶ བདག་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་པ་

¹ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ ༧༤༧༧།
² བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ ༧༠༠༩།
³ བསྟན་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༩། ཤེས་ཕྱིན་ལ། རྫོག་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༡༧།
⁴ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ ༧༠༠༧།
⁵ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ ༧༠༠༧༧།
⁶ བཀའ་འབྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ ༧༠༡༧།

ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་འདི་བཤད་པའི་ཆེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའ་ཉིས་སྟོང་གིས་མི་སྐྱེ་¹ བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཚོས་མཚོག་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་
ཅམས། །སློབ་བྱེད་སོགས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ² སྣ་མ་བཞིན་དུ་རང་
དང་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་སློབ་པར་བྱེད་པ་དང་གོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཚོས་གྱི་མཚོག་ཡིན་ཏེ།
ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ལ། ³ དེ་ལྟར་ན་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཚོས་ཅན།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
སེམས་མཉམ་པར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སློབ་པ་དམིགས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྫོང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ ⁴ མཉམ་པ་
སོགས་བརྩམས་སློབ་པ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་རྒྱུད་དུས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཆགས་སྣང་གི་ངེས་སྤྱི་མ་ཆད་པར་མཉམ་པའི་སེམས་དང་། ད་ལྟ་བུ་
པའི་དོན་སྐྱབ་པའི་བྱམས་པའི་སེམས་གྱི་རྣམ་པས་དམིགས། རྫོང་འབྲིང་གིས་

¹ ག་༤༮་བ་༣་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས། པ་༤༦་བ་༩་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས། ག་༡༩༩་བ་༤་སྐྱེས།
² བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུངས། ༥༩། །ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༡་༡༡།
³ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟུངས། ༥༩། །ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༡་༡་༩།
⁴ ག་༤༮་བ་༥་རྫོང་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས། པ་༤༦་བ་༤་རྫོང་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས། ག་
༡༩་༩་ན་༡་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས།

མ་འོངས་པའི་པན་བ་སྐྱབ་བར་འདོད་པའི་པན་བ་དང་། ང་རྒྱལ་བཙུག་པ་ས་
གཞན་བདེ་ལ་ཁོང་ཁོ་བ་མེད་པའི་དང་། རོ་མི་མཚན་ས་བ་རྣམ་བར་འཆེ་བ་
མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ས་དམིགས། རྫོང་ཆེན་པོས་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་
རང་ལས་གན་བ་ལ་བ་མའི་དང་། མཉམ་བ་ལ་སྐྱེན་དང་སྲིང་མོའི་དང་། རང་
ལས་¹གཞོན་བ་ལ་བྱུ་དང་བྱུ་མོའི་དང་། པན་འདོགས་པའི་བཤེས་དང་། ཡིད་
བརྟན་པའི་གྲོགས་དང་། རུས་གཅིག་པའི་གཉེན་དང་། རུས་མི་གཅིག་པའི་སྐྱལ་
གི་གཉེན་མཚན་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ས་དམིགས་པའི་སྲིད།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་རྣམ་བ་
གསུམ་གྱི་¹དམིགས་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་མི་དགོ་བ་སྦྱོང་བ་ལ་བདག་ཉིད་གནས་
བ་དེའི་སྦྱོ་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་སྤྲིག་བ་ལས་ལྡོག་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་བ་
དང་། སྦྱོན་སོགས་དགོ་བ་ལ་བདག་ཉིད་གནས་ནས་དེའི་སྦྱོ་ནས་གདུལ་བྱ་
གཞན་དགོ་བ་ལ་གནས་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་བ་གཅིག་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་
མ་བསྐྱལ་བར་དགོ་སྤྲིག་གི་འདོར་ལེན་ལ་བདག་ཉིད་ཞུགས་བ་ལ་དག་གིས་
བསྐྱབས་བ་བརྗོད་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་དགའ་བས་མཐུན་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་
བ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་གྱི་སྦྱོ་ནས་དམིགས་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་ཅེ་མོ་ཆུང་དུའི་
སྐབས་སུ་རང་ཉིད་སྦོག་གཅོད་བ་སོགས་ལས་ལྡོག་བ་ལ་གནས་ནས། གདུལ་

¹ ག་ལེ་ན་ཀ་རང་བས་གཞོན་ལ། བ་ལེ་བ་པ་རང་ལས་གཞོན་ལ། ག་ཉ་མ་ན་ན་རང་བས་གཞོན་ལ།
² ག་ལེ་ན་ན་གསུམ་གྱི་དམིགས་ལ། བ་ལེ་ན་ཉ་གསུམ་གྱི་དམིགས་ལ། ག་ཉ་མ་ན་པ་གསུམ་གྱི་དམིགས་ལ།
འོག་དང་བསྐྱར་ན་རྣམ་བ་གསུམ་གྱི་སྦོ་ནས་ཡིན་སྐྱེ།

བྱ་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལྷགས་ཙམ་ལ་དེ་ལས་སྡོག་པའི་བསྐྱབས་པ་
བརྗོད་པ་དང་། མ་བསྐྱལ་བར་ལྷགས་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་ཅིང་འདུན་པས་
དགའ་བར་བྱེད་ལ། དེ་འབྲིང་གི་ཆེ་རང་ཉིད་སྤྱོད་པ་སོགས་པར་སྤྱོད་བྱུག་ལ་
གནས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་དང་། དེ་ཆེན་
སོའི་ཆེ་བདག་ཉིད་ནང་སྤོང་བ་ཉིད་ནས། ཉེན་འབྲེལ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་
མི་མཐུན་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་སྤར་བཞིན་
ཡིན་པའི་བྱིད།

ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་བཟོད་པས་ཀྱང་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་
རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམ་དུའི་ཆེ་བདག་ཉིད་བདེན་
བཞི་ཤེས་པ་ལ་གནས་ནས། གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་།
དེ་འབྲིང་གི་ཆེ་བདག་ཉིད་རྒྱུན་ལྷགས་སོགས་གྱི་འབྲས་བུ་ཤེས་ཀྱང་མངོན་
དུ་མི་བྱ་བ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་།
དེ་ཆེན་སོའི་ཆེ་བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་ལ་གནས་ནས་
གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་གྱི་སྒྲོན་ས་དམིགས་པའི་བྱིད། ཆོས་མཚོག་གིས་
ཀྱང་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ས་དམིགས་པ་ཡིན་
ཏེ། དེ་རྣམ་དུའི་ཆེ་བདག་ཉིད་སེམས་ཙན་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་གནས་
ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པའི་རྣམ་པ་དང་གཞན་མ་བསྐྱལ་བར་ལྷགས་པ་ལ་
དག་གིས་བསྐྱབས་པ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་གྱི་དགའ་བས་མཐུན་
པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དམིགས། དེ་འབྲིང་གི་ཆེ་རང་ཉིད་བྱང་

རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འབོད་པ་
སོགས་གསུམ་གྱིས་དམིགས། དེ་ཚེན་པའི་ཚེ་རང་ཉིད་རྣམ་མཁུན་སྐྱེད་པ་དང་
བག་ཆགས་གྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་སྦྱོར་བ་སོགས་ལ་གནས་ནས་
གཞན་དེ་ལ་འབོད་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་སློབ་སྦྱོར་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

དོན་བསྐྱེད་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ཚེན་གྱི་དེས་འབྱེད་
ཆ་མཐུན་ཚོས་ཅན། གཙོ་བོར་རྗེས་ཐོབ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་
སྦྱོར་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་བཅུ་དགུས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་སྤེལ་
དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཙོ་བོ་ཐབས་གྱི་ཆས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་འདིར་
དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་དོན་མངོན་ཏོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་
བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ཚེན་གྱི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག་། གཙོ་བོར་
ཐབས་གྱི་ཆས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་དོན་མངོན་ཏོགས། ཐེག་
ཚེན་གྱི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཚེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག་། དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་
དག་བཙུན་པའི་ཏོགས་པ་སྦྱོར་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཚེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
ཤེས་ཚོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སློབ་པ་སྦྱོར་བ་ལ། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་

༡ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་མ། རྫོང་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༡༡༽

པར་སྐྱོམ་པའི་དབྱེ་བས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བཅས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་
པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་འགོ་བས་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་མཐོང་བ་དང་སྐྱོམ་པའི་ལམ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་ནི་སྐྱོམ་པ་གོང་ནས་གོང་གི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པར་གྱིས། རྣམ་པ་བཅས་ཅད་དུ་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་རིམས་
གྱིས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་དགག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ངེས་པར་འབྱེད་
པའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སོགས་གྱིས་བཤད།

འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་པ་སྡུ་མ་འགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ལམ་རྒྱུད་པའི་རྣམ་གཞག་རང་སྤྱུགས་ལ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་
འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་མཐུན་ཚོགས་ལམ་འབའ་ཞིག་ཏུ་དང་། ལམ་
ཤེས་ས་གཉིས་པ་ནས་རྒྱག་པའི་བར་འབའ་ཞིག །གཞི་ཤེས་ས་བདུན་པ་འབའ་
ཞིག །རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ས་བརྒྱད་པ་འབའ་ཞིག །རྩེ་སྦྱོར་ས་དགུ་པ་དང་
བརྩ་པའི་དཀྱིལ་སྦོད་འབའ་ཞིག །མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ས་བརྩ་པའི་དཀྱིལ་སྦྱོད་
འབའ་ཞིག །སྐད་ཅིག་སྦྱོར་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར། ཚོས་སྐྱ་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཁོ་
ནར་སྐྱོམ་ཞེས་ཟེད།

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས། གཞུང་འདིའི་སྦྱོར་རྩལ་

ལ་ཡང་། ལྷ་མ་གསེར་སྤིང་བས་གཞུང་གོང་མའི་འདྲིལ་རྟེན་པ་འོག་ལ་ལ་སྤྱོད་
ཞིང་། འོག་མའི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཐ་སྐད་དུ་ཞེས་པ་གོང་མ་ལ་སྤྱོད་བར་
གསུངས། དེ་ཡང་། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་
བར་སྐོམ་པའི་དབྱེ་བས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་
ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འདྲིལ་རྟེན་པའི་ངེས་པར་
འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ། ཟག་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་སྤོན་དུ་འགོ་བས་འདྲིལ་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་བ་དང་སྐོམ་པ་ཞེས་སྐུར་ལ།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་
པ་གསུམ་ལ་སྐོམ་པ་གོང་ནས་གོང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་
པོ་རིམས་གྱིས་སྐྱེ་བས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དགག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ངེས་པར་འབྲེད་
པའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐུར་བའི་དོན་ནི།
སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྤྱོད་མཐོང་སྐོམ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་། སྤྱོད་བ་དང་
པོ་གསུམ་དུ་སྤྱོད་མཐོང་སྐོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྣམ་
བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

སྐབས་དང་པོར་སྤྱོད་མཐོང་སྐོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་
ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་
ཚོགས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐོམ་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྐོམ་
སྐོམ་པའི་ཕོག་རྟོག་བཀག་ནས། ཡོངས་གཅོད་ལ་དེ་སྤྱོད་མཐོང་སྐོམ་གསུམ་

གའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱོམ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་གཉིས་པར་དེ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ས་དང་པོ་¹ རས་ལྷག་
པའི་བར་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱོམ་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྐྱོམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་
བཀག་ནས་ཡོངས་གཙོད་ལ་དེ་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་གསུམ་གའི་གནས་སྐབས་སུ་
སྐྱོམ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་གསུམ་པར་
དེ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་
ས་བདུན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱོམ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་སྐྱོམ་སྟམ་པའི་ལོག་
རྟོག་བཀག་ནས་ཡོངས་གཙོད་ལ་སྐྱར་བཞེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་བཞི་པར་དེ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་
རྣམ་རྟོགས་སྐྱོར་བ་ས་བརྒྱད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱོམ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་
སྐྱོམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་ཡོངས་གཙོད་ལ་སྐྱར་བཞེན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྐབས་ལྔ་པར་དེ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་ཅེ་
སྐྱོར་ས་དབྱུ་པ་དང་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྟོང་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱོམ་ཞིང་། དེ་ལས་
གཞན་དུ་མི་སྐྱོམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་ཡོངས་གཙོད་ལ་སྐྱར་བཞེན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་དྲུག་པར་དེ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་

¹ ལ་༤༧་བ་༧་རྣམ་པ་དེ་ས་དང་པོ། ལ་༤༧་བ་༧་རྣམ་པ་དེ་ས་དང་པོ། ༡༧༢༧་བ་༢་རྣམ་པ་དེ་ས།

དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཅད་ལ་མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བ་ས་བཅུ་པའི་དཀྱིལ་སྤྲང་
འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱོམ་གྱི་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་མི་སྐྱོམ་སྐྱམ་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས།
ཡོངས་གཙོ་ལ་དེ་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་གསུམ་གའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱོམ་དགོས་
སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ཏུ་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་
གསུམ་བསྟན་པ་དང་། སྐྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་ཏུ་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་གསུམ་
བསྟན་པ་ལ་རྒྱོམ་སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ཏུ་བསྟན་པའི་སྐྱོར་མཐོང་
སྐྱོམ་གསུམ་དེ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ།¹ ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་དེ་གསུམ་
བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྩོགས་སྐྱོར་བའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་གསུམ་འིམ་པ་བཞིན་ཏུ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་འབྲིང་
ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་བྱེད། ཅེ་སྐྱོར་གྱི་སྐབས་གྱི་དེ་གསུམ་པོ་དེ་ས་དགུ་པའི་དེ་
གསུམ་ཡིན། མཐར་གྱིས་སྐྱོར་བའི་སྐབས་གྱི་དེ་གསུམ་དེ་འིམ་པ་བཞིན་ས་
བཅུ་པའི་དེ་གསུམ་ལ་བྱེད་འིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། སྐབས་འདིའི་སྐྱོར་
ལམ་གྱི་སྐབས་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།² དེ་ལྟར་ལོག་ནས་འཆད་པའི་ཅེ་མོའི་སྐྱོར་
བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་བསྐྱམ་པ་མཐོང་བ་དང་སྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྤང་བར་
བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་གྱི་གངས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་ངེས་པར་
འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་འདི་དག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

¹ ག་༥༥ན་ ༩་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། བ་༡༠༠ན་ ༩་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། ག་༡༩༩ན་ ༩་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐམ།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཆ། སྐོར་དགོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༥༥༩་༡༠།

བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་བསྟན་
བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཅེ་སྐྱོར་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་དངོས་གཉེན་བར་
ཆད་མེད་ལམ་ཇི་བཞིན་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར། དེ་དང་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་ཇི་བཞིན་
དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྗོག་སོགས་ཉགས། །ཞེས་
སོགས་སྐྱོར་ལམ་བ་སྤྱིར་མི་ལྗོག་པའི་ཉགས་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་སྐོམ་ལམ་བ་སྤྱིར་མི་ལྗོག་པའི་ཉགས་འཆད་བྱེད་མིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། རྣམ་
རྟོགས་སྐྱོར་བའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྐྱོར་ལམ་བ་དེ་སྐོམ་ལམ་བ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། དེས་མཚོན་ནས། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བརྗོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་
མཐོང་ལམ་བ་སྤྱིར་མི་ལྗོག་པའི་ཉགས་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་
ཅི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་
པོ་ལ་དགུར་འབྱེད་རིགས་པར་བསྟན་པར་ཐལ་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ཡང་ཚོས་
རྣམས་ཀྱུ། །ཞེས་སོགས་རྗོད་ཀྱི་ཅེ་སྐྱོར་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་།
འདུག་པ་དང་ཅི་ལྗོག་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་འཆད་བྱེད་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷོང་གསུམ་སྐྱེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། །ཞེས་སོགས་བར་ཆད་
མེད་པའི་ཅེ་སྐྱོར་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །གཞན་ཡང་། རྗོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་

༡ ལ་༤༤་བ་༡་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལ་༡༠༠་བ་༡་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལ་༡༡༦་བ་༡་ཡིན་ཉེ།

ནས་བསྟན་པའི་སྐྱོར་ལམ་དེ་སྐྱོར་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་
 མེད་རབ་ཏུ་སྦྱོར་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་ཚོགས་ལམ་དེ་ཚོགས་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 འགྲེལ་ཆེན་ལས། །སྐྱོབ་པ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་དགོ་འདུན་བཤད་ཐེན་ཏོ། །དེ་
 མི་སྐྱོབ་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
 སྐྱོབ་པ་དེ་བྱང་འཕགས་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་མི་སྐྱོབ་པ་
 དེ་ས་བརྒྱད་པ་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཚོགས་སྐྱོར་བའི་སྐབས་ནས་
 བསྟན་པའི་སྐྱོར་མཚན་སྟོན་གསུམ་དེ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
 གསུམ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་བཞེས་སུ་འདོད་སུ་ཏུ་རྟོགས་པ་
 དང་། སྐྱོབ་པའི་དངོས་གཉེན་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཚོགས་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། རང་གཞན་རྟོན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ། །ཞེས་དང་། བག་ལ་ཉལ་ཀུན་
 འཛོམས་པ་དང་། །ཞེས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོར་ལམ་རྣམས་སྐྱོར་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཅུ་མ་ཁྲུབ་སྟེ། སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོན་གསུམ་དག་པ་དང་། ཞིང་དག་པ་
 དང་། དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མཛོན་
 སུམ་དུ་ལྷུང་སྟོན་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོན་པ་ཟད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡ ཤེས་ཕྱིན་ཆ། སྐྱོབ་དཔོན་མེད་ཤེས་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༥༣-༣༡༥།

རྟོག་པའི་¹ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། དག་དང་དེ་དག་མཚན་མ་མེད། །ཅེས་
དང་། ཉིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། །ལུང་རྟོན་པ་དང་རྫོམ་པ་ཟད། །གསུམ་པོ་
པན་ཚུན་རོ་བོ་གཅིག། ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་
སྤྱོད་ལམ་དེ་སྤྱོད་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཉིང་
འཛིན་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་²དེ་ཚོགས་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲེལ་པ་ཁས།

ཁ་ཅིག །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་དེ་དེར་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
ཅེ་སྤྱོད་དེ་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། ³དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་ནི་སྤོན་ཉིད་དུ་སྤང་བར་འགྱུར་བ་རི་ལྟར་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་
པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་སྤོང་བར་བསྟན་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་
གིས་བྱིར་དགོངས་པ་དེས་བར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤང་བུ་རྟོག་
པ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་སྤྱོད་ལམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤངས་ཐེན་ནས་རབ་ཀྱི་མཐར་
ཐུག་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་སྤོང་བ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་
ཚོད་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་རབ་ཀྱི་མཐར་བྱིན་པའི་རྟོགས་པ་

¹ ག་ཀྱོང་ན་ཉ་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི། བ་ཀྱོང་ན་ཉ་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི། ཀ་ཀྱང་ཉ་ན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག
² ག་ཀྱོང་ན་ཉ་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་ལམ་དེ་ཚོགས་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བ་ཀྱོང་ན་ཉ་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་ལམ་
མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཀ་ཀྱང་ཉ་ན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
³ བསྟན་འགྱུར་དབུ་བསྟན་མ། ༥། ཤེར་བྱིན་ཆ། རྟོག་དགོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་ཆེན། ༡༦་པ་༥་ཀྱང་།

འགྲུང་བས། ཞེས་པའི་རབ་མཐའ་དེ་ཡང་ས་བཅུ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་འགྲུང་
རྟོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས།^༡ རབ་གི་མཐའ་བྱིན་པའི་སྐྱོར་བ་ཙམ་གྱིས་
ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་ལ་འཆད་བ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ཁོ་ན་དེ། སྐྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་གི་སྐྱོར་ལམ་དེ་སྐྱོར་ལམ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།^༢ དེ་ཟག་བ་མེད་བ་རྩུང་དུ་དང་
འབྲིང་དང་ཚེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་
སྐྱོར་མཐོང་སྐོམ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་
གང་རུང་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།^༣ རྣམ་བཤམས་ཅད་
དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཟག་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་འདྲིན་སྐྱེས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་
བ་མེད་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པའི་ལམ་ལ་ཁྱད་
པར་གྱི་ལམ་ཞེས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་བྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདི་ལྗོན་སྐྱོང་
ཁོ་ན་ལ་སྐྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྐྱོར་མཐོང་
སྐོམ་གསུམ་ལན་གསུམ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་ལྗོན་སྐྱོན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་
གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྐྱོར་མཐོང་སྐོམ་གསུམ་སྐྱོར་མཐོང་སྐོམ་གསུམ་མཚན་
ཉིད་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཏྲགས་ཁས་སོ། །

^༡ ལྷ་འགྲུལ་པར་ལ། གསུང་འགྲུལ་ཁ། རྒྱལ་མཚན་ཇི། རྣམ་བཤད་སྐྱོང་པོ་རྒྱན། ༡༯༡༧
^༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་ལ། ༤༥། ཤེས་ལྡན་ལྷོ་ལོ་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༡༩
^༣ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་ལ། ༤༥། ཤེས་ལྡན་ལྷོ་ལོ་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༡༩

གཉེས་པ་སྦྱོར་བ་བྱུང་པར་ཅན་སྦྱེས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་ལ།
 མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉེས་ལས།
 དང་པོ་ནི།¹ དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་
 པའི་བྱང་ཆེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་གང་ལགས། རྟགས་ནི་གང་ལགས། མཚན་མ་ནི་
 གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བདག་ཅག་གིས་བྱང་ཆེན་འདི་ནི་
 སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །ཞེས་བགྱི་བར་འཆལ་བར་བགྱི། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་
 དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་
 སྩལ་རྟོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་སོ་སོའི་སྤྱི་པོའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་དང་། རང་
 སངས་རྒྱས་གྱི་ས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སར་བཤད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་གཉེས་སུ་བྱུང་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས་བྱང་ཆེན་སྤྱིར་
 མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་
 སྤྱིར་བསྟན་ནས། དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་སྤྱེ་འཆད་པ་ལ།¹ རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
 བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་ཅི་ཅེས་དང་རྟགས་ཅི་ཅེས་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས།

གཉེས་པ་ལ། མཚན་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉེས་ལས། དང་པོ་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༠༧་།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༠༧་༥༠།

ཀྱི་ ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་དང་། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
ཚོགས། །ཞེས་བཤད་ན། དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་ལོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
རྟགས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷ་རྩི་སྐད་
བཤད་པའི་དེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་རྣམས་འབྲུང་
བས་དེ་ལྷ་རྩི་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།¹ ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་ལ་རྩི་སྐད་བཤད་པའི་དེས་བར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་
མ་ཐུན་བ་འབྲུང་བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་གྱི་
མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་གྱི་ཡོད་པའི་སློབ་ནས་མདོར་བསྟན། ཡོད་ཚོས་གྱི་
རྟགས་གྱི་དོ་སོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གཉིས་གྱི་དོན་
བསྐྱུས་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་སོ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་སོ་ཀྱི་ མདོ་
དེའི་དོན་མདོར་བསྟན་གྱི་སློབ་ནས་བཤད་པ་ལ། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ནས་
བཟུང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སློབ་ནས་བཤད་པ་ལ།¹ དཔའ་སོ་གང་དག་
དེས་བར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་བ་བཞི་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་སློབ་པའི་
ལམ་འཆད་པར་འབྲུང་བ་ལ། དེ་དང་དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གནས་བ་དེ་དག་
ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་

¹ བསྟན་འབྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༡༩༡ །ཤར་ཕྱིན་ཟེ། སློབ་དཔོན་མེང་གོ་བཟང་ལོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༩༡་ས།
² བསྟན་འབྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༡༩༡ །ཤར་ཕྱིན་ཟེ། སློབ་དཔོན་མེང་གོ་བཟང་ལོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༩༡་ས།

གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་
སྐྱོར་ལམ་པ་དབང་ཚོན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་། དག་ས་ལ་
གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྒྱལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྤྱི་དོན་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག་གི་དོ་བོ། དབྱེ་བ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
དོན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས། རྟགས་དེས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་མཚོན་ཚུལ་བཤད་
བཤོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མཛོད་གྱུར་བ་ལྡོག་བ་སོགས་
རྟགས་ཞེ་བཞི་པོ་གང་རུང་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་
པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཁ་ཅིག་ །དེ་ཟླ་
མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དང་དམན་ལམ་སྐོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་
སེམས་ཚོགས་ལམ་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་
འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པའི་རྟགས་
པ་སྐོན་དུ་སོང་བའི་ས་བརྒྱད་པ་བས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ །དེ་འབྲེལ་རྗེས་
ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྐྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔལ། ཕྱིར་མི་
ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པའི་རྟགས་
པ་སྐོན་དུ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཚོས་བཟོད་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ལ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཉལ་ས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་པ་
 སོགས་གསུང་དུ་ཡོད། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་སེམས་
 ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཉལ་ས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ།
 དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་
 ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་ཅིང་། དེས་ཕྱིར་མི་
 ལྷོག་པའི་ཉལ་ས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚོགས་ལམ་ལས།¹རིགས་རྒྱུད་ངེས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོར་མངོན་པ་ཞིག་ན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་
 བ་འདི་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པར་བརྗོད་མོད་ཀྱང་། རང་གི་རྫོགས་པ་དང་འཚོམས་
 པར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འདི་ལ་མེད་པས་ན་དེའི་
 ཕྱིར་དང་། རང་ལ་དངོས་པོ་ངེས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཉལ་ས་གསུང་སྟེ་བ་
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་མ་གྱུར་པས་ན་འདི་ཕྱིར་མི་
 ལྷོག་པའོ། །ཞེས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ཉེ། ཞེས་དེ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡོད་ཀྱང་
 ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཉལ་ས་ཐོབ་པ་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་ལེགས་པར་བཤད་པ་
 གསེར་མེད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་དང་མ་ཐུན་པར། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་།¹གང་ཟག་གི་ཁྱེད་པར་འགའ་
 ཞིག་རང་གིས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་ནས་བརྒྱུང་
 སྟེ་ལམ་གཞན་དུ་རྩེད་ཟད་ཀྱང་མི་འགོ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ལས་

¹ བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་ལ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་པ། སྤོབ་དཔོན་ཚོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། འགྲེལ་བཤད་ཚོགས་གསལ། ༤༧༩།
² རྒྱ་འབུམ་པར་ལ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྩེ། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུ། ༤༩༧།

ཉམས་པ་མི་སྲིད་པས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་དེས་པར་འཛོལ་པར་འགྱུར་
 པ་ཡིན་ཀྱང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་ལྡན་པར་མི་བརྗོད་ལ། དེ་བཞིན་
 དུ། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཏུ་སྤྱིར་རྗེ་དང་། །བརྗོད་པ་དང་ཉི་མོས་པ་དང་། །དགོ་ལ་
 ཡང་དག་སྤྱོད་པ་ལོ། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་སྤྱི་ལོས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། སྤྱོད་པ་སྐོམ་པའི་སྤྱོད་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེ་བ་
 དང་། བརྗོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 ལ་མོས་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་
 པ་ལོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཡང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་
 པར་མི་བཞག་གོ། །དེས་ན་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་རྟགས་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་
 ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་བཞག་ལ། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣོན་པོས་ནི་སྤྱོད་
 ལམ་རྒྱུད་ནས་དང་། འགྲིང་པོས་མཐོང་ལམ་དང་། དབང་པོ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཡང་ས་
 བརྒྱུད་པ་ནས་ཐོབ་པ་¹ རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། དེ་བཞིན་
 དུ་ཐེག་ཆེན་རིགས་དེས་གྱི་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་གྱི་
 གང་ཟག་དེ་ཡང་སྐྱ་མེད་རྗོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་དེ། དེས་སྐྱ་མེད་རྗོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་
 ཐལ། དེ་སྐྱ་མེད་རྗོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
 ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཞུགས་པོ། །བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་པ་དབང་རྣོན་ཡིན་ན།

¹ ག་ཉ་འལ་ན་པ་བརྒྱུད་པ་ནས་འཛོལ་པར། བ་ཉ་འལ་ན་པ་བརྒྱུད་པ་ནས། ཐོབ་པ་རྣམས། ག་ཉ་འལ་ན་པ་འཛོལ་པ།

སྐྱོར་ལམ་བ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་བས་ནི་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྐྱོར་ལམ་རྫོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་དབང་རྣམས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྐྱོད་བ་ཁྲད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་བ་དབང་འབྲིང་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་བ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་བས་མ་ཁྲབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཚོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་དབང་འབྲིང་དེས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་བ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་བ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་བས་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པའི་རྟོགས་བ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཚོས་བཟོད་བ་དེས་དེ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་སྐྱོམ་ལམ་བ་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་བས་ཁྲབ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས།¹ དབང་པོ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཡང་ས་བརྒྱུད་བ་ནས་ཐོབ་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་འབགས་བས་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏྲ་མཐའ་དག་ཐོབ་མ་སྐྱོང་བར་ཐལ། ས་གཉིས་བ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་དབང་འབྲིང་རྒྱལ་དེས་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་བ་དབང་འབྲིང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་

¹ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། རྣམ་བཤད་སྡིང་པོ་རྒྱལ། ༡༤༡-༦༡

ཉན་མཐའ་དག་ཐོབ་མ་སྲོང་བའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། གསལ་བ་ཚོད་རང་གི་དེར་
ཐལ། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་དེས་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་
དབང་རྟོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཉན་མཐའ་དག་ཐོབ་མ་སྲོང་བའི་སྤྱིར། ཁྲུབ་པ་
ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།
ས་གཉིས་པ་ལ་གཞན་པའི་བྱང་སེམས་དེ་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་གི་རྟོགས་
པ་སྦྱོར་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཅིག་ཤོས་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཉན་མཐའ་
དག་ཐོབ་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ཁས། དེས་ན་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་
བྱང་སེམས་གྱི་ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་
དུ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། བསམ་པའི་སློབས་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་སྤྱིར་དུ་ཐར་པ་
དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཙུག་པ་དང་། སྦྱོར་
བའི་སློབས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ་ན་
སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལོ། །རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་
སྤྱིར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན་བསམ་པའི་སློབས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ།
བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་དེ་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་
འདྲའི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་མེད་པའི་
སྤྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དོར་བའི་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར། ཐབས་ཤེས་གྱི་
རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་ན་སྦྱོར་བའི་སློབས་དེ་ཐོབ་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་

སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྒྱལ་དེས་དེ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། དེས་ཐེག་ཚེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

རོང་རྒྱུག་པས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བའི་སྦོམ་ས་
ཕྱིར་མི་སྦྱོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་ཀྱང་བསམ་པའི་སྦོམ་ས་དེ་མ་ཐོབ་སྟེ། རང་ཉིད་
འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་དོན་རྩེ་རྩེ་ལོ་ལས།¹ རི་སྲིད་ས་བརྒྱུད་མ་ཐོབ་པར། །དེ་སྲིད་ཐེག་
པ་དམན་པས་འདིགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་ན། ཐེག་ཚེན་
སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་
ཕྱིར། །ཁོ་ན་དེ། སྦྱོར་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་ཉམས་པའི་བྱང་འཕགས་
ཡོད་པར་ཐལ། བདེན་འདོན་མདོན་གྱུར་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ན་མི་མཚུངས་སོ། །

ཁོ་ན་དེ། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྒྱལ་ཚོས་
ཅན། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་མདོན་གྱུར་
པ་སྦྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། དེ་འདྲའི་བསམ་པ་
མདོན་གྱུར་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་མི་སྲིད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
ཟེར་ན། རྒྱལ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་ཁ་མའི་གང་ཟག་ཚོས་
ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྦྱིབ་མདོན་གྱུར་པ་སྦྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་

¹ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༯། རྒྱུད་འབུམ་ཉ། སྦོམ་ས་བཅོམ་ལྡན་འདས། གསང་བ་རྣམ་འབྱོར་ཚེན་པའི་རྒྱུད་
དོན་རྩེ་རྩེ་ལོ། ༡༯༥༡

པར་ཐམས། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྷན་པ་
ཁས། འདོད་ན། དེ་སྤངས་པར་ཐམ་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་སྲིད་
མི་ལྡོག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་དག་དེ། སྲིད་མི་ལྡོག་པའི་
རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྲིད་ལས་པ་སྲིད་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ།
མཐོང་ལས་པ་སྲིད་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག། སྲོམ་ལས་པ་སྲིད་མི་ལྡོག་པའི་
རྟགས་བརྒྱད་དེ་ཞི་བཞིར་ཡོད་དོ། །

ལྷ་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྲོད་ལས་པ་དབང་ཚོན་ཚོས་ཅན། ཤེས་རབ་ཁྱད་
པར་ཅན་དང་ལྡན་དེ། རྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་མཐོང་ཡས་པའི་སྲོན་ས་
སྲོན་པ་སོགས་ལྷས་དག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དབང་
ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ཚོས་ཅན། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་
རྒྱལ་བལྟལ་ཤས་མི་བཟོད་པའི་ལྷས་ཀྱི་བ་སྐྱ་ལྡང་བ་དང་མིག་ནས་མཆི་མ་
འཇུགས་པ་སོགས་ལྷས་ཀྱི་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དབང་
ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ཚོས་ཅན། རང་ཉིད་འབང་ཞིག་གི་སྲིད་དུ་ཐར་བ་དོན་གཉེར་
གྱི་བསམ་པ་མངོན་སྲུང་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་སྲོན་ས་རྒྱ་
བུས་པ་མཐུ་ཅན་གྱི་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་རྫོགས་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག །རྟགས་འདི་རྣམས་མཉམ་གཞག་གི་རྫོགས་པ་ལས་རྗེས་ཐོབ་གྱི་

བ་སྣང་འབྲུང་རྒྱུ་བ་འདྲ་བའི་བཞེན་གྱི་རྟགས་དང་། རྗེས་ཐོབ་གྱི་རྟགས་
 དང་ལྡན་པ་ལས་མཉམ་གཞན་གྱི་རྟོགས་པ་དཔོན་པའི་འབྲས་རྟགས་གཉིས་
 ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་བསྟན་བཙུན་གཉིས་ཀྱི་འདྲ་བའི་མཚན་དུ་སྤྱིར་
 མི་ལྟོག་པ་ཁོ་རྟོགས་གྱི་དཔལ་གྱི་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་སྣང་ལས་ཀྱང་།
 རྒྱ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྲུང་རྒྱུ་བ་པའི་རང་བཞེན་གྱི་རྟགས་སྣང་
 བཤད་པའི་སྤྱིར་ དེས་ན་རྟགས་དེ་དང་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལྡན་པར་མཐོང་བ་ལས་
 བར་མཚན་དུ་སྒྲ་མེད་རྗོགས་བྱུང་འབྲུང་དེས་པར་དཔོན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྲུའི་
 རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་མཐོང་བ་ན་དེ་ལས་ལྷ་གྲུ་འབྲུང་རྒྱུ་དེས་པ་སྣང་།
 སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་སྤར་བཤད་པའི་རྟགས་དེ་
 དག་དང་ལྡན་པར་མཐོང་བ་ན། ད་ནི་བདག་གིས་སྒྲ་མེད་རྗོགས་བྱུང་ཐེག་པ་
 གཞན་གྱིས་བར་མཚན་དུ་འཐོབ་པར་དེས་སོ་སྣང་དུ་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་དང་། གང་
 ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ལུས་རྒྱུ་གི་ཀྱུ་སྤོད་ནམས་དང་
 ལྡན་ཞིང་དེ་ཡང་རིང་དུ་འདྲིས་ཀྱང་སྤོད་ལམ་བརྟགས་ཐུབ་པར་མཐོང་བ་ན།
 དེ་ལས་པ་རོལ་པོ་དེ་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོན་པ་ཅམ་ལ་
 དེའི་རོ་ཐོར་རྟགས་སུ་བཤད་གྱི། འདི་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་དེས་པའི་
 རྟགས་གྱི་རྣམ་གཞན་ཞི་བྱུང་མི་རུང་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་རི་རྩ་བ་བཞེན་མཁྱེན་པའི་
 རྣམ་འབྲུང་པ་ལ་ནི་རྟགས་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ལ། རྟོགས་པ་དམའ་
 བ་དག་གིས་ནི་ལུས་རྒྱུ་གི་བ་སྣང་ཅམ་ཞིག་ལ་དཔོན་པ་འབྲུལ་ཞིང་། བ་སྣང་
 རྒྱུད་པར་ཅན་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟོགས་པ་ལ་མི་འབྲུལ་པ་ནི་མ་དེས་ཏེ། སྤྱིར་མི་

ལྡོག་པའི་ནང་གི་རྟོགས་པ་ནི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྡོག་ཏུ་སྦྱར་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་ཚེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར་བ།¹ དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་གང་ཡིན་ཞེས་ཅི་པའི་²སྐོན་ས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།³ དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་སྦྱོར་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཤད་བ། མཐོང་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཤད་བ། ལྡོམ་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པ་ཤད་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་དག་གི་དང་པོར་སྦྱོར་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱི་པའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།⁴ དེ་ཤིག་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐོན་ས་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་སོགས་རྟགས། །ཞེས་སོགས་

¹ ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ།
² ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ།
³ ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ།
⁴ ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ། ག་ཧྲུལ་ལ།

གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྐོར་ས་བཤད་པ་ལ།¹ གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། རེ་ཚོམ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ས་
² དེས་བར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་
པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། རེག་ཚེན་གྱི་
སྐྱོར་ལམ་རྗེས་རྩོམ་ཡེ་ཤེས་རོབ་པའི་བྱོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་དབང་
ཚོན་ཚོས་ཅན། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་ལྡོག་པ་སོགས་ཉུགས་ཉི་ཤུ་ས་ལོ་གང་བྱང་
རང་རྒྱུད་ལ་རོབ་པའི་སེམས་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་
པའི་ཉུགས་དེ་ལ་ཉི་ཤུ་ས་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་
གྱུར་པ་ལྡོག་པ་ནས། ཀུན་སྐྱོད་ལ་སངས་རྒྱས་དབྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
ཉི་ཤུ་ས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་བར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་
སོགས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་དུག་གསུངས་པ་
ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པའི་
མཚན་ཉིད་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེན། དེའི་ལན་བསྟན་བར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༥༩་ཉ་༧༽
² ག་༡༠༧་བ་༩་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ས། བ་༡༠༥་བ་༧་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ས། ༡༡་༣་༣་ན་༤་སོགས་
པའི་རྣམ་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ས།

ཕྱིར། ཞེས་མཚམས་སྒྱུར་བ་ལ།¹ ཡང་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་
དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་
པ་དུག་གོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་
སོགས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་
ཚིག་དོན་གྱི་སྐོར་ས་བཤད་པ་ལ།² རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་
གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། རོད། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཚོས་མཚོག་ལ་གནས་པའི་
རྟགས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མཛོན་
གྲུར་བ་ལྡོག་པ་དང་། རྒྱབས་གནས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མཛོན་གྲུར་བ་ཟད་པ་དང་།
མི་ཁོམ་པར་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་དང་། བདག་ཉིད་དགོ་བ་བརྩུ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དེ་
ལ་འགོད་པ་དང་། བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐུལ་བཟེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་གཞན་རྒྱུད་ལ་དམིགས་ཏེ་རྒྱུན་སོགས་དུག་སྐོམ་ཞིང་དེ་དག་གི་
བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་དགོ་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྡོ་
བ་དང་། ཟབ་མོ་སྐྱོས་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། སྐོ་གསུམ་གྱི་ཀྱུན་
སྐྱོད་གཞན་ལ་མན་པའི་ཕྱིར་ལྷགས་པའི་བྱམས་པས་ཟེན་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་གྱི་ལས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡུང་པོའི་བར་ཚོད་འདོད་ཡོན་ལ་འདུན་པ་
དང་། གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་བ་གཉིས་དང་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུང་པོའི་བར་ཚོད་སེམས་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུང་མ། ༡༥། །ཤེས་ཕྱིན་ཟེ། རྫོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥༡་༡༥།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུང་མ། ༡༥། །ཤེས་ཕྱིན་ཟེ། རྫོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༥༣་༡༥།

ལུལ་ལ་སྤྱད་པའི་གཉིད་དང་། སེམས་ལས་སྤྱི་མི་རྩུང་བའི་རྣམས་ལ་སྟེ་གཅིག་
 དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྤྱང་པོའི་བར་ཚོད་ཚོད་པ་དང་འབྱོར་པ་སྟེ་གཅིག་དང་།
 བདེན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སྤྱི་བ་ལ་སྟེ་ལྷ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་
 དང་ལྷ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཉམས་སྦྱད་པའི་སྟོན་ས་འཛོམས་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་
 བཞི་ལ་བྱན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཚོས་གོས་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱི་
 སྤྱོད་པ་གཙང་བ་དང་བཅུ་གཅིག་རིམ་ལ་བཞུགས་ཏུ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས།^༡རབ་
 འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་རྗེ་ཅམ་དང་རྟགས་རྗེ་ཅམ་
 དང་མཚན་མ་རྗེ་ཅམ་གྱིས་བྱང་ཆེན་འདི་ཕྱིར་མི་སྟོན་པར་རིག་པར་བསྐྱེ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། རབ་འབྱོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པ་
 མེད་པ། རྟགས་མེད་པ། མཚན་མ་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་གང་
 གཟུགས་ལས་ཕྱིར་མི་སྟོན་པ་དང་ནས་སྦྱ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་^༢ཕྱིར་མི་སྟོན་
 པ་དེ་ནི་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཕྱིར་མི་སྟོན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
 དང་།^༣རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་དགེ་སྤོང་དང་བྱམ་ཟེ་འདི་དག་ནི་ཤེས་པར་
 བྱ་བ་ཤེས་པའོ། །བལྟ་བར་བྱ་བ་མཐོང་བའོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རབ་ཏུ་ཤེས་
 པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་འདི་ལ་སྤྱི་རོལ་པའི་དགེ་སྤོང་དང་བྱམ་ཟེ་
 གཞན་དག་གི་རོ་བོར་མི་བལྟ་སྟེ། དེ་ནི་གནས་མེད་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་མི་བའོ། །རབ་

^༡ བཀའ་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༠༧-༤༠༩
^༢ ག་༡༠༥་ན་༥་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་ པ་༡༠༦་བ་༥་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་ ག་༡༡༩་བ་༥་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་
^༣ བཀའ་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༠༥་༡
^༤ བཀའ་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༠༥་༡༡

འབྲོར་གང་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་ལོག་པར་སྤྱང་བར་མི་འགྱུར་སེམས་
 ཅན་དཔུལ་བར་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། ཞེས་སོགས་དང་།¹ རབ་འབྲོར་གང་སྤྱིར་མི་ལྡོག་
 པའི་བྱང་ཆེན་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལས་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱུལ་ཞིང་སྤྱོད་
 དོ། །བདག་ཉིད་ཀྱང་སོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་ །ཅེས་སོགས་དང་།² རབ་འབྲོར་
 གཞན་ཡང་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་གང་གི་ཆེ་སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་ལ་གནས་
 པ་དང་ནས་ཤེར་སྤྱིན་ལ་གནས་པ་དེའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
 སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་། ཞེས་སོགས་དང་།³ རབ་འབྲོར་གཞན་ཡང་སྤྱིར་མི་
 ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་དོགས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་དང་ཐེ་ཆོས་
 མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་།⁴ རབ་འབྲོར་གང་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ལུས་
 ཀྱི་ལས་འཇམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། དག་གི་ལས་འཇམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན།
 ཡིད་ཀྱི་ལས་འཇམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་།⁵ རབ་འབྲོར་གང་
 སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཞོད་སེམས་
 དང་རྣམས་པ་དང་གཉིད་དང་མྱོད་པ་དང་འགྲོད་པ་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ལྟ་པོ་འདི་
 དག་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་།⁶ རབ་འབྲོར་གཞན་ཡང་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༠༥་་་༥༥།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༠༥་་་༥༥།
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༠༥་་་༥༥།
⁴ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༡༠་་་༥༥།
⁵ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༡༡་་་༥༥།
⁶ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༡༡་་་༥༥།

ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཚེན་ནི་བཀའ་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་
དེ། ཞེས་སོགས་དང་།¹ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཚེན་ནི་
འགྲོ་ཞིང་འོང་ཡང་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་མི་འགྲོ་སྟེ་འགྲོ་འཇམ་འོང་ན་ཡང་རྒན་
པ་ཉེ་བར་བཞག་ཅིང་འོང་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་།² རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་
མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཚེན་ནི་གོས་འོངས་སྟོན་པ་ལ་སྟོབ་མེད་པ་སྟེད་དུ་མེད་པ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །ཞེས་པ་
ནས། གོས་ལ་སོགས་པ་གཅིང་བ་དང་། །ཞེས་པའི་བར་དང་།³ རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །ཤེས་ནས་དད་པ་
ཐོབ་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་དང་། །སྟོན་ལམ་གྲུབ་པས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། །དམུལ་
བ་དང་། །ཡི་དུགས་དང་། །དུད་འགྲོར་སྟེ་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་ཐོས་
པ་དང་། །ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྟེ་བ་དང་། །དབང་སོམ་ཚང་བ་དང་། །སྲིན་པ་དང་
སྤྱུགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། །སྣ་ཚེ་རིང་པོར་སྟེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་
ཟད་པ་དང་། །སྙིང་རྗེས་བདག་དང་གཞན་དགེ་བའི་ཚོས་ལ་སྟོར་བ་དང་། །བདག་
དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྟོས་
པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ། ཚོས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་

¹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ལ། ལྷོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༡༡་༡༡།
² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ལ། ལྷོན་པ་བཙེམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༡༡་༢༡།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ལྷོན་པ་དོན་མེད་གེ་བཟང་གོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤་༣་༡༩།

ཡང་སོམ་ཉི་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པས་བྱམས་པས་
ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། སྦྱོར་བ་སྤྱན་སྲུང་ཚོགས་པས་སྦྱིབ་པ་ལྟ་
པོ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གཞོན་སེམས་དང་གཉིད་དང་སྤྲུགས་པ་དང་ཚོད་
པ་དང་འགྲོད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་དག་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། གཉེན་པོ་རྣམ་པར་
སྦྱོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་
དང་། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱལ་བ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་
དང་། གཙང་སྤྱ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པ་
གཙང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཅེ་མོ་ལ་གནས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། ལུས་ལ་སྲིན་བྱའི་
རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ལ་གྲུ་གྲུ་མེད་ཅིང་ཉན་རང་གི་ཡིད་
བྱེད་ལས་འདའ་བ་དང་། རྗེད་བཀུར་ལ་མི་ལྟ་བར་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་
གཉིས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་དུག་ཁུད་པར་ཅན་སྦྱབ་པས་
དེ་དག་གི་མི་མ་ཐུན་སྤོགས་སེར་སྣ་སོགས་མེད་པ་དང་། ཚོས་དབྱིངས་སུ་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འདུས་ཤིང་དེ་ལས་མི་འདའ་བར་ཅི་བྱེད་ཐམས་
ཅད་ཚོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་ཞིང་མ་ཐུན་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་འགྲོར་དང་ལྡན་
པར་འགོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དམྱལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཡང་
འཚོལ་ཞིང་འདོད་པ་སྟེ་དུག་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ།¹ རབ་འགྲོར་གང་བྱང་ཚེན་

¹ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མི་ལ། རྗེན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མི། ༡༡༩།༦།

གང་གི་ལུས་ལ་སྲིན་བྱེད་རིགས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་ཕྱ་གནས་ཤིང་། ལུས་ལ་ཟ་
བ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྲིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་དེའི་ལུས་ལ་ཐམས་ཅད་ནས་
ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྗེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་།
ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་གྱི། །

བཙོམ་ལྡན་འདས་རི་ལྟར་བྱང་ཆེན་དེའི་ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས།
དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། བཙོམ་ལྡན་
འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རི་ལྟ་རི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་ཅ་བ་དེ་དག་
ནས་བར་འབེལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དགེ་བའི་ཅ་བ་དེ་དག་གིས་ལུས་མི་བྱང་བ་
ཉིད་དང་། དག་མི་བྱང་བ་ཉིད་དང་། སེམས་མི་བྱང་བ་ཉིད་དེ། ལུས་དང་དག་
དང་སེམས་གྱི་གྲུ་གྲུ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་སྲིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ཁེ་དང་བཀའ་སྩལ་སྟེ་སྟེ་ལེན་པ་
མ་ཡིན། ཚོས་གོས་གསུམ་པའི་བར་དུ་སྟེ་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྐྱེད་ས་
པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ཏེ་སྟོང་དོ། །ཞེས་སོགས་
དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྲིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ལ་སེར་སྦྱེད་སེམས་
སྟེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་སྲིར་མི་ལྡོག་པ་ནི་
སྟོ་བརྟན་པ་ཡིན། ལུས་བར་གཞན་ལ་ཚོས་ཉན་པ་ཡིན། གཞན་ལ་ཚོས་གང་

༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཙོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༡༩་༡༠།
༢ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཙོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༡༩་༡༦།
༣ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཙོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༡༩་༡༧།
༤ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཙོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༡༩་༡༨།

ཐོས་པ་དེ་དག་གྲང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་།¹ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་སྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་གྱི་བྱང་དུ་བདུད་སྡིག་ཉོ་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་མང་པོར་སྦྱལ་ནས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་རེ་རེ་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གྲེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བཅོ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆེན་གྱི་སེམས་མི་འཇུག་ཅིང་དོགས་པ་མེད་ཟེ་ཚོམ་མེད་ན་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་སྦོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་ལུང་བསྟན་པར་རིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལུས་ལ་སྲིན་བྱ་རྣམས་མི་འབྱུང་། ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་དོན་དུ་དཔྱལ་འཚོལ་དང་། ཞེས་དང་།² དགོ་བའི་རྩ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ལ་སྲིན་བྱའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་པར་དག་པས་སེམས་གྲ་གྲུ་མེད་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྲག་དར་ཁྲིད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲུང་པར་སྦྱབ་པས་དེ་དག་དང་འགལ་བ་སེར་སྦྱ་དང་འཆལ་བའི་

¹ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༧། ཉི་མེ་ལ། སྦོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ་ ༡༡༧༧།
² བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༧༧། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྦོན་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༧༧༧།

ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྤྱད་
པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་
ལྡན་པར་འགྲོ་བ་དང་། འགྲོ་བ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་
དོན་ཏུ་དམུལ་བ་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བྱུག་དང་། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། བདུད་ཀྱིས་དམན་
པའི་ལམ་ཏུ་དྲིས་ཀྱང་དྲིར་མི་བྱུང་བ་དང་། ལམ་ལྟར་བཅོས་པ་སྟོན་པའི་
བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ།¹ རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་གྱི་བྱང་ཏུ་བདུད་སྤྲིག་ཏོ་ཅན་དག་སྦྲོང་གི་ཆ་བྱང་
ཏུ་འོངས་ནས་འདི་སྐད་ཏུ་གང་ཁྲོད་ཀྱིས་སྟོན་འདི་ལྟར་བདག་གི་སྤྱིན་པའི་པར་
སྤྱིན་འོངས་སུ་སྤྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའམ་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བས་ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་ཚོས་ལས་སྤྱིར་མི་སྟོག་ན་
བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་།² རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་
ཆེན་གྱི་བྱང་ཏུ་བདུད་སྤྲིག་ཏོ་ཅན་དག་སྦྲོང་གི་ཆ་བྱང་ཏུ་འོངས་ནས་འདི་སྐད་
ཏུ་རྣམ་མཁུན་ལ་སྟོན་པ་འདི་ནི་འཁོར་བར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ཏུ་ཁྲོད་
ཀྱིས་སྤྱག་བསུས་མཐར་སྤྱིན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་ནས། བདུད་སྤྲིག་ཏོ་ཅན་
དེས་བྱང་ཆེན་ལ་ལམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྟོན་ཏེ་གང་འཁོར་བར་སྟོན་པའི་
འདིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པས་ལམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡང་ན་རུས་པར་འདུ་ཤེས་

¹ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༡༦་༡།
² བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༡༥་༡༠།

བ་ཡང་ན་བསམ་གཏན་དང་སོ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་བར་
དུ་སྟོན་ཅིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། གཞན་གྱིས་དགྱི་བར་མི་བརྟུབ་དང་། །ལམ་གཞན་
ཉེ་བར་སྟོན་བདུད་ལ། །བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་བ་དང་། །ཞེས་དང་། །རྟོགས་
བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚོས་ཉིད་གྱིས་གཞན་གྱི་དགྱིར་མི་བརྟུབ་བ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཉིད་གྱི་ཐབས་ཤེས་བ་ལ་མཁས་བ་ཉིད་གྱིས་ལམ་ལྟར་བཅོས་བ་
ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་བ་གཉིས་
དང་། ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་ཚོས་མཚོག་ལ་གནས་པའི་རྟགས་གྱི་རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དབྱེས་བ་དེ་སྟོན་བ་ལ། ¹རབ་འཁྲོལ་གཞན་ཡང་
ཕྱིར་མི་སྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པའི་ཆེ་འདི་སྣམ་དུ་གཤམ་ཏེ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་བས་རི་རྐྱད་དུ་བསྟན་བ་དེ་ལྟར་བསྟན་བ་ལ་སྟོན་བ་དེ་དང་མ་
བལ་ཞིང་ཤེས་ཕྱིན་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་འདི་དག་གིས་སྟོན་བ་དེ་ནི་
སྤྱིན་པའི་བར་ཕྱིན་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་
བཤད་བ་ལ། སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་སྟོན་བ་སྟེ། །ཞེས་དང་། ²འཁོར་གསུམ་
རྣམས་པར་དག་བས་སྟོན་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དབྱེས་བ་ཞེས་བྱ་བ་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༩་༡༦།
² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༩༩་༡༦།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༩་༡༤།

རྣམས་ལ་གཅིག་གིས། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་གིས་དོན་བསྐྱེད་ནས་བཤད་པ་ལ།
རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་འདི་དག་གིས། །རྫོང་དང་ཅེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཚོས་མཚོག་
རྣམས་ལ་གནས་པ་ཡི། །རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་མི་ལྡོག་ །ཅེས་དང་། །གོ་
རིམས་བཞེན་དུ་རྫོ་བ་དང་། ཅེ་མོ་དང་། བཟོད་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་མཚོག་རྣམས་
ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་སྲིར་མི་
ལྡོག་པ་ཡིན་པར་རྟགས་ཉི་ཤུ་ལོ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། སྦྱོར་ལམ་ལ་སྲིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དེ་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ།
དེ་ལ་རྫོང་ལ་གནས་པའི་སྲིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམས་ལ་བཅུ་གཅིག་ །ཅེ་མོ་
ལ་གནས་པའི་དུག་ །བཟོད་བ་ལ་གནས་པའི་གཉིས། ཚོས་མཚོག་ལ་གནས་
པའི་གཅིག་རྣམས་སྤྱོད་པའི་སྲིར། དེས་ན་རང་གང་ལ་སྦྱོར་པའི་བྱང་སེམས་
སྦྱོར་ལམ་ལ་སྲིར་མི་ལྡོག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བྱེད་རྣམས་དག་དེ།
སྦྱོར་ལམ་ལ་སྲིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེན། རྫོང་། ཅེ་མོ། བཟོད་བ། ཚོས་མཚོག་ལ་གནས་པའི་སྲིར་མི་
ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ལ་ཡང་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དེ། གཞུགས་
སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་ལ་ལྡོག་པ་དང་། སྦྱོར་བ་གནས་ལ་ཐེ་ཚོམ་
མངོན་གྱུར་ལ་ཐད་བ། མི་ཁོམ་ལ་བརྒྱུད་དུ་སྦྱོར་བ་ཐད་བ། བདག་གཞན་དགོ་
བའི་ཚོས་ལ་སྦྱོར་བ། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྦྱོར་སོགས་

༡ བསྐྱེད་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྦྱོར་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༩༡
༢ ག་༡༠༤༣༩་ཚོས་ལ་སྦྱོར། བ་༡༠༩༣་ཚོས་ལ་སྦྱོར། ག་༡༣༤༣་ཚོས་ལ་སྦྱོར།

བསྐྱོམས་ཤིང་དེ་དག་གི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་དགོ་ཅུ་རྫོགས་བྱང་
དུ་བསྐྱོ་བ། ཟབ་མོའི་ཚོས་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པ། བྱམས་པའི་སྐོ་གསུམ་གྱི་ལས་
དང་ལྡན་པ། སྤྱིབ་པ་ལྟ་དང་མི་འགྲོགས་པ། མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་
འཛོམས་པ། དན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ། བོས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་
སྤྱོད་པ་གཙང་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་དེ་ལ་བྱུག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལུས་ལ་སྲིན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་
འབྱུང་བ་དང་། སེམས་ལ་གྲུ་གྲུ་མེད་པ་དང་། སྤྱང་བའི་ཡོན་ཏུན་ཡང་དག་པར་
ལེན་པ་དང་། སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་དང་
མི་འགལ་བར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པར་རྫོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་
དུ་དཔྱུལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འཚོལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གཉེས་ཡོད་དེ། གཞན་བདུད་གྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་
དགྱི་བར་མི་བརྟུབ་པ་དང་། ལམ་ལྟར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་དུ་རྫོགས་པ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། བཞི་པ་ལ་གཅིག་ཡོད་དེ། སྐོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དགུས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་དེ། བྱང་
སེམས་སྐྱོར་ལམ་པ་དེས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་ཐལ། སྐྱོར་ལམ་པ་
སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་འཐད་
པའི་སྤྱིར་ཐེར་ན། འོ་ན་རྟོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་
མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་མཚོང་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ། མཚན་མས་

སྐྱོར་བ་དང་། རོན་བཤད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱོར་ལམ་བ་སྤྱིར་མི་
ལྷོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ལོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་བ་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་འཆད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱད་ལ་སྐྱེ་རིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་
སྤྱིར། ཞེས་འཆད་བ་ལ། རིས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་སྤྱིར་མི་ལྷོག་
པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད།
ཅེས་གསུངས།

གཉིས་བ་ལ་རྟགས་ཀྱི་གངས་མདོར་བསྟན་བ་དང་། རོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་
བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་བ་
དང་། །ཞེས་སོགས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་བ་གཅིག་གསུངས་བ་
ཚོས་ཅན། དགོས་བ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་བ་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་གངས་ཀྱི་སྐོ་ནས་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། ཞེས་མཚམས་སྐྱོར་བ་ལ། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་བ་
གཅིག་གིས་གསུངས་པ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་བ་ནི་མཐོང་ལམ་བ་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་མདོར་བསྟན་
གྱི་¹ཚུལ་གྱིས་འཆད་བ་ལ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་
གསུངས།

¹ བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་ལ། 131 །ཤར་ཕྱིན་ཇ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། 3453།
² ལ། 104 །བ་2། བསྟན་གྱིས། ལ། 100 །ན་3། བསྟན་གྱིས། 113 །34 །ན་2། བསྟན་གྱི།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སློབ་ས་བཤད་པ་ལ།¹སྤྱི་བ་བསྐྱེད་ལ་
སོགས་པ་བདེན་པའི་སློབ་ས་ཚོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་
པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མཚོང་བའི་ལམ་ལ་
གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་
ནི། ཐེག་ཚེན་གྱི་མཚོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་མཚོང་ལམ་པ་དབང་
འབྱེད་ཚོས་ཅན། ལྷ་མེད་རྟོགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཚེན་གྱི་
མཚོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་བྱངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་
དག་གི་སྤྱོད་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་
དང་། །ཞེས་སོགས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལྟ་གསུངས་པ་ཚོས་
ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཚོང་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་པའམ་
མཚན་ཉིད་དེ་དག་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་ཀྱི་བའི་ལན་དུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་
པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་མཚམས་སྤྱོད་པ་ལ།²སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་
པ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་རྣམས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་
སུ་བཅད་པ་ལྟ་གསུངས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། མཚོང་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུང་ལ། ༡༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟུ་སློབ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༥༡་ཨ།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུང་ལ། ༡༩། ཤེར་ཕྱིན་ཟུ་སློབ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༥༡་ཨ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སློབ་སྦྱོར་བ་ལྟར་པ་ལ།^༡ རང་གི་མཚན་ཉིད་
སློང་བ་ཉིད་གྱིས་ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་བདེན་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུན་ཏེ་བཤད་པའི་རྟགས་ངོས་བརྒྱུང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། སྤྱུག་བདེན། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་བདེན། ལམ་བདེན་
གྱི་རྣམ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་སྤྱུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པའི་ཤེས་བཞེད་སྐྱད་
ཅིག་མ་བཞི་སོ་དེ་སེམས་བཞིན་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས།^༢ དེ་སྐྱད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་
པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐྱད་ཅེས་
གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ཅི་ལས་སྐྱར་ལྡོག་
པའི་སྐྱད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་
སྤྱུལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་གཟུགས་གྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གོ།^༣ ཞེས་
སོགས་དང་།^༤ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་དེའི་བྱང་དུ་བདུད་རྟིག་ཅན་ཉེ་
བར་འོངས་ཏེ་མོས་པ་བརྒྱུག་ཅིང་རྣམ་མཐུན་ནི་རྣམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་
དངོས་པོ་དོ་བོ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སློང་བའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་སེམས་
བརྟན་པ་དང་སེམས་མི་གཡོ་བ་དང་སེམས་མི་འཕྲོགས་པ་དང་ལྡན་པས་པར་
ཕྱིན་ཏུག་ལ་སྦྱོང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་
པོ། ཞེས་དང་།

^༡ བསྟན་འགྲུའདེབ་བསྟུང་མ། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༦་༧།
^༢ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༩༩་༢༠།
^༣ ག་༡༠༤་བ་༡་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གོ། ག་༡༠༥་བ་༣་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གོ། ག་༡༠༦་ཀ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གོ།
^༤ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༡༥། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༩༩་༢༠།

དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་
ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ལ་བྱིར་མི་ལྡོག་
པ་ཞེས་བགྱིའམ། འོན་ཏེ་སྐར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ལ་བྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་
བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
བྱང་ཆེན་ནི་བྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆེན་གང་ཉམ་སོས་གྱི་སའམ་རང་
སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ལས་བྱིར་མི་ལྡོག་པ་དེ་ནི་རབ་འབྱོར་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱིར་མི་
ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྣོམས་པར་འཇུག་
གོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་ལ་སྣོམས་པར་འཇུག་གོ། །འགོག་པའི་བར་ལ་
སྣོམས་པར་འཇུག་གོ། །ཞེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མི་
འཇིག་རྟོ། །འགོག་པའི་བར་གྱི་སྣོམས་པར་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མི་
འཇིག་རྟོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཟུགས་སོགས་འདྲ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །སེམས་
བརྟན་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། །རྣམ་ལྡོག་བསམ་མི་གཏན་ལ་སོགས་
པའི། །ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། །ཞེས་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་
སྤོང་པ་ཉིད་གྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་སུ་རྟོག་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་།

༡ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། ལྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༡༩༡་༣།
༢ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། ལྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༡༩༤་༡།
༣ ག༡༠༤་བ་༤་རྣམ་ལོག་བསམ། བ་༡༡༡་ན་༡་རྣམ་ལྡོག་བསམ། ག༡༥༠་བ་༡་རྣམ་ལོག་བསམ།
༤ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཤེར་ཕྱིན་ཟུ། ལྟོན་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༤༦་༡།

སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་སྐྱོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
གྱི་སེམས་བརྟན་པ་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་བྱང་པར་ཅན་བརྒྱབ་སྐྱོན་
པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་ལོག་པ་
དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མ་ཐུས་བསམ་གཏུན་དང་གཟུགས་
མེད་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ལ་སོགས་པར་སྦྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡང་དག་
པར་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་ཞེས་བཟོད་བཞི་ནི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་
ལ།¹ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྤྱིར་མི་སྟོན་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དང་ལྡན། དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་བྲལ་ཞིང་གཟུགས་སྤྱུར་ལེན་པ་ཡིན་
ནོ།² །ཞེས་སོགས་དང་།³ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྤྱིར་མི་སྟོན་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་
ཁྲིམ་གྱི་ནང་ན་གནས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་
སྟོན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་།⁴ རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་སྤྱིར་
མི་སྟོན་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་ཁྲིམ་གྱི་ནང་ན་གནས་ཀྱང་འཇམ་བུའི་སྤིང་རིན་པོ་ཆེ་
སྤྲེལ་བའུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཀའ་བར་བྱས་ཏེ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་རོ། །ཞེས་

¹ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲིམ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲིམ། ༤༣༠༦།
² ག་༡༡༠ན་༣་སྤྱུར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བ་༡༡༡ན་༥་སྤྱུར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ག་༡༢༠བ་༥་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
³ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲིམ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲིམ། ༤༣༡་༡༠།
⁴ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲིམ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲིམ། ༤༣༢་༡༠།

སོགས་དང་།¹ དེའི་སེམས་བྱང་རྒྱུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནས་སྐྱེ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་
བར་དུ་རྣམ་པར་གཤམ་བར་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལུས་སེམས་ཡང་བ་ཉིད་དང་ནི། །འདོད་ལ་སྐྱོད་ལ་
ཐབས་མཁས་དང་། །རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྐྱོད་ཉིད་དང་། །འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་
ཉིད་དང་། །ཞེས་དང་།² མི་དགོ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཡང་
བ་དང་། སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་ཐབས་མཁས་པའི་མཐུས་མངོན་པར་ཞེན་པ་
མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྐྱོད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མཚོང་བས་
རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྐྱོད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་འཚོ་བའི་
ཡོ་བྱད་ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་
རྣམ་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པའི་ཤེས་བཟོད་བཞི་སྟོན་པ་ལ།³ རབ་
འབྱོར་གཞན་ཡང་སྲིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་སྲིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱ་
བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་། རྟགས་དེ་དག་དང་། མཚན་མ་དེ་དག་བསྟན་གྱི་ཤིན་
ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་དང་ངས་བཤད་དོ། །བཙུན་ལྡན་
འདས་དེ་ལྟར་བསྐྱོད། །ཞེས་གསོལ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བཙུན་
ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱད་ཉན་ཉོ། །བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་

¹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྲི་ལ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༩ ༩ ༡༤།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེས་ཉེན་རྒྱ་སྐྱོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༦་པ།
³ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྲི་ལ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༩ ༩ ༥།

ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེ་བྱང་ཚུབ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བར་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། སྤང་པོའི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་
 སྦྱོར་བར་མི་གནས་ཁམས་དང་སྦྱི་མཆེད་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
 ཡན་ལག་གི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་གནས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་ཚོས་གང་ཡང་དམན་པའམ་མཚོག་ཏུ་
 ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བའི་སྤྱིར། །ཞེས་དང་། །རྒྱན་པོའི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་
 བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་གནས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་
 ཚེན་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་གང་ཡང་འཕྲོག་པའམ་མི་འཕྲོག་
 བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། །དམག་གི་
 གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་གནས་ཏེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 འདི་ལྟར་ཉེ་རང་བཞིན་སྦྱོང་བ་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཚོས་གང་ཡང་ཉུང་ཏུ་འཕ་
 མང་པོར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། །གཡུལ་གྱི་
 གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་གནས་སྟེ། དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 འདི་ལྟར་ཚོས་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཚོས་གང་ཡང་རྗེས་སུ་ཆགས་པའམ་ཁོང་ཁོ་
 བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྤང་སོགས་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་དང་། །ཚོགས་

༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༣༦་༥།
 ༢ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༣༦་༡༠།
 ༣ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༣༦་༥།

དང་དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི། །གཡུལ་འགྲེད། སྒྱོར་དང་རྗེས་སུ་སྒྱོར་བ་
ཡི། །གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །ཞེས་དང་། །སྒྱོར་བ་ཉིད་ལ་གནས་
བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་ལ་སྒྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་
སྒྱོར་བ་དག་ཏུ་མི་བྱའོ་ཞེས་དེ་སྟེར་སྒྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྒྱོར་བའི་གནས་པ་
སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། མི་མ་སྐྱེན་པའི་སྒྲོགས་བསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་
བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྡུ་མ་བཞིན་ཏུ་སྒྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྒྱོར་
བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། རྣམ་བར་རྟོག་པའི་སྐྱོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་
བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྡུ་མ་བཞིན་ཏུ་སྒྱོར་
བ་དང་རྗེས་སུ་སྒྱོར་བའི་གཏམ་ལ་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། གཟུང་བ་
འཛིན་པ་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་སོ་དང་རྟོག་གོང་བྱིར་ལ་སོགས་
པའི་གཡུལ་འགྲེད་པ་ལ་སྡུ་མ་བཞིན་ཏུ་སྒྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྒྱོར་བའི་གནས་
པ་རྗེས་སུ་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
གསུངས།

བཞི་པ་ལ་ལམ་བཤེན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟོན་པ། །དེ་
སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སྒྱོད་ཅིང་སེར་སྤའི་གཏམ་གྱི་སྒྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྒྱོར་
བ་ལ་མི་གནས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་སྡོག་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྒྱོར་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༤༦་ཉ།༩།
༢ ག༡༡༡་ན་༩་སྟོན་པ། བ་༡༡༩་ན་༤་སྟོན་པ། ༡༡༤་ན་༤་སྟོན་པ་ལ།
༣ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༢། ཉི་ཞི་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཞི། ༤༣༨་ཉ༦།

བའི་བྱང་ཚེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྲོན་པ་ན་ནང་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་གནས་པ་དང་། དངོས་
སོ་མེད་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་གནས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
དང་། ¹རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་
ལ་ཚོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བའམ་འགག་བའམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བའམ་རྣམ་པར་
བྱང་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་བྱང་ཚེན་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་
དང་། ²རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བདུད་སྤྲིག་ཏོ་ཅན་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་
བའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་བྱང་ཚེན་གྱི་བྱང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་བྱང་དུ་ཉེ་བར་འོངས་
ནས་འདི་སྐད་དུ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཉམ་ཐོས་ཉིད་དུ་ལྷུང་བསྟན་གྱི། ཞེས་བ་
ནས། དེས་ཀྱང་ལན་ཟད་བར་མི་འགྱུར་བའི་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
མངོན་པར་བསྐྱབ་པོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སེར་སྣ་ལ་སོགས་ལ། །སྒྲོར་དང་རྗེས་སུ་སྒྲོར་
བ་དང་། །གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །ཚོས་ནི་རྩལ་ཅམ་མི་དམིགས་
ཉིད། །རང་གི་ས་ལ་ངེས་བའི་ཉིད། །ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་། །ཚོས་ཀྱི་དོན་
དུ་སོག་གཏོང་བ། །ཞེས་དང་། ³སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་བའི་བྱང་བར་རྟོགས་པས་
སེར་སྣ་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྒྲོར་
བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྣ་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་ཁྲི་ལ། སྒོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༯༡༧༧
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉི་ཁྲི་ལ། སྒོན་པ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༡༯༩༩༧
³ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༧། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྒོ་བ་དཔོན་མེང་གོ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༧།

གསུམ་གྱི་དོ་བོ་ཡིན་པས་རྟོགས་པའི་ཚོས་རྩལ་ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་དང་།
མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཐོབ་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་རང་གིས་¹གསུམ་ལ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་།
གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་
ཚོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྡོག་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞེན་ཅི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
གསུངས།

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པའི་རྟགས་ངོས་བཟུང་བ་ལ། དེ་འདྲའི་
སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །སློབ་ལྟན་མཚོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །སྒྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་དང་། ²དེ་ལྟར་ན་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་
རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྐྱུས་པ་འདི་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ན། དག་པ་
འདིག་རྟེན་པ་གཟུང་བ་དང་འདྲིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྗེས་ཀྱི་
སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པས་རང་དང་མ་སྐྱེན་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ལ་སོགས་
པའི་འདུ་ཤེས་པ་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
མཚོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྒྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ལོ། །

རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་སེམས་ཅན་གཏུལ་བའི་དགོས་པའི་
དབང་མ་གཏོགས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པ་དང་མ་སྐྱེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ་

¹ ག་ཀྱལ་བ་ལ་རང་གིས་གསུམ་ལ། བ་ཀྱལ་བ་ལ་རང་གིས་གསུམ་ལ། ཀ་ཀྱལ་བ་ལ་རང་གིས་གསུམ་ལ།
བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ་ལས། རང་གིས་གསུམ་ལ།
² བསྐྱེད་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༥། ཤེས་ཕྱིན་མེད་ལོ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༥༡། ༥༡

ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྲིར་ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་བཤད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
རྣམ་འགྲུང་པའི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རི་ལྟར་
གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། མཐོང་ལམ་པ་སྲིར་མི་སྡོག་པའི་རྟགས་དེ་ལ་བརྟུ་བྱལ་
ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བརྟུ་བྱལ་
གིས་དངས་པའི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་མཚན་མར་ཞེན་པའི་སྐོ་ནས་དེ་
དག་འདུ་ཤེས་¹ པ་སྡོག་པ་སོགས་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྡོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་
བརྟུ་བྱལ་ཏུ་ཡོད་པའི་སྲིར། རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྡོད་པ་བྱུང་པར་ཅན་བརྟུ་
བྱལ་སོ་དེ་ལ་མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་སྟོན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་མཉམ་གཞག་¹ ཤེས་བཟོད་དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་
ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་སྲིར། བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་ཐ་སྐད་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དང་མ་ཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
ཚེད་ཡིན་པའི་སྲིར།

འོ་ན་དེ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཐུན་པར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དེ་མ་
ངེས་ཏེ། ཚགས་སྤང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གཏུལ་བའི་དགོས་པའི་
དབང་གིས་མི་མ་ཐུན་པར་སྟོན་པ་ཡོད་པའི་སྲིར། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་

¹ ག་༡༡༣་ན་༡་དེ་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས། བ་༡༡་༣་ན་༣་དེ་དག་འདུ་ཤེས། ཀ་༡༤་༣་ན་༥་དེ་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས།
² ག་༡༡༣་ན་༣་དེ་མཉམ་གཞག། །བ་༡༡་༣་ན་༤་དེ་མཉམ་གཞག། །ཀ་༡༤་༣་བ་༡་དེ་རྣམས་མཉམ་གཞག།

ལས།¹ རང་གི་རང་བཞིན་ཆགས་དང་སྤང་བྲལ་ཡང་། །ཆགས་སེམས་ཅན་
ལ་ཆགས་པ་ལྟར་སྟོན་དང་། །གདུག་པ་གདུལ་སྒྱིར་ཁོ་ལ་ཁོར་སྟོན་པ། །བྱང་
ཚུབ་མཚོག་གནས་དེ་ལ་སྤྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་
སྒྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་བཅུ་བྱག་པོ་དེ་
གང་ཟག་གཞན་དོར་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་སྒྱི་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་
སྒྱིར་མི་ལྡོག་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པའི་སྒྱིར་ཉེ། རྣལ་འབྱོར་
པ་འབགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རྣལ་
འབྱོར་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་གི་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་མི་རིག་པའི་སྒྱིར།

མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། སྒྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དངོས་དང་། དབང་བའི་རྣམ་
གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་
མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་སྒྱི་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་སྒྱིར་མི་ལྡོག་པར་ཡིད་
ཆེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་དག། མཐོང་ལམ་པ་སྒྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་
ཡིན། དེ་ལ་དབྱེན་བཅུ་བྱག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་དེ་བཞི། འཕོག་བདེན་གྱི་དེ་
བཞི། ལམ་བདེན་གྱི་དེ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྒྱིར།

དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྟོན་སྟེན་
གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཚོས་སུ་བཏགས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་

¹ སྐྱུ་འབྱུམ་པར་མ། གསུང་འབྱུམ་ཆ། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་མེད། ༡༩༥༥་༣། རྒྱངས་པའི་དབྱེད་བཟང་
གིས་ཞུས་པའི་མདོ།

བ་ལས་ལྡོག་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཚོས་བཟོད་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བདུད་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ལས་
དབྱེ་བར་མི་བྱས་པར་སྐྱ་མེད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བརྟན་པའི་ཚོས་ཤེས་དང་།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་བྱང་པར་ཅན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཤེས་རབ་སོགས་བསྐྱེད་ལས་
བས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འདོད་པ་ལས་སེམས་སོག་ཅིང་རྣམ་མཁུན་ཡིད་བྱེད་
དང་མི་འབྲལ་བའི་རྗེས་བཟོད་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་
མ་ཐུས་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཟུགས་དང་འགོག་སྡོམས་ལ་འཇུག་ཀྱང་
དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བར་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དང་མ་ཐུན་པར་སྐྱེ་བ་
འདྲིན་བྱས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞིས་བྱངས་^༡པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྲུང་
བྱང་པར་ཅན་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། མཐོང་ཚོས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གྱིས་ལུས་
སེམས་ལས་སྤུ་མི་རུང་བའི་ལྷོ་བ་དང་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་ཡང་བའི་ཀུན་
འབྱུང་ཚོས་བཟོད་དང་། བྱིས་ན་གནས་པ་སོགས་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་
ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མ་ཐུས་མདོན་ཞེན་མེད་པར་བྱིས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་ལ་ཉེ་བར་
སྐྱོད་པའི་ཚོས་ཤེས་དང་། བྱིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་
བས་རང་གཞན་དོན་དུ་བྱིས་ན་མི་གནས་པར་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་ཏུ་

^༡ ག་༡༡༣་བ་༥་རྗེས་ཤེས་བཞིས་བྱངས། བ་༡༡༣་བ་༦་རྗེས་ཤེས་བཞིས་བྱངས། ག་༡༢༧་ན་༦་རྗེས་ཐོབ་བཞིས་བྱངས།

’ཚངས་པར་སྐྱོད་པའི་རྗེས་བཟོད་དང། སེམས་མི་གཡེང་བ་དང་དབང་སོ་ཚང་
བར་ཐོབ་པས་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་མི་བཟོད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་
པའི་ཚོས་ཉིད་དམ་ངང་ཚུལ་གྱིས་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་བྱུང་མེད་དབང་
དུ་སྐྱུང་བ་སོགས་རྗེས་ཤེས་བཞིས་བྱངས་པའི་དེ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། བྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཚེད་དང་རྟོན་འབྲེལ་ལ་དངོས་
སོར་ཞེན་པའི་སྐྱོར་བ་དང་རྒྱུན་དུ་ཞེན་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱོར་བའི་གནས་པ་བྱང་
སོགས་ལ་སོ་སོར་བཀག་སྟེ། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ནས་ཚོས་གང་ལ་
ཡང་དམན་མཚོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་མེད་པའི་འགོག་པ་ཚོས་བཟོད་དང།
མཚོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཚོས་དགེ་བ་འཕྲོག་པས་རྒྱུན་སོ་
ལྟ་བུ་རྣམས་གྱི་གཏམ་ལ་དགེ་སྲོགས་འཕྲོག་མི་འཕྲོག་ཏུ་ངོ་བོར་ཞེན་པ་སོགས་
སྤར་བཞིན་སོ་སོར་བཀག་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་འཕྲོག་གམ་མི་
འཕྲོག་ཏུ་མ་བྱུང་བར་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་ཚོས་ཤེས་དང། བྱང་ཚུབ་གྱི་རྒྱུའི་
ཚོགས་དམག་ལྟ་བུའི་གཏམ་ལ་མང་ཉུང་དུ་དངོས་སོར་ཞེན་པ་སོགས་བཀག་
པའི་འགོག་པ་རྗེས་བཟོད་དང། གཞོད་བྱེད་གཉེན་སོ་དང་གཞོད་བྱ་སྤར་བུ་
གཉེས་སུ་གཡུལ་འབྱེད་པ་ལ་ཆགས་སྤང་ངམ་སྤང་དོར་དུ་དངོས་སོར་ཞེན་པ་
སོགས་སྤར་བཞིན་སོ་སོར་བཀག་པའི་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་གྱིས་བྱངས་པའི་དེ་
བཞིར་ཡོད་པའི་བྱིར།

’ ལ་༡༡༡་བ་༢་རྟགས་བྱ། ལ་༡༡༢་ན་༡་རྟགས་བྱ། ལ་༡༡༣་བ་༢་རྟགས་བྱ།

བཞི་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྤྱིན་སོགས་གྱི་ཁྱད་པར་འཁོར་གསུམ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པས་སེར་སྒྲ་སོགས་ལ་སྤང་བྱུང་དངོས་པོར་ཞེན་པ་སོགས་སྤང་བཞིན་སོ་སོར་བཀག་པའི་ཚོས་བཟོད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྤོང་ཞིང་སྤྱི་འགག་དང་ཀུན་བྱང་དུ་བྱུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྤོང་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མཚོང་བས། རྟོགས་པའི་ཚོས་བྱང་ཚུབ་སྤྱིར་སྤྲོག་མི་སྤྲོག་གི་ཚོས་ཚེན་པོ་ལྟ་ཞོག་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཤེས་དང་། རང་གི་ས་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཚེས་པ་ཐོབ་པས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་པའི་སྤྱི་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་རིག་པ་གསུམ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཉིད་གྱིས་གནས་པའི་རྗེས་བཟོད་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐེག་ཚེན་ལ་གཞོལ་ཞིང་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་མཁུན་ལ་སོགས་པ་སྤོན་པའི་ཚོས་གྱི་དོན་གྱི་ལུས་གྱི་སྤོགས་གཅིག་དང་མཐའ་དག་གཏོང་བ་དང་བདག་དང་སྤོག་གཏོང་བའི་རྗེས་ཤེས་བཞིས་བྱངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྤོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཞི་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

རོང་རྒྱུག་པ་ན་དེ། བྱང་སེམས་གྱི་མཚོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་བྲུག་པོ་དེ་བྱང་སེམས་མཚོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་སྤྱིར་མི་སྤོག་པའི་དགོ་འདུན་དུ་སྐྱབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྤོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བཅུ་བྲུག་པོ་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་གཞན་དོན་སྐབས་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་མཚོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་རྟོགས་བྱང་

ལས་སྒྱིར་མི་ལྡོག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་¹དེ་བྱང་སེམས་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་སྡེང་དུ་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཡང་། རོང་རྟེན་
པས། ¹རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ལས། སྒྱིར་མི་ལྡོག་
པར་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱ་མཚོན་འདི་གཉིས་ཁོ་ནར་ཟད་པའི་ཕྱིར་མཉམ་གཞག་
ནི་རྟགས་སུ་མི་བབྱུང་སྟེ། རི་ལྟར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་འབྲུང་བས་སོ། །ཞེན། དེ་ནི་གཞན་ངོར་མཉམ་གཞག་ཁོ་ན་རྟགས་སུ་མི་
འགྱུར་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རྟགས་སུ་མི་འགོད་པ་¹མ་ཡིན་ཏེ།
རང་ངོར་གདོན་མི་བ་བར་རྟགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་རང་དོན་
དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟགས་སུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་
བ་རང་རྒྱུད་ལ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དག་སྟེ། ཞེས་གསུངས།

འོན། མཉམ་གཞག་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གིས་བྲངས་ནས་
སྐྱེས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
རྟགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་མཚོང་ལམ་པ་དབང་འབྲིང་རྫོགས་བྱང་ལས་སྒྱིར་མི་
ལྡོག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཚོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་བྱང་སེམས་མཚོང་ལམ་པ་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་སྡེང་དུ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་

¹ ལ། ༡༡ ན་བཟ་ག། ལ། ༡༡ ལ་བལ་ག། ༡༡ ལ་བལ་ག།
² མེས་པའི་འབྲེལ་བ་ཞེས། ། ༣། རོང་སྟོན་གསུང་འབྲུམ་ག། རོང་སྟོན་སྐྱུ་རྒྱལ་མཚོན། དངོས་རྒྱན་འབྲེལ་བ་ཚིག་
དོན་རབ་གསལ། ༥ ལ། ༡༡
³ ལ། ༡༡ ན་བལ་རྟགས་སུ་མི་འགོད་ལ། ལ། ༡༡ ལ་བལ་རྟགས་སུ་མི་འགོད་ལ། ༡༡ ལ་བལ་རྟགས་སུ་འགོད་ལ།

གཉེས་པ་ལ། དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི། །གཡུལ་འགྲེད། སྦྱོར་དང་རྗེས་
སྦྱོར་བ་ཡི། །གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །ཞེས་བཤད་ན། དབང་
པོ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་དགག་བྱ་དབང་པོའི་ངོ་བོ། །ལམས་གང་དུ་འགོག་
ཚུལ་དང་གཉེས་ལས། དང་པོ་ལ་དབང་པོ། དབང་རྟེན། དབང་ཡུལ། བདག་ཏུ་
འཛིན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། བསྟུ་བ། སྦྱོར་བཤད་
པ། གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན། དབང་པོའི་ཐོབ་གཏོང་། དབང་པོ་ལྡན་ཚུལ། ཐ་
མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་བཤད་པ་དང་བརྒྱད་ལས།

དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་ཉེར་གཉེས་སུ་ཡོད་དེ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྟུ་བཞི། རྣམ་བུར་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག །སོ་སོའི་དབང་པོ་གཉེས།
སྟོག་གི་དབང་པོ། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་གཉེས། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་
ཡིད་མི་བདེ་གཉེས། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་གྲུབ་སྟེ། དད་པ། བརྩོན་འགྲུས། དན་པ། ཉིང་དེ་འཛིན། ཤེས་
རབ་ཀྱི་དབང་པོ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་
དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ཐ་མ་
གསུམ་པོ་འདི་མི་འགལ་ཏེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་།
ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཡང་མི་འགལ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་
ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་དང་
མི་སྟོབ་ལམ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོམ་ལམ་དང་མི་སྟོབ་

ལམ་མི་འགལ་བའི་སྲིད།

ཁོ་ན་ལེ། འབགས་རྒྱུད་གྱི་མཁའ་བ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་
པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་པའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་
སོང་བའི་ཐེག་ཚེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་དེ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་
སྲིད་ན་མ་ཁྲུལ། འདོད་ན། ཐེག་དམན་མཚོང་ལམ་པ་ཙམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་
སོང་བའི་ཐེག་ཚེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྲིད། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས། ཀུན་
ཤེས་གྱི་དབང་པོས་ཀྱང་མ་བསྐྱུས། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོས་ཀྱང་མ་
བསྐྱུས་པའི་སྲིད། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། མཚོང་ལམ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་
བྱུབ་སྟེ། སློམ་ལམ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། མི་སློབ་ལམ་མ་ཡིན་
པའི་སྲིད།

ཁོ་ན་ལེ། ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གསུམ་ཐ་དང་
གང་ཞིག །དེ་གསུམ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མི་
ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་གྱི་དབང་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་
པའི་སྲིད། མཚོང་ལམ་དང་སློམ་ལམ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་མེད་པའི་སྲིད། ཞེས་ཟེར།
ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་གྱི་སྡོམ་ལམ་ཡིན་ན་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་
ཡིན་པས་ཁྲུལ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟུས་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་ལས་
གསུངས་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲུལ་སྟེ། ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་ན་སོ་སྐྱེའི་ཤེས་
པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག །ལམ་རྗེས་ཤེས་དེ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཛོད་
འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བཏོན་བ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་
ན་སྐོམ་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན། ཤེས་རབ་ཡིན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་
དབང་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། འཛིག་ལྟ་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་
རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་དབང་
པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྐོམས་འཇུག་ཉོན་
མོངས་ཅན་དུ་གྲུར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་དགོ་བ་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བྲན་པ་ཡིན་ན་བྲན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་
སྟེ། བྲན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་ལེ། ཤེས་རབ་ཡིན་ན་ཤེས་རབ་
ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དད་པ་ཡིན་ན་དད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་པས་
ཁྲབ། བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ན་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་
སྤྱིར་ན་མ་ཁྲབ།

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག ལུས་ཤེས་¹ འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་གང་ཞིག །སེམ་
པར་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ། བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
མིག་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་དེ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་
བདེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཚོས་ཅན་དེའི་སྤྱིར། ཁོ་ན་ལེ། དེ་ཚོས་ཅན། ལུས་ཤེས་
¹ འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་ཚོར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏོན་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་

¹ ག་༡༡༥་ན་༥་ལུས་ཤེས། བ་༡༡༦་ན་༦་ལུས་ཤེས། ཀ་༡༡༧་བ་༧་འདུ་ཤེས།
² ག་༡༡༥་ན་༦་ལུས་ཤེས། བ་༡༡༦་ན་༧་ལུས་ཤེས། ཀ་༡༡༧་བ་༥་འདུ་ཤེས།

ན་ལེ། དེ་ཚོས་ཅན། རང་གི་རྟེན་ཏུ་རྒྱུར་བའི་ལུས་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུར་བར་
ཐལ། ལུས་ཚོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུག།

ཁ་ཅིག །ལུས་ཤེས་^༡ འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་གང་ཞིག །གདུང་བར་ཉམས་
སྲུ་སྲོང་བ། ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་དང་མཚུངས་སྣོན་གྱི་
དབང་ཤེས་འཁོར་ཏུ་རྒྱུར་བའི་ཚོར་བ་གང་ཞིག །སེམ་བར་ཉམས་སྲུ་སྲོང་
བ། བདེ་བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །གདུང་བར་ཉམས་སྲུ་སྲོང་
བ། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་
སས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ཚོར་བདེ་བ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་དེར་ཐལ།
མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སེམས་ཚོར་
བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ^༢སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་བདེ་དབང་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་ཚོར་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སེམས་ཚོར་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལུས་ཚོར་གང་ཞིག །སེམ་བར་སྲོང་བ་བདེ་བའི་དབང་པོའི་
མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །གདུང་བར་ཉམས་སྲུ་སྲོང་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་
པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་སྲུ་མ་དེས་ཁེགས། གཉིས་པ་ལ། ཚོར་བ་ཡིད་
མི་བདེ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

^༡ ག་༡༡༥ ར་༢ ལུས་ཤེས། བ་༡༡༩ བ་༡ ལུས་ཤེས། ག་༡༩༢ བ་༩ འདུ་ཤེས།
^༢ བསྐྱེད་འཕྲུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༢༥ མཚན་བ་གྱ། རྫོང་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོད་ཚབ། ༤༡༥

ཁ་ཅིག །རྫོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གྲུང་པའི་ཚེ་དེ། སློབ་དབང་གི་མཚན་
ཉིད་ཟེར་ན། གཤམ་གསལ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་སློབ་གྲྭ་གི་དབང་པོ་ཚོས་ཅན། མཚན་
ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གཤམ་གསལ་མེད་ན་རྫོད་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ན་གཤམ་གསལ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་མཚེད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལུས་
དབང་གི་སློབ་གཤམ་གཅིག་གང་ཞིག །རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་པོར་མཚོན་པར་
གྲུང་པ། མཐོང་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་དེ་མོར་མཚོན་པར་གྲུང་པ། མཐོང་
དབང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཚན་གཉིས་¹ པའི་མཐོང་དབང་པོ་² ཚོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུད་
ལྡན་གྱི་གང་ཟག་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་དེས་རིགས་འགྲེལོ། །

གཞན་ཡང་། གཤམ་གསལ་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་དབང་པོ་ཡོད་
པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་གསལ་ཁམས་པའི་གང་
ཟག་ཏུ་གྱུར་པའི་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། མོ་མཐོང་དབང་པོ་གང་རུང་
ཡིན་ན། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་བདག་
འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྒྱུན་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་
གི་རྒྱལ་དྲང་བ་མིག་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
མིག་དབང་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

¹ ག་གྲྭ་ལ་བུ་མཚན་གཉིས། བ་གྲྭ་ལ་པ་མཚན་ཉིད་གཉིས། ཀ་གྲྭ་ལ་བ་མཚན་གཉིས།
² ག་གྲྭ་ལ་བུ་མཐོང་དབང་པོའི། བ་གྲྭ་ལ་པ་མཐོང་དབང་པོའི། ཀ་གྲྭ་ལ་བ་མཐོང་དབང་པོ་ཚོས་ཅན།

གཞན་ཡང་། གཉིད་འཇུག་པོ་ལོག་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་
དབང་ཚོས་ཅན། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་
ཅན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་ག་ཟུགས་ཅན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་
བྱས་ཏེ། དེ་མཚུངས་ཀྱི་མིག་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ནང་གི་ག་ཟུགས་ཅན་དྲང་བའལ། རང་གི་བདག་
འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བདག་རྟེན་གྱི་དང་པོའི་རྟེན་བཅས་
ཀྱི་མིག་དབང་ག་ཟུགས་ཅན་པ་དང་མིག་དབང་ག་ཟུགས་ཅན་པ་གང་རུང་གིས་
བསྐྱུས་པ། མིག་གི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་དབང་
ག་ཟུགས་ཅན་པ་དང་། དེ་མཚུངས་ཀྱི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ག་ཟུགས་ལ་ལྟ་བཞིན་པའི་མིག་གི་དབང་པོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཉིད་
འཇུག་པོ་ལོག་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མིག་དབང་ལྟ་བུ། དེས་དབང་པོ་
ཕྱི་མ་བཞི་ལ་རིགས་འགྲེལ། །རང་གི་བདག་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོའི་^༡རྣམ་རིག་དེ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་མཚན་
ཉིད། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོན་གཅིག། །པོ་མེད་དབང་པོ་གང་
རུང་གང་ཞིག། །རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་པོར་མཚོན་པར་གྱེད་པའི་རིགས་
སུ་གནས་པ། པོའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག། །རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་

^༡ ག་༡༡༩་ན་༩་པོ། བ་༡༡༡་ན་༡་པོ། ཀ་༡༢་ལ་ན་༣་པོ།

ཐག་མོར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། མའི་དབང་པོའི་མཚན་
ཉིད། རོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཅི་རིགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚེ་དེ། མོག་གི་དབང་པོའི་
མཚན་ཉིད། ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སས་
བསྐྱུས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་གང་རུང་གིས་སས་བསྐྱུས་པའི་ཚོར་བ་
གང་ཞིག །སེམ་པར་སྤྱོད་པ། ཚོར་བ་ལྡེའི་ནང་ཚན་དུ་གྲུང་པའི་ཚོར་བ་བདེ་
བའི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལུས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་
དབང་པོ་གཉིས་ཡོད། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་གང་ཞིག །སེམ་པར་སྤྱོད་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད།
དབྱེ་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ་
སོགས་ལྟ། ལུས་ཚོར་གང་ཞིག །གདུང་བར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ། ཚོར་བ་ལྡེའི་
ནང་ཚན་དུ་གྲུང་པའི་ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱུས་ཀྱི་དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། སེམས་
ཚོར་གང་ཞིག །གདུང་བར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོའི་
མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཚད་¹ ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སེམས་ཚོར་
གང་ཞིག །སེམ་པར་སྤྱོད་པ། ཡིད་བདེ་བའི་¹ དབང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཚོར་བ་
གང་ཞིག །སེམ་གདུང་བར་མར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ། བཏང་སྣོམས་ཀྱི་དབང་པོའི་
མཚན་ཉིད། དད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ན་དད་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དད་པ་ཡིན་

¹ ག་ཀྱི་བ་ལ་ཡན་ཚད། བ་ཀྱི་པ་ལ་ཡན་ཚད། ཀ་ཀྱི་བ་ལ་ཡན་ཚད།
² ག་ཀྱི་བ་ལ་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་ཞི། བ་ཀྱི་པ་ལ་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ། ཀ་ཀྱི་བ་ལ་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ།

ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་ཁྱབ། དད་པའི་དབང་པོར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་བཙོན་འགྲུས་དང། དྲན་པ་དང། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང། ཤེས་
རབ་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེལ། །ཟག་མེད་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་གྱི་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་པོ་
དེ་བསྐྱེན་བཞེར་འདུ་སྟེ། མངལ་དུ་འཇུག་པའི་རྟོན། ལྷགས་པའི་སྐྱེ་བ། སྐྱེས་
པའི་གནས་པ། གནས་པའི་མོངས་སྐྱོད་དང་བཞེར་འདུ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་བུང་
གི་དབང་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་བཞེར་འདུ་སྟེ། རྣམ་བུང་ལ་འཇུག་པའི་རྟོན་དང།
ལྷགས་པའི་སྐྱེ་བ། སྐྱེས་པའི་གནས་པ། གནས་པའི་མོངས་སྐྱོད་དང་བཞེར་འདུ་
བའི་ཕྱིར།

བཞེ་པ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་ལྷ་པོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་གྱིས་གོ་རིམས་བཞེན་དུ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་དོན་ལྷ་ལ་དམིགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། ཁྱོད་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་
པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མོ་མོའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་དབང་བྱེད་
པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

སྟོག་གི་དབང་པོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་

ཡོད་དེ། སྐྱེས་¹ ཉམས་མ་ལོ་བར་དུ་ལུས་ཀྱི་རིགས་མ་ཐུན་གཞན་པ་ལ་དབང་
 བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོགས་
 ཀྱིས་² བསྐྱུས་པའི་ཚོར་བ་ལྡོ་ཚོས་ཅན། རྫོང་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་ལ་ལྷག་པར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བས་བསྐྱུས་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྡོ་ཚོས་ཅན། རྫོང་
 ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་བུར་གི་ཚོས་ལ་དམིགས་
 པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྡོ་
 ཡིད་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བ་ཉང་སྟོམས་ཉེ་དགུ་ལ། དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་
 ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱོམ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དགུ་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱོམ་སྤང་སྤོང་
 པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་སྐྱོབ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དགུ་ལ་དབང་པོ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་ཚོས་
 བདེར་གཞན་ལ་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། མཚོན་ལས།³ རང་གི་དོན་
 དང་ཐམས་ཅད་ལ། །དམིགས་པར་དབང་བྱེད་ཕྱིར་དབང་དུ་ག། །པོ་ཉིད་མོ་ཉིད་
 ལ་དབང་བྱིར། །ལུས་ལ་པོ་དབང་མོ་དབང་དག། །རིགས་གཞན་ཀུན་ནས་ཉོན་

¹ ག་ག་འ་ན་མ་སྐྱེས། བ་ག་འ་ན་མ་སྐྱེས། ཀ་ག་འ་ན་མ་སྐྱེ།
² ག་ག་འ་ན་མ་སྐྱེ། བ་ག་འ་ན་མ་སྐྱེས། ཀ་ག་འ་ན་མ་སྐྱེ།
³ བསྐྱུས་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱུར་ས། འ་ལ། མཚོན་བ་ཀྱ། སྐྱོབ་དཔོན་དཔྱིག་གཉེན། མཚོན་ཙམ། ༤༦།

མོངས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །སློབ་དང་ཚོར་བ་རྣམས་
དང་ནི། །དད་སོགས་དབང་པོ་ལྡར་འདོད་དོ། །སྤྱང་ན་འདས་སོགས་གོང་ནས་
གོང་། །ཐོབ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་དང་། །དེ་
བཞིན་ཀུན་ཤེས་ལྡན་དབང་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སློབས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བཅུ་བཞིར་གྲངས་
ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། །འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
མིག་སོགས་དབང་པོ་དུག་བཞག། །དེར་སྐྱེས་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
པོ་མའི་དབང་པོ་དང་། །དེར་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློབ་གྲི་དབང་པོ་
བཞག། །བདེ་སྤྱད་ལ་འོངས་སློད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོར་བའི་དབང་པོ་
ལྷ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ལ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་
བྱང་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྡར་བཞག། །དེར་
སྐྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། །དེར་
གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། རྣམ་བྱང་ལ་འོངས་
སློད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་བཞག་པའི་ཕྱིར། །དེ་
ལྟར་ཡང་། མཛོད་ལས། །ཡང་ན་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་ནི། །སྐྱེ་དང་གནས་དང་
ཉེར་སློད་ལས། །བཅུ་བཞི་དེ་བཞིན་སློབ་པ་ལ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ཡིན་

༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། མཛོད་པ་གྲ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚབ། ༡༡༥།

མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ལྷག་པ་ཐོབ་གཏོང་བཤད་པ་ལ། ཐོབ་ཚུལ། གཏོང་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས།¹ འདོད་པར་དང་པོར་རྣམ་སྐྱོན་གཉིས། རྟེན་དེ་
 རྩུས་ཏེ་སྐྱེ་བས་མིན། །དེ་ཡིས་ལྷག་གམ་བདུན་ནམ་བརྒྱད། །གཟུགས་ན་ལྷག་
 གོ་གོང་མར་གཅིག །ཅེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། འདོད་པའི་མངལ་སྐྱེས་
 གྱི་སྐྱེ་སྤིང་གི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་སྐྱོན་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་གསར་དུ་རྟེན་
 པ་ཡིན་ཏེ། ལྷས་གྱི་དབང་པོ་དང་སློབ་གྲི་དབང་པོ་གཉིས་གསར་དུ་རྟེན་པའི་
 སྤྱིར། དེའི་རྒྱད་ལ་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་དང་བཏང་སྟོམས་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་ཡོད་
 གུར། དེ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སྐྱེ་སྤིང་གི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 དབང་པོར་སོང་བའི་སྤྱིར། འདོད་ཁམས་པའི་མཚན་མེད་གྱི་རྩུས་སྐྱེས་གྱི་
 སྐྱེ་སྤིང་གི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་སྐྱོན་གྱི་དབང་པོ་ལྷག་གསར་དུ་རྟེན་དེ། མིག་
 སོགས་དབང་པོ་ལྷ། སློབ་དབང་སྐྱེ་ལྷག་གསར་དུ་རྟེན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ཁམས་
 པའི་མཚན་བཅས་གྱི་རྩུས་སྐྱེས་གྱི་སྐྱེ་སྤིང་གི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་སྐྱོན་གྱི་
 དབང་པོ་བདུན་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་པོ་ལྷ། སློབ་
 གྲི་དབང་པོ། མོ་མོ་གང་རུང་གི་དབང་པོ་སྟེ་བདུན་གསར་དུ་རྟེན་པའི་སྤྱིར།
 འདོད་ཁམས་པའི་མཚན་གཉིས་པའི་རྩུས་སྐྱེས་གྱི་སྐྱེ་སྤིང་གི་གནས་སྐབས་སུ་
 རྣམ་སྐྱོན་གྱི་དབང་པོ་བརྒྱད་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་ལ། ༨༥ མཛོད་པ་གྲ། རྩོམ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཚབ། ༤༡༠

ལྷ། རློག་གི་དབང་པོ། སོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་གསར་དུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར།
ག་ཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་གི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆམ་སློན་གྱི་དབང་པོ་
དུག་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ། རློག་གི་དབང་པོ་སྐྱེ་
དུག་གསར་དུ་རྟེན་པའི་ཕྱིར། ག་ཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་སྐབས་སུ།¹ ཆམ་
སློན་གྱི་དབང་པོ་གཅིག་ཁོ་ན་གསར་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། རློག་གི་དབང་པོ་གཅིག་
ཁོ་ན་རྟེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མཛོད་ལས།¹ ག་ཟུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ནི། རློག་དང་
ཡིད་དང་བཏང་སྟོམས་ཉིད། །འགག་པར་འགྲུར་རོ་ག་ཟུགས་ན་བརྒྱད། །འདོད་
པར་བཅུའམ་དགུའམ་བརྒྱད། །རིམས་ཀྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་བཞི། །དགོ་ལ་
ཐམས་ཅད་དག་ཏུ་ལྷ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ག་ཟུགས་མེད་པའི་གང་ཟག་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འཆི་སེམས་ཀྱིས་
འཆི་བའི་ཆེ་དབང་པོ་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། རློག་ཡིད་བཏང་
སྟོམས་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། ག་ཟུགས་ཁམས་པའི་གང་ཟག་
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་འཆི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བའི་ཆེ་དབང་པོ་བརྒྱད་ཅིག་ཆར་དུ་
འགག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ། དེས་ལྷན་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཅིག་
ཆར་དུ་འགག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་པའི་མཚན་གཉིས་པའི་རྩུས་སྐྱེས་ལུང་
མ་བསྟན་གྱི་འཆི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བའི་ཆེ་དབང་པོ་བཅུ་ཅིག་ཆར་དུ་འགག་

¹ ག་ཏུ་ལ་ཆ་སྐྱེད་ཀྱི་སྐབས། བ་ཏུ་ལ་ཆ་སྐྱེད་སྐབས། ཀ་ཏུ་ལ་ཆ་སྐྱེད་ཀྱི་སྐབས།

² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་ས། 2/4 མཛོད་བ་ཀྱ། རློག་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཆ་བ། 4/23

བ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ།¹ དེས་ལྡན་གྱི་དབང་པོ་གསུམ། རོ་མོའི་
དབང་པོ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་ཅིག་ཅར་² ཏུ་འགག་པའི་སྤྱིར།

འདོད་ཁམས་པའི་མཚན་བཅས་³ གྱི་རྩུས་སྐྱེས་དེས་འཆི་བའི་ཆེ་དབང་པོ་
དགུ་ཅིག་ཆར་ཏུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་པོ་ལྷ། དེས་ལྡན་
གྱི་དབང་པོ་གསུམ། རོ་མོ་གང་རུང་གི་དབང་པོ་གཅིག་སྟེ་དགུ་ཅིག་ཆར་ཏུ་
འགག་པའི་སྤྱིར། འདོད་ཁམས་པའི་མཚན་མེད་གྱི་རྩུས་སྐྱེས་དེས་འཆི་བའི་ཆེ་
དབང་པོ་བརྒྱད་ཅིག་ཆར་ཏུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ། དེས་
ལྡན་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་ཅིག་ཆར་ཏུ་འགག་པའི་སྤྱིར། འདོད་པའི་
མངལ་སྐྱེས་དེས་འཆི་བའི་ཆེ་དབང་པོ་བཞི་ཅིག་ཆར་ཏུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ།
ལུས་སོག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་གྱི་དབང་པོ་བཞི་ཅིག་ཆར་ཏུ་འགག་པའི་སྤྱིར།
འདོད་པའི་མངལ་སྐྱེས་དགེ་སེམས་གྱིས་འཆི་བའི་ཆེ་དབང་པོ་དགུ་ཅིག་ཆར་
ཏུ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་ཅིག་⁴ ཅར་ཏུ་འགག་པ་གང་
ཞིག་⁵ །དེའི་སྟེང་ཏུ་སོག་ཡིད་ལུས་བཏང་སྟོམས་གྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགུ་ཅིག་ཆར་ཏུ་
འགག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།⁶ འོན་ཏེ། དགེ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་ཏུས་

¹ བ་༡༡༤་བ་༡་དབང་པོ་དང་པོ་ལྷ། བ་༡༡༤་བ་༢་དབང་པོ་ལྷ། བ་༡༡༤་བ་༣་དབང་པོ་ལྷ།
² བ་༡༡༤་བ་༡་ཅིག་ཅར། བ་༡༡༤་བ་༢་ཅིག་ཅར། བ་༡༡༤་བ་༣་ཅིག་ཅར།
³ བ་༡༡༤་ན་༡་བཅས། བ་༡༡༤་བ་༢་མཚན། བ་༡༡༤་ན་༢་བཅས།
⁴ བ་༡༡༤་བ་༤་ཅིག་ཆར། བ་༡༡༤་བ་༥་ཅིག་ཅར། བ་༡༡༤་ན་༥་ཅིག་ཆར།
⁵ བ་༡༡༤་བ་༤་འགག་པ་གང་ཞིག་ །བ་༡༡༤་བ་༥་འགག་པ་གང་ཞིག་ བ་༡༡༤་ན་༥་འགག་པའི་སྤྱིར།
⁶ བ་༡༡༤་བ་༤་དགུ་ཅིག་ཆར་ཏུ་འགག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བ་༡༡༤་བ་༥་དགུ་ཅིག་ཆར་ཏུ་འགག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
བ་༡༡༤་ན་༥་ལྷ་ཅིག་ཆར་ཏུ་འགག་པ་ཡིན་ཏོ།

འཛོལ་ཅེ་ན། མཛོད་ལས།^༡ འབྲས་བུ་ཐ་མ་གཉིས་དགུས་འཛོལ། །གཉིས་ནི་
བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུས། །བཅུ་གཅིག་དག་གིས་དག་བཅོམ་ཉིད། །འགའ་
ཞིག་དག་ནི་སྲིད་སྲིད་རྒྱུ་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། འབྲས་བུ་ཐོག་མ་རྒྱུན་ལྷགས་དང་། ཐ་མ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་
བུ་གཉིས་དབང་པོ་དགུ་དགུས་འཛོལ་སྟེ། རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་དང་
སོགས་དབང་པོ་ལྷ། ཡིད་དབང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་
ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ། །རྗེས་བཟོད་བར་ཆད་^༡ མེད་
ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། །ལམ་རྗེས་ཤེས་
ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགུས་འཛོལ་པའི་སྲིད། མཛོད་
ཀྱི་ལུགས་སོ། །དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷ། ཡིད་
དབང་སྟེ་རྒྱལ། །བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་སེམས་ཚོར་བདེ་
བའི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་། རྗེ་རྗེ་ལྷ་སྲུང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མི་སྟོབ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་སྟེ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོལ་སྟེ། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་
ཁྲད་པར་ཅན་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟོམས་
འཇུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ན་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། བསམ་

^༡ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥། མཛོད་པ་ཀྱུ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཆ་བ། ༤། ༡༥
^༢ ལ། ༡༡༤་བ་༤ །རྗེས་བཟོད་བར་ཆད་མེད། ལ། ༡༤༠་ན་༡ །རྗེས་བཟོད་བར་ཆད་མེད། ༡༡༥༥་བ་༡ །ཚོས་བཟོད་བར་ཆད།

གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་ཙམ་པོ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ན་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། གསུམ་པའི་དངོས་གཞི་སྣོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་ན། སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་སྤྱིར། སྤྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་རིམས་གྲིས་པའི་སྤྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ། བཏང་སྣོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་བདུན་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་སྤྱིར།

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་¹ ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། དད་སོགས་ལྟ། ཡིད། བཏང་སྣོམས། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་སྤྱིར། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀལ་བའི་སྤྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ། ཡིད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བརྟེན་གས་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་བཏང་སྣོམས་ཀྱི་དབང་པོ། རྗེས་² བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པའི་སྤྱིར།

¹ ག་ཀྱང་ལ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས། བ་ཀྱང་ལ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས། ཀྱང་ལ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི།

² ག་ཀྱང་ལ་ལ་རྗེས་བཟོད། བ་ཀྱང་ལ་ལ་རྗེས་བཟོད། ཀྱང་ལ་ལ་ལ་ཚོས་བཟོད།

འབྲས་བུ་རིམས་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་བདུན་དང་
བརྒྱད་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོལ་བ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་འོང་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་
བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དབང་པོ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་བ་
ཡོད་དེ། དད་སོགས་ལྟ། ཡིད། བཏང་སྒྲོམས།¹ ཡིད་བདེ། སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་
དབང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རྩུང་གཅིག། རྗེས་¹ བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་
བོར་གྲུར་པའི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ལམ་རྗེས་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་
གྲུར་པའི་ཀུན་ཤེས་གྱི་དབང་པོ་སྟེ་དགུ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོལ་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དབང་པོ་དགུ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐོབ་བ་མི་འབྲད་དེ། དེ་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་བར་བསྟན་
བཅོས་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་
བ་འགའ་ཞིག་ཉམས་བ་སོར་རྒྱན་བ་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་བ་ལ། དེས་ལྡན་དང་། མིན་ལྡན་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། མཚོན་ལས།¹ བཏང་སྒྲོམས་དང་ནི་སོག་དང་ནི། ཡིད་དང་ལྡན་ལ་དེས་
གསུམ་ལྡན། །བདེ་ལུས་ལྡན་ལ་བཞི་དག་དང་། །མིག་སོགས་ལྡན་ལ་ལྔ་དང་
ལྡན། །ཡིད་བདེ་ལྡན་ཡང་སྟུག་བསྟུལ་ལྡན། །བདུན་དང་མོ་ཡི་དབང་སོགས་
ལྡན། །བརྒྱད་དང་ཀུན་ཤེས་ལྡན་བ་ཡི། །དབང་པོར་ལྡན་ལ་བཅུ་གཅིག་

¹ ག་༡༡༥་བ་༡་བཏང་སྒྲོམས། ཡིད་བདེ། བ་༡༢༠་བ་༣་བཏང་སྒྲོམས། ཡིད་བདེ། ག་༡༥་༣་ན་༥་བཏང་སྒྲོམས།
སེམས་ཚོར་བདེ་བའི་དབང་པོ།
² ག་༡༡༥་བ་༡་རྗེས། བ་༡༢༠་བ་༣་རྗེས། ག་༡༥་༣་ན་༥་ཚོས།
³ བསྟན་འཇུག་དཔེ་བསྟན་ས། ༢༥། མཚོན་བ་ཀུ། མོ་བ་དཔོན་དཀྱིག་གཉེན། མཚོན་ཅ་བ། ༤་༡༢།

ལྷན། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་ལྷན་ལ། །བཏུ་གསུམ་དག་དང་ལྷན་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། བཏང་སྟོམས་སྟོག་ཡིད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྷན་ན་
དེ་གསུམ་ག་དང་ལྷན་པས་བྲབ་སྟེ། དེ་གསུམ་ངེས་ལྷན་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་
བྱིད། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ལུས་གྱི་དབང་པོ་གང་རུང་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་
བཞི་དང་ལྷན་པས་བྲབ་སྟེ། དེས་ལྷན་གསུམ་དང་དབང་པོ་གཉིས་གང་རུང་དང་
ལྷན་པས་བྲབ་པའི་བྱིད། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་པོ་¹ བཞི་པོ་གང་རུང་དང་
ལྷན་ན་དབང་པོ་ལྷ་དང་ལྷན་པས་བྲབ་སྟེ། དེས་ལྷན་གསུམ། ལུས་གྱི་དབང་པོ་
མིག་སོགས་གང་རུང་གཅིག་སྟེ་ལྷ་དང་ལྷན་པས་བྲབ་པའི་བྱིད། ཡིད་བདེའི་
དབང་པོ་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་ལྷ་དང་ལྷན་པས་བྲབ་སྟེ། དེས་ལྷན་གསུམ། ལུས་
དབང་ཁོ་རང་སྟེ་ལྷ་དང་ལྷན་པས་བྲབ་པའི་བྱིད། ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་དབང་པོ་དང་
ལྷན་ན་དབང་པོ་བདུན་དང་ལྷན་པས་བྲབ་སྟེ། དེས་ལྷན་གསུམ། ཚོར་བ་བདེ་
བའི་དབང་པོ་ ལྷག་བསྐྱེད་གྱི་དབང་པོ་ ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་ ལུས་གྱི་དབང་
པོ་རྣམས་དང་ལྷན་པས་བྲབ་པའི་བྱིད། པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་དང་། ཡིད་
མི་བདེའི་དབང་པོ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྷན་ན་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པས་
བྲབ་སྟེ། ལྷ་མ་བདུན་དང་། དེ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྷན་པས་བྲབ་པའི་
བྱིད། ཀུན་ཤེས་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་ལྷན་པའི་དབང་པོ་གང་རུང་

¹ ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པོ་དང་པོ་བཞི་པོ། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པོ་དང་པོ་བཞི་པོ། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པོ་དང་པོ་བཞི་པོ།

གཅིག་དང་ལྡན་ན་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་ལྡན་པས་བྱེད་སྟེ། དད་སོགས་
ལྷ། ཡིད། ཡིད་བདེ། བདེ་བའི་དབང་པོ། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། གདགས་
གཞིའི་དབང་པོ་དགའི་སྟེང་དུ། སྟོག་གི་དབང་པོ། ཁོ་རང་གཉིས་གང་རུང་
གཅིག་དང་ལྡན་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་
ལྡན་ན་དབང་པོ་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་བྱེད་སྟེ། གདགས་གཞིའི་དབང་པོ་
དགུ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ། སྟོག་གི་དབང་པོ། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ། ཁོ་རང་
དང་ལྡན་པས་^༡ བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྗེ། མཛོད་ལས།^༡ དག་མེད་ནང་ན་ཅུང་ལྡན་པ། །ལུས་ཚོར་སྟོག་
ཡིད་བརྒྱུད་དང་ལྡན། །གཟུགས་མེད་བྱིས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །བཏང་སྟོམས་
སྟོག་ཡིད་དག་རྣམས་དང་། །མང་པོར་ལྡན་ལ་བཅུ་དགུ་སྟེ། །དེ་མ་མེད་རྣམས་
མ་གཏོགས་སོ། །མཚན་གཉིས་འདམགས་པ་ཆགས་བཅས་ཏེ། །མཚན་གཅིག་
དེ་མེད་གཉིས་མ་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས། དོན་ལྗི། དག་ཅུ་ཆད་པའི་གང་ཟག་
གི་རྒྱུད་ལ་དབང་པོ་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པ་སྲིད་དེ། ཚོར་བ་སོགས་ལྷ། ལུས་
སྟོག་ཡིད་དབང་སྟེ་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་པའི་སོ་སྟེ་
འགའ་ཞིག་ལའང་དབང་པོ་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པ་སྲིད་དེ། དད་སོགས་ལྷ། བཏང་
སྟོམས་སྟོག་ཡིད་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སོ་སྟེ་པལ་ཆེ་བ་དབང་པོ་
བཅུ་དགུ་དང་ལྡན་པ་སྲིད་དེ། དེ་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་མ་གཏོགས་བཅུ་དགུ་

^༡ ག་༡༢༠་ན་ལའི། བ་༡༢༡་ན་༤་ལས། ཀ་༡༥་ན་༥་ལའི།

^༢ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༥། མཛོན་པ་ཀུ། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཛོད་ཅུ་བ། ༡༠་༡

དང་ལྡན་པ་སྲིད་པའི་བྱིད། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་མཚན་གཉིས་པའི་སོ་སྐྱེའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་གཉིས་པ་ཡིན་ན་ངི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་དང་
མི་ལྡན་པས་ཁྲུབ་པའི་བྱིད་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིད།
ཆགས་བཅས་ཀྱི་འཕགས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དབང་པོ་བཅུ་དགུ་དང་ལྡན་པ་
སྲིད་དེ། རོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་གཅིག་ །ངི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་པོ་གང་
རུང་སྟེ་གཞན་བཅུ་བདུན་རྣམས་དང་ལྡན་པ་སྲིད་པའི་བྱིད།

བརྒྱད་པ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་བཤད་པ་ལ། མཚོང་ལས་གསུངས་
ཚུ་ལ། ཀུན་བརྟམ་ལས་གསུངས་ཚུ་ལ། ཉི་མི་ལས་གསུངས་ཚུ་ལ། བསྐྱ་བ་
ལས་བཤད་ཚུ་ལ་སོ། །དང་པོ་ནི། མཚོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དབང་
པོ་དགུ་ནི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་¹པའི་
སྒྲོམ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དགུ་ནི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། མི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་
གྱུར་པའི་དེ་དགུ་ནི་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོར་འཛོག་གོ། །དད་སོགས་དགུ་
ཡང་། དད་པ། བཙོན་འགྲུས། རྒན་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ། ཡིད། ཡིད་
བདེ། ཚོར་བ་བདེ་བ། བཏང་སྒྲོམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
མཚོང་ལས། ¹མཚོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་དགུ་ །གསུམ་ཡིན་གསུམ་ནི་ངི་མ་
མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོར་ལམ་དང་མཚོང་ལམ་དང་པོ་བཙོན་ལས་བསྐྱ་བ་པའི་དད་

¹ ག་ཉ་མོ་བ་ ༣ །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི། བ་ཉ་མོ་བ་ ༥ །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི། ག་ཉ་མོ་བ་ ༥ །འཛིག་རྟེན་པའི།
² བསྐྱ་བ་ལྟར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥ །༥ །མཚོན་པ་ཀྱ། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོང་རྩ་བ། ༩་མོ།

སོགས་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། ལམ་
རྩིས་ཤེས་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དགུ་པོ་དེ་
ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དབང་པོ། མི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དགུ་པོ་དེ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་
པའི་དབང་པོར་འཇོག་སྟེ། ཀུན་བརྟུས་ལས།^༡ མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་
པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་བའི་^༢ ལམ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་
བཙོ་ལྷ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན་མཐོང་བའི་ལམ་
གྱི་སེམས་གྱི་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་
དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་དབང་
བྱེད་པའོ། །^༣ ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་ལྷགས་ལྷགས་པ་དང་བྱང་སེམས་གྱི་མོས་སྦྱོད་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་དད་སོགས་ལྷ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། རྒྱལ་
ལྷགས་བྱིར་འོང་བྱིར་མི་འོང་ས་དང་པོ་ནས་དགུ་པའི་བར་གྱི་དད་སོགས་ལྷ་
ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཙོམ་པ། ས་བཅུ་པ་དང་། དེ་
བཞེན་གཤེགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་དད་སོགས་^༤ ལྷ་པོ་དེ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་
པོར་འཇོག་སྟེ། ཉི་ཞི་ལས།^༥ དེ་ལ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་

^༡ བསྐྱུས་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༦། སེམས་ཅོམ་དེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཀུན་བརྟུས། ༡༩༩༡
^༢ ག་༡༣༠་བ་༩་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་མཐོང་བའི་ལམ། བ་༡༣༣་ན་༡་སྦྱོར་བའི་མཐོང་ལས། ག་༡༥༥་ན་༣་སྦྱོར་བའི་ལས།
^༣ ག་༡༣༠་བ་༥་ཞེས་གསུངས། བ་༡༣༣་ན་༡་ཞེས་ཞེས་གསུངས། ག་༡༥༥་ན་༩་ཞེས་གསུངས།
^༤ ག་༡༣༡་ན་༡་སོགས་ལྷ་པོ་དེ། བ་༡༣༣་ན་༩་སོགས་ལྷ་པོ་དེ། ག་༡༥༥་ན་༩་དེ་སོགས་ལྷ་པོ།
^༥ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༦། ཉི་ཞི་ག །སྒྲོན་བ་བཙོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞི ༥༣༩་༡༠།

གང་ཞེ་ན། སློབ་པའི་གང་ཟག་མངོན་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་
དབང་པོ་སྣང་བ་མེད་ཅིང་འདུལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། ¹དེ་
ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སློབ་པའི་གང་ཟག་ཀུན་ཤེས་པ་དང་
ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་ཉེ། ཞེས་
དང་། ²དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མི་སློབ་པའི་གང་ཟག་དག་
བཙུན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་སྟེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

བཞི་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲོར་ལམ་པ་རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
དད་སོགས་ལྟ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་
བུ་ནས་བཟུང་སྟེ། སློབ་ལམ་རྟོ་རྟེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
དད་སོགས་ལྟ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སློབ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་
སོགས་ལྟ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོར་འཛིན་སྟེ། བསྐྱུ་བ་ལས། ³མི་ཤེས་པ་
ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྐྱས་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ལ་བཙུན་པ་དེ་དག་གི་སྤོགས་ལ་འདུན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒྲོར་བའི་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༦། ཉེ་ཁྲི་ཀ། །སྟོན་པ་བཙུན་ལདས། ཉེ་ཁྲི། ༥༠༦།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༦། ཉེ་ཁྲི་ཀ། །སྟོན་པ་བཙུན་ལདས། ཉེ་ཁྲི། ༥༠༦།
³ བསྐྱུ་བ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༢༦། སེམས་ཙམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྐྱུ་བ། ༩༩༦-༩༩༧།

ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་པོ་ལྡེ་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་
བལྟ་བར་བྱའོ།

ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ལྷན་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་
འབྲས་བུ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྩེ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་དབང་པོ་ལྡེ་
དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་
དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ལྷན་པ་མི་སློབ་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཡུང་པོ་རྣམས་
མེད་པའི་སྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་བར་གྱི་དབང་པོ་ལྡེ་དོན་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།
མཚོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་མེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི་དགོ་སྤོང་
ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཐག་རིང་ཞིང་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་¹ པ་གང་ཡིན་
པ་དེ་ནི་ཐག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དགོ་སྤོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ཐག་མི་
རིང་ཞིང་འཛིག་རྟེན་ལས་² འདས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་ཐག་པ་
མེད་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

གཉིས་པ་ལེ། ཐེག་ཚེན་གྱི་ཚོས་སྤོང་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དད་སོགས་ལྟ་དང་
སོ་དང་། ས་དང་སོ་ནས་དགུ་པའི་བར་གྱི་དེ་གཉིས་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་བ་དང་།

¹ བསྐྱུང་འགྲུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། 2༧ སེམས་ཅན་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྐྱུ་བ། 236-201
² ག་232་བ་2་རྟོགས། བ་233་བ་4་རྟོག། 171-16་ན་3་རྟོག།
³ ག་232་བ་3་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི། བ་233་བ་4་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི། 171-16་ན་3་འཛིག་རྟེན།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་
ལས།¹ བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་རྣམས་པར་བཞག་ཅེ་ན། སྤྲུམ་པ་མོས་པ་ལ་སྤྱོད་
པའི་ས་ནི་དང་པོར་རྣམས་པར་བཞག་གོ། །དེ་ལས་གཞན་ལྟག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་
པར་དག་པ་ལ་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་པ་
རྣམས་པར་དག་པར་བཟོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ། དབང་རྟེན་ནི། འབྱུང་བ་བཞི་དང་འབྱུང་འབྱུང་གི་གཟུགས་
དང་དབང་པོ་ཐ་མི་དད་པར་འཇུག་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་དབང་ཡུལ་ནི།
གཟུགས་ནས་ཚོས་ཀྱི་བར་གྱི་ཡུལ་དུག་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ངར་འཛིན་པའམ་བདག་
ཏུ་འཛིན་པ་དང་། དེའི་འཁོར་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའམ་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་
གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་པོ་དང་ཚོམ་པོའི་སྤྲུམ་གསུངས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་དབང་སྦྱར་བྱེད་དང་བསྦྱར་
¹ བྱ་བུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཁམས་གང་དུ་འཛོག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་
ཁམས་ན་ཡུལ་དུག་ཀ་ཡོད། གཟུགས་ཁམས་ན་བྲི་རོ་མ་གཏོགས་ཡུལ་བཞི་
ཡོད། གཟུགས་མེད་ན་ཚོས་ཁམས་ཁོ་ན་ཡོད་དོ། །དབང་པོའི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༭། སེམས་ཅམ་ཞི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བསྟར་བ། ༩༭༭། ༥།

² ག་ཉ་ཉ་བ་པ་བསྟར་བ། བ་ཉ་ཉ་ན་ན་བསྟར་བ། ཀ་ཉ་ཉ་བ་པ་བསྟར་བ།

བྱས་ན། འདོད་ཁམས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོབས་གྱི་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་
ཚང་བར་ཡོད། གཟུགས་ཁམས་ན་པོ་མོ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིད་མི་
བདེའི་དབང་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྟོབས་གྱི་དབང་པོ་
བཅུ་ཡོད། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། བདེ་བ་
དང་ཡིད་བདེ་མ་གཏོགས་སྟོབས་ཡིད་བཏང་སྟོམས་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཡོད་
དེ། མཚོན་ལས།¹ ཇི་མེད་མ་གཏོགས་འདོད་བར་གཏོགས། །པོ་མོའི་དབང་དང་
སྤྲུག་བསྐྱེད་དག །མ་གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས་གཟུགས་ཅན་དང་། །བདེ་
བའང་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེང་།

དེས་ན་འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོ་བཅུ་དགུ་ཡོད་དེ། དེར་ཇི་མེད་གསུམ་མ་
གཏོགས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་སྟེང་། གཟུགས་ཁམས་ན་བཙེ་ལྟ་ཡོད་
དེ། དེར་ཇི་མེད་གསུམ་པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིད་མི་བདེ་
གཉིས་ཏེ་བདུན་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་སྟེང་།

དབང་པོའི་མཚོན་ཚུལ་ལ། དབང་པོ་དེ་གྲོང་གི་དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། གྲོང་དེས་སྐྱེ་བོའི་རྩོད་བྱེད་བ་བཞིན་དུ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་པོ་
དེས་ཀྱང་རྣམ་བར་ཤེས་པའི་རྩོད་བྱེད་པའི་སྟེང་། དབང་རྩོད་དེ་གྲོང་ཁྲིམ་གྱི་
དཔེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲོང་ཁྲིམ་དེས་གྲོང་གི་རྩོད་བྱེད་བ་བཞིན་
དུ། དབང་རྩོད་གྱིས་ཀྱང་དབང་པོའི་རྩོད་བྱེད་པའི་སྟེང་། དབང་ལུལ་དེ་གྲོང་

¹ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༧༥ མཚོན་བ་གྱ། རྩོམ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མཚོན་ཙམ། ༤༦།

རྣམ་གྱི་དབེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣོང་རྣམ་དེ་སྐྱེས་བུས་འཇུག་པ་
 སོགས་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། དབང་ཡུལ་གསུགས་སྐྱེ་བོ་རེག་བྱ་
 རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་པ་སོགས་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་
 པའི་སྤྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྐྱེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 སེམས་བྱུང་ལ་དབང་བསྐྱུར་བ་སོགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་
 པའི་སྤྱིར། སེམས་བྱུང་ལ་གང་ཟག་གི་སྐྱེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་དབང་བསྐྱུར་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་
 སྤྱིར། དེས་ན་རྣོང་དང་རྣོང་ཁྱེད་དང་རྣོང་རྣམ་སོགས་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། མ་
 ལ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་། ཁྱིམ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ནི་རྣོང་དང་། བརྗེ་
 རྩེ་བཀ་བཙུན་ཡོད་པ་ནི་རྣོང་ཁྱེད་དང་། ཚོང་པ་མང་སོ་ཡོད་པ་ནི་རྣོང་རྣམ་
 དང་། རིགས་བཞི་གནས་པའི་ཡུལ་ལ་སྤོངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དོན་
 ཅི། འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་ཐོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབའ་དབང་
 འགྲིང་ཚོས་ཅན། ལྷ་མེད་རྗོགས་བྱུང་ལས་སྤྱིར་མི་སྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། འགོག་
 པ་རྗེས་བཟོད་གྱིས་བྱངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྤྱོད་པ་བྱུང་བར་ཅན་
 དང་ལྷན་པའི་སེམས་དབའ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེས་ཤེས་བཟོད་གཞན་བཙུན་ལ་
 རིགས་འགྲོལ།

གསུམ་པ་རྫོམ་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་སྡོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ། མཚན་མས་
 ལྟར་བ་དང་། དོན་བཤད་པ་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི། མཚོང་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་
 སྡོག་པའི་རྟགས་དེའི་འོག་ཏུ་རྫོམ་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་སྡོག་པའི་རྟགས་འཆད་པའི་

རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མདོར་བསྟན་གྱི་གོ་རིམ་ས་དང་བསྟན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འཆད་པ་ལ།^༡དེའི་འོག་ཏུ་སློམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ཞར་བྱུང་དང་། དུལ་མའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། སློམ་ལམ་
གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཁྱད་གཞིའི་སློམ་ལམ་དང་། དེའི་རབ་དབྱེ་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མདོར་བསྟན་དང་བསྟན་ན་དང་པོར་
རྟགས་འཆད་རིགས་ནའང་དེ་དག་གི་སློམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་པོར་འཆད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱད་པར་ཅན་སློམ་ལམ་ངེས་པ་ལ་དེའི་ཁྱད་པར་ངེས་
དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་ཚོས་གྱི་གྲགས་པའི་
ལུགས་ལས།^༢ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་གཞི། །འབྲེལ་དང་འཇིག་རྟེན་གཞུང་
ལུགས་ནི། །བཟུང་ནས་དེ་དག་བསྟུན་^༣བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་གྱི་གཞན་དུ་
མིན། །དཔེར་དབྱུག་ཅན་བཞིན། ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཚོས་དབྱུག་པ་སློམ་མ་
བཟུང་བར་ཁྱད་པར་ཅན་དབྱུག་པ་ཅན་འཇིག་པའི་སློ་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་འབྲུང་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་མཚན་སློར་བ་ལ།^༤ལུགས་ལས་ཁྱད་པར་མ་བཟུང་བར་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱི་སློ་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཤེས་སློམ་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར།
ཞེས་གསུངས།

^༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༩༧་༡༤།
^༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༤༧། ཚད་མ་ཅེ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས། རྣམ་འབྲེལ་ཙུ་བ། ༥༣༤་༡།
^༣ ག་༡༢༣་ན་༡་ བསྟུན་ས། ག་༡༢༤་ན་༢་ བསྟུན་ས། ག་༡༢༥་ན་༡་ བསྟུན་ས།
^༤ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༩༧་༢༠།

གཉིས་པ་ནི། སློམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སློབ་སྦྱོར་བ་ཤད་པ་ལ།¹ སློང་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། ཟབ་པ་སློམ་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་
 བསྟན་པ་དང་། ཟབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་ལས།² དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དྲོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱིས་རྣམ་པ་གང་དག་
 དང་རྟགས་གང་དག་དང་མཚན་མ་གང་དག་གིས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་
 རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་བཀྲིས། སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་རྟགས་དང་
 མཚན་མ་རྣམས་བསྐལ་པ་གསྐྱའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཏུ་ཉོན་པར་སྟོད་ལགས་
 བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་པར་ཕྱིན་ཏུ་གཤེགས་པའི་ཆེ་གང་ལ་གནས་
 ཤིང་རྟན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཀྲི་བ་དང་། ཞེས་
 པ་ནས། སངས་རྒྱུས་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 བཀྲིད་པའི་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྟན་ཏུ་གསོལ། ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་བསྟན།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སློམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་།³ ཟབ་མོ་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤིང་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༥༤་༩།
² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༤༥་༧།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤིང་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༩༥༤་༦།

ཉིད་དང་ལྷན་བཤེས་ཕྱིར་སློབ་པའི་ལམ་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་
པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ¹བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སླུང་བ། རབ་འབྱོར་ལེགས་
སོ་ལེགས་སོ་རབ་འབྱོར་དེ་ལྷན་ཁྱོད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་དོན་
དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གནས་ཐབས་མོ་རྣམས་ཁྱེད་པའི་སེམས་པ་ནི་ལེགས་
སོ། །རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཐབས་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་རྒྱ་
དུགས་སོ། །འདི་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེའི་དོན་བཤེས་པ་ལ། ཐབས་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་དང་། ²སྟོང་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། ³གསོལ་བ།
བཙུན་ལྷན་འདས་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྩི་ལྷ་བྱ་ལགས། ཞེས་པ་ནས།
གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱང་མེད་ལ་གཟུགས་ལས་བྱུང་
ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ལྷ་བྱའོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤེས་པ་ལ། ཐབས་པ་དེ་ནི་སློབ་འདོགས་དང་། །སྐྱུར་
བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད། །ཅེས་དང་། ⁴སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་
གཟུགས་མེད་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་
ཡིན་པས། གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་སློབ་འདོགས་དང་སྐྱུར་
བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐབས་མོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།

¹ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྱིམ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྱིམ། ༡༩༩༡༥།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༩༦།
³ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྱིམ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྱིམ། ༡༩༩༡༥།
⁴ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༩༦།

གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཚོས་ཅན། ཟབ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་
ཡིན་ཏེ། ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་ཟབ་པའི་རོ་མོ་
ཡང་ཡོད་དེ། སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ། སྟོན་བ་མེད་པ། མངོན་པར་
འདུ་བྱ་བ་མེད་པ། སྐྱེ་བ་མེད་པ། འགག་བ་མེད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ།
འགོག་པ། ཞི་བ། དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་མཐའ་རྣམས་འདིར་བསྟན་ཟབ་མོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་གཅིག་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། ཟབ་བ་
ཡིན་ཏེ། སྒོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱང་གཞི་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
གོང་དུ་དེ་ལྟར་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བྱེད་ཚོས་བསྟན་ནས་ད་ནི་བྱང་པར་གྱི་
གཞི་སྒྲོམ་ལམ་རང་གི་རོ་མོ་སྟོན་ནོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།¹ དེ་ལྟར་བྱང་
པར་བསྟན་པས་བྱང་པར་གྱི་གཞི། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། བྱང་གཞི་
སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རོ་མོ་སྟོན་བ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། བན་ཡོན་གསུམ་
རིམས་བཞིན་སྟོན་བ་ལ། མདོ་ལས།² དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་
འདས་གྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་བ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །རབ་
འབྱོར་གང་གི་ཆེ་བྱང་ཆེན་ཤེས་ཕྱིན་ལ་རི་ལྟར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་འདི་
ལྟར་གནས་བར་བཞིན། །ཤེས་ཕྱིན་ལ་རི་ལྟར་ཉེ་བར་གནས་བ་བཞིན་བདག་

¹ དཔེ་སྐད་མ་མ་བསྟན། ༥༡། ཤེས་ཕྱིན་ལ། སྟོན་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༢༤༧་པ།
² བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟན་མ། ༩༧། ཉི་ཞི་ལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞི། ༡༤༧་པ།

གིས་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཤེར་ཕྱིན་ལ་རི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཤེར་ཕྱིན་ལ་རི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སྐྱམ་པ་ས་ཤེར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པའི་གནས་པ་ཟབ་མོ་འདི་དག་ལ་སེམས་པར་ཡང་འགྲུལ། འཇལ་བར་འགྲུལ། དེས་པར་རྟོག་པར་འགྲུལ་ན། ཞེས་དང་། རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད། རེ་རེ་བཞིན་དུ་རེས་པར་རྟོགས་པར་བྱེད། རེ་རེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་རྟོགས་པར་བྱེད། ཅེས་སོགས་དང་། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དབེར་ན་སྐྱེས་བུ་འདོད་ཆགས་ལ་སྐྱོད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞིག་གིས་བྱུང་མེད་ག་སྐྱུགས་བཟང་ཞིང་མཛེས་པ་བལྟ་ན་སྐྱུག་པ་འགའ་ཞིག་དང་དུས་བཏབ་པ་ལ། བྱུང་མེད་དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཞིག་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱའི་བར་དུ་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཚོང་བའི། །ལམ་དང་སྐྱོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་དེས་རྟོག་སྐྱོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྐོ་ནས་བཤད་པ་ལ། རོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དག་གམ། ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་སྐོར་བ་དང་དངོས་དང་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས་གོ་རིམས་བཞིན་

༡ བཀའ་འགྲུར་དབེ་བསྐྱབ་པ། ༡༥། ཉེ་ཞི་ཁ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཞི། ༤༥༠-༤༥༡
 ༢ བཀའ་འགྲུར་དབེ་བསྐྱབ་པ། ༡༥། ཉེ་ཞི་ཁ། རྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཞི། ༤༥༠-༡༥༡
 ༣ ག་༡༡༤ ལ་པ་བཏབ་ལ། བ་༡༡༥ ལ་པ་བཏབ་ལ། ག་༡༡༤ ལ་པ་བཏབ་ལ།
 ༤ བསྐྱབ་འགྲུར་དབེ་བསྐྱབ་པ། ༡༥། ཤེར་ཕྱིན་ལ། རྟོས་དཔོན་མེད་མེད་མོ་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༤༤-༡༤༥

དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་མཐོང་བའི་
དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། འཇམ་བ་དང་ངེས་པར་རྟོག་པ་དག་ནི་
སྒྲོམ་པའི་ལམ་རྒྱན་ཆགས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོས་པའི་དོན་ལ་
དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་བཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་སུ་བསམ་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་བཞེས་པའི་ཞི་གནས་
དགུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཇམ་བ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་
དགུ་པོ་དེ་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་
དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་བཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ངེས་པར་རྟོག་
པའི་སྐྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོགས་ཐེན་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་
བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཚོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེའི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། བྱེ་བ་ལ་ཚོད་
པ་སྤང་བ་དང་གཉེས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་
གཞི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་གངས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད། ཅེས་ངེ་བའི་སྒྲོན་ས་
མཚན་ས་སྐྱོར་བ་ལ། །དེ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཅེན། ཞེས་གསུངས།

གཉེས་པ་ལ་མི་མ་སྤུན་ཕྱོགས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་དགུ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་མ། སྒོ་བ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༤༡།

ཚུང་འབྲིང་ཆེ་དགུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་ནི། མི་མ་སྐྱེན་སྤོགས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
དང་། གཉེན་པོ་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུ་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ།^༡ རབ་འབྱོར་
གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྱོན་དང་བྲལ་བས་བསྐྱལ་བ་གཏུག་གི་བྱེ་མ་
སྟེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ^༢བཙུན་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྱོན་ཟབ་མོ་
རི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་འདི་ལ་བཙུན་པར་བྱེད་ན་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་
འབེལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་། ཅེག་ཤོས་ཚུང་དུའི་འབྲིང་གཉིས་སྟོན་པ་ལ།^༣ རབ་
འབྱོར་དེ་རི་སྐྱེས་དུ་སེམས། བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྱོན་དང་བྲལ་བས་བསྐྱལ་བ་གཏུག་
གི་བྱེ་མ་སྟེད་དུ་འདུག་ཅིང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཡོན་ལྷན་ན། ཞེས་
སོགས་དང་། ^༤བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་
ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་ཤེར་སྤྱོན་ཟབ་མོ་རི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་
འདི་ལ་བཙུན་པར་བྱེད་ན། དེའི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འབེལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས། དེ་ཆེན་པོའི་ཚུང་དུ་དང་། ཅེག་ཤོས་ཚུང་དུའི་ཆེན་པོ་གཉིས་སྟོན་
པ་ལ།^༥ རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྐྱེས་དུ་སེམས། བྱང་ཆེན་ཤེར་སྤྱོན་དང་བྲལ་བ་གང་

^༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༡༤༦།
^༢ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༡༤༦།
^༣ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༡༤༦།
^༤ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༡༤༥།
^༥ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༡༤༥།

ཞིག་བསྐྱེད་པ་གསུང་གི་བྱེད་མ་སྟེད་དུ་འདུག་ཅིང་སྤྱིན་པ་བྱིན་ན། ཞེས་
 སོགས་དང་།¹ བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་
 རིགས་ཀྱི་བྱེད་མ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་མ་གང་ཞི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཤེར་བྱིན་ཟེན་མོ་འདི་
 ལ་གནས་ཏེ་ཉེ་མ་གཅིག་སྤྱིན་པ་བྱིན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་འབྲིང་
 གི་ཚེན་སོ་དང་། ཅིག་ཤོས་འབྲིང་གི་ཚུང་དུ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ།² རབ་འབྱོར་དེ་ཞི་
 ལྟར་དུ་སེམས། བྱང་ཚེན་ཤེར་བྱིན་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་གསུང་
 གི་བྱེད་མ་སྟེད་དུ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་བྱིན་ན། ཞེས་སོགས་དང་།³ བཙུག་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱེད་མ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་མོ་
 གང་གིས་ཤེར་བྱིན་འདི་ལ་ཞི་སྟེད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཉེ་མ་གཅིག་གནས་ཏེ་
 ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་བྱིན་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། ཅིག་
 ཤོས་འབྲིང་གི་འབྲིང་གཉིས་སྟོན་པ་ལ།⁴ རབ་འབྱོར་དེ་ཞི་ལྟར་དུ་སེམས། ཤེར་
 བྱིན་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཚེན་གང་ཞིག་གིས་བསྐྱེད་པ་གསུང་གི་བྱེད་མ་སྟེད་
 དུ་གནས་ཏེ། ཤེན་ཉེ་བཞི་དང་། ཞེས་སོགས་དང་།⁵ བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱེད་མ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་མོ་གང་
 གིས་ཞི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཤེར་བྱིན་ལ་གནས་ཏེ་ཤེན་ཉེ་བཞི་དང་། ཞེས་སོགས་

¹ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་མེད་སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞི། ༡༤༥།༡༦།
² བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་མེད་སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞི། ༡༤༥།༡༦།
³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་མེད་སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞི། ༡༤༥།༡༦།
⁴ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་མེད་སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞི། ༡༤༥།༡༧།
⁵ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་མེད་སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞི། ༡༤༥།༡༧།

གསུངས།

དེ་འབྲིང་གི་ཚུང་ཏུ་དང་། ཅིག་ཤོས་འབྲིང་གི་ཚེན་པོ་གཉིས་སྟོན་པ་
 ལ།^༡ རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྟམ་ཏུ་སེམས། བྱང་ཚེན་ཤེར་སྤྱོད་དང་བྲལ་བ་གང་
 གིས་བསྐྱལ་བ་གཞུང་ལྷན་གྱི་བྱེ་མ་སྟེད་ཏུ་གནས་ཏེ་ཟང་ཟེང་གི་སྤྱོད་པ་དེ་
 དང་། ཞེས་སོགས་དང་།^༢ བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་ལ། རབ་འབྱོར་
 དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་ཤེར་སྤྱོད་ཟབ་མོ་འདི་ལ་རི་སྟམ་
 བསྟན་པ་བཞིན་ཏུ་གནས་ཏེ་ཉི་མ་འགའ་ཞིག་ཟང་ཟེང་གི་སྤྱོད་པ་དེ་དང་། ཞེས་
 སོགས་གསུངས། དེ་ཚུང་ཏུ་ལེ་ཚེན་པོ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཚེན་པོའི་ཚུང་ཏུ་གཉིས་
 སྟོན་པ་ལ།^༣ རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྟམ་ཏུ་སེམས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་
 ཤེར་སྤྱོད་དང་བྲལ་བ་གང་ལ་ལས་བསྐྱལ་བ་གཞུང་ལྷན་གྱི་བྱེ་མ་སྟེད་ཏུ་གནས་
 ཏེ། འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱུས་བཙུན་ལྷན་
 འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་
 འདུན་དང་བཅས་པ་ནམས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཅ་བ་གང་རི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་སྤྲོད་རྗེས་བྱང་ཏུ་ཡོངས་སུ་^༤བསྟོན། ཞེས་སོགས་
 དང་། “བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་ལ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་

^༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༤༦༠༥།
^༢ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༤༦༠༧༥།
^༣ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༤༦༠༧།
^༤ ག་༡༩༥་བ་༣་བསྟོན། ག་༡༩༦་བ་༤་བསྟོན། ག་༡༩༧་བ་༥་བསྟོན།
^༥ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༤༦༠༧༩།

གྱི་བྱུངས་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་གང་གིས་ཤིང་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་འདི་ལ་
གནས་ཏེ་ཉི་མ་འགའ་ཞིག་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

དེ་ཚུང་དུའི་འབྲིང་དང་། ཅིག་ཤོས་ཆེན་པོའི་འབྲིང་གཉིས་སྟོན་པ་
ལ།¹ གསོལ་བ། བཙུན་ལྟ་འདས་མངོན་པར་འདུ་བ་གྱི་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་
པར་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་བཙུན་ལྟ་འདས་གྱིས་བཀའ་སླུལ་ན། དེ་རི་རྣམ་
རིགས་གྱི་བྱུངས་རིགས་གྱི་བྱ་མོ་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འབེལ་བར་
འགྱུར་ལགས། ཞེས་སོགས་དང་། ² བཙུན་ལྟ་འདས་གྱིས་བཀའ་སླུལ་
བ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞེན་ལོ། །དེ་དེ་བཞེན་ཏེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ནི་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པའམ་སྟོན་མེད་པར་འཇུག་པའམ། ཞེས་སོགས་
གསུངས། མི་མ་སྐྱུན་སྟོགས་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུ་དང་། གཉེན་པོ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
གཉིས་སྟོན་པ་ལ། ³ རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ལ་གནས་ཤིང་
རི་རྣམ་རི་རྣམ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བ། ཞེས་སོགས་ནས། བསོད་ནམས་འབེལ་
བར་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མི་མ་སྐྱུན་སྟོགས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་
གཉེན་པོ་ལྷགས་ལ་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྟོན་པ་བཤད་
པ་ལ།⁴ བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི། ཞེས་སོགས་གསུངས།

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྟ་འདས་ཉེ་ཁྲི། ༤༦༡་༢༡།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྟ་འདས་ཉེ་ཁྲི། ༤༦༣་༤།
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ཁ། སྟོན་པ་བཙུན་ལྟ་འདས་ཉེ་ཁྲི། ༤༦༣་༢༡།
⁴ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཤིང་ཕྱིན་ལ། སྟོན་པ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་ལོ། འབེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༤༤་༡༥།

འདི་ལ་ཡང་། སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤོང་^༡ བ་དང་། སྤང་བྱའི་ངོ་
བོ་ལ་ཚོད་པ་སྤོང་^༢ བ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། ^༣ ལུ་ཆེན་པོ་ནི་སྤང་བ་
ཚུང་དུ་ས་སེལ་^༤ ལ། ཚུང་དུ་ནི་ཆེན་པོས་སེལ་ཉོ་ཞེས་བྱ་བའི་དབེས་རྣམས་པར་
རྟོག་པ་ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་དང་ཚུང་དུ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་
ཚུང་དུ་འདི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་
དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་
ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། ^༥ བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམས་པར་
རྟོག་པའོ། ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད། ཚིག་དོན་དངོས་དེ་འཆད་པ་
ལ། ^༦ དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་པའི་སློབ་ས་
རྣམས་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་ལས་གངས་བཞེན་དུ། འདོད་པའི་ཁམས་
ལ་སོགས་པ་ས་དགུ་དག་ཏུ་རྣམས་པ་དགུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་སློབ་
པའི་ལམ་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི་རིམ་བཞིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློབ་ལམ་ཚོས་ཅན། རྫོང་ལ་དུ་

^༡ ལ་༡༢༤ ལྟ་སྤང་བ་དང་། ལ་༡༢༥ ལྟ་སྤོང་བ་དང་། ལ་༡༢༦ ལྟ་སྤང་བ་
^༢ ལ་༡༢༤ ལྟ་སྤོང་། ལ་༡༢༥ ལྟ་སྤོང་། ལ་༡༢༦ ལྟ་སྤང་བ་
^༣ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༤་༡༡།
^༤ ལ་༡༢༤ ལྟ་བཞེན་དུ། ལ་༡༢༥ ལྟ་ཡེན་ཏུ། ལ་༡༢༦ ལྟ་ལེན་ཏུ།
^༥ ལ་༡༢༤ ལྟ་སེལ་ལ། ལ་༡༢༥ ལྟ་སེལ་བཤམ། ལ་༡༢༦ ལྟ་སེལ་ལ།
^༦ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༤་༡༢།
^༧ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༤་༡༣།

མར་དབྱེར་རུང་སྟེ། ཁྱོད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུང་རུའི་རྒྱུང་རུ་ནས། དེ་
ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་དགུར་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་དགུར་གྱངས་
ངེས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱལ་བ་གྱངས་མེད་གཉིས་སུ་སྐད་ཅིག་སྲ་ཕྱི་རྒྱུན་
ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་
’དབྱེ་བའི་རྣམ་པ་དགུར་འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ནས་སྲིད་ཅེའི་
བར་གྱི་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་གྱངས་མེད་གཉིས་སུ་
རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

སྒྲོམ་ལམ་དགུར་འབྲེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་སྤང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་
པོའི་དབྱེ་བ་ལས་སྤང་བྱ་དགུའི་གཉེན་པོར་གྱངས་བཞེན་རུ་སྒྲོམ་ལམ་དགུར་བྱེ་
བའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་སྤང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་རུ་¹རྣམས་
རེ་རེ་ཞིང་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་རུའི་བྱེ་བྲག་གིས་བ་དད་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤང་བྱ་
དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་²ཞིང་རྒྱུང་
འབྲིང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་བ་དད་པ་དགུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། གཉེན་པོ་རྒྱུང་རིམས་ནས་སྐྱེ་བས། སྤང་བྱ་ཆེ་རིམས་ནས་འཕོག་
པ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་རྒྱུང་རུ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་མི་དགོས། ཆེན་པོ་རྒྱུང་རུས་
སྤོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། དེ་ལྟ་ནི་འཇུ་བ་མོ་ངེས་ཀྱང་གཏོང་རུས་ལ་

¹ ག་ཉམལ་ན་ལ་ཐོའི། བ་ཉམལ་བ་ཉམལ་འི། ག་ཉམལ་བ་ཉམལ་འི།
² ག་ཉམལ་བ་ཉམལ་རུ་རྣམས། བ་ཉམལ་བ་ཉམལ་རུ་རྣམས། ག་ཉམལ་བ་ཉམལ་རུ་རྣམས།
³ ག་ཉམལ་བ་ཉམལ་དང། བ་ཉམལ་བ་ལ་རེ་ཞིང། ག་ཉམལ་བ་ཉམལ་འི།

རི་བོ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ན།^༡ སྐྱོན་མེད་དེ། སྤང་དགའ་
སྤེལ་ཆེ་ཚུང་^༢ ཏུ་འཛོག་ན་དེ་ལྟར་^༣ ཡིན་ཀྱང་འདིར་ནི་བྱི་མ་སྤ་རགས་ལ་ཚུང་
བ་དང་ཆེ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱས་མཁའ་གྱིས་གོས་ཀྱི་བྱི་བྱི་མ་རགས་པ་
སྐྱོན་ལ་བསལ་ནས་སྤ་བ་རྗེས་སུ་སེལ་བ་དང་། ལུན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་རགས་
པ་^༤ ལོ་སྤང་བ་ཚུང་ཏུ་སྐྱོན་མེད་འོད་གྱིས་ཀྱང་སེལ་ལ། ལུན་པ་ཚུང་ཏུ་སྤ་བ་
འགའ་ཞིག་ནི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་ཉི་འོད་ལྷ་སུས་སེལ་དགོས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་ལ་སྐོམ་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བས་
དགྲར་བྱེ་ནས་ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་དབྱེ་བས་དེར་མི་འབྱེད་པ་མི་འཐད་དེ།
སྐོམ་སྤང་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཉོན་སྐྱིབ་དེ་སྐོམ་
སྤང་རྟོག་པའི་ནང་ཏུ་འདུས་པའི་ཕྱིར།^༥ བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་
བུ་ཉོན་མོངས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་རྒྱན་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་བྱེ་^༦ བ་ལ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ། གཉེན་པོའི་གྲངས་དེས་བ་དང་།

^༡ ག་༡༢༦་བ་༣་སྐྱོན། བ་༡༢༧་བ་༥་སྐྱོན། ག་༡༢༨་བ་༥་སྐྱོན།
^༢ ག་༡༢༩་བ་༣་ཚུང་དུ། བ་༡༣༠་བ་༥་ཚུང་དུ། ག་༡༣༡་བ་༥་ཚུང་དུ།
^༣ ག་༡༣༢་བ་༣་ལྟར། བ་༡༣༣་བ་༥་ལྟར། ག་༡༣༤་བ་༥་ལྟར།
^༤ ག་༡༣༥་བ་༤་གསལ་བཞི་སྤང་བ་ཚུང་ཏུ་སྐྱོན་མེད། བ་༡༣༦་བ་༤་རགས་བཞི་སྤང་བ་ཚུང་ཏུ་སྐྱོན་མེད། ག་༡༣༧་
བ་༤་རགས་བཞི་སྤང་བ་ཚུང་ཏུ་སྐྱོན།
^༥ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཟ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༤༤་ཉ་༧།
^༦ ག་༡༣༨་བ་༤་བྱེ། བ་༡༣༩་ན་༡་བྱེ། ག་༡༤༠་ན་༣་བྱེ།

བྱེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྩོད་¹ ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ལ་མདོ་དང་། བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བྱངས་མེད་སོགས་སུ་ཉེ་
བར་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱངས་མེད་ལ་རྩོད་པ་དངོས་གཉིས་རིམས་
བཞིན་སྟོན་པ་ལ། ² གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱངས་མ་མཆིས་བ་དང་
གཞལ་དུ་མ་མཆིས་བ་དང་ཚད་མ་མཆིས་བ་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི་མཆིས། ཐ་དད་དུ་
བགྱི་བ་གང་ཞིག་མཆིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྣུལ་བ། རབ་འབྱོར་
བྱངས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
ཁམས་སུ་བབྱང་བར་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ³ གསོལ་བ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་རྣམ་བྱངས་གང་གིས་ན་ག་རྒྱལས་བྱང་བྱངས་མ་མཆིས་གཞལ་དུ་
མ་མཆིས་ཚད་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བ་ལགས། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་བ་ནི། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ⁴ རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དེ་དང་དེ་ལས་རྣམ་པ་
རེ་རེ་དབང་དུ་མཛད་དེ། བསོད་ནམས་བྱངས་མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་
དང་། ཚད་མེད་པར་“སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་མང་བ་མ་ཡིན་
ནམ། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཚེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ལ་དབྱེ་བ་ནི་བྱངས་

¹ ག་ཉམེ་བ་ལ་རྩོད་ལན། བ་ཉམེ་ན་ན་རྩོད་པ་ལན། ག་ཉམེ་ན་ན་རྩོད་ལན།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་ཁྲི་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༦་ན་༦།
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉི་ཁྲི་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༦་ན་༡༠།
⁴ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོན་པ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༤༤་པ།
⁵ ག་ཉམེ་ན་ན་བར། བ་ཉམེ་ན་ན་པ་བར། ག་ཉམེ་ན་ན་བ་ཉམེ་ན་བར།

ནམ་པ་དགུ་ལས་མང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུམ་
པོ་དེ་དང་དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལས་གྱི་ནམ་པ་རེ་རེའི་དབང་དུ་མཛོད་
དེ། བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད་ཚད་མེད་གསུམ་སྐྱེ་བར་གསུངས་
པའི་སྲིད། ལྷན་སྟེ། འབྲས་བུའི་མང་ཉུང་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་སྲིད། ཅ
ཉགས་བྱུ་སྟེ།¹ རི་ལྷར་རི་ལྷར་² བྱང་ཆེན་ཤེར་སྲིན་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་ལྷ་
དེ་ལྷར་གྲངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད་ཚད་མེད་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་
འགྱུར་དོ། །ཞེས་སྒོམ་ལས་དགུས་ཤེར་སྲིན་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་དེ་ལྷར་སྐྱེ་བར་
གསུངས་པའི་སྲིད། འདོད་ལ། རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། །ཞེས་རི་ལྷར་ན་གྲངས་
ནམ་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེར་མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན།

གཉེས་པ་ལན་ལ། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི།³ བཅོམ་
ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྣལ་པ། རབ་འགྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ལོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཉེ།
ཚོས་དེ་དག་ལ་དོན་ནམ་ཡི་གེ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བར་དམིགས་སོ། །རབ་འགྱོར་འོན་
གྲང་བཛོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ། དེས་ལས་མི་ཟད་བ་ཞེས་བྱ་བའམ། གྲངས་མེད་
བ་ཞེས་བྱ་བའམ། གཞལ་དུ་མེད་བ་ཞེས་བྱ་བའམ། ཚད་མེད་བ་ཞེས་བྱ་བའམ།
སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ལྷ་ངན་ལས་འདས་བ་ཞེས་མངོན་པར་བཛོད་པ་གང་
ཡིན་པ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་མཐུན་གྱིས་བསྟན་

¹ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉེ་ཁྲི་ལ། རྟོན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༤༦་ན་༩།
² བ། ༡༩༧་ན་༥་རི་ལྷ་རི་ལྷར། བ། ༡༩༤་ན་༧་རི་ལྷར། ༡༧༦་ན་བ་༩་རི་ལྷ་རི་ལྷར།
³ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༧། ཉེ་ཁྲི་ལ། རྟོན་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉེ་ཁྲི་ ༤༦་ལ་༡༦།

བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་བ་ལ། ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་དའི་དོན་བཤད་བ་
 ལ། གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་བ་རྣམས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་
 ཀྱང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཉི་ལྔ་དུ་ཚོད་བ་དང་། སྤྱི་མ་གཉིས་ལན་དུ་མཛད་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ལེུ་བརྒྱད་ལ། རྣམ་གྲོལ་སྟེ། ཤེར་སྟོན། ཤེར་སྟོན། རྗེ་ལ། རྗེ་ལོད་
 རྣམས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད། འགྲེལ་བ་ཆེ་ཚུར་གཉིས་དང་དེའི་རྗེས་འབྲང་
 རྣམས་དང་རྒྱ་གཉིས་ཚོད་བ་ཁོང་ནས་བཏོན་ཏེ་བཞི་ཀ་ལན་དུ་མཛད་ལ། འདི་
 ལྟར་ན་སློམ་ལམ་ཐ་མར་གངས་མེད་སོགས་གསུམ་སྟེ་བར་གསུངས་བ་ལ་དེ་
 གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་རི་འདྲ་བ་ལུས་པའི་ལན་དུ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྟོ་འདོགས་
 འགོག་པའི་སྟོན་ནས་མི་འདྲ་བ་གསུངས་བ་ནི། རབ་འབྱོར་གངས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་
 བྱི་གང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བགྲང་བར་ཉེ་
 བར་མི་འགྲོའོ། །གཞུགས་དུ་མེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་ལ་ཚད་མི་དམིགས་
 པའོ། །ཚད་མེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་ཟེག་གི་རྣམ་བ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་
 ཚད་བཟུང་བར་མི་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྣམ་གངས་ཡོད་དམ་ཞེས་ལུས་¹པའི་ལན་དུ་
 ཡོད་པར་ཞུས་ཀྱིས་བཞེས་བ་དང་། གང་གིས་དེ་ལྟར་འགྲུར་བའི་རྣམ་གངས་

¹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥༧ ཉི་མེད་ལྷོ་མ་བཙུན་འདས། ཉི་མེད་ ༡༦༩་པ།
² ག་༡༡༥་བ་༥་ཞེས་ལུས་པའི། བ་༡༡༥་བ་༥་ཞེས་པའི། ཀ་༡༦༩་ན་༦་ཞེས་ལུས་པའི།

དེ་ལྟར་བའི་ལན་དུ། རྫོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ།¹ རྫོང་
བ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་མི་བས་ཏེ་གངས་མ་མཚེས་བ་ཡང་དེ་ལགས། ཚང་
མ་མཚེས་བ་ཡང་དེ་ལགས་ཏེ། བཙུན་ལྡན་འདས་རྫོང་བ་ཉིད་ལ་ཟད་བ་མི་
དམིགས། གངས་གྲང་མི་དམིགས། གཞལ་བ་ཡང་མི་དམིགས། ཚང་གྲང་མི་
དམིགས་ཏེ། བཙུན་ལྡན་འདས་དེ་བས་ན་ཚོས་དེ་དག་ལ་དོན་ནམ་ཡི་གེ་ཐ་
དད་དུ་བཀྱི་བ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་རྫོང་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་དེ་ལ་དོན་
དམ་པར་གངས་མེད་སོགས་² ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པས། དོན་དང་ཡི་གེའི་སློབས་
ཐ་དད་དུ་བརྟགས་པར་མི་རུས་པར་བཅད་བ་དེ་བསྐྱུས་པ་ནི། གངས་མེད་ལ་
སོགས་བསྟན་བ་རྣམས། །ཞེས་སོགས། རྫོང་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
གངས་མེད་སོགས་སུ་བརྗོད་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྗོད་ན་འགལ་བ་སྐྱུམ་དུ་
བསམ་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སློབས་བཤད་པ་ལ།³ གངས་མེད་བ་
དང་། གཞལ་དུ་མེད་བ་དང་། ཚང་མེད་བ་བསྟན་པའི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ངོ་ཐོ་
རྣམས་ཀྱི་ནི། དོན་དམ་པར་ན་སློབ་པའི་ལམ་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་དོན་གཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་ལ་ལྡོག་པ་ལ་སློབ་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་
ཐ་དད་བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་ཐོར་དབྱེ་བར་བྱ་བ་བཅོད་པ་མ་ཡིན་འོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་

¹ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྱིམ། རྫོང་བ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྱིམ། ༤༦༩-༡༡༡
² ག་༡༩༤་ན་༡་གྱི། བ་༡༩༤་ན་༣་གྱི། ཀ་༡༧༩་བ་༩་གྱི།
³ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༩། ཤེར་ཕྱིན་མ། རྫོང་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༩༤༩-༡༠༡

བཤད་པའི་ཚོས་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་རི་སྐྱད་བཤད་ཅིང་བསྟན་པ་དེ་དག་གིས་པའི་སྐྱེ་
བོ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྟོན་བ་ཉིད་གིས་དམིགས་པ་མེད་
པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་རྒྱ་མཐུན་པར་གྱུར་
པ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞེད་པས་མང་པོ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་
པོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་གྱི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་གངས་མེད་སོགས་
འགྱུར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་ལ་དགུར་གངས་མ་ངེས་མི་དགོས་པར་ཐལ།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྐྱད་ཏུ་
སྐོམ་ལམ་དགུ་པོ་དེ་ངེས་འབྲས་བུ་གངས་མེད་འབྲིན་པར་སངས་རྒྱལ་གྱིས་
གཐེགས་པའི་སྐྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་གངས་མེད་
སོགས་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱིས། ཐེག་ཆེན་སྐོམ་ལམ་ལ་དགུར་གངས་
མ་ངེས་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་
མ་གྲུབ་པའི་སྐྱེད། ཐ་སྐྱད་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་གངས་མེད་
སོགས་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་
གདུལ་བུས་སྐོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱོ་བ་སྐྱེས་ནས་རྒྱ་སྐོམ་ལམ་ལ་འཇུག་
པར་འགྱུར་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་སྐྱེད།

གཉིས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚོད་པ་དང་། ལན་གཉིས་ལས།

༡ ག་༡༢༤་ན་༤་སོགས་མི་བསྐྱེད། བ་༡༢༤་བ་༡་སོགས་མི་བསྐྱེད། ཀ་༡༤་ན་༣་སོགས་བསྐྱེད།
༢ ག་༡༢༤་ན་༤་ཐེག་ཆེན་གྱི། བ་༡༢༤་བ་༢་ཐེག་ཆེན་ཐེག་ཆེན་གྱི། ཀ་༡༤་ན་༣་ཐེག་ཆེན་གྱི།

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁོ་རེ། སྐོམ་ལམ་གྱི་སྤང་གཉེན་ལ་ཉམས་
ཐོབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་
དམིགས་པ་གང་ཞིག་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་གྱིས་དེ་ལ་གོམས་པ་བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་བའི་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་བྱུང་
མེད་པས་བྱུང་བའི་སྤྱིར། ཞེས་སྐྱེ་བོ་སྐོ་དམན་པའི་ངོར་དོགས་པ་བསྐྱབ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། སྤྱོད་པ་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གོམས་པ་ལུལ་
དུ་བྱུང་བ་བྱུང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་སྤྱིར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཁོ་རངོ་
སྐོམ་པའི་སྐྱེ་བོ་སྐོ་དམན་པའི་ངོར་དོགས་པ་བསྐྱབ་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་ཉམས་པ་དང་འབེལ་བ་མེད་པའི་རྩོད་པ་
དེ་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། །གསོལ་བ། བཙུན་ལྡན་འདས་ཚོས་རྣམས་གྱི་ཚོས་
ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐྱབ་ལ་ཚོས་ཉིད་དེ་ཡང་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པ་
འི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་པ་ནས། བཙུན་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་
པའི་དོན་ལ་འབེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མ་མཆིས་ན་སྤྱིན་པའི་པར་བྱིན་
ལ་ཡང་འབེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དངོས་སོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། ཞེས་
སོགས་གསུངས།

༡ བསྐྱབ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༥། ཤེར་བྱིན་ཟ། སྐོམ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༡༩༩༡།
༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༡༢། ཉི་ཁྲི་ལ། སྐོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི་ ༤༦༥༥།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ལ།¹ ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོར་འདོད་པའི་ལམ་གྱི་དངོས་པོས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ན་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་གཉིས་ཀ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་སྒྲིམ་པ་ལུལ་དུ་བྱིན་པར་བྱར་མེད་པའི་བྱིད། མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བྲལ་བ་དང་སྦྱི་བར་མི་རུང་ངོ། །དེ་བས་ན་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཅི་ཞིག་པོར། རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་ཅི་ཞིག་² འཛོལ་སྟེ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཉིད་པས་ཉེ་བར་འགོད་པར་མི་བྱ་བ་ཁོ་ནལོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། ཐེག་ཚེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་ཚོས་ཅན། རྫོང་གིས་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། རྫོང་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་བྱིད། ལྲབ་སྟེ། བདེན་པའི་དངོས་པོར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བར་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཞེས་བྱེད།

གཉིས་པ་ལ། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤང་གཉེན་ལ་བོར་ཐོབ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་མཚན་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིད། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ།³ དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། སྤང་ཚོད་དུ་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༠༠་༩།
² ག་༡༩༤་བ་༥་འཛོལ། བ་༡་༣༠ན་༥་ཐོབ། ག་༡༤༥་བ་༤་འཛོལ།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༠༠་༥།

ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་ལ་ཉམས་འཕེལ་མེད་པར་
བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་ལས།^༡ བཙུན་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་
དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཉེ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་ནི་འཕེལ་བ་དང་
ཡོངས་སུ་འགྲིལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
བྱང་ཆུབ་རི་ལྗང་བཞིན་དུ། །འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི།^༢ གསོལ་པ། བཙུན་ལྡན་འདས་སྐྱེ་མེད་རྗོགས་བྱང་རི་ལྗང་
བྱ་ལགས། བཙུན་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་ཚོས་ཐམས་
ཅད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རི་ལྗང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་པོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་དེ་
བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞིན། །ཅེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། གཞུང་དེ་རྣམས་ཚིག་དོན་གྱི་སློབ་སྐྱོང་བཤད་པ་ལ།^༣ རི་ལྗང་
ཁྱད་པར་དུ་བྱང་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་བྱང་ཆུབ་སློབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
གྱི་བདག་ཉིད་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་བདག་
པོ་ཅམ་གྱིས། གདུལ་བུའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྗེས་
སྐྱེ་མཐུན་པར་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྤང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སློབ་སྐྱོང་མཛོན་

^༡ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྱིམ། རྗོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྱིམ། ༡༦༦་༡༥
^༢ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྱིམ། རྗོན་པ་བཙུན་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྱིམ། ༡༦༦་༡༥
^༣ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཤེར་ཕྱིན་མ། རྗོན་པ་དོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༠་༡༡།

པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱོམས་པས་སློབ་བྱུང་གི་ཁྱི་མ་དང་བྲལ་
བའི་སློན་ས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ཡང་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དོན་དམ་པར་ནི་ཉམས་པ་
དང་འཕེལ་བ་དགག་པའི་ཚུལ་དུ་བཞེད་པས་དེའི་ཆེ་སྦྱར་བ་མེད་པ་ཉིད་སྦྱར་
བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉམས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ལྡི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློམ་ལམ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འབྲིབ་མེད་ན།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སློམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་
བྱེད་པ་མེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློམ་ལམ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་
འབྲིབ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སློམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་ཉམས་པ་དང་།
གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན། རྣ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སྟེ་
ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འབྲིབ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བའི་དོན་
བྱེད་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་གྱི་སློམ་ལམ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་
བའི་འདོད་དོན་སྐྱབ་ཏུ་ས་ཏེ། རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་ལ་དེའི་སྤྱིར་ཟེར་ན།
སེམས་ཙམ་པས་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། སྦྱོར་
བ་འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་ཏུ་ས་ཏེ། དེས་དེ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་
སྤྱིར། དེས་བདེན་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་རྩ་འགྲེལ་
འདི་དག་གི་དོན་ལ། རྒྱན་སྤང་དུ་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་བ་
མ་གྲུབ་པའི་ལན་དུ་མངོན་ནས། སྤྱི་མ་གཉིས་བྱང་ཚུབ་དང་ལམ་གྱི་ཡིན་

ལུགས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ལ་སྐྱུར་ཏེ་སོ་སོར་བཤད་དོ། །འགྲེལ་པ་འདིར་
ཅི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་པ་དང་པོའི་གོང་དུ་སྒྲངས་ནས་དབེ་དང་། བཞི་བ་གཉིས་པའི་
གོང་དུ་སྒྲངས་ནས་དོན་དུ་མཛད་ནས་སྟོན་ཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་བ་
ལ་གྲུབ་པའི་ལན། བྱང་རྒྱུ་དང་ལམ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པ་མེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་རྒྱ་མཚན་
ཅན་གྱི་ལུགས་ལ་བསྟན་ལ། རྒྱུ་ལ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ་ནི། རྩི་ལྟར་བྱུང་བར་
དུ་བྱུང་མེད་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བདག་པོ། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་
པའི་བར་རོ། །

གསུམ་པའི་འགྲེལ་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་
ཞེས་པའོ། །བཞི་པའི་འགྲེལ་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ཡང་། ཞེས་
པའོ། །གཉིས་པའི་འགྲེལ་པ་ནི། དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །འདི་ལ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་བྱུང་བ་ལ་གྲུབ་པ། དོན་དམ་དུ་འདོད་ལན། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་
པོ་ལ། དབེ་འགོད་པ་དང་དོན་སྐྱུར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩི་ལྟར་བྱུང་བར་
དུ་བྱུང་མེད་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ནི། བསྟོམས་པས་སྟོ་

༡ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྐྱུར་མ། ༥༡ །ཤེར་ཕྱིན་ཟ། རྫོབ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༠༠་༡༡།
༢ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྐྱུར་མ། ༥༡ །ཤེར་ཕྱིན་ཟ། རྫོབ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༠༠་༡༢།
༣ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྐྱུར་མ། ༥༡ །ཤེར་ཕྱིན་ཟ། རྫོབ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༠༠་༡༣།
༤ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྐྱུར་མ། ༥༡ །ཤེར་ཕྱིན་ཟ། རྫོབ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༠༠་༡༤།
༥ བསྟན་འགྲུང་དབེ་བསྐྱུར་མ། ༥༡ །ཤེར་ཕྱིན་ཟ། རྫོབ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་པོ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༠༠་༡༥།

བྱང་གྱི་ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད། གཉེས་པ་ནི། འོན་ཏེ་པར་ནི། ཞེས་སོགས་
གྱིས་བཤད། གསུམ་པ་ནི། འདྲི་ཚེ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད།

དོན་ནི། རིམ་བ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་
ཐ་སྙད་དུ་གཏུལ་བུའི་དོན་བྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་
མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྤར་སློབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གོམས་པའི་ཀུན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཏུལ་བུའི་དོན་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། ཐེག་ཚེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ན། དེས་སྤང་བུ་
ཉམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་
དེས་ཐ་སྙད་དུ་དེ་འདྲའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱེ་དོན་དམ་
པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་དེས་ཐ་སྙད་དུ་གཏུལ་བུའི་དོན་བྱེད་པ་བཞིན་ལོ། །

ཐེག་ཚེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་
བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
ཐལ་འགྲུང་ཚོས་ཅན། ཁྱིད་དབྱུ་མ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཐལ་འགྲུང་ཡང་དག་མ་
ཡིན་ཏེ། དེས་ཁྱིད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བྱུབ་པ་མེད་གྱི་ལན་ཐེབས་པར་མ་ཟད་དོན་དམ་
པར་འདོད་ལན་དོན་མ་སྐྱབ་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཚེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་དེ་
ལ་སྐོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་དགྲུང་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཐེག་ཚེན་

༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཟུ་སློབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༠་༡༤།
༢ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཟུ་སློབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༠་༡༤།

གྱི་སློམ་ལམ་དེས་དོན་དམ་བར་སྤང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་མི་བྱེད་ཅིང་ཐ་སྤྱང་
དུ་དེ་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་བའི་ཕྱིར།

གཉེས་བ་དེ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བ་ལ། ཚོད་བ་དང་། ལན་གཉེས་ལས། དང་པོ་
ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ནི་སྤྲ་མས་བྱང་ཚུབ་བར། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་དུ་ཉམས་འཕེལ་མེད་བས་
དོན་དམ་བར་གཞན་དོན་མི་བྱེད་བར་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་
བའི་དོན་བྱེད་བར་མི་རུང་ངོ་སྤྲུམ་བའི་དོགས་བ་བསུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་
གསུངས་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚན་སྤྱོད་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་ཡང་དོན་བྱེད་བར་མི་རུང་ངོ་སྤྲུམ་བའི་དོགས་བ་བསུ་བར། ཞེས་གསུངས།

གཉེས་བ་ནི། མདོ་ལས།^༡ གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས་སེམས་
དང་པོ་བསྐྱེད་པས་བྱང་ཚེན་གླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མདོན་བར་འཚང་རྒྱའམ།
འོན་ཏེ་སྤང་མ་བསྐྱེད་པས་བྱང་ཚེན་གླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མདོན་བར་འཚང་
རྒྱ། ཞེས་བ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བའི་
ཚོས་རྣམས་མི་འགོགས་ན། རི་ལྟར་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཚོགས་སུ་འགྱུར།
དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་བར་ནི་གླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མདོན་བར་འཚང་རྒྱ་
བར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། སེམས་ནི་སྤྲ་མས་

^༡ ག་༡༣༠ན་པ་ཐེག་ཚེན་གྱི། བ་༡༣༡་བ་༣་ཐེག་ཚེན་གྱིས། ༡༡༧༦༩ན་༡་ཐེག་ཚེན་གྱི།
^༢ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སློབ་དཔོན་སངས་པོ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༠་༣༠།
^༣ བསྐྱེད་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༥༥། ཉི་ཞི་ལ། སློན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞི། ༤༥༠་༥།

བྱང་ཚུབ་པར། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སློབ་པ་འཆད་པ་ལ།¹ སྲ་སྲིར་གྱུར་པའི་
སེམས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་དང་ཙུ་བར་ཚོལ་བ་གཉིས་ལས་
མ་གྱུར་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞིབ་ཏུ་མཐའ་དབྱེད་པར་དགོངས་ནས་གཉིས་
ཁ་བསྐྱངས་ནས་བཞེར་མཛད་དོ། །

འདི་ལ་ཡང་ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། ཉམས་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། དེ་བས་ན་རི་ལྟར་དོན་བྱུང་པར་ཅན་སྣང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སློབ་པ་
དོན་བྱེད་ཅེས། ཞེས་པས་བཤད། གཉིས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བརྟགས་པ་
དང་། སྐད་ཅིག་དུ་མ་ལ་བརྟགས་པའི་ཚོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་
ལ།² སྲ་སྲིར་གྱུར་པའི་སེམས་རེ་རེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དོན་མཐའ་དག་མི་
སྣང་བའི་སྲིད། རེ་རེས་བྱང་ཚུབ་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེད་པ་དང་། རིམས་ཅན་སྐྱེད་པ་
ལ་བརྟགས་པའི་ཚོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ།³ འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པ་སྣང་བའི་སེམས་ཅིག་ཆར་གྱུར་བ་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ།
སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེད་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་འགྲུང་བས་མི་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེང་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༡་༡།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༨། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེང་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༡་༡།
³ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེང་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༡་༡།
⁴ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེང་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༡་༢།

སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་སྟོན་པ་ལ། རྒྱ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་པ་བྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་
བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་
སེམས་བྱུང་བ་སྲ་སྲིར་བྱུང་བ་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱུང་མ་ཐག་
ཏུ་རྩིས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འདྲིག་པས་ན་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། ཁོ་ན་ལེ། ལམ་དུས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སེམས་
སྐྱད་ཅིག་སྲ་མ་ཁོ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། དེར་མ་
བད་དེ་འདྲའི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་སྲི་མ་ཁོ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་རིགས་པ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་སེམས་སྲ་སྲི་རྣམས་འཐད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །སྐབས་འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ས་བཅུ་པའི་སེམས་ཟག་མེད་བཅུ་ལ་བྱེད་
དེ། སྐབས་འདིའི་མདོ་ལས།¹སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ས་བཅུ་པོ་འདི་ལ་སློབ་
པ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ས་བཅུ་པོ་དེ་དཀར་པོ་
རྣམ་མཐོང་གི་ས་ནས་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་སའི་བར་བདུན་དང་།²རང་རྒྱལ་དང་

¹ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༡་༦།
² བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཁྲི་ཁ། རྟོན་པ་བཙོམ་ལྷན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༥༡་༧༥།
³ ཀུ་༡་༣༡་ན་༥་བདུན་དང་། རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་སྟེ་བཟ། བ་༡་༣༣་བ་ན་བདུན་དང་། རང་རྒྱལ་དང་
བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་སྟེ་བཟ། ཀུ་༡༦་༥་ན་༥་བདུན་དང་། རང་རྒྱལ། སྐྱེ་འབྱུང་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཚོ། རྩི་ཚོང་

བྱང་སེམས་གྱི་ས་སྟེ་བརྩུ་ལ་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་ཅིང་། ཉི་སྤང་ལས་ཀྱང་ས་
བརྩུ་པོ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་ལུལ་དུ་བཤད་གྱི་ངོ་བོར་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར། དེས་
ན་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བརྩུ་པའི་བར་
གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱའོ། །

ཁོ་ན་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དོན་དམ་བར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་དེས་
ཐ་སྙད་དུ་སྤང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པའི་དབུས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སློབ་སྐྱོང་ལམ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པའི་དོན་བཤད་
བ་འགོད་བ་མི་འཐད་བར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་སྐྱོང་བྱང་ཚུབ་མི་འཐོབ་
བར་བཤད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤྱད་ཅིག་སྲ་སྲི་རེ་རེ་ཁོ་ནས་བྱང་བྱང་
ཚུབ་མི་འཐོབ། དེ་སྤྱད་ཅིག་སྲ་སྲི་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཚོགས་པས་དེ་མི་འཐོབ།
དེ་སྤྱད་ཅིག་སྲ་སྲི་དུ་མ་རིམས་གྱིས་བྱང་བས་ཀྱང་དེ་མི་འཐོབ་པའི་སྤྱིར། དང་
པོ་བྱུབ་སྟེ། སྤྱད་ཅིག་སྲ་སྲི་ཁོ་ནས་འཐོབ་ན་སྲི་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྲི་
མ་ཁོ་ནས་འཐོབ་ན་སྲ་སྲི་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། གཉིས་བ་བྱུབ་སྟེ། དེ་
སྤྱད་ཅིག་སྲ་སྲི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་¹ དུ་འཚོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོ་ལས།

ལ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་མེད། ༡༥༡་ཙ། བདུན་དང་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་གྱི་ས་སྟེ་བརྩུ། བཀའ་འགྱུར་དཔེ་
བསྟར་ལ། ༡༥༡་ ཉི་ཁྲི་ལ། རྟོན་པ་བཙོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཁྲི། ༤༥༡། ལས་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་ནས་བྱས་པ་རྟོགས་
པའི་བར་ས་བདུན་དང་། རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་བཅས་བརྩུ་བྱས་སྤྱང་།

¹ ལ། ༡༡༣༡་བ་ཙ་ཅི་ཆལ། ལ། ༡༡༣༡་བ་ཙ་ཅི་ག་ཆལ། ༡༡༦་ལ་བ་ལ་ལ་ལ་ལ་ལ།

‘སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ། །ཞེས་’^༡གསུངས་
པའི་བྱིད། བྱེད་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་
ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རིགས་མ་ཐུན་རྣམས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་’^༢དུ་
འབྲུང་བ་མེད་པའི་བྱིད། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྔ་མས་སྤྱི་མ་ལ་རུས་པ་འཛོག་
པ་དང་། སྤྱི་མས་རུས་པ་དེ་གསོས་འདེབས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིད་ཏེ། དེ་སྐད་
ཅིག་སྔ་སྤྱི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་བྱིད། ཞེས་ཟེད།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མར་མེད། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་
གཉིས་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱད་ཅིག་སྔ་
སྤྱི་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་དང་། སྐྱད་ཅིག་སྔ་སྤྱི་མ་ལ་ཅིག་ཅར་དང་རིམས་ཀྱིས་
སྤྱི་མ་ནས་སྤྱན་ཅིག་ཏུ་འཛོགས་པ་དུ་མས་བྱང་རྒྱུ་མི་འཛོལ་ན་བྱང་རྒྱུ་མི་
འཛོལ་པར་བརྟེན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ཚེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིད། ཞེས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལ། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས།
ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། ‘བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སླུལ་ལ། རབ་
འགྲོར་དོན་འདི་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་བྱེད་ལ་དཔེ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་

^༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༡ །ཤར་བྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། རྒྱན་སྐྱེད་དུ་བྱངས་པའི་མདོ། ༡༥༣༣༡༥།
^༢ ག་༡༣༡་བ་ལ་ཞེས་འབྲུང་བའི་བྱིད། བ་༡༣༡་བ་པ་ཞེས་གསུངས་པའི། ག་༡༤་བ་༣་ཞེས་འབྲུང་བའི།
^༣ ག་༡༣༡་བ་༥་ཅིག་ཆར། བ་༡༣༡་བ་པ་ཅིག་ཆར། ག་༡༤་ལ་ལ་ལ་ཅིག་ཆར།
^༤ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༡ །ཤར་བྱིན་ཆ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༡༡༡།
^༥ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༡༢། ཉི་མེད་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཉི་མེད། ༤༢༠༡༢།

ནི་སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་ལ་ལས་དོན་དཔེ་ལོངས་སྤྱོད་ལེས་བར་འགྱུར་རོ། །རབ་
འབྱོར་དེ་རི་སྐྱེས་དུ་སེམས། འབྲུ་མར་གྱི་མར་མེ་འབར་བས་སྤྱིང་པོ་ཚིག་པར་
འགྱུར་ན། མེ་ལྷེ་དང་པོ་དང་འབྲུད་བས་སྤྱིང་པོ་དེ་འཚིག་གམ། ཞེས་སོགས་
གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མར་མེའི་དཔེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཟབ་མེའི་
ཚོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲོ་བས་བཤད་པ་ལ།¹ རི་ལྷུང་མེ་ལྷེ་
དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཅུ་འབྲེལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་། དངོས་ཀྱི་
དོན་དང་། དེ་གཞན་ཡང་མཚོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མར་མེའི་དཔེ་ཡི་ཚུལ་
གྱིས་ནི། །ཞེས་དང་། རི་ལྷུང་མེ་ལྷེ་དང་སྤྱིང་པོ་འབྲུད་བའི་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་
ལ། རང་གི་རྒྱས་མན་ཚུན་གྱི་སྒྲོ་བས་དུས་མཉམ་པ་དང་སྤང་བ་བསྐྱེད་བས་ཁྱད་
བར་ཅན་དུ་མ་བྱས་པའི་སྒྱིར། སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མེད་པར་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུའི་མཚན་ཉིད་སྟེག་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྟེག་པར་བྱ་བ་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
མེ་ལྷེ་དང་སྤྱིང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ཅག་ཏུ་
ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་མེད་པར་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྒྱིར། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད།

གཉིས་པ་ནི། ཟབ་མེའི་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་དང་། རི་སྐྱད་སྒྲོམ་

¹ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༩ །ཤར་ཕྱིན་ཇ། སྒྲོ་བ་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༠༡་༡༭༥།
² བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༩ །ཤར་ཕྱིན་ཇ། སྒྲོ་བ་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༠༡་༡༭༥།
³ བསྐྱར་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༥༩ །ཤར་ཕྱིན་ཇ། སྒྲོ་བ་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༠༡་༡༭༥།

བའི་དཔེ་ཁོ་ནས་ཟབ་མོའི་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་
ཡིན་པས། ཞེས་བཤད། དང་པོ་ལ་ཡང་། དཔེ་འགོད་པ་དང་། དཔེ་དོན་རྒྱུར་བ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལྟོས་མེད་དུ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྟོས་ནས་བསྐྱེད་པ་
བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྐད་ཅིག་དང་པོས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། གཉིས་པས་མི་
བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།¹ རི་ལྷོར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་
པ་ནི།² དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལྷེ་དང་། ཞེས་པ་ནས། གུན་རྫོབ་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེག་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་
མེད་དོ། །ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ་ནི།³ གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཆེ་རྒྱན་ཉིད་
འདི་པ་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་
མ་བརྟགས་གཅིག་བྱུང་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བའི་
སྟོབས་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་འཕྲད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྟོས་
ནས་དེས་བྱས་པ་མ་ཐུ་སྤལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་
གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན། དེའི་ཆེ་རྒྱ་མེད་པར་ཞིག་ཀྱང་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་དག་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་དམིགས་པས་
སྐྱེག་པར་བྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བཤད།

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ལྟོས་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༠༡་༡༩།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ལྟོས་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༠༡་༡༢།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༩། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། ལྟོས་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༠༡་༢༡།

གཉིས་པ་ནི། ཇེ་བས་ན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་ཀྱང་མེ་ལྷེའི་སྐད་ཅིག་མ་
གཉིས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱིང་པོ་མི་བསྐྱེགས་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་
ཀྱང་མེ་ལྷེའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྤྱིང་པོ་མི་བསྐྱེགས་པ་ཞེས་བྱ་
བ་མར་མེའི་དཔེའི་རྒྱལ་སྐད་ཅིག་མ་སྲ་སྤྱིར་བྱུང་བ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཉེ་
བར་སྤྱོད་བ་ཤེས་པར་བྱེད་བ་ལྟར་ལེན་པས་སྐད་ཅིག་སྲ་མ་བཞེན་དུ་བྱང་རྒྱལ་
སྤྱལ་པར་བྱེད་བ་དངོས་པོ་ཚད་ཡོད་བ་ཞིག་སྤྱང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྲ་མ་ལ་
བརྟེན་ནས། ཇེ་ལ་སྤྱང་བའི་དོན་གྱིས་དཔེན་བ་སྤྱག་པར་བྱང་པར་དུ་འཕགས་
པའི་དོན་སྤྱང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱེ་བས་བྱང་རྒྱལ་འཛོལ་པར་རིགས་
སོ། །ཞེས་བརྗོད།

གཞུང་དོན་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་སྲ་སྤྱི་བདེན་
པར་མེད་ན། ཇེ་གཉིས་བསྐྱོམས་པས་རང་འབྲས་བྱང་རྒྱལ་མི་སྤྱེད་པར་ཐལ་
བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཇེ་གཉིས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་ཇེ་སྐད་ཅིག་སྲ་སྤྱི་རིམས་
བཞེན་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་པན་རྒྱུན་ལྟོས་ནས་རང་འབྲས་སྤྱི་གསུམ་སྤྱེད་པའི་
སྤྱིར། དཔེར་ན། མར་མེ་སྐད་ཅིག་སྲ་སྤྱི་པན་རྒྱུན་ལྟོས་ནས་སྤོང་བྱ་སྤྱུལ་སྤྲན་
སྤྱེག་པར་བྱེད་བ་བཞེན་ལོ། །དཔེའི་སྐྱོན་ས་ལན་མཛད་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་
ཡོད་དེ། ཁྱིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་འགག་ཐབ་པ་སོགས་ཐབ་ལོ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་བདེ་
ལྷག་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མར་མེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཚོས་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེར་ཕྱིན་མ། རྫོང་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༩་པ།

ཅན། ཁྱོད་མར་མེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྡོད་བྱ་སྐྱུམ་ལྡན་རྫོགས་པ་
 བར་སྲེག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་སྡོད་བྱ་སྐྱུམ་ལྡན་རྫོགས་པ་བར་སྲེག་པ་མར་མེ་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད། མར་མེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཚོས་ཅན།
 ཁྱོད་མར་མེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྡོད་བྱ་སྐྱུམ་ལྡན་རྫོགས་པ་བར་སྲེག་
 བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་མར་མེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་མི་འགྲུང་བའི་
 སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཏྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའམ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་པ་
 གང་རྒྱུད་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་མེད་དུ་འགྲུང་བའི་སྲིད། ཏྲགས་ཁས། མར་མེ་དང་
 སྡོད་བྱ་བ་སྲེག་བྱ་སྲེག་བྱེད་དུ་འབྲད་དེ། མར་མེ་རིམས་ཀྱིས་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་
 སྡོད་བྱ་རིམ་ཀྱིས་རྫོགས་པ་བར་སྲེགས་པའི་སྲིད། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྲ་
 སྲི་རིམས་ཀྱིས་འགྲུང་བ་རྣམས་མན་ཚུན་ལྟོས་ནས་རང་འབྲས་སྐྱ་གསུམ་སྐྱེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མར་མེ་སྐད་ཅིག་སྲ་སྲི་ལྟོས་ནས་སྡོད་བྱ་སྲེག་པ་བཞིན་
 ཡིན་པའི་སྲིད། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་རང་འབྲས་སྐྱ་གསུམ་སྐྱེད་པའི་
 དཔེར། མར་མེ་སྐྱོས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབ་
 རོ་རྣམས་པ་བརྒྱུད་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྫོགས་པ་བར་འགྲུང་བའི་སྲིད།

གཉིས་པ་དགུས་མའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་
 དང་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐབ་མོའི་ཚོས་
 ཉིད་རྣམས་པ་བརྒྱད། །ཅེས་སྲུང་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་བའི་ཐབ་མོ་རྣམས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་
 དུལ་ཚོས་ཅན་གང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བརྟན་པར་བྱ་བའི་སྲིད་དུ་
 དམིགས་པའི་སྲིད་དང་། སྐྱོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སྲིད་མི་ལྡོག་

བ་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
མཚན་སྤྱོད་བ་ལ།¹ སློབ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
སྤྱིར་མི་ལྡོག་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྤྱིར། ཟབ་མོ་རྣམ་བ་བརྒྱད་
ཡུལ་གང་ལ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས།

གཉེས་བ་ལ། སྤྱི་བ་ཟབ་ལ། འགག་བ་ཟབ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ལ། ཤེས་
བྱ་ཟབ་ལ། ཤེས་བ་ཟབ་ལ། སྤྱོད་བ་ཟབ་ལ། གཉེས་སྤྱོད་བ་ཟབ་ལ། ཐབས་
ལ་མཁས་བ་ཟབ་བ་བརྒྱད་རིམས་བཞིན་དུ་སྟོན་བ་ལ། མདོ་ལས།² གསོལ་
བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆེན་གླུ་མེད་
རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བ་མ་ལགས། ཞེས་སོགས་དང་།³ བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྦྱུལ་དུ་སེམས། གང་སྤྱི་བ་དེ་
འགག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
འགག་པའི་ཚོས་ཅན་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་།⁴ བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་རི་སྦྱུལ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་ཉིད་རི་སྦྱུ་བ་དེ་
ཁོ་ནར་གནས་པར་འགྱུར་རམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་རི་
སྦྱུ་བ་དེ་ཁོ་ནར་གནས་པར་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་།⁵ བཅོམ་ལྡན་འདས་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེས་ཕྱིན་ལ། སྤྱོད་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༩་༡༤།
² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཞི་ལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞི། ༤༥་༣་༥།
³ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཞི་ལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞི། ༤༥་༤་༡།
⁴ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཞི་ལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞི། ༤༥་༤་༤།
⁵ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་ཞི་ལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་ཞི། ༤༥་༤་༣།

གྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་དི་སྐྱེལ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་
 ཡིན་ནམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་
 དང་།¹ བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་དི་སྐྱེལ་དུ་སེམས།
 དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངམ། གསོལ་བ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་།² བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་དི་སྐྱེལ་དུ་སེམས། དེ་ལྟར་སྐྱོད་པ་དེ་ཤེར་
 ཕྱིན་ཟབ་མོལ་སྐྱོད་པ་ཡིན་ནམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་སྐྱོད་པ་
 དེ་ལྟར་སྐྱོད་པ་དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོལ་སྐྱོད་པ་ལོ། །ཞེས་སོགས་དང་།³ བཅོམ་
 ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་བ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྐྱོད་
 པ་དེ་གང་ལ་སྐྱོད་པ་ཡིན། གསོལ་བ། དེ་ནི་གང་ལ་གཉིས་གྱི་ཡོངས་སུ་རྒྱ་བ་
 མ་མཚིས་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་སྐྱོད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་།⁴ བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་བ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱིས་མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་
 རྣམ་པར་བཤེག་པ་ཡིན། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་
 སྐྱོད་པ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་མཚན་མ་རྣམ་པར་གཞིག་པར་བྱའོ། །མཚན་མ་མེད་པ་
 རྣམ་པར་གཞིག་པར་བྱའོ་སྐྱེལ་དུ་མི་སྐྱོར་དོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་
 བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྐྱོད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་

¹ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༤༥༤-༡༧
² བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༤༥༥-༡༧
³ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥༥། ཉེ་ཁྲི་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༤༥༥-༡༧
⁴ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༥། ཉེ་ཁྲི་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྲི། ༤༥༥-༡༧

ཉམས་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་
པ་ལ། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གསུམ་པ་ལ། ཟབ་མའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་རྟོགས་པ་རྟོགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་
གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི།¹ སྐད་ཅིག་སྲ་མ་དང་བྱི་མ་དག་གིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་སློམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་བྱུང་པར་དུ་
འཕགས་པ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་
འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འགག་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་
གོམས་ཀྱང་དེ་མདོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་
རང་བཞིན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དུ་མ་རྗེས་སུ་
སྐྱུ་བ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མཐོང་བ་མེད་
པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་དང་། ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་
སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ཚོགས་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུས་ཉིད་མི་འཛོལ་བ་ཞེས་བྱ་
བ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ་ནི།¹ བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སློབ་སྲོམ་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༧། ཤེས་ཉིན་ཟླ་ སློབ་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༩་༩༠།
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༧། ཤེས་ཉིན་ཟླ་ སློབ་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༩་༡༡།

བན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་སྐྱབ་བས་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བཤད། གཞུང་
 དོན་གྱི། ས་བརྒྱད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་ཚོས་ཅན། ལྷ་མེད་
 རྩོགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་སྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཟབ་པ་སོགས་ཟབ་མོ་རྣམ་
 པ་བརྒྱད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པས་བྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་བྱང་
 བར་ཅན་ཐོབ་པའི་སེམས་དབང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྐབས་འདྲིར་བརྟན་གྱི་ཟབ་མོ་
 རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དེ་ལ་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས། དུལ་དུལ་ཅན་
 དང་། སྤྱོད་པའི་ཟབ་པ་རྣམས་གྱིས་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བའམ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཟབ་པ་དང་། འགག་
 པ་ལ་ཟབ་པ་དང་། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཟབ་པ་དང་།
 གསུམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་བྱ་ལ་ཟབ་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་ཟབ་པ་དང་།
 བཞི་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་ཟབ་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཟབ་
 པ་དང་། ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། སྐྱེ་བ་སོགས་
 བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞག་སྟེ། དོན་ལ་མི་འགལ་ཡང་། མངོན་
 ཞེན་ཅན་གྱི་སྣོ་རྩི་སྐྱེ་བ་སོགས་དེ་དག་པན་ཚུན་འགལ་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུར་
 ལྷང་བའི་སྤྱིར། བྱང་སེམས་སྣོ་མ་ལམ་པས་དེ་དག་མི་འགལ་བར་རྩོགས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་མཐར་འཇིག་ཅན་གྱི་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་
 བར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པས་
 བྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་སྤྱོད་པ་བྱང་བར་ཅན་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་མངོན་
 རྩོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་། སྤྱིར་མི་སྡོག་པའི་རྩོགས་ཐོབ་པའི་བྱང་

སེམས་སྒོམ་ལམ་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གང་ལ་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་
པ་སྐྱེ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
ལྷན་དག་དེ། སྒོམ་ལམ་པ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

དབྱེ་ན་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཟབ་མོ་ནམ་པ་བརྒྱད་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་
མ་ལྷན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་ཐ་སྐྱད་བྱང་པར་ཅན་བརྒྱད་ཏུ་ཡོད། ས་
བརྒྱད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་བ་ལ་ཟབ་པ་
སྤྱགས་སུ་ཚུད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་དེ་དེ་བ་དང་ཏུ་མ་ཅིག་
ཅར་ཏུ་འཚོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་མི་སྐྱེད། དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་
བྱང་ཚུབ་སྐྱེད་པ་མིན་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམས་པས་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་དོན་བྱང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་སྐྱེ་མེད་བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་པ་སྤྱགས་སུ་ཚུད་
པའི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དབང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཚོས་
ཅན། འགག་པ་ལ་ཟབ་པ་སྤྱགས་སུ་ཚུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྐྱད་ཏུ་དངོས་པོ་ཐམས་
ཅད་རང་རྒྱ་ལས་བྱང་ཅན་ཉིད་ནས་འགག་ཟེན་པས་སྐྱར་ཡང་དགག་ཏུ་མེད་
ཅིང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དོན་དམ་ཏུ་འགག་པ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་སྤྱགས་སུ་ཚུད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

དེ་ཚོས་ཅན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཟབ་པ་སྤྱགས་སུ་ཚུད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་
གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་
སྤྱིར་རྗེས་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་དོན་ཏུ་མངོན་ཏུ་མི་བྱེད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་
ཚོས་ཅན། ཤེས་བྱ་ལ་ཟབ་པ་སྤྱགས་སུ་ཚུད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་

བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྦྱིན་སོགས་སྐྱབ་ཏུ་མེད་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
སྦྱིན་སོགས་པར་སྦྱིན་ནམ་པ་བྱལ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཚོས་ཅན། ཤེས་པ་ལ་ཟབ་པ་ལྷགས་སུ་རྒྱན་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོས་པ་
མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོག་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོས་པ་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
ལྷགས་སུ་རྒྱན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཚོས་ཅན། སྦྱོད་པ་ལ་ཟབ་པ་ལྷགས་སུ་རྒྱན་དེ། ཚོས་ཉིད་ལ་གནས་པ་
ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མར་སྦྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་
ཏུ་སྦྱིན་སོགས་ལ་སྦྱོད་པའོ་ཞེས་ལྷགས་སུ་རྒྱན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཚོས་ཅན། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཟབ་པ་ལྷགས་སུ་རྒྱན་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མ་
དང་མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་
རྟོགས་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབས་
པའོ་ཞེས་ལྷགས་སུ་རྒྱན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཚོས་ཅན། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ལྷགས་སུ་རྒྱན་པ་ཡིན་ཏེ།
ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལ་དོན་དམ་
པར་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཕྲོ་བ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ལྷགས་སུ་
རྒྱན་པའི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་
ན་དེ། ས་གསུམ་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་

ཚོན་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་བྱིར་། བྱིད་ཀྱིས་ཐེག་ཚེན་
བྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག ། བྱིད་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་
པ་དབང་ཚོན་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། གུན་རྫོབ་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་
པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཚོས་ཉིད་ལ་གཉིས་
སྤང་བྱུང་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་གུན་རྫོབ་
རྟོགས་པའི་སྒྲོ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གུན་རྫོབ་སྤྲུགས་སུ་མ་རྒྱུད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་མོ་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པར་ཐལ།
དེས་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས་སོ། །

གསུམ་པ་རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ། སྒྲོབ་པ་བྱིར་
མི་སྒྲོག་པའི་ཚོགས་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟེན་ཏོ། ། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་སྒྲོར་བ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་དེས་སྒྲོམ་པའི་
ལམ་གྱི་རིམས་པ་བཤད་པ་ལ། བརྟེན་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
དང་། རྟེན་ཞིང་དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་དེར་དོན་
མཛད་པའི་རྒྱ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་ལས་གསུངས་
རྒྱལ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འགྲེལ་རྒྱལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐབས་
མཁས་ལ་ཟབ་པར་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་སྒྲིབ་པར་

༡ ག་༡༣༥་པ་༡་ཚོན་བྱ་དེའི་བྱིར། ག་༡༣༦་པ་༩་མཚོན་བྱ་དེའི་བྱིར། ག་༡༣༧་པ་༥་མཚོན་བྱ་དང་པོ་དེའི་བྱིར།
༢ བསྟན་འགྲེལ་དཔེ་བསྐྱུངས། ༥༡། ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྒོ་བ་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་སོ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༣༡། ༣།

བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལས་འསྐོས་ནས། རྟེན་ས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་
ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་བྱང་ཚེན་གང་མི་ལམ་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་
པ་མེད་པའི་ཉིད་རེ་འཛིན་གསུམ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ན་ཅི་ཤེར་བྱིན་གྱི་རྣམ་
པར་འཕེལ་ལམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་གལ་ཉེ་
ཉིན་པར་བསྐྱོམས་པས་རྣམ་པར་འཕེལ་ན་མི་ལམ་ན་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་རྣམ་
པར་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་པ་ནས། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱུང་དུ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བར་
འགྲུང་སྟུང་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། སྟོབ་པ་བྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་ཚོགས། །སྲིད་དང་ཞེ་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་བཤད་ན། བྱིར་
མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ལོག་ཏུ་སྲིད་ཞེ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྟོར་བ་སོགས་འཚད་པའི་
རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་
བྱུང་སེམས་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་སྲིད་ཞེ་མཉམ་
ཉིད་དུ་སྟོམས་པ་ལ་འབད་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཚེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་
མཚན་སྟོར་བ་ལ། སྟོབ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་
པར་བྱ་བའི་བྱིར་འབད་པས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་འཁོར་བ་
དང་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས།

1 བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 321 ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། 12121701
2 བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། 191 ཤེར་བྱིན་ལ། སྟོབ་དགོན་མེད་ཤེ་བཟང་ལོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། 303791

གཉེས་བཞི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་བཤུགས་ལ། ཚོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བའི་
ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་བཞི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྐོན་སུམ་བཤད་
བཤུགས་ལ།¹ འཁོར་བ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

འདི་ལ་ཡང་། དངོས་གྱི་དོན་དང་། སྐྱུ་ཀ་སྤང་བ་གཉེས་ལས། དང་པོ་
ཞི། ཚོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །སྲིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་
དང་།¹ འཁོར་བ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བ་མི་མ་སྐྱུ་བ་དང་གཉེན་པོ་རྣམས་སྤང་
བརྟུན་ཅམ་གྱི་དངོས་པོ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་
དང་སྐྱུ་དན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་ཐ་དད་བའི་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ན་
མཉམ་བའི་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉེས་བཤུགས་ལ། ཚུད་བ་དང་། ལན་གཉེས་ལས། དང་པོ་ལ། ལས་མེད་བ་
དང་། འབྲས་བུ་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལུགས་དང་འགལ་བ་དང་། མི་ལམ་ན་
ལས་བསོགས་¹ བ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱུ་ཀ་བཞི་སྟོན་བཤུགས་ལ། ལས་མེད་ལ་
སོགས་སྐྱུ་ཀ་ཡི། །ཞེས་དང་།² མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་
བརྟུན་དང་སྐྱིན་བཤུགས་པ་མེད་པས། གཉེན་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་
ཡང་གཉེན་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༡། །འཇམ་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༣་ཉ།༤།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༡། །འཇམ་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༣་ཉ།༤།
³ ག་ཉ་༣༦་ན་༢་ལས་སོགས། བ་ཉ་༣༢་བ་༥་ལས་སོགས། ག་ཉ་༢༦་ན་༥་ལས་ལ་སོགས་པ།
⁴ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༡། །འཇམ་ཕྱིན་ཇ། རྫོང་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༤་ཉ།

གསུངས། གཉིས་བ་ལྷོ། ལན་ནི་རྩི་སྐད་བཤད་བར་ཟད། །ཅེས་དང་། །ཞེས་བྱ་
བའི་སྐྱེ་ཀ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

འདི་ལ་ཡང་། དོན་མི་འཐད་བ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དང་། དཔེ་གྲུབ་
པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཐམ་བ་འགོད་བ་དང་། །ཉིས་སྤོང་གི་ལན་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། རི་ལྟར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྐྱ་བའི་ལུགས་ལ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་གྱིས་
རྒྱ་མེད་བར་འཛིག་བར་ངེས་བ་ཡིན་བར་ཐམ། །གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཀྱང་།
འཛིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་འབྲུང་བའི་སྤྱིར། །ཞེས་བཤད།

གཉིས་བ་ལ། དཔེ་འགོད་བ་དང་། དོན་ལ་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ནི། །རྩི་ལྟར་
སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་སྐྱ་བའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་བར་སྐྱས་ཀྱང་སྐྱ་ཡང་བསད་བ་ཡང་
མེད་། །མ་བསད་བ་ཡང་མ་ཡིན། །སྐྱས་ཀྱང་སྐྱའི་ལོར་སྐྱངས་བ་ཡང་མེད། །མ་
སྐྱངས་བ་ཡང་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལ་རྒྱན་འཇུག་བ་
དང་འགལ་བའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་བ་ལ། །གསོད་བ་ལ་སོགས་བར་རྟོག་པའི་སྐོ་
ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ལ་སོགས་བ་དང་ལྡན་བ་ལ་མི་
དགོ་བ་ལ་སོགས་བ་དང་འདྲ་བར་སྤོག་གཅོད་བ་ལ་སོགས་བ་རྣམ་བར་འཛིག་
བ་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་བཤད། གཉིས་བ་ལྷོ། །དངོས་པོ་སྤྱི་ལམ་དང་འདྲ་ཡང་སྤྱིན་

༡ བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༥༡། །ཤར་ཕྱིན་ཟེ། རྫོང་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༧།
༢ བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༥༡། །ཤར་ཕྱིན་ཟེ། རྫོང་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༧།
༣ བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༥༡། །ཤར་ཕྱིན་ཟེ། རྫོང་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༧།
༤ ག་༡༣༦་བ་༧་བསད་བ་ཡང་མེད། བ་༡༣༧་བ་༧་བསད་བ་ཡང་མེད། ག་༡༣༦་ན་༦་བསད་བ་ཡང་མེད།
༥ བསྐྱེད་འབྱུང་དཔེ་བསྐྱེད་མ། ༥༡། །ཤར་ཕྱིན་ཟེ། རྫོང་དཔོན་མེད་ལོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༧།

ཅི་ལོག་གི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་མ་ཉམས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་མཐུན་པའི་དོན་
གྱི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ལན་དེ་དང་དེ་སྟོགས་གཞན་ནས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་
བྱལོ། །ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ་དབེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་ལ་ཡང་། ལུང་གཞན་གྱིས་དང་། མདོ་
འདི་ཉིད་གྱི་དོན་བཤད་པས་དབེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། །གཞན་ཡང་། མི་ལམ་སེམས་ནི་གཉིད་གྱིས་ཉམས། །དེས་ན་འབྲས་བུ་འབྲ་
མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བས་དབེ་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་བཤད།

གཉིས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་ན་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་སྐྱུད་པ་
ནི་སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་གྱེ་མ་གྲུས་སོ་ལེགས་པར་བྲས་སོ། །ཞེས་རྗེས་སུ་
ཡི་རང་ན། རྗེས་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་སེམས་གྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གསོས་
གྱིས་ཡོངས་སུ་གསོས་ཏེ། །ཞེས་བཤད།

གསུམ་པ་ནི། །དེའི་སྤྱིར་ཡང་དབེ་མ་གྲུབ་པས་འཁོར་བ་དང་སྲུ་ངན་
ལས་འདས་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད། དེ་དག་ནི་གསེར་སྲིང་ལས་
གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །གཞུང་དོན་ནི། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་
ཅན། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་

¹ བསྟན་འགྲུར་དབེ་བསྟར་མ། །༥༥། །ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༠༧་༡༦།
² བསྟན་འགྲུར་དབེ་བསྟར་མ། །༥༥། །ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༠༧་༡༧།
³ བསྟན་འགྲུར་དབེ་བསྟར་མ། །༥༥། །ཤེས་ཕྱིན་ཇ། རྫོབ་དཔོན་མེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ། ༣༠༧་༢༡།

དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐོར་ས་རྗེས་སྐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་
བདེན་འཛིན་མངོན་གྲུང་བ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་དག་སའི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད། སྲིད་ཞི་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་
པའི་སྲིད། དཔེར་ན་མི་ལམ་བཞིན་ནོ། །དངོས་སྐྱེ་བས་དབྱུ་མ་བ་ལ་ཉིན་པར་
ལས་གསོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད།
དཔེར་ན་མི་ལམ་བཞིན། ཞེས་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྲུང་འདི་ཚོས་ཅན། བྱོད་
དབྱུ་མ་བ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཡིན་པའི་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱུ་མ་བས་བྱོད་ལ་བྱུབ་
པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དོན་མ་ཐུན་ཐེབས་པའི་སྲིད་པོ། །

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱུང་བ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྷན་ཀ་སྤང་བ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྲིད་ཞི་བདེན་སྐོར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐོར་ས་རྗེས་སྐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་མངོན་
གྲུང་བ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས། སྲིད་ཞི་མཉམ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། ཁོ་ན་ལེ། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། མཚན་
ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྲིད། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྗེས་སྐོབ་ཀྱི་གནས་
སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྲུང་བ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད་ན་མ་
བྱུང་། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་རྗེས་སྐོབ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་
རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྲུང་བ་ཡོད་པའི་སྲིད།

༡ ག་༡༣༥་ན་༥་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ག་༡༣༥་བ་༥་འདོད་བྱས་ཏེ། ག་༡༥༥་ན་༦་འདོད་མི་བྱས་ཏེ།

ཁོ་ལྟེན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་དུ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
དཔའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྲུང་བ་མེད་པར་ཐལ། ས་བརྒྱུད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཉེ། མཚན་ཉིད་
འཐད་པའི་སྤྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཉེ། ཉན་ཐོས་གྱི་སྐོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་དུ་ལ་
གནས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མངོན་
གྲུང་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ལུགས།

ཁ་ཅིག། སྤྱི་ཞི་བདེན་སྣང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་
རྣལ་འབྱེད། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག། །དེ་འདྲའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ས་བརྒྱུད་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་
བསྐྱེད་གྱིས་མ་ངེས་པའི་སྤྱིར། ཁ་ཅིག། །དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག། གཙོ་བོར་
ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྤྱིའི་ལག་རྗེས་འཛོག་གུང་གི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དེའི་མཚན་
ཉིད་ཟེར་ན། ས་བརྒྱུད་པ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིར་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བ་ཚོས་ཅན།
རྒྱུར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་སྤྱིར། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལུས་ཉེ།
ཚོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལས་འབྲས་མེད་པ་དང་། ལས་འབྲས་དོན་དམ་དུ་ཐལ་
བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ལས་གསོག་པའི་ལྷན་ཀ་སྤང་།

བཤོ། །དང་པོ་ལ། ཚེད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།^༡ ལྷ་རིའི་བྱས་སྐྱས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཚེན་གྱི་མི་ལམ་དུ་ལས་གང་གི་བྱས་པའི་ལས་དེ་ལ་སོགས་པའམ་འབྲི་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད།

དོན་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་མི་ལམ་དང་འབྲེལ། ལྷོང་པ་དང་ཉེན་འགྱུར་འགལ་བར་འཇིན་པའི་ལོག་རྟོག་གཙོད་པའི་ཚེད་དུ་ཉིན་པར་ཡང་སྐྱོར་དངོས་མཚུག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། ལས་འབྲས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་བཞིན།

གཉིས་པ་ནི།^༢ རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་རི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་སོགས་པའམ་འབྲི་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་ལམ་གྱི་ཚོས་གང་ལ་ཡང་སོགས་པའམ་འབྲི་བར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་སད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་ན་དེ་ལ་སོགས་པའམ་འབྲི་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད།

དོན་ནི། ལྷ་རིའི་བྱའི་སྐྱབ་འབྲིན་དེ་སྐྱབ་འབྲིན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དོན་དམ་ལ་སྐྱོས་ནས་འདོད་ལན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་སྐྱོས་ནས་བྱས་པ་མེད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། མི་ལམ་བདེན་པར་མེད་པས་དེའི་

^༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༥། ཉི་མི་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མི། ༤༥། ༤། ༡།
^༢ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྐྱར་མ། ༩༥། ཉི་མི་ལ། ལྷོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མི། ༤༥། ༤། ༣།

ཚོས་ལ་དོན་དམ་པར་འགྲི་འཕེལ་མི་བྱེད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། མི་ལམ་
ན་ཡང་སྦྱོད་པ་ལས་སད་ནས་ཡི་རང་ན་འགྲི་འཕེལ་ཡོད་པའི་སྲིད། དེས་ན་བྱུང་
བ་དང་དཔེ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚོད་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།¹རབ་འབྱོར་གྲིས་སྐྱས་
པ། ཉེན་པར་སློབ་བཅད་པ་དང་མི་ལམ་ན་སློབ་བཅད་པ་དེ་ལ་འདི་སྟམ་དུ་དེ་
བདག་གིས་བསད་དོ་བདག་གིས་བསད་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་མདོན་ཞེན་བྲག་པོས་
གསོས་བཟབ་པ་ལ་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་
དེ་ལ་རི་རྒྱད་ཟེར་ཞེས་ཚོད་པའི་སྐབས་བྱེ་བ་དང་། ཤུ་རིའི་བྱས་སྐྱས་པ། འོ་ན་
མི་ལམ་ན་གསད་བྱ་གསོད་བྱེད་སྒྲིན་བྱ་སྒྲིན་བྱེད་སོགས་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། སད་མི་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པའི་སྲིད། འདོད་
ན། མི་ལམ་དུ་དགོ་སློང་གིས་མི་བསད་པ་མིས་པས་སློམ་པ་ཉམས་པ་གཅིག་
ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་ནི།¹སྐྱས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་དམིགས་པ་མེད་པར་
ལས་མི་སྦྱེད་དེ་ལས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་སྦྱེའོ། །དམིགས་
པ་མེད་པར་སེམས་མི་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ཁོ་
ནར་སྦྱེའོ། །རབ་འབྱོར་གྲིས་སྐྱས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱེད་དེ་བཞིན་ཉེ།
དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྦྱེའོ། །དམིགས་པ་མེད་པར་སེམས་མི་འབྱུང་

¹ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་མི་ལ། ལྷོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། ཉེ་མི། ༤༥། ༥༥།
² བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་མི་ལ། ལྷོན་པ་བཙམ་ལྡན་འདས། ཉེ་མི། ༤༥། ༥༥།

དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད།

དོན་ནི། ལྷ་རིའི་བྱའི་སྤྱན་འབྲིན་དེ་སྤྱན་འབྲིན་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། དག་
སྤོང་གིས་མི་བསད་བས་སྤོམ་བ་ཉམས་བ་ནི་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཅས་
བའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མི་ལམ་དུ་བསྐྱབ་བ་མ་བཅས་
བའི་བྱིད། དཔེར་ན། མི་ཚངས་སྤོང་གྱི་ལྷུང་བར་འབྲ་ཡང་འཚབ་སེམས་སྐྱེས་
ན། དག་སྤོང་དུ་མི་རུང་ལ། མ་སྐྱེས་ན་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་བྱིན་ནས་དག་
སྤོང་དུ་འཛོག་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་བཤམ། ཚོད་བ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚེ་དང་ལྡན་བ་
རབ་འབྱོར་ལས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་བ་ཐམས་ཅད་དབེན་བའོ་ཞེས་བཙེམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ན། དེ་རི་ལྟར་དམིགས་བ་དང་བཅས་བར་ལས་སྐྱེས་
ཏེ། དམིགས་བ་མེད་བར་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། དོན་ནི། ལྷ་རིའི་
བྱས་སྐྱེས་ལ། རབ་འབྱོར་སད་མིས་གཉིས་སུ་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་བ་
ཡོད་བ་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། ལས་དང་སེམས་བ་ཐམས་ཅད་དབེན་བར་
གསུངས་བ་དང་འགལ་བའི་བྱིད། ཞེས་ཟེད།

གཉིས་བ་ནི། ¹རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱེས་ལ། ཚེ་དང་ལྡན་བ་ལྷ་རིའི་བྱས་
མཚན་མར་བྱས་ནས་དམིགས་བ་དང་བཅས་བར་ལས་སྐྱེས་སྟེ་དམིགས་བ་
མེད་བར་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། དོན་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱེས་ལ།

¹ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། ལྡན་བ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༥།
² བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། ལྡན་བ་བཙེམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༥།

མདོ་དང་འགལ་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་
ལས་དང་སེམས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ལ། ལས་དང་སེམས་པ་
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ།

བཞི་བ་ལ་ཚོད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།¹ ལྷ་རིའི་བྱ་སྐྱེས་པ།
རབ་འབྱོར་གལ་ཉེ་བུར་ཆེན་མི་ལམ་དུ་སྦྱོན་པ་བྱིན། ཞེས་སོགས་གྲིས་བཤད།
དོན་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་ན་རེ། མི་ལམ་དུ་བྱང་སེམས་སྦྱོན་པ་ནས་ཤེས་རབ་གྲི་བར་
བསྐྱོམས་ཉེ། དག་པའི་ཙ་བ་དེ་ཡང་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོས་ན་ཚོགས་གཉིས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ལམ་ན་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཉེ། མི་ལམ་གྱི་ལས་ལམ་དེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་
མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར།

གཉིས་པ་ལ་རབ་འབྱོར་གྲིས་ལན་དོན་གྲིས་བཏབ་ཟིན་པ་དང་། བྱམས་
པ་ལ་ཁ་འཕང་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྲིས་འདིར་ལན་
དངོས་སུ་མི་འདེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་ལན་གོང་དུ་བཏབ་ཟིན་པའི་
བྱིར། གཉིས་པ་ནི།² ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་བུར་ཆེན་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་
གིས་ཐོགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་བྱིར་མི་ལྡོག་པར་ལུང་བསྟན་པ་འདི་
མདོན་དུ་གྲུར་ན། འདི་ལ་བྲིས་ཤིག་དང་འདིས་ལན་ལྡོན་པར་འགྲུར་རོ། ཞེས་
སོགས་གྲིས་བཤད།

¹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། ལྡོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༦།
² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉི་མེ་ལ། ལྡོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༤༧།

ཁ་ཅིག །བྱམས་པས་ལན་དངོས་སུ་མ་བཏབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་
 དེ།^༡ རབ་འབྱོར་གྱིས་ལན་བཏབ་པ་ལྟར་བྱམས་པས་ཀྱང་བདག་གིས་ནི་གང་
 ལ་ལན་སློན་པ་དང་། གང་གིས་ལན་སློན་པ་དང་། གང་ལ་ལན་པའི་ཚོས་དེ་
 ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་
 སྲིད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། དགེ་མི་དགའི་ལས་ལམ་རྫོགས་
 པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། མི་ལམ་དུ་ཡང་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 ཡོད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལྷུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་
 སྤང་བ་དང་བཞི་རིམས་བཞིན་སྐྱོར། བསྟན་བཅོས་སུ་སྐྱབ་ཀ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་
^༢ལན་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱབ་ཀའི་གཙོ་བོ་ལས་ལམ་
 མེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལན་བཏབ་པས་ལན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གོ་བོ་རྒྱས་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡང་། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི།^༣ དེ་
 བས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
 གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཕྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་བགྱིད་ཅིང་རྣམ་མཁུན་དང་ཡང་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་
 གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་

^༡ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྱིམ། རྫོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྱི ༡༤༠་༡༥།
^༢ བཀའ་འགྱུར་ལ་བསྟན་པ་གསུམ་གྱིས། ༥༡་༤༠་ན་༥༡་གསུམ་གྱིས། ༡༡་༡༥་ལ་༤་གསུམ་གྱིས།
^༣ བཀའ་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༥། ཉེ་ཁྱིམ། རྫོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉེ་ཁྱི ༡༤༣་༡༠།

ཅེས་བཀའ་སྩལ་དོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྐྱོད་པའི་ཆེ་
སེམས་ཅན་བགྲེས་པ་རྣམས་མཐོང་ཞིང་། སེམས་ཅན་སྒྲོམ་པ་དང་གོས་ངན་པ་
དང་། ཟས་དང་གོས་དང་མལ་ཆས་ཐོངས་པ་དག་མཐོང་ན་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་
བཏག་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་སྐྱེ་མེད་རྗེ་གསུམ་གྱང་དུ་མཛོན་པར་སངས་
རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་ཞིང་མི་སྲིད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཀུན་
དགའ་བོའི་སྲིང་མོ་འདི་སྐྱེ་མེད་རྗེ་གསུམ་གྱང་གི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་བྱས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། སྲིད་དང་ཞི་བ་
མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞིང་དག་སྐྱེ་ན་མེད་པ་ནི། །ཞེས་བཤད། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱོར་བའི་འོག་ཏུ་ཞིང་དག་སྐྱོར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམས་པས་མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་སྒྱིད་
ཞེས་མཚམས་སྐྱོར་བ་ལ།¹ གཉེས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པ་ནི་རང་
གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བས། དེའི་འོག་ཏུ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ། ཞེས་གསུངས།

གཉེས་པ་ནི། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་

¹ བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེར་ཕྱིན་ཅན་སྐྱོར་དཔོན་མེད་ཤེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༥། ༥།

དུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། །གསུམ་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲོན་པ་བཤད་
པ་ལ། །སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བཤེས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང། །རྩོམ་པ་དང་
ཚོར་མ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་སོར་སྤྱིའི་ཉེ་
བར་སྦྱང་པ་དང། །གསེར་གྱི་ས་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་དག་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོན་པ་
རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞུང་དོན་ནི། །ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། །ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་
ཡིན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣོད་བརྒྱད་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་སྒྲོན་ལམ་
ལ་སོགས་པའི་དགེ་རྩའི་རྣམ་པ་མ་ཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དག་སའི་རྣམ་འབྱོར་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། །རང་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་
འགྲུབ་པའི་སྒྲོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱའི་དགེ་རྩའི་རྣམ་པ་མ་ཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་
པའི་དག་སའི་རྣམ་འབྱོར་དེ། །ཞིང་དག་སྦྱོར་པའི་མཚན་ཉིད། །དབྱེ་ན། །སྣོད་ཀྱི་
ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་དང། །བརྒྱད་ཀྱི་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད།

ཁ་ཅིག །དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་གཟུགས་སྤྱིའི་ལག་རྗེས་
འཛིག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། །ས་བརྒྱད་པའི་
བར་ཚད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། །རྒྱར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། །མཚན་བྱ་དེའི་སྤྱིར་ཏེ།
དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། །འདོད་ན། །དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །གཙོ་བོར་ཚོས་

༡ །བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། །ཤེར་ཕྱིན་མ། །སྣོད་དོན་སེང་གོ་བཟང་གོ། །འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༥།༦།

སྒྱུ་འཕག་རྗེས་འདོག་བྱེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་སྤྱ་གནས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཐེག་ཚེན་གྱི་
སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཡང་། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་གྱིས་
འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེར་ཕྱིན་
ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་རི་ལྟར་སྦྱོང་ཉིད་ལ་ཡོངས་སྤྱི་འདྲིས་པར་བགྱི། རི་ལྟར་
སྦྱོང་བ་ཉིད་གྱི་ཉིང་རེ་འདྲིན་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པར་བགྱི། རི་ལྟར་མཚན་
མ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པར་བགྱི། རི་ལྟར་སྦྱོན་པ་མེད་
པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པར་བགྱི། རི་ལྟར་བྱང་ཚོས་རྣམས་
གྱི་བར་ལ་འདྲིས་པར་བགྱི། རི་ལྟར་བྱང་ཚོས་རྣམས་བསྒྲོམ་པར་བགྱི། ཞེས་
པས་ཐབས་མཁས་གྱི་ཡུལ་དེ་བསྟན་ནས། ཐབས་མཁས་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་སྟོན་པ་
ལ། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་
སྤྱུལ་རྟོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་གསུགས་སྦྱོང་ཞེས་བྱ་བར་བརྟག་པར་
བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ། ཞིང་དག་ལྡོག་
མེད་པ་ནི། །རྣམ་ཀུན་མདོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་
པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་ན། ཞིང་དག་སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་

༡ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༡། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༩༡༡།
༢ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༩༡། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༥༡༥།

འཚད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་སངས་རྒྱས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་དག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་ནི་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཐབས་
མཁས་པས་གདུལ་བྱའི་སྐྱལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱ་
དགོས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚན་སྟོར་བ་ལ།¹ རང་གི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱབས་པ་ནི་ཐབས་མཁས་པས་སྐྱལ་བ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱ་དགོས་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ། ཞེས་
གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་དའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དུལ་དང་སྟོར་བ་ཅན་འདི་
ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཚིག་དོན་གྱི་སྟོན་སྲོལ་བཤད་
པ་ལ།¹ བར་ཚད་ཀྱི་ཚོས་ལས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལ་ཡང་། སྟོར་པའི་
དུལ་དང་། དུལ་ཅན་སྟོར་པའི་དོ་བོ་དང་། སོ་སོའི་དབྱེ་བ། དུལ་དང་དངོས་པོའི་
སྟོན་སྲོལ་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉི་སྤང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་རྣམ་ཐར་གསུམ་
དང་། བྱང་སྟོགས་སྡེ་ཚན་བདུན་ཉེ་བརྒྱད་དང་། ལེ་མངས་སུ་མཐར་གནས་དགུ་
དང་། སྟོབས་དང་མ་འདྲེས་པ་སོགས་དུལ་དུ་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་བཤད་
པ་ལ། དུལ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་ཀྱང་སྡིང་
རྩིས་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་རང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་

¹ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ལ། སྟོབ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༥་༡༡།
² བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༧། ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ལ། སྟོབ་དཔོན་མེད་ལེ་བཟང་གོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༥་༡༢།

པའི་ཉམས་ལེན་སྲུང་བཤད་པ་ལུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
ལས།¹ མཉམས་པར་མ་བཞག་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་སྤྱིང་རྗེ་འདུག །བར་སྐབས་
དེར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལས་ཡོངས་མི་ཉམས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།
དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི། །ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་ལུལ་གྱི་སྦྱོན་ས་བཅུ་ཡོད་
པའི་དང་པོ་བར་ཚད་གྱི་ཚོས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་བའི་ཐབས་
མཁས་དེ་སྟོན་པ་ལ།² རབ་འགྲོང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱེས་བྱ་ཞིག་དཔའ་བ་
དང་རྒྱལ་པོ་དང་། ཅལ་ཆེ་བ་ལོན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། གཟུགས་མངོས་པ་
དང་བྱད་བཞིན་བཟང་ཞིང་ཁོ་ལག་བཟང་པོ་མཚོག་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་
འཕོང་ཅལ་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་མཚོན་ཆ་སྲ་བ་སོགས་པ་རྒྱ་ཅལ་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་
པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཟེའི་གནས་དང་ལས་གྱི་གནས་ཐམས་
ཅད་རྫོགས་པར་རིགས་པ། འགྲོ་བ་མང་པོའི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་སྤྱག་པ་ནི་བྱ་བ་
གང་དང་གང་ཚོམ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས།

དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དག་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །ཞེས་
དང་།³ བར་ཚད་གྱི་ཚོས་ལས་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་བས་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་བདུན་

¹ བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༥། ཤེས་རབ་སྣ་ཚོགས་ཀ། །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཤེས་ཕྱིན་སྦྱང་ལ། ༣༩་ཀ།
² བཀའ་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༣༧། ཉི་མེ་ལ། །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༡༥་མ།
³ བསྟན་འགྲུར་དཔེ་བསྟར་མ། ༤༧། ཤེས་ཕྱིན་ཇ། །སྟོན་པ་དོན་མེད་ལེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༥་ཀ་ཀ།

ལས་འདས་བ་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉིས་བ་མི་གནས་བར་གནས་བའི་དེ་
སྟོན་བ་ལ།^༡ རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འདབ་ཆགས་བྱ་ནི། བར་སྣང་ལ་རྒྱ་
ཞིང་ས་ལ་མི་སྤྱང་སྟེ། བམ་མཁའ་བར་སྣང་ལ་གནས་ཀྱང་དེ་ལ་གནས་བ་མེད་
དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། མི་གནས། ཞེས་དང་།^༢ ཚོས་
ཐམས་ཅད་མཉམ་བ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་པས་མི་གནས་བར་གནས་བ་དང་།
ཞེས་གསུངས།

གསུམ་བ་སྟོན་ལམ་གྱི་འབྲུགས་གྱིས་འཕང་བའི་དེ་ནི།^༣ རབ་འབྱོར་འདི་
ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱེས་བྱ་མཐུ་དང་ལྡན་བ་འཕོང་ཅུལ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་བ་
འཕོང་ཅུལ་བསྐྱབ་བ་ལ་ཤེན་ཏུ་བྱང་བ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེས་མདའ་གནམ་
དུ་འཕང་སྟེ་མདའ་གཞན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་མདའ་སྐྲ་མ་དེ་ས་ལ་
སྤྱང་དུ་མ་བཅུག་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། རི་བཞིན་
འབྲུགས་དང་ནི། ཞེས་དང་།^༤ སྟོན་ལམ་གྲུབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྟོན་གྱི་འབྲུགས་
གྱིས་འཕངས་བ་བྱེད་བ་དང་། ཞེས་གསུངས།

བཞི་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་ནི།^༥ དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་།
ཚེ་དང་ལྡན་བ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་

^༡ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༡ ཉི་མེ་ལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༢༠་༢༡
^༢ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༡ ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༥་༡༡།
^༣ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༡ ཉི་མེ་ལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༢༡་༡༡
^༤ བསྟན་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༡ ཤེར་ཕྱིན་ཇ། སྟོབ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༥་༡༤།
^༥ བཀའ་འབྱུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༩༡ ཉི་མེ་ལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཉི་མེ། ༢༢་༦།

ཏོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་བྱུང་ཆེན་གང་ཚོས་ཉིད་འདི་ལ་སློབ་པ་ཡང་དག་པའི་
མཐའ་ལ་སློབ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སློབ་པ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་སློབ་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློབ་གསུམ་ལ་སློབ་པའི་བར་མ་
དོར་བླ་མེད་རྫོགས་བྱུང་ལས་ཉམས་པར་མི་འགྲུང་བ་ནི་དཀའ་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། བྱམ་མོང་མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་
དང་། །ཞེས་དང་། །དཀའ་བ་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱམ་
མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།

ལྷ་པ་¹ མ་ཚགས་པའི་དེ་ནི། ²རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱུང་ཆེན་གང་གི་ཚེ་
འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། མ་
ཚགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། །ཚོས་དཀའ་བོ་རྣམ་པར་དག་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། རྟུག་པ་མི་དམིགས་པའི་དེ་ནི། ³རབ་
འབྱོར་གང་བྱུང་ཆེན་འདི་སྟུང་དུ་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོར་བྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལ་
སྦྱོད་སྦྱོད་པ་ཉུག་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རྟུག་པར་
འདུ་ཤེས་པ་ལ་སྦྱོད་སྦྱོད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གི་སྦྱིར་དུ་བྱུང་ཚུབ་ཏུ་སྦྱུད་པར་

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེས་ཕྱིན་ཟེ། སློབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༩་།
² ག་༡༩༡་བ་༣་ལྷ་པ་མ་ཚགས་པའི་དེ་ནི། བ་༡༩༡་བ་༥་ལྷ་པ་མ་ཚགས་པའི་དེ་ནི། ག་༡༩༡་བ་༥་ལྷ་པ་མ་ཚགས་པ།
³ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༥༣་༥།
⁴ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཤེས་ཕྱིན་ཟེ། སློབ་དཔོན་མེད་གོ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༩་༥།
⁵ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟར་མ། ༥༥། ཉི་མེ་ལ། སྟོན་པ་བཙུག་ལྷན་འདས། ཉི་མེ། ༥༤་༡༠།

བྱལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན།

དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། མི་དམིགས་དང་། །ཞེས་དང་།^༡ རྣམ་པར་ཐར་པའི་
སྐོ་སྐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས། །བདུན་བ་མཚན་མ་མེད་
པའི་དེ་ནི་^༢ རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་འདི་སྣམ་དུ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཡུན་
རིང་པོ་ནས་མཚན་མ་ལ་སྐྱོད་སྐྱོད་བ་སྟེ། །བྱད་མེད་ཀྱི་མཚན་མའམ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། མཚན་མ། །ཞེས་དང་།^༣ རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སྐོ་མཚན་མ་མེད་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་མ་མེད་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས།

བརྒྱད་བ་སྟོན་བ་མེད་པའི་དེ་ནི་^༤ རབ་འབྱོར་གང་བྱང་ཆེན་^༥ འདི་སྣམ་དུ་
སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྟོན་ལམ་ལ་སྐྱོད་སྐྱོད་བ་སྟེ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དོན་བཤད་བ་ལ། སྟོན་ལམ་ཟད་བ་དང་། །ཞེས་
དང་།^༦ རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་སྐོན་བ་མེད་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་བ་མེད་བ་དང་། །ཞེས་
གསུངས།

དགུ་བ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྟོན་བ་ལ།^༧ རབ་འབྱོར་གང་^༨ བྱང་

^༡ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༤༥། །ཤེས་ཕྱིན་ཟེ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༦་༣།
^༢ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༤། །ཉི་མེ་ལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཉི་མེ། ༥༥་༡༡།
^༣ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༤༥། །ཤེས་ཕྱིན་ཟེ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༦་༤།
^༤ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༤། །ཉི་མེ་ལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཉི་མེ། ༥༥་༡༡།
^༥ ག་༡༤་༡་བ་༥་བྱང་ཆེ། བ་༡༤་༣་ན་༥་བྱང་ཆེ། ག་༡༤་༣་ན་༤་བྱང་ཆེ།
^༦ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༤༥། །ཤེས་ཕྱིན་ཟེ། སྐོབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༦་༥།
^༧ བཀའ་འགྲུང་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༤། །ཉི་མེ་ལ། སྟོན་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཉི་མེ། ༥༥་༡༡།
^༨ ག་༡༤་༣་ན་༡་འབྱོར་བྱང་ཆེན། བ་༡༤་༣་ན་༣་འབྱོར་བྱང་ཆེན། ག་༡༤་༣་ན་༤་འབྱོར་བྱང་ཆེན།

ཆེན་པོ་ལྟེང་གི་འཕྲིན་ལུགས་ལྟེང་གི་ཐབས་ལམ་སྒྲིག་བཞུགས་པ།
དེ་དག་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡི་ཉམས་
དང་། ཞེས་དང་། རྩི་བ་སྒྲིག་དུ་བཏང་བ་ཅན་གྱི་མི་སྒྲིག་པའི་ཚོས་བརྗོད་པས་
གྱིར་མི་སྒྲིག་པའི་ཉམས་དང་། ཞེས་གསུངས།

བཅུ་བ་ཡུལ་ཚང་མེད་པ་ལ་ཐབས་ལམ་སྒྲིག་བཞུགས་པ་དེ་སྒྲིག་པ་ལ། གསོལ་བ།
བཙུན་ལྟེང་གི་འཕྲིན་ལུགས་ལྟེང་གི་ཐབས་ལམ་སྒྲིག་བཞུགས་པའི་རྣམས་ལྟེང་གི་ལྟ་བུ་
མཚེས་སམ། བཙུན་ལྟེང་གི་འཕྲིན་ལུགས་ལྟེང་གི་ཐབས་ལམ་སྒྲིག་བཞུགས་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་ཡོད་དེ།
ཞེས་བ་ནས། འཕྲིན་ལུགས་ལྟེང་གི་འཕྲིན་ལུགས་ལྟེང་གི་ཐབས་ལམ་སྒྲིག་བཞུགས་པའི་
འཕྲིན་ལུགས་ལྟེང་གི་འཕྲིན་ལུགས་ལྟེང་གི་ཐབས་ལམ་སྒྲིག་བཞུགས་པ། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ།
ཚང་མེད་པ། ཞེས་དང་། ཡུལ་ཐབས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚང་མེད་པ་སྒྲིག་
ཞེས་གསུངས།

བཞི་བ་ནི། ཐབས་ལམ་སྒྲིག་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བཅུ་གཉིད་ཀྱིས་ལྟེང་གི་འཕྲིན་ལུགས་
ལྟེང་གི་འཕྲིན་ལུགས་ལྟེང་གི་ཐབས་ལམ་སྒྲིག་བཞུགས་པ་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་
པ་ཤེས་པའི་སྒྲིག་བཞུགས་པ་ནི། ཐབས་ལམ་སྒྲིག་བཞུགས་པ་ཡིན་ཀོ། ཞེས་བཤད། གཞུང་དོན་
ནི། ཐབས་ལམ་སྒྲིག་བཞུགས་པ་དེ་ལ་བཅུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིག་བཞུགས་པ་བཅུ་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༥། ཤེས་ལྟེང་གི་སྒྲིག་བཞུགས་པའི་དོན་བཤད་པ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༦་༦།
༢ བཀའ་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༥། ཉི་མེ་ལ། སྒྲིག་བཞུགས་པའི་དོན་བཤད་པ། ཉི་མེ་ ༣༡་༡༤།
༣ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༥། ཤེས་ལྟེང་གི་སྒྲིག་བཞུགས་པའི་དོན་བཤད་པ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༦་༢།
༤ ག་༡༤་༣་༤་ ཞེས་གསུངས། ག་༡༤་༣་༥་ ཞེས་དང་། ག་༡༤་༣་བ་༣་ ཞེས་གསུངས།
༥ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟུང་མ། ༥༥། ཤེས་ལྟེང་གི་སྒྲིག་བཞུགས་པའི་དོན་བཤད་པ། འབྲེལ་བ་དོན་གསལ། ༣༠༦་༥།

ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཅུར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་རྣམ་
པར་ཐར་པ་གསུམ་དང་། བྱང་ཚོས་སྡེ་ཚན་བདུན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དབྱུང་བ་ལ། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་སྦྱིར་བརྟན་པ་དང་། བདུད་བཞི་
བཅོམ་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འབད་ཚོམ་རགས་པ་
ཞི་བའི་སྒོ་ནས་འཕྲིན་ལས་སུན་ཚོགས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དག་སའི་རྣལ་
འབྱོར་དེ། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། བདུད་བཞི་མངོན་ཏུ་
གྱུར་བ་ལས་འདས་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ། མི་གནས་པར་གནས་པའི་
སྦྱོར་བ། གདུལ་བུ་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱོན་གྱི་སྦྱོན་ལམ་རི་ལྟར་བཏབ་པའི་འུགས་
གྱིས་འཕང་བ་ལྟར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་
བ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲིན་པ་མེད་པར་མ་ཆགས་པའི་སྦྱོར་བ། མི་དམིགས་
པའི་སྦྱོར་བ། མཚན་མ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ། སྦོན་ལམ་ཟད་པའི་སྦྱོར་བ། སྲུང་
བཤད་པའི་ཕྱིར་མི་སྡོག་པའི་ཉགས་བརྒྱད་པོ་དེས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་
བ། ཚད་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་དང་བཅུར་ཡོད།

ཁོ་ན་དེ། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། མཚོན་བུ་དེར་ཐལ།
མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། གཙོ་བོར་སྦྱུལ་སྦྱུའི་ལག་རྗེས་
འདྲིན་གྱི་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། ཁ་ཅིག་། དག་སའི་རྣལ་
འབྱོར་གང་ཞིག་། གཙོ་བོར་སྦྱུལ་སྦྱུའི་ལག་རྗེས་འདྲིན་གྱི་ཉགས་རིགས་སུ་
གནས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཚད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན།
བྱར་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། མཚོན་བུ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྲུང་བཞིན་

ལོ། །ཁ་ཅིག །འཕྲིན་ལས་སྤྱོད་ཚོགས་སྐྱབ་པའི་རྒྱའི་དགོ་ཅའི་ལུས་པ་མ་སྤྱ་ཅན་
དུ་སྐྱུང་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ས་བརྒྱད་
པ་ནས་འཕྲིན་ལས་སྤྱོད་ཚོགས་ཡོད་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་ལ། བདུད་བཞི་སོ་སོའི་ངོ་བོ། བདུད་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་
མཚན། སྒྲ་དོན། བདུད་བཞི་བཅོམ་པའི་ས་མཚམས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ།
ཁ་ཅིག །རང་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་གྱི་སྤང་པོ་གང་
ཞིག །གཙོ་བོར་དམན་པའི་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་
སྤྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། སྤང་པོའི་བདུད་གྱི་མཚན་ཉིད། སེམས་རབ་ཏུ་
མ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་དམན་པའི་ལྷག་མེད་སྤང་
འདས་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྤྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཉོན་མོངས་
པའི་བདུད་གྱི་མཚན་ཉིད། ལྷོག་གི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འགག་པར་
བྱེད་པའི་ཆ་གང་ཞིག །གཙོ་བོར་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་
ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྤྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། འཆི་བདག་གི་
བདུད་གྱི་མཚན་ཉིད། བདུད་གཞན་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་
གང་ཞིག །བདུད་བཞིའི་ནང་ཚན་ཡིན་པ་དེ། ལྷའི་བྱའི་བདུད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
ན། སོ་སྤྱེའི་རྒྱུད་གྱི་ཉོན་མོངས་ཚོས་ཅན། སྤང་པོའི་བདུད་དུ་ཐལ། ཉེར་ལེན་གྱི་
སྤང་པོ་ཡིན་པའི་བྱིད། ལྷུ་སྤྱེ། ཉན་སར། ། དེ་ལ་སྤང་པོའི་བདུད་ཀི་ཉེ་བར་ལེན་

༡ བསྟན་འགྲུལ་དཔེ་བསྟར་མ། ༢༡༣ སེམས་ཅོམ་རྒྱ། འབགས་པ་ཐོགས་མེད། ཉན་ས། ༣༠༥་༢།

པའི་ཡུང་པོ་ལྷོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཟུར་གཉིས་
པ་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མཚན་ཉིད་གཉིས་པའི་ཟུར་
གཉིས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་པ་ཁས། མཚན་
ཉིད་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་^༡ སེམས་དང་།
ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷག་མེད་ལྷང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
པས་ཡུང་པའི་བདུད་བཅོམ་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་པས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་དང་
གསུམ་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཡུང་པའི་བདུད་བཅོམ་ན་མ་རིག་
བག་ཆགས་གྱི་ས་དང་ཟག་མེད་གྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུང་པའི་ཡིད་ལུས་
སྤངས་^༡ པས་འབྲུབ་ལ། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་ན། བསམ་གྱིས་མི་འབྲུབ་
པའི་འཆི་འཕོ་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མཚན་ཉིད་བཞི་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ཚོས་ཅན། མཚོན་གྱི་
དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་
དུ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་
སེམས་དབང་ཡིན་ན། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པས་འབྲུབ་པར་ཐལ། དེ་

^༡ ག་ཉེ་ན་ལ་གཙོ་སེམས་དང་། བ་ཉེ་ན་ལ་གཙོ་སེམས་དང་། ཀ་ཉེ་ན་ལ་གཙོ་སེམས་དང་།
^༢ ག་ཉེ་ན་ལ་སྤངས་བས། བ་ཉེ་ན་ལ་སྤངས་བས། ཀ་ཉེ་ན་ལ་སྤངས་བས།

ཡིན་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་འཆི་སྤངས་པས་ཁྲུབ་པ་གང་
ཞིག །མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་བྱིད།

རང་ལྷགས་ནི། བདུད་བཞིའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག །རང་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཐག་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་མ་རིག་བག་
ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་གང་ཅུང་། ཕྱང་པོའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
དབྱེ་ན། སྤྱ་རགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལྷན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ། དེ་
གང་ཞིག །གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིབ་པའི་རིགས་
སུ་གནས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤྱ་རགས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱི་ས་པོན་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཚ་ཉོན་ལྷན་གྱི་ཉོན་
ཉི་ལྟ་བུ། དེ་གང་ཞིག །སློབ་གྲི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འགག་པར་
བྱེད་པའི་ཆའི་རིགས་སུ་གནས་པ། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
ན། སྤྱ་རགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་འཆི་འཕོ་ལྟ་
བུ། གཉིས་པ་ནི། ལས་ཉོན་གྱིས་སློབ་གྲི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འགག་
པར་བྱེད་པའི་ཆ་ལྟ་བུ། དེ་གང་ཞིག །བདུད་གཞན་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་
བར་དུ་གཙོད་ཅིང་། འདོད་ལྡའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ། ལྡའི་བྱེད་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བདག་པོ་དགའ་རབ་དབང་
ལྷན་ལྟ་བུ། འདིས་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གདུལ་བུ་ཐར་པ་དང་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྦྱུབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བལྟས་ཏེ།

ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུབ་གཉི་ལྷན་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་དོག་གི་མདའ་ལྡ་སོ་
སོར་འཕེན་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་ལ་མེ་ཉོག་མདའ་ཅན་དང་། མེ་ཉོག་གཞུ་ཅན་
དང་། མདའ་ལྡ་པ་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཉན་སར། དེ་
ལ་སྤང་བའི་བདུད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་བའི་སྤང་བོ་ལྡོ། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ནི་
ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འཆི་བདག་གི་བདུད་
ནི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་དེ་དང་དེ་ནས་འཆི་བའི་དུས་
བྱེད་པ་གང་ཡིན་བའོ། །ལྷའི་བྱའི་བདུད་ནི་སྤང་བོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་
བདག་གི་བདུད་ལས་འདའ་བར་བྱ་བའི་དགོ་བའི་སྤྱོགས་ལ་བཙོན་པ་དེ་དག་
ལ་བར་དུ་གཙོད་བའི་རྣམ་པར་གཡིང་བར་བྱ་བའི་འདོད་བའི་ཁམས་སུ་སྤྱེས་
བའི་ལྷའི་བྱ་དབང་སྤུལ་ཐོབ་པ་དག་ཉེ་བར་འོངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷའི་བྱའི་
བདུད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི་བདུད་དེ་ལ་བཞིར་འདོག་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་འཆི་
བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤང་བའི་བདུད་དང་། གང་གིས་འཆི་བའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། འཆི་བའི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆི་
བདག་གི་བདུད་དང་། དེ་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཞག་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཉན་སར། ཉེ་ལ་གང་འཆི་བ་
དང་། གང་གིས་འཆི་བ་དང་། འཆི་བ་དེ་གང་ཡིན་པ་དང་། བར་ཚད་ཀྱི་དངོས་

༡ བསྟན་འགྲུབ་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༣། སེམས་ཅན་རྒྱ། འབགས་པ་ཐོགས་མེད། ཉན་ས། ༣༠༩༡༥།

མོ་གང་གིས་འཆི་བ་ལས་ཡང་དག་པར་མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་བདུད་བཞིར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་ནི། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པས་ན་བདུད་ཅེས་བྱའོ། །

བཞི་བ་ལ། གསེར་གྲེང་ལས།¹ ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ས་བརྒྱད་པ་ནས་
དང་། འཆི་བའི་བདུད་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཆི་བ་ས་དང་མོ་ནས་མེད་
ཡང་ཡིད་ལུས་གྱི་འཆི་འཕོ་བ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་སྡོག་པས་འཆི་
བདག་གི་བདུད་དང་། ལྷ་དན་པའི་བདུད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་། ལྷ་དི་
ལྷ་དི་བདུད་ཡང་དེ་གསུམ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པས་དེ་གསུམ་རི་སྡིད་འཇུག་པ་དེ་
སྡིད་དུ་ཡོད་དོ། །རྒྱུད་སྐྱེ་མར་ཡང་།² འཆི་མེད་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་ལ། །འཆི་
བདུད་རྒྱ་བ་མེད་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་སྐབས་པའི་སྐྱོད་ཅན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གསུངས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་ཡང་། རང་ལུགས་ནི་རྣམ་བཤད་ལྟར་ཁས་སྐྱོངས་ཏེ། དེ་
ཡང་། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལས་ཐོབ་ནས་ལྷ་དི་ལྷ་དི་བདུད་
བཅོམ་སྟེ། ལྷ་དན་གནས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དངོས་གཉེན་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཉོན་སྐྱིབ་ཟད་པར་
སྐྱངས་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་འཆི་བདག་གི་
བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། འབད་ཚོལ་རགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྐོན་སྐྱོར་སྐྱེ་

¹ ལྷ་དན་ལས་པར་ལ། གསུང་འབྲུམ་ཆ། རྩོད་ཁ་གཤམ་གསེར་གསེར་གྲེང་། ༣༡༣་༣།

² བསྐྱེད་འབྲུང་དཔེ་བསྐྱེད་ལ། ༢༠། སེམས་ཅོམ་ལ། རྩོད་ཅན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་སྐྱེ་ལ། ༤༥༤་༡༥།

འཆི་བྱེད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཐོབ་ནས་སྤང་པོའི་བདུད་
རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། ལས་ཉོན་གི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་གི་སྤང་པོ་
སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྟེན་པ་དམན་པ་རྣམས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་
ནས་ལྟའི་བུའི་བདུད་ལས་འདས་ཤིང་། དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
བདུད་ལས་འདའོ། །གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་འཆི་བདག་གི་
བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཆེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར།
སྤང་པོའི་བདུད་ལས་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཐོབ་ནས་འདའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

རྟེན་ཆེན་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྟེན་ཐོབ་ནས་ལྟའི་བུའི་
བདུད་བཅོམ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཐོབ་པའི་སྟོ་
ནས་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་ལུས་ངག་གི་སྟོན་པ་ཁྲུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་
བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། དེར་ཉོན་སྐྱབ་སྤངས་
པའི་ཕྱིར། དེར་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། དེར་འབད་ཚོལ་
རགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་པ་འཆི་བྱེད་གི་འཆི་བདག་གི་བདུད་སྤངས་
པའི་ཕྱིར། དེར་སྤང་པོའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། འབད་ཚོལ་རགས་པ་དང་
བཅས་པའི་སྟོན་པ། མ་དེག་བག་ཆགས་གི་ས་དང་ཟག་མེད་གི་ལས་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལུས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། རྟེན་པ་ཆེན་

¹ ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་མཚན་ཇི། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུ། ༡༡༣་༥།
² ལྷ་འབུམ་པར་མ། གསུང་འབུམ་ཁ། རྒྱལ་མཚན་ཇི། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུ། ༡༡༣་༦།

པོའི་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་ནས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་ལས་འདས་ཤིང་། ས་
བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་བདུད་གཞན་གསུམ་རགས་པ་ལས་འདའ་ལ་བདུད་བཞི་མ་
ལུས་པར་བཅོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ནའོ། །ཞེས་དང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་
ནས་ཀྱང་འབད་པས་བསྐྱབས་ན། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་
པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་རུས་མོད་ཀྱི་ངམ་ངམ་
ལྷགས་ཀྱིས་འབྱུང་པ་ནི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། འཆི་
བདག་གི་བདུད་བཅོམ་ན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་སྤངས་པས་ཁྱབ།
ལྷང་པོའི་བདུད་བཅོམ་ན། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་
བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཡིད་ལུས་མི་ལེན་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར།

ལྷང་པོའི་དག་གི་དོན་མ་གོ་བ་ཁ་ཅིག །ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ལྷའི་
བྱའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར།
དམན་པའི་ལྷག་བཅས་ལྷང་འདས་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ་
སྟེ། ཉོན་སྤྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་
དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཆེད་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་
བརྐྱབས་པ་ལ་དབང་བའི་སྤྱིར། དམན་པའི་ལྷག་མེད་ལྷང་འདས་ཐོབ་ནས་ལྷང་

༡ ལྷ་འབྲུམ་པར་མ། གསུང་འབྲུམ་ཁ། རྒྱལ་ཚབ་ཟེ། རྣམ་བཤམ་སྤྱིང་ལོ་རྒྱུ། ༣༣༥་།

པོའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲང་བའི་ཟག་བཅས་གྱི་ཕུང་པོ་
སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཞིང། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདུད་བཞི་མ་
ལུས་པར་བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནང་
འགལ་ཉེ། བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་
ན་སངས་རྒྱས་འབགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་བྱི་མ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཐོབ་པའི་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་
ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་
ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
པ་དེས་བདུད་བཞི་མ་ལུས་པར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་
ཐལ། ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅོམ་པ་གང་ཞིག། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ། ཕུང་
པོའི་བདུད་བཅོམ། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱང་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྣམས་
དམ་བཅའི་སྟེང་དུ་སྦྱབ།

རོང་རྒྱུག་པ་ན་ལེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ།
དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས་¹ བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་
ཕྱིར། ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། འཁོར་
བར་འཆིང་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་
རབ་མཐའ་ཐོབ་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཆེ་འདོར་ལེན་ལ་དབང་

¹ ག་ཀ་༡༥༥་བ་ཉ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས། བ་ཉ་༡༥༦་བ་༣་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཆེས། ག་ཉ་༡༥༧་ན་ཉ་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཡིད་ཆེས།

ཐོབ་པའི་བྱིར། ལྷག་མེད་ལྷུང་འདས་ཐོབ་ནས་ལྷུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ཉེར་
ལེན་གྱི་ལྷུང་པོ་ཐོང་ཞིང་ལེན་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོལ་ལམ་ནས་
ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེ་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་
བྱིར། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱིས་
སྐྱེ་འཆི་སྤངས་པའི་བྱིར།

ས་བརྒྱད་པ་ནས་ལྷུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐྱེ་མངོན་
དུ་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རབ་མཐའི་བསམ་
གཏན་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། ས་བདུན་པ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར། གཞན་རྣམས་སྤར་གྱི་རིགས་པས་
ཉེགས་སོ། །

ཁ་ཅིག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེ་ནས་དད་པ་ཐོབ་ན་ལྷའི་བྱའི་བདུད་
བཅོམ་པས་བྱུང་། ཆེའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་ན་འཆི་
བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་པས་བྱུང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་
ཐག་བཅས་གྱི་ལྷུང་པོ་སྤངས་ན་ལྷུང་པོའི་བདུད་རགས་པ་བཅོམ་པས་བྱུང་།
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཚད་མས་
དངས་པའི་ངེས་པ་རྙེད་པའི་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་
ལམ་པས་མ་ངེས། གཉིས་པ་ལ་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་དང་པོ་པས་
མ་ངེས། གསུམ་པ་ལ་ས་གསུམ་པ་པས་མ་ངེས་པའི་བྱིར། རྟགས་བྱི་མ་བྱུང་།

སྟེ། དབྱ་མ་འཇུག་པ་ལས།¹ དེ་ཡི་ཚེ་ན་བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་གནས་ཤིང་། །ཞེས་
དེ་འདྲའི་ས་དང་པོ་བ་དེས་ཚེ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གྱུང་བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་གྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱས་པར་གསུངས་པའི་སྲིད་དང་། རྒྱུད་ལྷ་མཚན།¹ འཕགས་པས་
འཚི་དང་ཀ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད།

ཐེག་ཚེན་གྱི་མཚོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་
བའི་ཐག་བཅས་གྱི་སྲུང་པོ་སྤངས་པར་བཤད་པའི་སྲིད། དེས་ན་ས་བཅུ་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། བདུད་བཞི་མངོན་གྱུར་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། བདུད་
གྱིས་བར་ཚད་བྱ་བར་ཀྱས་པ་སོགས་བར་ཚད་གྱི་ཚོས་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
སྟོབས་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཀལ་བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་སྐབས་བསྐྱུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པའི་མན་དག་
གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་
བཤད་རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་
སྐལ་བཟང་གྱུ་དབང་གི་རོལ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་ལེགས་པར་
བཤད་པའོ། །

¹ བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༩༠། དབྱ་མ་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བཟགས་ས། དབྱ་མ་འཇུག་ག། ༥༧༥-༥༧༧
² བསྟན་འགྲུང་དཔེ་བསྐྱུར་མ། ༥༠། ཤེས་ས་ཅམ་མི། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། རྒྱུད་ལྷ་མ། ༥༧༩-༥༧༧

བར་བྱང་སྒྲིབ་ཚིག་

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
 གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྤྱང་། །
 ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
 དེ་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །
 བར་དུ་བསྐྱེན་པའི་རྣམ་དཀར་སྤང་བའི་མཐུས། །
 ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྤོང་ཤག་བརྒྱ། །
 གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །
 དེས་ལེགས་འོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། །

ཅེས་ནང་བསྐྱེན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དབར་དུ་བསྐྱེན་
 དང་བསྐྱེན་འགྱུར་གང་ལའང་སྤྱར་ཚོག་པའི་དགོ་བསྐྱེད་སྒྲིབ་ཚིག་ཏུ། ལྷ་ཀྱའི་
 དགོ་སྤོང་ཚོས་སྤྱོད་བཤད་དབང་གོ་བཟང་བསྐྱེན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །
 དགོའོ། །

